

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TURİZM İŞLETMECİLİĞİ ANABİLİM DALI

GENÇLİK TURİZMİ ÇALIŞMALARININ BIBLİYOMETRİK
ANALİZ TEKNİĞİ İLE İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ZÜLEYHA ÖZAY

BALIKESİR, 2022

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TURİZM İŞLETMECİLİĞİ ANABİLİM DALI

**GENÇLİK TURİZMİ ÇALIŞMALARININ BİBLİYOMETRİK
ANALİZ TEKNİĞİ İLE İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ZÜLEYHA ÖZAY

TEZ DANIŞMANI

PROF. DR. AHMET KÖROĞLU

BALIKESİR, 2022

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZ ONAYI

Enstitümüzün Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı'nda 201912525007 numaralı Züleyha ÖZAY'ın hazırladığı **“Gençlik Turizmi Çalışmalarının Bibliyometrik Analiz Tekniği İle İncelenmesi”** konulu YÜKSEK LİSANS tezi ile ilgili TEZ SAVUNMA SINAVI, Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği uyarınca 04/02/2022 tarihinde yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda tezin onayına OY BİRLİĞİ/OY ÇOKLUĞU ile karar verilmiştir.

Üye (Başkan): Doç. Dr. Şimal YAKUT AYMANKUY

İmza:

Üye (Danışman): Prof. Dr. Ahmet KÖROĞLU

İmza:

Üye: Dr. Öğr. Üyesi Ezgi TÜRKMEN

İmza:

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduklarını onaylarım.

.../.../2022

Enstitü Onayı

Prof. Dr. Kenan Ziya TAŞ

ETİK BEYAN

Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Kuralları'na uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde ve ortaya çıkan sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

04/02/2022

İmza

Züleyha ÖZAY

ÖNSÖZ

Genç neslin her anlamda dikkate alınması ve değer verilmesi, bir toplumun gelişimine katkı sağlanmasının anahtarıdır. Genç nesil, gerek bugün sahip olduğu özellikler bakımından gerekse geleceğin turist profilini oluşturması nedeniyle turizm endüstrisinde önemli bir konu olmaktadır. Bu nedenle alanın gelişime katkı sağlamada büyük rol oynayan gençlik turizmi konulu çalışmalarının incelenmesi, alanın durumunu belirlemede ve ilerideki çalışmalara ışık tutmada fayda sağlayacaktır. Yapılan çalışma, bu düşünceden hareketle oluşturulmuş ve alanın gelişimine katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Öncelikle tezin hazırlanış sürecinde yol gösteren ve katkılarını esirgemeyen akademik danışmanım Prof. Dr. Ahmet KÖROĞLU'na, değerli sözleriyle beni motive eden Dr. Öğr. Üyesi Semahat Banu YILDIZ'a ve sürece başlamamda yardımlarıyla destek olan Doç. Dr. Gülay ÖZDEMİR YILMAZ'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Aynı zamanda lisans ve yüksek lisans eğitimim boyunca çok değerli bilgileriyle katkı sağlayan tüm BTİÖYO ailesi hocalarıma çok teşekkür ederim. Son olarak, bu süreçte kendilerinden ayrı kalmama rağmen beni anlayışla karşılayan ve desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen aileme, özellikle de her durumda beni en iyi anlayan çok değerli annem Müftüne ÖZAY'a, ailenin en değerli üyesi yeğenim Neris KÖKÇÜ'ye, kardeşleri olmaktan gurur duyduğum, her zaman yanımda olan Mücahit ÖZAY, Çiğdem ÖZAY ve Duygu KÖKÇÜ'ye, yardımını hiçbir zaman esirgemeyen arkadaşım Atakan HOŞKÖSEOĞLU'na teşekkürlerimi borç bilirim.

BALIKESİR, 2022

Züleyha ÖZAY

ÖZET

GENÇLİK TURİZMİ ÇALIŞMALARININ BİBLİYOMETRİK ANALİZ TEKNIĞİ İLE İNCELENMESİ

ÖZAY, Züleyha

Yüksek Lisans, Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Ahmet KÖROĞLU

2022, 154 Sayfa

Dünya nüfusunun artmasına paralel olarak genç nüfus sayısı da artış göstermektedir. Genç nüfus, doğası gereği daha fazla seyahat etmeye ve yeni yerler keşfetmeye isteklidir. Turizm hareketliliğinde aktif bir rol oynamaları genç bireyleri oldukça önemli bir konu haline getirmekte ve önemini giderek arttırmaktadır. Gençlik turizminin birçok olumlu özelliğe sahip olması çok daha önceki yıllarda yapılan çalışmalara konu olmasını sağlasa da hala gelecekteki araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Gençlik turizmi alanının etkin bir şekilde ilerleyebilmesi için günümüze kadar yapılan çalışmaların yapısını anlamaya çalışmak önemlidir. Bu nedenle çalışmanın amacı bibliyometrik analiz yöntemiyle gençlik turizmi alanında bilimsel üretimin gelişimini değerlendirmek ve gençlik turizmi çalışmalarının yapısını haritalandırmaktır. Belirlenen amaç doğrultusunda Scopus ve Web of Science veri tabanlarından elde edilen gençlik turizmi konulu çalışmalara ait bibliyometrik veriler, VOSviewer görselleştirme programı aracılığıyla çeşitli bibliyometrik analizlere tabi tutulmuş ve haritalandırılmıştır.

Analiz sonucunda, günümüze kadar yapılan çalışmaların yıl bazında 100'ün üzerine çıkamamış olduğu ve en üretken yazarın 7 yayına sahip olması nedeniyle üretkenliğin düşük olduğu, yapılan çalışmaların ise çoğunlukla makale türünde ve İngilizce olarak yazıldığı tespit edilmiştir. En fazla yayına sahip araştırma alanı sosyal bilimler, konu kategorisi ise konaklama, dinlenme ve spor turizmidir. Yayın aracı olarak en fazla tercih edilen kaynak ise dergilerdir. Alanda en önemli derginin Annals of Tourism Research olduğu belirlenmiştir. İlgili alanda en etkili yazarların Erik Cohen ve Sebastien Tutenges ayrıca Sebastien Tutenges'in en üretken yazar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Amerika Birleşik Devletleri ve Avustralya alanın gelişimine en fazla katkı

sağlayan ülke konumundadır. Buna ek olarak Rusya'nın en üretken dergiyi ve kurumu içinde barındırması bu alanda Rusya'nın da göz ardı edilemeyecek bir öneme sahip olduğunu göstermektedir. Hong Kong Politeknik Üniversitesinin alanla ilişkisi ve üretkenliği ile öne çıktığı görülmektedir. Alanda yazar, kurum ve ülkeler arasındaki iş birliği ağının düşük olduğu sonucuna ulaşılrken çalışmalara en fazla destek sağlayan kurumun Avrupa Komisyonu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Genel olarak alan üzerine daha fazla çalışılması ve dağınık bir yapı oluşturmak yerine daha fazla iş birliği içerisinde bulunulması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gençlik Turizmi, Bibliyometrik Analiz, Vosviewer, Bilim Haritalama

ABSTRACT

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF YOUTH TOURISM STUDIES

ÖZAY, Züleyha

Master Thesis, Department of Tourism Management

Advisor: Prof. Dr. Ahmet KÖROĞLU

2022, 154 pages

In parallel with the increase in the world population, the number of young population is also increasing. The young people has natural motivation to travel more and discover new destinations. The fact that they play an active role in tourism activity makes young individuals a very important subject and it is getting more important day by day. Although the advantages of youth tourism has made it the subject of many studies, new studies are needed in the future. In order for the youth tourism field to progress effectively, it is important to try to understand the structure of the studies carried out until today. For this reason, the purpose of the study is to evaluate the development of scientific production in the field of youth tourism with the bibliometric analysis method and to map the structure of youth tourism studies. In line with the stated purpose, bibliometric datas which belongs to the studies from Scopus and Web of Science databases on youth tourism has been analyzed and mapped through the VOSviewer visualization program.

As a result of the analysis, it was found that the number of studies conducted up to now has not reached more than 100 on a year-by-year basis and that productivity is low due to the fact that the most productive author has 7 publications, while the studies conducted are mostly written in the type of article and in English. The research field with the most publications is social sciences, and the subject category is hospitality leisure sport tourism. Magazines are the most preferred source as a publishing tool. It has been determined that the most important journal in the field is Annals of Tourism Research. It has been concluded that the most influential authors in the relevant field are Erik Cohen and Sebastien Tutenges, and that Sebastien Tutenges is the most prolific writer. The United States and Australia are the countries that have contributed the most to the development of the field. In addition, the fact that

Russia has the most productive magazine and institution in it shows that Russia also has an importance in this field that cannot be ignored. It is seen that the Hong Kong Polytechnic University stands out with its relationship with the field and its productivity. It has been concluded that the network of cooperation between the author, the institution and the countries in the field is low, it has been concluded that the institution that provides the most support for the studies is the European Commission. In general, it has been concluded that more work should be done on the field and more cooperation should be done instead of creating a messy structure.

Key Words: Youth Tourism, Bibliometric Analysis, Vosviewer, Science Mapping

Kıymetli Anneme...

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	ix
TABLOLAR LİSTESİ.....	xiv
ŞEKİLLER LİSTESİ	xvi
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xxi
1. GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Problemi	2
1.2. Araştırmanın Amacı	3
1.3. Araştırmanın Önemi	4
1.4. Araştırmanın Varsayımları	4
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları	5
1.6. Tanımlar	5
2. İLGİLİ ALANYAZIN	6
2.1. Kuramsal Çerçeve	6
2.1.1. Gençlik Turizmi.....	6
2.1.1.1. Gençlik Turizmi Önemi	7
2.1.1.2. Gençlik Turizminin ve Katılanların Özellikleri.....	9
2.1.1.3. Gençlik Turizmi İle İlgili Kuruluşlar	11
2.1.1.4. Gençlik Turizmi Kapsamında İndirim Sağlayan Kartlar	15
2.1.1.5. Gençlik Turizmi Kapsamında Ulaşım Fırsatları	17

2.1.2. Bibliyometrik Analiz Tekniği.....	19
2.1.2.1. Bibliyometrik Haritalama (Bilim Haritalama): VOSviewer Yazılımı	22
2.2. İlgili Araştırmalar	24
3. YÖNTEM.....	27
3.1. Araştırmanın Modeli	27
3.2. Araştırma Evren ve Örnekleme.....	27
3.3. Veri Toplama Araç ve Teknikleri	28
3.4. Veri Toplama Süreci	28
3.5. Verilerin Analizi.....	29
4. BULGULAR VE YORUMLAR.....	32
4.1. Scopus Veri Tabanında Gençlik Turizmi	32
4.1.1. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yayın Yıllarına Göre Analizi	32
4.1.2. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yazarlara Göre Analizi.....	34
4.1.3. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Konu Alanlarına Göre Analizi.....	36
4.1.4. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Belge Türlerine Göre Analizi	38
4.1.5. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kaynak Başlıklarına Göre Analizi.....	40
4.1.6. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Anahtar Kelimelere Göre Analizi.....	42
4.1.7. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kurumlara Göre Analizi	43
4.1.8. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Finansman Sponsorlarına Göre Analizi	45
4.1.9. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Ülkelere Göre Analizi.....	47
4.1.10. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kaynak Türlerine Göre Analizi	50
4.1.11. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yazıldıkları Dillere Göre Analizi	51
4.2. Scopus Veri Tabanındaki Çalışmaların Görsel Haritalama Yöntemi İle Analizi	53
4.2.1. Atıf Analizi (Citation).....	53

4.2.1.1. Belgelere Göre Analiz.....	53
4.2.1.2. Kaynaklara Göre Analiz	55
4.2.1.3. Yazarlara Göre Analiz	57
4.2.1.4. Ülkelere Göre Analiz	59
4.2.2. Bibliyografik Eşleştirme Analizi (Bibliographic Coupling).....	61
4.2.2.1. Belgelere Göre Analiz.....	61
4.2.2.2. Kaynaklara Göre Analiz	63
4.2.2.3. Yazarlara Göre Analiz	65
4.2.2.4. Ülkelere Göre Analiz	67
4.2.3. Ortak Yazarlık Analizi (Co-authorship).....	69
4.2.3.1. Yazarlara Göre Analiz	69
4.2.3.2. Ülkelere Göre Analiz	71
4.2.4. Ortak Atıf Analizi (Co-citation)	74
4.2.4.1. Alıntı Yapılan Referansların Analizi (Cited References)	74
4.2.4.2. Alıntı Yapılan Kaynakların Analizi (Cited Sources).....	76
4.2.4.3. Alıntı Yapılan Yazarların Analizi (Cited Authours).....	78
4.2.5. Eş Dizimlik Analizi (Co-occurrence)	79
4.2.6. Metin Verilerine Dayalı Eş Dizimlilik Harita Analizi.....	80
4.3. Web Of Science (Wos) Veri Tabanında Gençlik Turizmi	82
4.3.1. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yayın Yıllarına Göre Analizi	82
4.3.2. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yazarlara Göre Analizi.....	84
4.3.3. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Belge Türlerine Göre Analizi	86
4.3.4. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kaynak Başlıklarına Göre Analizi.....	87
4.3.5. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kurumlara Göre Analizi	89
4.3.6. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Finansman Sponsorlarına Göre Analizi	91

4.3.7. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Ükelere Göre Analizi.....	93
4.3.8. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kitap Serisi Başlıklarına Göre Analizi	95
4.3.9. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Konferans Başlıklarına Göre Analizi .	97
4.3.10. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kategorilerine Göre Analizi	98
4.3.11. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yazıldıkları Dillere Göre Analizi ...	100
4.3.12. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Araştırma Alanlarına Göre Analizleri	102
4.3.13. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Editörlerine Göre Analizi	103
4.3.14. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Grup Yazarlarına Göre Analizi.....	105
4.4. Web Of Science Veri Tabanındaki Çalışmaların Görsel Haritalama Yöntemi İle Analizi	106
4.4.1. Atıf Analizi (Citation).....	106
4.4.1.1. Belgelere Göre Analiz.....	106
4.4.1.2. Kaynaklara Göre Analiz	108
4.4.1.3. Yazarlara Göre Analiz	110
4.4.1.4. Kurumlara Göre Analiz.....	111
4.4.1.5. Ükelere Göre Analiz	113
4.4.2. Bibliyografik Eşleştirme Analizi (Bibliographic Coupling).....	114
4.4.2.1. Belgelere Göre Analiz.....	114
4.4.2.2. Kaynaklara Göre Analiz	116
4.4.2.3. Yazarlara Göre Analiz	118
4.4.2.4. Kurumlara Göre Analiz.....	119
4.4.2.5. Ükelere Göre Analiz	121
4.4.3. Ortak Yazarlık Analizi (Co-authorship)	123
4.4.3.1. Yazarlara Göre Analiz	123
4.4.3.2. Kurumlara Göre Analiz.....	124
4.4.3.3. Ükelere Göre Analiz	126

4.4.4. Ortak Atıf Analizi (Co-citation)	127
4.4.4.1. Alıntı Yapılan Referansların Analizi (Cited References)	127
4.4.4.2. Alıntı Yapılan Kaynakların Analizi (Cited Sources)	129
4.4.4.3. Alıntı Yapılan Yazarların Analizi (Cited Authors).....	130
4.4.5. Eş Dizimlik Analizi (Co-occurrence)	131
4.4.6. Metin Verilerine Dayalı Eş Dizimlilik Harita Analizi.....	133
5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	136
5.1. Sonuçlar.....	136
5.2. Öneriler.....	143
KAYNAKÇA	146

TABLolar LİSTESİ

Sayfa

Tablo 1. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımı.....	33
Tablo 2. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yazarlara Göre Dağılımı	34
Tablo 3. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Konu Alanlarına Göre Dağılımı	37
Tablo 4. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Belge Türüne Göre Dağılımı..	38
Tablo 5. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kaynak Başlıklarına Göre Dağılımı.....	40
Tablo 6. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Anahtar Kelimelere Göre Analizi	42
Tablo 7. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kurumlara Göre Dağılımı	43
Tablo 8. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Finansman Sponsorlarına Göre Dağılımı.....	46
Tablo 9. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Ülkelere Göre Dağılımı.....	48
Tablo 10. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kaynak Türlerine Göre Dağılımı	50
Tablo 11. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yazıldıkları Dillere Göre Dağılımı.....	51
Tablo 12. WoS'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımı	84
Tablo 13. WoS'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yazarlara Göre Dağılımı.....	85
Tablo 14. WoS'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Belge Türüne Göre Dağılımı ..	86
Tablo 15. WoS'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kaynak Başlıklarına Göre Dağılımı.....	87
Tablo 16. WoS'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kurumlara Göre Dağılımı	90
Tablo 17. WoS'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Finansman Sponsorlarına Göre Dağılımı.....	91

Tablo 18. WoS’da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Ülkelere Göre Dağılımı.....	93
Tablo 19. WoS’da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kitap Serisi Başlıklarına Göre Dağılımı.....	95
Tablo 20. WoS’da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Konferans Başlıklarına Göre Dağılımı.....	97
Tablo 21. WoS’da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Konu Kategorilerine Göre Dağılımı.....	99
Tablo 22. WoS’da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yazıldıkları Dillere Göre Dağılımı	101
Tablo 23. WoS’da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Araştırma Alanlarına Göre Dağılımı.....	102
Tablo 24. WoS’da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Editörlerine Göre Dağılımı ...	104
Tablo 25. WoS’da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Grup Yazarlarına Göre Dağılımı	105

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa

Şekil 1. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımı	33
Şekil 2. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yazarlara Göre Dağılımı.....	36
Şekil 3. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Konu Alanlarına Göre Dağılımı	38
Şekil 4. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Belge Türüne Göre Dağılımı ...	39
Şekil 5. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kaynak Başlıklarına Göre Dağılımı.....	41
Şekil 6. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Anahtar Kelimelere Göre Analizi	43
Şekil 7. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kurumlara Göre Dağılımı.....	45
Şekil 8. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Finansman Sponsorlarına Göre Dağılımı.....	47
Şekil 9. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Ülkelere Göre Dağılımı	49
Şekil 10. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kaynak Türlerine Göre Dağılımı	50
Şekil 11. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yazıldıkları Dillere Göre Dağılımı.....	52
Şekil 12. Scopus'ta Belgelere Göre Alıntı Analizi Ağ Görselleştirmesi.....	54
Şekil 13. Scopus'ta Belgelere Göre Alıntı Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi.....	55
Şekil 14. Scopus'ta Kaynaklara Göre Alıntı Analizi Ağ Görselleştirmesi.....	56
Şekil 15. Scopus'ta Kaynaklara Göre Alıntı Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi.....	57
Şekil 16. Scopus'ta Yazarlara Göre Alıntı Analizi Ağ Görselleştirmesi.....	58
Şekil 17. Scopus'ta Yazarlara Göre Alıntı Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi.....	58
Şekil 18. Scopus'ta Ülkelere Göre Alıntı Analizi Ağ Görselleştirmesi.....	59
Şekil 19. Scopus'ta Ülkelere Göre Alıntı Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi	60

Şekil 20. Scopus'ta Belgelere Göre Bibliyografik Eşleştirme Analizi Ağ Görselleştirmesi.....	61
Şekil 21. Scopus'ta Belgelere Göre Bibliyografik Eşleştirme Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi.....	62
Şekil 22. Scopus'ta Kaynaklara Göre Bibliyografik Eşleşme Analizi Ağ Görselleştirmesi.....	63
Şekil 23. Scopus'ta Kaynaklara Göre Bibliyografik Eşleşme Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi.....	65
Şekil 24. Scopus'ta Yazarlara Göre Bibliyografik Eşleştirme Analizi Ağ Görselleştirmesi.....	66
Şekil 25. Scopus'ta Yazarlara Göre Bibliyografik Eşleştirme Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi.....	67
Şekil 26. Scopus'ta Ükelere Göre Bibliyografik Eşleşme Analizi Ağ Görselleştirmesi	68
Şekil 27. Scopus'ta Ükelere Göre Bibliyografik Eşleştirme Yoğunluk Görselleştirmesi.....	69
Şekil 28. Scopus'ta Yazarlara Göre Ortak Yazarlık Analizi Ağ Görselleştirmesi	70
Şekil 29. Scopus'ta Yazarlara Göre Ortak Yazarlık Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi	71
Şekil 30. Scopus'ta Ükelere Göre Ortak Yazarlık Analizi Ağ Görselleştirmesi	72
Şekil 31. Scopus'ta Ükelere Göre Ortak Yazarlık Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi	73
Şekil 32. Scopus'ta Referanslara Göre Ortak Atıf Analizi Ağ Görselleştirmesi.....	75
Şekil 33. Scopus'ta Referanslara Göre Ortak Atıf Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi	76
Şekil 34. Scopus'ta Kaynaklara Göre Ortak Atıf Analizi Ağ Görselleştirmesi.....	76
Şekil 35. Scopus'ta Kaynaklara Göre Ortak Atıf Analizinin Yoğunluk Görselleştirmesi.....	77
Şekil 36. Scopus'ta Yazarlara Göre Ortak Atıf Analizi Ağ Görselleştirmesi.....	78

Şekil 37. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Eş Dizimlilik Ağ Görselleştirilmesi	79
Şekil 38. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Eş Dizimlilik Yoğunluk Görselleştirilmesi	80
Şekil 39. Scopus'ta Metin Verilerine Dayalı Eş Dizimlilik Ağ Görselleştirmesi.....	81
Şekil 40. Scopus'ta Metin Verilerine Dayalı Eş Dizimlilik Yoğunluk Görselleştirmesi	82
Şekil 41. WoS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımı	83
Şekil 42. WoS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yazarlara Göre Dağılımı	86
Şekil 43. WoS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Belge Türüne Göre Dağılımı	87
Şekil 44. WoS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kaynak Başlıklarına Göre Dağılımı	89
Şekil 45. WoS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kurumlara Göre Dağılımı.....	91
Şekil 46. WoS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Finansman Sponsorlarına Göre Dağılımı.....	93
Şekil 47. WoS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Ülkelere Göre Dağılımı	95
Şekil 48. WoS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kitap Serisi Başlıklarına Göre Dağılımı.....	96
Şekil 49. WoS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Konferans Başlıklarına Göre Dağılımı.....	98
Şekil 50. WoS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Konu Kategorilerine Göre Dağılımı	100
Şekil 51. WoS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yazıldıkları Dillere Göre Dağılımı	101
Şekil 52. WoS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Araştırma Alanlarına Göre Dağılımı.....	103
Şekil 53. WoS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Editörlerine Göre Dağılımı.....	105
Şekil 54. WoS'da Belgelere Göre Alıntı Analizi Ağ Görselleştirmesi.....	107

Şekil 55. WoS’da Belgelere Göre Alıntı Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi.....	108
Şekil 56. WoS’da Kaynaklara Göre Alıntı Analizi Ağ Görselleştirmesi.....	108
Şekil 57. WoS’da Kaynaklara Göre Alıntı Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi	109
Şekil 58. WoS’da Yazarlara Göre Alıntı Analizi Ağ Görselleştirmesi	110
Şekil 59. WoS’da Yazarlara Göre Alıntı Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi	111
Şekil 60. WoS’da Kurumlara Göre Alıntı Analizi Ağ Görselleştirmesi.....	111
Şekil 61. WoS’da Kurumlara Göre Alıntı Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi.....	112
Şekil 62. WoS’da Ükelere Göre Alıntı Analizi Ağ Görselleştirmesi	113
Şekil 63. WoS’da Ükelere Göre Alıntı Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi	114
Şekil 64. WoS’da Belgelere Göre Bibliyografik Eşleştirme Analizi Ağ Görselleştirmesi.....	115
Şekil 65. WoS’da Belgelere Göre Bibliyografik Eşleştirme Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi.....	116
Şekil 66. WoS’da Kaynaklara Göre Bibliyografik Eşleşme Analizi Ağ Görselleştirmesi.....	117
Şekil 67. WoS’da Kaynaklara Göre Bibliyografik Eşleşme Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi.....	117
Şekil 68. WoS’da Yazarlara Göre Bibliyografik Eşleşme Analizi Ağ Görselleştirmesi	118
Şekil 69. WoS’da Yazarlara Göre Bibliyografik Eşleşme Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi.....	119
Şekil 70. WoS’da Kurumlara Göre Bibliyografik Eşleşme Analizi Ağ Görselleştirmesi	120
Şekil 71. WoS’da Kurumlara Göre Bibliyografik Eşleştirme Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi.....	121
Şekil 72. WoS’da Ükelere Göre Bibliyografik Eşleşme Analizi Ağ Görselleştirmesi	122

Şekil 73. WoS’da Ülkelere Göre Bibliyografik Eşleşme Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi.....	122
Şekil 74. WoS’da Yazarlara Göre Ortak Yazarlık Analizi Ağ Görselleştirmesi.....	123
Şekil 75. WoS’da Yazarlara Göre Ortak Yazarlık Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi	124
Şekil 76. WoS’da Kurumlara Göre Ortak Yazarlık Analizi Ağ Görselleştirmesi ...	125
Şekil 77. WoS’da Kurumlara Göre Ortak Yazarlık Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi	125
Şekil 78. WoS’da Ülkelere Göre Ortak Yazarlık Analizi Ağ Görselleştirmesi.....	126
Şekil 79. WoS’da Ülkelere Göre Ortak Yazarlık Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi	127
Şekil 80. WoS’da Referanslara Göre Ortak Atıf Analizi Ağ Görselleştirmesi.....	128
Şekil 81. WoS’da Referanslara Göre Ortak Atıf Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi	129
Şekil 82. WoS’da Kaynaklara Göre Ortak Atıf Analizi Ağ Görselleştirmesi	129
Şekil 83. WoS’da Kaynaklara Göre Ortak Atıf Analizinin Yoğunluk Görselleştirmesi	130
Şekil 84. WoS’da Yazarlara Göre Ortak Atıf Analizi Ağ Görselleştirmesi	131
Şekil 85. WoS’da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Eş Dizimlilik Ağ Görselleştirilmesi	132
Şekil 86. WoS’da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Eş Dizimlilik Yoğunluk Görselleştirilmesi	133
Şekil 87. WoS’da Metin Verilerine Dayalı Eş Dizimlilik Ağ Görselleştirmesi	134
Şekil 88. WoS’da Metin Verilerine Dayalı Eş Dizimlilik Yoğunluk Görselleştirmesi	135

KISALTMALAR LİSTESİ

Ar-Ge	: Araştırma ve Geliştirme
EUFED	: European Federation of Youth Hostel Associations (Avrupa Gençlik Hostel Birlikleri Federasyonu)
EYCA	: European Youth Card Association (Avrupa Gençlik Kartı Birliği)
FIYTO	: Federation of International Youth Travel Organisations (Uluslararası Gençlik Seyahat Kuruluşları Federasyonu)
IAESTE	: International Association for the Exchange of Students for Technical Experience (Uluslararası Teknik Stajyer Öğrenci Değişimi Birliği)
ISIC	: International Student Identity Card (Uluslararası Öğrenci Kimlik Kartı)
ISTC	: The International Student Travel Confederation (Uluslararası Öğrenci Seyahat Konfederasyonu)
IYTC	: International Youth Travel Card (Uluslararası Gençlik Seyahat Kartı)
TBG	: Toplam Bağlantı Gücü
TÜRSAB	: Türkiye Seyahat Acentaları Birliği
THY	: Türk Hava Yolları
WOM	: Word of Mouth (Ağızdan Ağıza İletişim/Pazarlama)
WoS	: Web of Science
WYSE	: The World Youth Student and Educational Travel Confederation (Dünya Gençlik, Öğrenci ve Eğitim Seyahatleri Konfederasyonu)
YHT	: Yüksek Hızlı Tren

1. GİRİŞ

Dünya nüfusunun yaklaşık 1,2 milyarını 15-24 yaş aralığındaki gençler oluşturmaktadır. Günümüzde toplam nüfusun %16'sına karşılık gelen genç nüfus sayısının, 2030 yılına gelindiğinde %7 oranında artarak 1,3 milyara ulaşması beklenilmektedir (http-1). Birçok ülkede doğurganlık sayısının artacağını öngörülmektedir. Bu da küresel anlamda genç nüfusun artacağı anlamına gelmektedir bu nedenle artan genç nüfusun ihtiyaçlarını karşılamak için hazırlıklı olunmalıdır (United Nations, 2019). Bu noktada turizm sektörünün payına düşen görevi en iyi şekilde yerine getirmek için genç kesim üzerinde daha fazla yoğunlaşması istek ve ihtiyaçlarını anlaması gerekmektedir.

Uluslararası turizm hareketliliğinin %23'ünü oluşturan genç kesim, daha yüksek yaş grubu ile kıyaslandığında daha fazla kalış süresi ve uzun vadede yüksek harcama kapasiteleri ile dünya çapında giderek önemli bir pazar haline gelmektedir (World Tourism Organization, 2016, s. 10). Gençlerin istek ve beklentilerinin dikkate alınması, daha fazla seyahate teşvik edilmeleri için desteklenmeleri ve herhangi bir destinasyondan memnun ayrılmalarını sağlamak turizm sektörünün her anlamda geleceğe doğru bir yatırım yaptığı anlamına gelmektedir. Gençlerin sektörden beklentileri doğrultusunda başarıya götürebilecek yolların güvenilir bir profilini oluşturmak ve gençlik turizmi alanının gelişimini sağlamak ancak bilimsel araştırmalar aracılığıyla mümkündür.

Gençlik turizminin hacmi ve büyüme oranları bu alanın önemli olduğunu göstermesine (Matzler ve Siller, 2003, s. 6) rağmen araştırmacılar tarafından gösterilen ilginin düşük olduğu düşünülmektedir. Turizm sektörü açısından bu denli önemli olan konu kapsamında üretilen akademik çalışmaları bibliyometrik analiz tekniği ile inceleyerek alanın mevcut durumunu ortaya koymak hem alanın yapısını anlamak hem de bu alanda çalışmak isteyen araştırmacılara fayda sağlayacağı fikrinden hareketle bu araştırma yapılmıştır.

Çalışmanın bütünü beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm olan giriş başlığında sırasıyla araştırmanın problemi, amacı, önemi, varsayımları, sınırlılıkları ve araştırmada tanımlanması gereken terimlerin tanımlarına yer verilmektedir. İlgili alanyazın bölümü ise kuramsal çerçeve ve ilgili araştırmalar olmak üzere iki alt başlıktan oluşmaktadır. Kuramsal çerçevede gençlik turizmi kavramı, önemi, gençlik turizminin ve katılanların özellikleri, gençlik turizmi ile ilgili kuruluşlar, gençlerin yaralanabileceği indirim kartları ve ulaşım imkanları detaylı bir şekilde açıklanmıştır. İlgili araştırmalar kısmında gençlik turizmi konu kapsamında yapılan çalışmalar yer almaktadır. Çalışmanın üçüncü bölümünde, çalışmada benimsenen yöntemle dair açıklayıcı bilgiler bulunmaktadır. Dördüncü bölümde, yapılan analiz doğrultusunda elde edilen bulgulara, son olarak da beşinci bölümde bulgulardan hareketle birtakım önerilere yer verilmiştir.

1.1. Araştırmanın Problemi

Gençlik turizmi, turizm sektörü içinde tüm dünyada önemi giderek artan bir pazar segmentini temsil etmektedir (Horak ve Weber, 2000, s. 37). İnsan hareketliliğinin artması sonucu zaman içinde turizm ekonomisinin küresel anlamda en aktif ve etkin unsurlarından birisi haline gelmiş ve yükseliş eğilimi göstermiştir (Rogerson, 2011, s. 105; Şchiopu, 2016, s. 830). Turizm sektörünün geleceğe yönelik doğru bir yatırım yapabilmesi için genç nesillerin değişen ihtiyaçlarını anlaması ve karşılaması gerekmektedir (Cavagnaro, Staffieri ve Postma, 2018, s. 32). Bu nedenle, genç nesillerin araştırmacıların odak noktası olması turizm sektörü için önem arz etmektedir (Caber, Albayrak ve Crawford, 2020, s. 1). Ayrıca turizm destinasyon pazarlamasında artan rekabet, gençlik turizmi pazarı üzerine yapılan çalışmaları gerekli kılmaktadır (Reisinger ve Mavondo, 2002, s. 55).

Literatürde gençlik turizmi üzerine yapılan birçok çalışma bulunmakla beraber ulaşılabilen kaynaklar çerçevesinde gençlik turizmi üzerine yapılan bibliyometrik bir çalışmaya ulaşılamamıştır. Yapılan çalışmaların ise genellikle genç bireylerin seyahat davranışları ve motivasyonlarını belirlemeye yönelik olduğu görülmektedir. Ancak yine de gençlik turizmi çalışmalarının diğer alanlara kıyasla geride kaldığı düşünülmektedir. Bu nedenle araştırmanın problemini, gençlik turizmi alanının ortaya çıkma sürecinin ve gelişim düzeyinin belirlenmesi oluşturmaktadır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın temel amacı, gençlik turizmi çalışmalarının yayınlanmaya başladıkları yıldan itibaren günümüze kadar nasıl bir gelişim gösterdiğini ve alanın mevcut durumunu belirleyerek bu alanda yapılacak çalışmalara bir yol haritası oluşturmaktır. Bu temel amaç gözetilerek aşağıda yer verilen sorular cevaplanmaya çalışılacaktır:

1. Gençlik turizmi çalışmalarının yayınladığı yıldan günümüze kadar gelişimi nasıldır?
2. Gençlik turizmi çalışmalarında en üretken yazar, dergi, ülke ve kurumlar kimlerdir?
3. Gençlik turizmi çalışmalarının araştırma alanlarına göre dağılımı nasıldır?
4. Gençlik turizmi çalışmalarının yayımlandıkları belge ve kaynak türüne göre dağılımı nasıldır?
5. Gençlik turizmi çalışmalarına en fazla destekte bulunan finansman sponsorları kimlerdir?
6. Gençlik turizmi çalışmalarının yayımlandıkları dillere göre dağılımı nasıldır?
7. Çalışmaların kitap serisi başlıklarına göre dağılımı nasıldır?
8. Çalışmaların konu kategorilerine göre dağılımı nasıldır?
9. Çalışmaların editörlerine göre dağılımı nasıldır?
10. Gençlik turizmi alanında en fazla atıf alan belge, dergi, yazar, kurum ve ülkeler kimlerdir?
11. Gençlik turizmi konusuyla en ilişkili belge, kaynak, yazar, kurum ve ülkeler kimlerdir?
12. Gençlik turizmi çalışmalarının üretiminde yazar, kurum ve ülkelerin iş birliği ağı nasıldır?
13. Gençlik turizmi çalışmalarında en fazla tekrarlanan anahtar kelimeler nelerdir?
14. Gençlik turizmi çalışmalarının özetlerinde en sık kullanılan kelimeler nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Gençlik turizmi ekonomik, toplumsal ve bireysel yönden birçok katkı sağlamaktadır. Alan yazında gençlik turizminin öneminden bahsedilmesine rağmen hala yeterli düzeyde çalışma bulunmamakta dolayısıyla alanın gelişimine düzenli katkı sağlanamamaktadır. Araştırmacıların gençlik turizmi alanında daha fazla çalışma üretmesi, alanın öneminin fark edilmesini sağlayacaktır. Ayrıca yapılan çalışmalar doğrultusunda önermeler dikkate alınarak gerekli düzenlemelerin yapılması turizm sektörünü hem ulusal hem de uluslararası düzeyde başarıya götürebilecek kilit bir faktördür. Araştırmacılar tarafından göz ardı edilen gençlik turizmi alanında yapılan çalışmaların bibliyometrik bir analiz ile incelenmesi alanın durumunun belgeli bir şekilde ortaya koyulmasını sağlayacaktır. Bu nedenle bu çalışmada gençlik turizmi çalışmaları bibliyometrik analiz tekniği ile incelenmektedir. Çalışmada belirlenen hedefe ulaşmak için toplanan veriler çeşitli bibliyometrik analizlere tabi tutularak amaç başlığında yer alan soruların çözümünde kullanılmaktadır.

Bibliyometrik analizler araştırmaların kalitesini, etkisini ve ilgili alanın gelişim yapısını incelenmesi yönünden turizmde oldukça önemli bir yere sahiptir (Hall, 2011, s. 16). İlgili alanyazında ulaşılabilen kaynaklar çerçevesinde gençlik turizmi üzerine yapılan bibliyometrik bir çalışmaya ulaşılamamıştır. Bu bağlamda, bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak yapılan bu araştırma, literatürdeki söz konusu eksikliği doldurmanın yanında günümüze kadar yapılan çalışmaların önemli noktalarını belirleyerek gelecekteki araştırmacılara kolaylık sağlamada önem arz etmektedir. Böylelikle araştırmacıları alanda daha fazla akademik çalışma yapılması için teşvik etme ve alanın gelişimine katkı sağlama konusunda itici bir güç olacağı düşünülmektedir.

1.4. Araştırmanın Varsayımları

- Belirlenen örneklemin evreni temsil ettiği varsayılmaktadır.
- Scopus ve WoS veri tabanında gençlik turizmi üzerine yer alan tüm bilimsel çalışmalara ulaşıldığı varsayılmaktadır.

- Scopus ve WoS veri tabanlarına veri girişinde imla hatası bulunmadığı varsayılmaktadır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

- Bu araştırma, veri toplamada Scopus ve Web of Science veri tabanları ile sınırlıdır.
- Araştırmanın kuramsal çerçevesi erişim sağlanabilen alanyazın ile sınırlıdır.
- Scopus veri tabanından alınan bibliyometrik veriler, 1969-5 Haziran 2021 tarihleri arasında yayınlanan çalışmalar ile sınırlıdır.
- Web of Science veri tabanından alınan bibliyometrik veriler, 1988-9 Ağustos tarihleri arasında yayınlanan çalışmalar ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Bu bölümde araştırmada sık geçen ve tanımlanması gereken kelimeler aşağıda maddeler halinde açıklanmaktadır.

Gençlik Turizmi: Sahip olduğu profil nedeniyle klasik turist tipinden ayrılan gençlik turizmi (Demeter ve Bratucu, 2014, s. 115), 15-25 yaş aralığında bulunan bireylerin kültür ve dinlenme nedeniyle yaptıkları ulusal veya uluslararası seyahatleri kapsayan bir turizm çeşitidir (Öztaş, 2002, s. 30).

Bibliyometrik Analiz: Bir araştırma alanının genel resmini sunmak amacıyla yazılı yayınlara uygulanan nicel bir yöntemdir (Ellegaard ve Wallin, 2015, s. 1810; Merigó ve Yang, 2017, s. 37).

VOSviewer: Bir bilim alanının bibliyometrik haritasını oluşturmak ve görselleştirmek için geliştirilen, her türlü bibliyometrik ağ verisini analiz etmeye izin veren yazılım programıdır (Van Eck ve Waltman, 2010, 523; Van Eck ve Waltman, 2011, s. 50).

Backpackers: Başka insanlarla tanışma isteği duyan, daha uzun ve düşük fiyatlı konaklamayı tercih eden, esnek ve bağımsız seyahat eden turistlerdir (Murphy ve Pearce, 1995, s. 819).

2. İLGİLİ ALANYAZIN

2.1. Kuramsal Çerçeve

Çalışmanın bu bölümünde kuramsal çerçeve, gençlik turizmi ve bibliyometrik analiz tekniği olmak üzere iki aşamadan oluşmaktadır. Gençlik turizmi başlığı altında sırasıyla; gençlik turizmi kavramından bahsedilmiş, daha sonra gençlik turizminin önemi, gençlik turizminin ve katılanların özellikleri, gençlik turizmi ile ilgili kuruluşlar, indirim kartları, gençler için ulaşım fırsatları açıklanmıştır. İkinci aşamada, bibliyometrik analiz tekniği ve bibliyometrik haritalama ele alınarak çalışmada kullanılan VOSviewer yazılımının özelliklerinden söz edilmiştir.

2.1.1. Gençlik Turizmi

Gençlik turizmi kavramının literatürde birçok tanımı yapılmasına rağmen herkes tarafından kabul görülen belirli bir tanımı bulunmamaktadır (Demeter ve Bratucu, 2014, s. 115).

TÜRSAB (2015) bireylerin genç olarak değerlendirilebilmesi için kabul görülen yaş aralığının değişiklik gösterdiğini belirterek 7-24 yaş aralığındaki tüm bireylere yönelik oluşturulan turizm faaliyetlerini gençlik turizmi adı altında nitelendirmektedir.

World Tourism Organization (2008), tarafından yayınlanan rapora göre gençlik turizmi, 16-29 yaş aralığında bulunan kişilerin, başka kültürleri tanıma, yaşam deneyimi oluşturma veya resmi ve gayri resmi öğrenme fırsatlarından yararlanma arzusuyla, kişinin olağan ortamı dışındaki yerlere gerçekleştirilen ve bir yıldan daha kısa süreleri kapsayan tüm bağımsız seyahatleri içermektedir.

Başka bir tanımda gençlik turizmi, özellikle dağcılık, kampçılık ve spor amacı güden turizm faaliyetlerine katılma eğilimi daha yüksek olan 15-24 yaş aralığındaki

kişilerin, ebeveynleri olmadan yapmış oldukları seyahatler olarak tanımlanmaktadır (A. Kozak, M. Kozak ve N. Kozak, 2014, s.13).

Horak ve Weber'e (2000, s. 38) göre gençlik turizmi kapsamında değerlendirilen grubun aynı özelliklere sahip olabilmesi için üst sınırın en az 26 yıla indirilmesi gerekmektedir. Genellikle gençlik turizminde ana unsurun sahip olunan yaş olduğu savunulsa da (Öztürk ve Yazıcıoğlu, 2002a, s.191) bazı çalışmalar bunun aksine bireyin kronolojik yaşını, davranışı ve kişisel algısının birleşimi olarak görmekle birlikte genç olmanın asıl kritik unsurlarını, kendini çocuk rolünden ayırmak ve kendi başına bir birey olma sürecine dahil etmek olduğunu belirtmektedir (Carr, 1998, s. 316; Blichfeldt, 2007, s. 153). Ancak yine de daha düşük yaş grubundaki bireylerin turizme olan ilgisi ve katılım oranlarının daha yüksek olduğu bilinen bir gerçektir (Öztaş, 2002, s. 30; Özdemir ve Kervankıran, 2011, s. 12).

Gezgin bireylerin yaşam kalitesine anlamlı katkı sağlayacak seyahat deneyimleri tasarlamak için seyahat ihtiyaçlarını anlamak önemlidir (Cavagnaro, Staffieri ve Postma, 2018, s.34). Bu noktada gençlik turizmini oluşturan talebin bilinmesi gerekmektedir.

Gençlik turizminde turizm talebi, eğitim, dinlenme, yabancı dil öğrenme, çeşitli spor uygulamaları gibi etkinliklere katılmak amaçlı ikamet alanlarının dışında belirli bir süre seyahat etmeye istekli tüm gençlerden oluşmaktadır (Moisa, 2010a, s.575). Ayrıca gençlik turizmi pazarını katılım gösterilen seyahat etkinliklerine göre kültür severler, eğlence severler, güneş ve plaj severler, doğa severler olmak üzere dört bölüme ayırmak mümkündür (Eusébio ve João Carneiro, 2015, s. 313).

2.1.1.1. Gençlik Turizmi Önemi

Genç kesim, İkinci Dünya Savaşından sonra çalışma, diğer kültürleri anlama, kendini geliştirme gibi amaçlarla seyahat etmeye başlamıştır fakat o dönemde seyahat etme imkanına sahip küçük bir grubun olmasından dolayı herhangi destinasyona önemli bir gelir kaynağı sağlamamakta ve bu nedenle gençlik turizmi dikkat edilmesi gereken pazar segmenti içinde yer almamaktaydı (Demeter, Bratucu ve Palade, 2015, s. 96).

Günümüzde ise genç gezginler turizm endüstrisi için önemi giderek artan bir pazar haline gelmektedir (Khoshpakyants ve Vidishcheva, 2010, s. 101).

Teknolojideki gelişmeler fiziksel hareketliliği kolaylaştırdığı için gençlik seyahatlerinin büyümesi özellikle son yıllarda daha belirgin olmaktadır (Richards, 2015, s. 341). Öyle ki, gençlik turizmi her yıl uluslararası seyahat eden bir milyardan fazla turistin %23' ünden fazlasını oluşturmaktadır. Genç gezginler, doğrudan yerel işletmelere ekonomik katkı sağlamanın yanında gittikleri yerde ev sahibi topluluklarla daha yakın etkileşim içerisindeyler. Bu da gençleri toplumsal değişim ve sürdürülebilir kalkınma açısından kilit bir faktör haline getirmektedir (World Tourism Organization, 2016, s. 5).

Ülkelerin turizm plan ve politikalarını oluştururken alternatif turizm çeşitlerinden biri olan gençlik turizmini göz önünde bulundurarak hareket etmeleri turizm sektöründe başarıyı yakalayabilmeleri adına fayda sağlamaktadır (Öztürk ve Yazıcıoğlu, 2002b, s. 163). Gençlik turizminin bu denli önemli olmasını sağlayan bir diğer neden ise genç bireylerin, turizme katılma eğilimlerinin yüksek olmasıdır. Gençlerin konaklama yeri seçiminde çok fazla kriterinin bulunmaması, maceraya açık olmaları, üstlendikleri sorumluluklarının az olması gibi birçok faktör daha rahat hareket etmelerini sağlamaktadır (Hayta, 2008, s. 32).

Genç bireylerin tatil seçimlerinde fiyat faktörü önemli bir rol oynasa da gittikleri yerde diğer turistlere kıyasla daha uzun kalmaları toplam yapılan harcamanın daha fazla olduğunu göstermektedir (Polat, 2017, s. 247). WYSE Travel Confederation (2018, s. 13) tarafından yapılan araştırmaya göre bir genç gezginin 2017 yılında ortalama seyahat süresi 52 gün, ortalama seyahat harcaması ise 2.867 € olarak belirlenmiştir. Dünyanın birçok bölgesinde gençler giderek daha fazla satın alma gücüne sahip olmaktadır (Richards, 2015, s. 340). Gençlik turizmi, daha uzun konaklama ve daha yüksek harcama ile en hızlı büyüyen seyahat pazarlarından biridir (Khoo-Lattimore ve Yang, 2018, s. 1).

Genç gezginler, diğer yaş gruplarına nazaran yeni yerler keşfederek başkalarına öncü olmaktadır bu da gittikleri yerin tanıtımına katkı sağladıkları anlamına gelmektedir. Ayrıca siyasi olarak istikrarsız veya doğal felaketlere maruz kalan destinasyonları ziyaret etmekten kaçınmazlar. Gençler geleceğin pazarını temsil eden bir potansiyele sahiptir ve bundan dolayı turizm gelişimini gelecek talebe tutarlı bir yönde yönlendirmek için çok önemlidirler (Kaşlı vd., 2013, s. 932; Vukic, Kuzmanovic ve Stankovic, 2014, s. 482; Buffa, 2015, s. 14042). Değişen dünya ile birlikte insanların istek ve ihtiyaçlarının değişmesine paralel olarak şu an genç

kesimi oluşturan bireylerin ilerleyen zamanlarda günümüz orta yaşlı turistinden farklı gereksinimlere sahip olacaklarından dolayı turizm sektörünün genç bireyleri anlaması ve ona göre planlama yapması gerekmektedir (Cavagnaro, Staffieri, ve Postma, 2018, s. 32).

Gençlik turizminin bütünleştirici özelliği sayesinde gençlik tatillerinin düzenlendiği yerlerde suç oranlarının azaldığı gözlenmektedir. İlaveten gençlerin uluslararası seyahatlerinde yabancı dillerini geliştirmesi, iş piyasasında rekabet gücünü artırmak için çok değerlidir. Gençler fikir olarak da açıktırlar. Bu nedenle yeni insanlarla tanışmak, görüşlerini genişletmek onlar için önemli bir rol oynamaktadır. Yeni kültürleri tanımak gençler üzerinde hoşgörüyü ve saygı attırmakla birlikte insanların daha iyi anlaşılması açısından fayda sağlamakta ve dünya barışına destek olmaktadır (Hussein ve Saç, 2008, s. 33; Khoshpakyants ve Vidishcheva, 2010, s. 102-103; Student and Youth Travel Association, 2016, s. 4).

Gençlik turizmi kapsamında gerçekleştirilen etkinlikler sayesinde gençlerin el becerileri gelişmektedir. Bu tür etkinlikler gençlerin sadece bedensel gelişimine katkı sağlamamakta ayrıca zihinsel ve ruhsal gelişimlerini de hızlanmaktadır (Uğuz, 2011, s. 348; Hazar, 2016, s. 86). Tüm bunlar gençlik turizminin toplumsal ve ekonomik faydasının yanı sıra genç bireylere olan katkısını da gözler önüne sermektedir.

2.1.1.2. Gençlik Turizminin ve Katılanların Özellikleri

Genel turizm içerisinde gençlik turizminin kendine özgü birtakım özellikleri bulunmakta ve bu özellikleri sayesinde gençlik turizmi pazarı çekici bir segment olarak görülmektedir (Richards, 2006, s. 123; Akat, 2008, s. 23):

- Mevsimselliği azaltma potansiyeli bulunmaktadır.
- Tekrar ziyaret etme eğilimi fazladır.
- Gelecekte büyüme potansiyeline sahiptir.
- Dış şoklar karşısında dayanıklıdır.
- Turizmin bölgesel yayılmasına yardımcı olmaktadır.
- Sosyo-kültürel açıdan gelişime katkı sağlamaktadır (Hussein ve Saç, 2008, s. 33).

- Gençleri üretken bir birey olmaya yönlendirir (Hussein ve Saç, 2008, s. 33).

Gençlik turizmine katılan genç gezginlerin %60'ından fazlasını öğrenciler oluşturmaktadır ve genellikle kendilerini turist olarak tanımlamak yerine sırt çantalı gezginler (backpackers) ya da gezginler olarak tanımlamayı tercih etmektedirler (Richards ve Wilson, 2005, s. 41; WYSE Travel Confederation, 2018, s. 13).

Genç gezginlerin çoğunluğunun kısıtlı bir bütçeye sahip olmaları kısa süreli rahat bir konaklama yerine uygun fiyatlı daha uzun süre konaklayabilecekleri yerleri tercih etmelerine neden olmaktadır. Buna rağmen, tüm gençleri aynı seyahat tüketicisi kategorisinde değerlendirmek olası değildir. Bu nedenle, ticari olarak işletilen konaklama yerlerinde kalanlar, gençlere yönelik pansiyonlarda kalanlar, arkadaşları veya tanıdıklarında kalanlar olmak üzere 3 çeşit genç grubundan söz etmek mümkündür (Horak ve Weber, 2000, s. 38).

Gençler için konaklayacakları tesislerin indirimli, basit ve başka gençler ile bir arada bulunabilmesini sağlamaları yeterli olmaktadır (Akat, 2008, s. 23). Genç gezginlerin en fazla tercih ettikleri konaklama biçimi ise arkadaşları ya da akrabaları ve backpacker hostelleri olduğu söylenilebilir (Richards, ve Wilson, 2005, s. 42). Arkadaş ya da akrabalarında kalmaları ücretsiz konaklama imkanı sağlarken, hosteller birçok farklı gencin birbirlerini tanımalarını sağlayan ucuz konaklama tesisleridir (Horak ve Weber, 2000, s. 38; Köroğlu ve Güleç, 2011, s. 44).

Gençler seyahatleri esnasında toplam bütçelerinin % 40'ını ulaşıma, % 18'ini konaklama masraflarına, % 15'ini yemek giderlerine, % 12'sini eğlence ve faaliyetlere, % 5'ini iletişim giderlerine, %10' unu ise diğer masraflara harcamaktadırlar. Belirlenen seyahat bütçeleri ise gidilecek destinasyona göre farklılık göstermektedir. Örneğin, Avustralya, Yeni Zelanda, Güney Afrika, Orta ve Güney Amerika gibi destinasyonlar daha fazla harcama gerektirirken, Avrupa ve Akdeniz bölgeleri daha az harcama gerektirmektedir (Moisa, 2010a, s. 577).

Gençlerin %68'i bağımsız olarak yurtdışına çıkmakta ve %40'i seyahatlerini planlarken yardıma ihtiyaç duymaktadırlar (WYSE Travel Confederation, 2015, s. 11). Rotalarını belirlerken mobil cihazlar ve uygulamalardan yararlanmaktadırlar (World Tourism Organization, 2016, s. 39). Rezervasyonların %80'inden fazlası ise çevrimiçi platformlar üzerinden yapılmaktadır (WYSE Travel Confederation, 2019, s.

12). Öğrenci gezginlerin en çok ziyaret ettiği yerler Avrupa ve Kuzey Amerika iken, sırt çantalı gezginler olarak tanımlanan gençlerin en popüler destinasyonları Güney Doğu Asya, Avustralasya ve Güney Amerika'dır (Richards ve Wilson, 2005, s. 42).

Seyahat etmelerinin temel amaçları arasında ilk sırada tatil, ikinci sırada dil öğrenimi, üçüncü sırada ise çalışma ve iş deneyimi gelmektedir (WYSE Travel Confederation, 2018, s. 13). Gençleri seyahat etmeye yönlendiren en önemli motivasyon kaynağı yaşam deneyimi oluşturmaktır. Gençlik turizminin çoğunluğunu oluşturan öğrenciler için yurtdışındaki eğitim kurumlarının kalitesi ana çekici unsur olmaktadır. Gençlerin iş deneyimi kazanmak için seyahat etmelerinin nedeni ise kazandıkları deneyimi gerçek kazançlardan daha önemli görmeleridir (WYSE Travel Confederation, 2015, s. 13).

2.1.1.3. Gençlik Turizmi İle İlgili Kuruluşlar

Gençleri seyahat etmeye teşvik amaçlı ulusal ve uluslararası düzeyde çeşitli gençlik birlikleri ve kuruluşları bulunmaktadır. Uluslararası kuruluşlar, özellikle de dünyanın her yerindeki gençlere yönelik olmasından dolayı genel olarak turizmi teşvik etmede önemli rol oynasalar da gençlik hareketliliğinin sağlanmasında ulusal birçok kuruluş da göz ardı edilemeyecek bir öneme sahiptir. Gençlik turizmini geliştirmede etkili olan kuruluşlardan bazıları şunlardır (Moisa, 2010b, s. 69-70):

Uluslararası Öğrenci Seyahat Konfederasyonu (ISTC): ISTC, üniversite öğrenci birlikleri tarafından öğrenciler ve genç gezginlere uygun fiyatlı seyahat sağlamak amacıyla 1949 yılında kurulmuştur. ISTC üyesi olan ve kar amacı gütmeyen dernekler, amaç doğrultusunda 70'den fazla öğrenci seyahat şirketi ile çalışmaktadır. ISTC'nin 200'den fazla ülkede 5000'den fazla ofisi bulunmakta ve her yıl üyeler aracılığıyla öğrenciler, gençler ve akademik topluluk için indirimli seyahat bileti, sigorta, konaklama, başka ülkede çalışma ve eğitim programları sağlamanın yanı sıra gezi, alışveriş, eğlence gibi faaliyetler için de indirimli fırsatlar sunmaktadır (<http-2>; <http-3>).

Uluslararası Gençlik Seyahat Kuruluşları Federasyonu (FIYTO): 60 ülkede gençlik turizmi pazarında uzmanlaşmış 400'den fazla üyesi bulunan uluslararası bir ticaret birliği olan FIYTO, 1951 yılında Fransa'da kurulmuştur. (Kim

ve Jogaratnam, 2003, s. 62; [http-4](#)). Federasyon, üye olan kuruluşlar aracılığıyla 25 yaşını doldurmamış gençlere çeşitli indirimler sağlamaktadır (Hussein ve Saç, 2008, s. 33). Amacı, küresel düzeyde gençlik hareketliliğini teşvik etmek, üye kuruluşlar arasında iş birliğini sağlamak ve gençlik turizmi ile ilgili kuruluşların gelişmesine yardımcı olmaktadır (Moisa, 2010b, s. 71).

Dünya Gençlik, Öğrenci ve Eğitim Seyahatleri Konfederasyonu (WYSE):

Her yıl 40 milyondan fazla genç gezgine hizmet veren WYSE Seyahat Konfederasyonu, 2006 yılında gençlik turizmini temsil eden daha güçlü bir ağ oluşturmak amacıyla Uluslararası Gençlik Seyahat Kuruluşları Federasyonu (FIYTO) ve Uluslararası Öğrenci Seyahat Konfederasyonu'nun (ISTC) birleşmesiyle kurulmuştur (Yücel, 2007, s. 9; [http-5](#)).

WYSE Seyahat Konfederasyonu'nun 70 ülkede 600'den fazla üyesi bulunmaktadır. Tüm üyeler, gençlik, öğrenci ve eğitim seyahati için gerekli olan konaklama, öğrenci değişimi, yurtdışında eğitim, iş, dil öğrenimi, au-pair gibi birçok hizmeti kapsamaktadır. Ayrıca kuruluş, dört temel çalışma ile gençlik turizmi endüstrisi için önemli bir yere sahiptir ([http-5](#)):

- Ticaret yapmak: Gençlik seyahat ürünleri ve hizmetlerinin alıcıları ve satıcıları için ticari fırsatlar yaratmaktadır.
- Araştırma yapmak: Gençlik turizmi pazarının doğru bir şekilde ilerlemesine yardımcı olmak amacıyla araştırma yaparak güncel istatistikler sunmaktadır.
- Eğitim vermek: 120'den fazla alanında profesyonel konuşmacılar ile gençlik ve öğrenci seyahatlerini kapsayan konular hakkında seminerler vererek eğitici görevi görmektedir.
- Savunuculuk yapmak: Vize, pazar geliştirme ve turizm politikası gibi konularda gençlik turizmi sektöründe önemli olan tüm üyeleri temsil ederek hükümet ve uluslararası kuruluşlarla iletişimde liderliği üstlenmektedir.

Avrupa Gençlik Kartı Birliği (EYCA): Avrupa genelinde 36 ülkede 38 üye kuruluşu bulunan kar amacı gütmeyen sivil toplum kuruluşu, 6 milyondan fazla gence konaklama, kültür, hizmet ve ürün alanlarında indirim fırsatları sağlayarak gençlerin sosyal, kültürel, eğitimsel ve ekonomik olarak hareketliliğini

desteklemektedir (http-6).

1987 yılında kurulan EYCA, 30 yaş altındaki tüm gençlerin kişisel ve mesleki gelişimlerini desteklemek için Avrupa Gençlik Kartı'nı aracı olarak kullanmakta ve üye durumunda bulunan 36 ülkedeki kart sahibi tüm gençlere birçok alanda 60.000'den fazla indirim imkanı sunmaktadır. Her ülkede Avrupa Gençlik Kartı Birliği'ni temsil eden üye bir kuruluş bulunmaktadır. Bu kuruluşlar, gençlik kartlarını kendi ülkelerinde geliştirir, indirimleri müzakere eder ayrıca gençler için programlar ve projeler geliştirmektedirler. Kart sahibi tüm gençler birliğe üye olan farklı ülkelerde bulunmaları durumunda ülkedeki diğer gençlerle aynı indirim fırsatlarından yararlanmaktadırlar (Bonita, 2016). Tezin ilerleyen bölümlerinde kart hakkında ayrıntılı bilgiler verilmektedir.

Avrupa Gençlik Hostel Birlikleri Federasyonu (EUFED): EUFED'in ana odak noktası, gençleri seyahate dahil etmek için koordinasyon sağlama, strateji ve politika oluşturma üzerinedir. Maddi açıdan yetersiz olan gençlere, Avrupa'da ve gençlik hostelleri ağı genelinde indirimler sağlayarak aktif vatandaşlık duygusunu ve sosyal entegrasyonu teşvik etmektedir (McCabe, Minnaert ve Diekmann, 2011, s. 12). Ayrıca 1987'de kurulan Federasyonun gençlik hostelleri ağı, gençler için güvenli, misafirperver ve erişilebilir konaklama alanlarından oluşmaktadır (Moisa, 2010b, s. 71).

Kar amacı gütmeyen bir kuruluş olan Avrupa Gençlik Hostel Birlikleri Federasyonu'na üye 31 ülke bulunmaktadır. Üyeler, genellikle Avrupa Birliği'ne üye, sınır komşusu veya Avrupa Birliği ile özel ilişki içerisinde olan ülkelere oluşmaktadır fakat yürütme kurulunun önerisi ile genel kurul tarafından onay görmüş farklı ülkelere de üye kabul edilmektedir (http-7).

Uluslararası İktisadi ve Teknik İlimler Talebeleri Staj Komitesi Derneği (AIESEC): AIESEC, yedi farklı ülkeden oluşan yedi gencin uluslararası kültürel anlayışı destekleme istediği üzerine 1948'de kurulmuştur. Yükseköğretim kurumu öğrencileri veya yeni mezun gençler tarafından yönetilen kar amacı gütmeyen sivil toplum kuruluşu, öğrenciler için kültürlerarası faaliyetler sağlamaktadır (Camarinha-Matos, Afsarmanesh ve Ollus, 2008, s. 29; Wright ve Lee, 2019, s. 689; http-8).

Dünyanın en büyük öğrenci kuruluşlarından biri olan AIESEC, 120'den fazla ülkede faaliyet göstermekte olup gençlere her yıl, farklı ülkelere ücretli stajyerlik

veya kar amacı gütmeyen kuruluşlarda gönüllü olarak çalışma fırsatı sunarak uluslararası değişimi kolaylaştırmaktadır (Jaramillo ve Knight, 2005, s. 307; http-8). Gençlerin her türden insanla karşılaşmalarını sağlayarak hayatlarında çözüm odaklı olmalarını, kendilerini dünya vatandaşı olarak görmelerini ayrıca öz farkındalıklarının gelişmesinde destek ve rehber görevi görerek liderlik özellikleri kazandırmada aracı olmaktadır (http-8).

Uluslararası Teknik Stajyer Öğrenci Değişimi Birliği (IAESTE): 1948 yılında on Avrupa ülkesinin bir araya gelerek oluşturduğu kuruluş, uluslararası değişim programı ile gençlerin gelişimine katkı sağlamayı ve uluslararası anlayışı teşvik etmeyi amaçlamaktadır. 80'den fazla ülkede, 3500'den fazla öğrenciye yurtdışında staj imkanı sağlamaktadır. Bu sayede gençlerin gelecekteki kariyerlerine uluslararası bir düzeyde hazırlanmaları için yardımcı olmaktadır. Kendini uluslararası öğrenci değişimini kolaylaştırmaya adanmış olan IAESTE, genç bireylere genellikle fen, teknoloji, mühendislik ve matematik alanlarında staj imkanı sağlasa da belirlenen staj şartlarını karşılayan tüm öğrenciler ve yeni mezunlar başvuru yapabilmektedir (http-9).

IAESTE, yurtdışında ücretli staj yoluyla, gençleri başka bir kültüre dâhil olma şansını vermekte ve gençlere staj yaptıkları süre boyunca gittikleri ülkenin yaşam masraflarına bağlı olarak gıda, konaklama, işe geliş gidiş masrafları dahil olmak üzere belirli bir miktar geçim ödeneği ödemektedir (http-10).

Uluslararası Gençlik Hostelleri Federasyonu- Hostelling International (IYHF-HI): İlk hostel 1912 yılında Alman öğretmen Richard Schirrmann tarafından Altena'da kurulmuş ve hostel fikrinin 1919 yılında Almanya'da daha yaygın bir hal alması sonucu Schirrmann, Alman Gençlik Hostelleri Birliği'ni kurarak Uluslararası Gençlik Hostelleri Federasyonu'nun temelini atmıştır. Böylece gençlik hostelleri hareketi tüm dünyaya yayılmış ve sonucunda 1932 yılında Uluslararası Gençlik Hostelleri Federasyonu (IYHF) kurulmuştur. Ayrım gözetmeksizin tüm gençlerin dünyayı keşfetmesi, farklı kültürleri deneyimlemesi ve hostellerde buldukları süre zarfında kendilerini geliştirmesi gerektiği fikriyle yolan çıkan IYHF, 2006 yılında Hostelling International (HI) adıyla faaliyet göstermeye başlamıştır (http-11).

Kar amacı gütmeyen bir sivil toplum kuruluşu olan HI, tüm dünyada 3000'den fazla hostel ile dünyanın en büyük gençlik hostelleri ağı ve en büyük

altıncı konaklama sağlayıcısı olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca HI üyesi olan gençlere yurtdışı ve yurtiçi seyahatleri esnasında bütçe dostu kaliteli konaklamanın yanı sıra birçok farklı alanda indirim fırsatı da (festivaller, gösteriler, ulaşım vb.) sunmaktadır (http-11; http-12).

Gençtur: Gençtur, gençler açısından faydalı olan etkinliklere katılımlarını kolaylaştırmak ve böylece gençlerin kişisel, sosyal ve kültürel gelişimlerine katkı sağlamak amacıyla 1979 yılında kurulmuştur. 85 ülkede 163 kuruluş ile iş birliği içerisinde olan kar amacı gütmeyen kuruluş, çeşitli çalışmalar aracılığıyla her ulustan gencin birbirlerini yakından tanınmasını sağlayarak daha barışçıl bir dünya oluşumuna olanak tanımaktadır. Yurtiçi ve yurtdışı gönüllü çalışma kampları, uluslararası indirim kartlarının temini, gençlerin Avrupa Birliği ülkelerinde hiçbir masraf ödemedi çalışmalarını mümkün kılan Avrupa Gönüllü Hizmeti GENÇTUR'un gençlerin gelişmelerine yönelik fırsat sunan çalışmaları arasındadır (http-13).

2.1.1.4. Gençlik Turizmi Kapsamında İndirim Sağlayan Kartlar

Genç gezginler için indirimlerden faydalanmaları oldukça önemli olmaktadır (Richards ve Wilson, 2003, s. 23). Daha az maliyetle seyahat etmelerini sağlamak amacıyla gençlerin kullanabileceği çeşitli kartlar bulunmaktadır. Bu kartlardan bazıları şunlardır:

Uluslararası Öğrenci Kimlik Kartı (ISIC): ISIC kartı, indirimler aracılığıyla öğrencileri seyahate teşvik etmekte ve uluslararası anlayışın artırılmasını sağlamaktadır (Van Gelder, 2003, s. 34; http-14). Öğrenciler tarafından 1953 yılında oluşturulan ISIC, 1968 yılında UNESCO tarafından onay görmüştür. Dünyanın her yerinde resmi öğrenci statüsünü kanıtlamak için uluslararası kabul edilen tek kart olan ISIC kartı, öğrencilere 130'dan fazla ülkede 150.000'den fazla ürün ve hizmete indirimli erişim imkanı sağlamaktadır (http-14).

ISIC kartı, sanal kart veya fiziksel kart olarak öğrencilerin kullanıma sunulmaktadır. Sanal kart ve fiziksel kart öğrencilere aynı fırsatları sağlamasına rağmen öğrencilerin dikkat etmesi gereken husus sanal kartın bazı ülkelerde kabul edilmemesidir. 12 yaşından büyük tüm öğrenciler sanal karta çevrimiçi, fiziksel karta ise her ülke için belirlenen kurumlardan başvuru yapabilmektedirler. Kart sayesinde

öğrenciler konaklama, spor, teknoloji, eğlence, yemek, eğitim gibi birçok alanda belirli oranlarda indirimlerden faydalanmaktadırlar ([http-14](#)).

Uluslararası Gençlik Seyahat Kartı (IYTC): IYTC kartı, ISIC kartının sunduğu tüm indirim ve avantajlardan öğrenci olma şartı aranmaksızın tüm gençlerin yararlanmasını sağlamaktadır. Kart sahibi olmak için istenilen tek koşul bireylerin 30 yaşında veya daha altında olmasıdır ancak bazı indirim sağlayıcılarında daha düşük yaş sınırı aranmasından dolayı IYTC satışları için belirlenen yaş sınırı 26 yaş olarak değişiklik gösterebilmektedir ([http-15](#)).

Uluslararası geçerliliği olan bu kart, ulaşım, konaklama ve turlar da dahil olmak üzere pek çok sektörde özel indirimler aracılığıyla gençlerin daha az harcama yaparak daha çok seyahat etmelerinin önünü açmaktadır. Kart sahibi tüm gençler IYTC kartını hem kendi ülkelerinde hem de dünyanın her yerinde kullanabilmektedirler ([http-16](#)).

Uluslararası Hostel Kartı/ Hostelling International Kartı (IYHF/ HI): Hostelling International (HI) üyelik kartına sahip bireyler, güvenli, temiz ve konuksever gençlik hostel ağına erişim sağlamakla birlikte konaklamada % 10 indirim hakkı elde etmektedir. Birçok ülkede HI hostellerinde konaklamak için bu kart zorunlu olmaktadır. Ayrıca kart, dünya çapında oluşan 4000 hostelin çoğunda ucuz konaklama sağlamakla kalmayıp yurtiçi ve yurtdışı seyahatlerde müze, yemek, ulaşım gibi birçok indirim fırsatı da yaratmaktadır. Uluslararası geçerliliği olan üyelik kartları, HI hostellerinden ya da belirlenen üyelik satış noktalarından temin edilebileceği gibi Hostelling International'ın internet adresinden e-üyelik kartı da satın alınabilmektedir ([http-17](#)).

Avrupa Gençlik Kartı (EYCA): EYCA kartı, ülkeden ülkeye değişiklik göstermekle birlikte genellikle 31 veya 26 yaş altındaki tüm gençlere Avrupa Gençlik Kartları Birliği (EYCA) üyesi kuruluşlar tarafından verilmektedir. 6 milyondan fazla gence avantaj sağlayan kartın geçerlilik süresi bir yıldır ve fiyatı satışa sunan ülkeye göre değişiklik göstermektedir ([http-18](#)).

Avrupa Gençlik Kartı, Avrupa genelinde gençlere konaklama, seyahat, eğitim, sigorta, hizmet ve ürün gibi birçok kategoride indirim sağlamaktadır. Ayrıca gençlerin ilk iş deneyimlerini yaşamalarına ve kariyerlerinde daha girişimci olmalarına yardım olmak amacıyla EYCA üye kuruluşları tarafından aracı olarak

kullanılmakta ve istihdam, gönüllülük, girişimcilik gibi konularda fırsatlar yaratmaktadır. Örneğin İspanya’da kart sahibi gençlere anlaşmalı kuruluşlar tarafından ücretli staj imkanı sağlanmaktadır. Bunun yanında dil kursları, mesleki eğitim, bilişim kurslarında özel indirimler ile gençlerin becerilerinin gelişmesinde destek olmaktadır (European Youth Card Association, 2016, s. 8; [http-17](#)). Türkiye’de ise Avrupa Gençlik Kartı, banka kartı olarak da kullanılabilmekte ve tüm ATM’lerden işlem yapılabilir. Bu kart, yurtiçi ve yurtdışı internet alışverişlerinde geçerli olmakta ayrıca gençler, anlaşma noktalarında kart ile ödeme yapmaları durumunda belirli oranda para kazanabilmektedirler ([http-19](#)).

2.1.1.5. Gençlik Turizmi Kapsamında Ulaşım Fırsatları

Ulaşım sistemlerinde gençlere yönelik indirimlerin uygulanması seyahatlerini kolaylaştırmaktadır (Öztürk ve Yazıcıoğlu, 2002b, s. 170). Bu bağlamda, TCDD tarafından Türkiye’de 13-26 yaş aralığındaki gençlere yönelik tüm yüksek hızlı tren (YHT) ve anahat tren fiyatlarında % 15 indirim sağlanmaktadır ([http-20](#)). Bunun yanında uluslararası demiryollarında seyahat etme olanağı sağlayan Interrail Pass, Eurorail Pass ve Balkan FlexiPass biletlerinde gençlere yönelik özel indirimler uygulanmaktadır. Demiryollarının yanı sıra havayolu ve karayollarında da gençleri seyahate teşvik eden fırsatlar bulunmaktadır. Gençlere yönelik ulaşım fırsatları hakkında ayrıntılı bilgiler aşağıda yer almaktadır.

Interrail Pass: Gençler arasında popüler olan ve önemli ölçüde ucuz ulaşım sağlayan Interrail Pass (Horak ve Weber, 2000, s. 42), belirli gün boyunca Avrupa tren ağlarında seyahat etme imkanı sağlayan bir bilettir. 33 Avrupa ülkesinde geçerli olan biletin seyahat süresi en az 4 gün ve en fazla 3 aya kadar değişiklik göstermektedir. Interrail Global Pass ve Tek Ülke Pass olmak üzere iki çeşit bilet bulunmaktadır. Birden fazla ülke gezmek istemeyen yolcular Tek Ülke Pass’ı tercih edebilmektedir. Tek Ülke Pass’ın bazı ülkelerde geçerli olmamasından dolayı yolcular 29 Avrupa ülkesi arasından seçim yapmak zorundadırlar. Tek Ülke Pass, 3, 4, 6 veya 8 gün olarak düzenlenmekte ve biletin 1 ay geçerlilik süresi bulunmaktadır. Yolcular Interrail Pass sayesinde ucuz ulaşım yaparken Avrupa çapında bazı yerlerde tramvay, otobüs, bisiklet gibi ulaşım araçlarında ve konaklamada ekstra indirimler ile avantaj elde etmektedirler. Her yaştan insanın satın alabileceği Interrail Pass, 12-27

yaş aralığındaki gençlere ayrıca %25 indirim uygulayarak seyahati kolaylaştırmaktadır. Interrail seyahatinden yararlanılması için istenilen tek koşul bireylerin Avrupa ülkelerinde ikamet etmesi ve ikametlerinin üzerinden 6 ay geçmiş olmasıdır (http-21; http-22).

Eurorail Pass: Avrupa’da ikameti bulunmayan bireylerin Interrail yerine yararlanabileceği bilettir. Yolcunun isteğine göre belirlenen geçişlerle (Global Pass- Tek Ülke Pass) Interrail Pass gibi Avrupa ülkelerine tren yolculuğu yapma fırsatı yaratmaktadır. 12-27 yaş aralığındaki genç gezginler Eurorail Pass ile 33 Avrupa ülkesini indirimli olarak keşfetme imkanı elde etmekte ayrıca bazı turistik yerlere indirimli giriş imkanı da sağlanmaktadır. Eurorail Global Pass, 33 Avrupa ülkesinin hepsinde geçerli olmakta ancak Interrail Tek Ülke Pass’ inde olduğu gibi bazı ülkeler Eurorail Tek Ülke Pass’ ini kabul etmemektedir (http-23).

Balkan FlexiPass: Balkan ülkelerinin demiryollarında ekonomik olarak seyahat etme imkanı sağlayan bu bilet Makedonya, Sırbistan, Bosna Hersek, Yunanistan, Karadağ, Türkiye ve Bulgaristan’da geçerli olmaktadır (http-24). Yolcu, 3, 5, 7, 10 veya 15 günlük düzenlenen biletlerden kendisine uygun olan bileti satın aldıktan sonra 2 ay içerisinde istediği herhangi bir zaman seyahatine başlayabilmektedir. Balkan Flexipass hizmetinden herkes yararlanabilmekte ancak gençler yetişkinlere kıyasla indirimli fiyatlardan bileti satın alabilmektedirler (http-25).

THY Miles & Smiles Programı: Türk Hava Yolları’nın yolcularına kabin, yükseltme, rezervasyon önceliği, uçak içi hizmet, ödül bilet hakkı gibi pek çok avantaj tanıdığı özel yolcu programı olan Miles & Smiles programı ayrıca marka işbirliği yaparak konaklama, alışveriş, ulaşım, eğlence, sağlık gibi alanlarda da fırsatlar sunmaktadır (Halitoğulları ve Dinç, 2020, s. 3646; http-26). 2 yaşın üzerindeki herkesin ücretsiz üye olabileceği program (http-26), 12-34 yaş arası öğrencilere ekstra avantajlar sağlayarak seyahat etmelerine destek olmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olma şartı aranmaksızın hem Türkiye’deki hem de yurtdışındaki tüm öğrenciler, öğrenci olduklarını belgelemeleri halinde iç hatlarda %20, dış hatlarda %10 oranında indirim ve uluslararası uçuşlarda 2 katı bagaj hakkına sahip olmaktadır (http-27).

Interbus: 18 yaş altı ve 38 yaş üstü bireylere % 5 katılım kontenjani bulursa

da çoğunlukla 18-38 yaş aralığındaki gençlerin kabul edildiği, Avrupa ülkelerine otobüsle ucuz seyahat imkanı sağlayan bir programdır. TÜRSAB tarafından onaylı program, 18 gün sürmekte olup Büyük Avrupa Turu ve Kuzey Avrupa Turu olmak üzere iki tur seçeneğinden oluşmaktadır. Büyük Avrupa turu Güney, Kuzey, Doğu, Batı ve Orta Avrupa ülkelerine (19 ülke, 29 şehir) ziyareti kapsarken Kuzey Avrupa turu, İskandinavya Ülkeleri, Doğu Avrupa Ülkeleri ve Baltık Ülkelerini (17 ülke, 24 şehir) kapsamaktadır (http-28; http-29).

2.1.2. Bibliyometrik Analiz Tekniği

Otlet (1934, s. 14), *Traite De Documentation* kitabında daha önce bibliyometri teriminin tanımını yapsa da literatürde bibliyometrik terimini bir yöntem olarak tanıtan asıl kişi Pritchard olarak kabul edilmektedir (Hood ve Wilson, 2001, s. 293; Haustein ve Larivière, 2015, s. 221).

Bibliyometri terimi "matematiksel ve istatistiksel yöntemlerin kitaplara ve diğer iletişim ortamlarına uygulanması (Pritchard 1969, s. 348) " olarak tanımlanmaktadır.

Bibliyometri, atıfları, ortak atıfları veya ikisinin birleşimini incelemek için kullanılan nicel bir analiz tekniğidir (Chai ve Xiao, 2012, s. 25). Bunun yanında belirlenen belgelerin veya yayınların yazar sayıları, yayımlandıkları dergiler, konuları gibi birçok husus hakkında fikir vermektedir (Tayfun vd., 2018, s. 524).

Bibliyometri, bir birimin ürettiği yayın sayısına bakarak karşılaştırma yapmak için tanımlayıcı olabildiği gibi bu yayınların sonraki araştırmaları ne yönde etkilediğine bakmak için alıntı analizinden faydalanarak değerlendirici nitelikte de olabilir (McBurney ve Novak, 2002, s. 108). Bir birimin ürettiği yayın sayısı o birimin verimliliğini, atıf sayısı ise etkisini ölçmektedir (Bonilla, Merigó ve Torres-Abad, 2015, s. 1241).

Bibliyometrinin tanımlayıcı yönü incelenen bilimsel çalışma hakkında aşağıda yer alan bilgileri toplar (Diodato, 1994, s. 15):

- Bilginin üretiminden ve iletilmesinden sorumlu kuruluşlar.
- İletim şekli (dergi vb.).
- İletişim aracı (makale, mektup vb.).
- Bilginin niteliği-konusu ve dil özellikleri.

- Bilginin iletildiği zaman.
- İletilen bilgi miktarı.
- Coğrafi kökeni.

1917'de Francis J. Cole ve Nellie B. Eales'ın 1543 ve 1860 yıllarını kapsayan anatomi literatürünü inceledikleri çalışma genellikle ilk bibliyometrik araştırmalardan biri olarak kabul edilmektedir (De Bellis, 2009, s. 6-7). Türkiye'de yapılan ilk bibliyometrik çalışmaya bakıldığında ise Özinönü (1970) tarafından 1933 ve 1966 yılları arasında birçok alanda Türk bilim dünyasının durumunu derinden incelemek amacıyla yapılan çalışma dikkat çekmektedir (Al, 2008, s. 10).

Bibliyometrik araştırmaların temeli çok daha önceki yıllarda atılsa da, yetmişli ve seksenli yıllarda şekil almaya başlamıştır. Daha sonra teknolojinin gelişimi ile birlikte elektronik dergiler, dijital kütüphaneler, atıf veri tabanlarının ortaya çıkması beraberinde birçok veri tabanına çevrimiçi erişim sağlamıştır. Bu sayede bilim insanlarının ne ürettiğini, ürettikleri çalışmaları nerede yayınladıklarını, nasıl iletişim kurduklarını ve çalışmalarının ne derece etkili olduğunu anlamak için daha iyi bir konuma gelinmiş ve bibliyometri alanının gelişimi hız kazanmıştır (Patra, Bhattacharya ve Verma, 2006, s. 27; Cronin ve Sugimoto, 2014).

Günümüzde bibliyometrik yöntemler bilimsel değerlendirme ve araştırma metodolojisinin ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Bibliyometrik yöntemler veya analizler, bilimin çeşitli yönlerini incelerken aynı zamanda üniversiteleri ve kurumları bilimsel verimliliklerine göre dünya çapında sıralama imkanı sağlamaktadır (Ellegaard ve Wallin, 2015, s. 1809).

Özünde bibliyometrinin temel fikri, bilim dalının, ülkelerin, kişi ve kurumların akademik çıktılarını ölçerek elde edilen değerlerden ölçülen birimin özelliklerini ortaya çıkarmaktır. Bibliyometrik analiz, bilimsel yayınların niceliğinden faydalanarak akademik performansı ve kaliteyi belirlemede dolaylı bir yaklaşım oluşturmaktadır, bu sayede ilgili birimin geçmiş durumuna ve ileriki zamanlarda izleyecekleri yola dair tespitler yapılabilmektedir (Şakar ve Cerit, 2013, s. 38; Ball, 2017, s. 15). Dolayısıyla bibliyometrik analiz, bilimsel çalışmaları hem niceliksel hem de niteliksel bakımdan değerlendirmektedir (Al ve Soydal, 2012, s. 699).

Bibliyometrik analizler, bibliyometrik verileri içeren birçok çevrimiçi veri tabanından (WoS, Scopus, Google Scholar, Science Direct, Medline vb.) alınan bilimsel yayınlar ile ilgili bilgilere dayanarak, bu bilgilerin incelenmesi ve çözümlenmesi ile birlikte alakalı alanın bilimsel iletişim yapısını ortaya çıkarmaktadır (Glanzel, 2003, s. 16; Cobo vd, 2011, s. 1383; Temizkan, Çiçek ve Özdemir, 2015, s. 394).

Bibliyografik veri tabanlarından elde edilen önemli bilgiler şunlardır (Glanzel, 2003, s. 16):

- Kaynak tanımlama (Dergi başlığı, Yayın yılı, Cilt, 1. sayfa)
- Yazarların isimleri
- Kurum adresleri
- Referanslar
- Belge türü
- Başlık, terimler, anahtar kelimeler, özet, konu başlıkları
- Teşekkür

Bibliyometrik analiz sayesinde incelenen alanın ne ölçüde gelişim gösterdiğini belirlemenin yanında disiplinlerin kendilerini yakından tanımasını mümkün olmaktadır (Hotamışlı ve Erem, 2014, s. 16; Al ve Coştur, 2017, s. 157). Ayrıca bibliyometrik analiz tekniği kullanılarak yapılan çalışmalar, bağlantılı alanda yapılacak çalışmalara ışık tutmaktadır (Aydın, 2017, s. 24).

Bibliyometrik analiz, bir derginin kalitesini belirlemede fayda sağladığı gibi bilginin ekonomik büyümeyi beraberinde getirmesi ile önem kazanan, ülkelerin bilim politikalarını belirlemede de fayda sağlamaktadır (Polat, Sağlam ve Sarı, 2013, s. 285; Karagöz ve Kozak, 2014, s. 48). Şöyle ki, bibliyometrinin çeşitli göstergelerden yararlanarak üretkenlik ve bilimsel kaliteyi ölçmesinden dolayı Ar-Ge'yi değerlendirme ve yönlendirmede temel oluşturan bilim politikası için bir araç olarak kabul edilmektedir (Haeffner-Cavaillon ve Graillot-Gak, 2009, s. 33).

Bibliyometride, miktar, kalite ve yapısal olmak üzere üç tür bibliyometrik gösterge bulunmaktadır (Durieux ve Gevenois, 2010, s. 342):

- Miktar göstergeleri: Belirli bir araştırmacının verimliliğini ölçmeye yarar.

- Kalite göstergeleri: Araştırmacının ortaya koymuş olduğu çıktının performansını veya kalitesini ölçmektedir.
- Yapısal göstergeler: Yayınlar, yazarlar ve araştırma alanları arasındaki bağlantıları ölçmektedir.

Bir birimin yayın sayısı ve atıf sayısı kaydı araştırılan bilim alanı için faydalı bilgiler içeren verilerdir. Çünkü tüm bibliyometrik göstergeler, bir araştırmacının etkili olup olmadığını ölçmek için ona atıfta bulunan diğer çalışmaların sayısını sayarak ölçülebildiği fikri üzerine kuruludur. Bu tür nicelleştirme genellikle araştırmacıların işe alınması, hibe verilmesi gibi değerlendirme ve karşılaştırma amaçları için kullanılması sebebiyle araştırmacılar ve kuruluşlar için oldukça önemlidir (Hirsch, 2005, s. 16569; Durieux ve Gevenois, 2010, s. 342; Belter, 2015, s. 219).

Tüm disiplinler, bibliyometri kullanımına giderek daha fazla ihtiyaç duymaktadırlar (Aria ve Cuccurullo, 2017, s. 959). Son yıllarda ise turizm sektöründeki büyümeye doğru orantılı olarak turizm bağlantılı üniversite sayılarının artış göstermesiyle birlikte akademisyen sayısı da artmaktadır. Bu da ilgili alanda yapılan yayın hacminin giderek artmasına neden olmaktadır (Dale ve Robinson, 2001, s. 31; Jogaratnam vd., 2005, s. 641). Meydana gelen artış sonucunda en doğru bilgiye ulaşmak için alanın incelenmesi gerekmektedir (Güzeller ve Çeliker, 2017, s. 89). Bu noktada bibliyometrik analiz, turizmde yapılan çalışmaların kalitesini belirlemede önemli rol oynamaktadır (Hall, 2011, s. 16).

2.1.2.1. Bibliyometrik Haritalama (Bilim Haritalama): VOSviewer Yazılımı

Bibliyometrik haritalama, bir bilim alanının iki veya üç boyutlu temsilidir (Noyons, 2001, s. 84). Bibliyometrik haritalamanın daha geniş kapsamlı tanımı yapılacak olursa:

Bibliyometrik haritalama veya bilim haritalama analizi, bilimsel bir alanın yapısını, evrimini ve ana aktörlerini belirleme amacı taşıyan, disiplinlerin, alanların, uzmanlık alanlarının yanı sıra belgelerin veya yazarların birbirleriyle nasıl bir ilişki içerisinde olduğunun uzamsal bir temsili olarak tanımlanmaktadır (Small, 1999, s. 799; Noyons, Moed, ve Van Raan, 1999, s. 592).

Genellikle bibliyometrik haritalama için iş akışı beş aşamadan oluşmaktadır (Zupic ve Čater, 2015, s. 433):

1. Çalışma tasarımı
2. Veri toplama
3. Veri analizi
4. Görselleştirme
5. Yorumlama

Bibliyometrik haritalama için geliştirilmiş birçok yazılım aracı mevcuttur (Cobo vd., 2011, s. 1386). Pan vd., (2018, s. 482) özel olarak geliştirilen yazılım araçlarından en yaygın kullanılan üç yazılım aracının CiteSpace, HistCite ve VOSviewer olduğunu belirtmektedir.

VOSviewer, bibliyometrik haritaları oluşturmak ve görüntülemek için Leiden Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Araştırmaları tarafından geliştirilen, araştırmacıların ücretsiz olarak kullanabileceği bir bilgisayar programıdır ve bibliyometrik haritalama için kullanılan diğer programların aksine haritaların grafiksel temsiline ayrıca özen göstermektedir (Van Eck ve Waltman, 2010, s. 523; Cobo vd, 2011, s. 1390).

VOSviewer yazılımı, uygun veri tabanlarından elde edilen verilere dayanarak, yazarlar, yayınlar, dergiler, ülkeler, kuruluşlar, anahtar kelimeler ya da terimlerden ibaret bibliyometrik ağlar oluşturmaktadır (Perianes, Waltman ve Van Eck, 2016, s. 1179; Van Eck ve Waltman, 2020, s. 3). Haritalama sayesinde bu bibliyometrik ağların resmini ayrıntılı bir şekilde çıkarmak mümkün olmaktadır (Waltman, Van Eck ve Noyons, 2010, s. 633).

VOSviewer yazılımı bir haritanın, ağ görselleştirmesi, katman görselleştirmesi ve yoğunluk görselleştirmesi olmak üzere üç çeşit görselleştirilmesine imkan sağlamaktadır (Van Eck ve Waltman, 2020, s. 3). Haritada yer alan öge isimlerinin üst üste gelmesini önlemek için akıllı etiketleme algoritması kullanmakta ve yakınlaştırma kaydırma işlevi sayesinde ayrıntılı inceleme fırsatı sunmaktadır (Gutiérrez-Salcedo vd, 2018, s. 1284).

Program, bibliyometrik ağları görselleştirirken mesafe tabanlı yaklaşım ile haritalar oluşturmaktadır. Şöyle ki, iki öge arasında oluşan mesafe öğelerin birbirleri ile olan ilişkisini göstermektedir. Öğeler arası mesafe ne kadar yakınsa birbirleri ile ilişkileri de o kadar kuvvetlidir (Van Eck ve Waltman, 2014, s. 293). Ayrıca ağ

görselleştirmesinde yer alan kavramların daire ve etiket büyüklüğü kavramın ne derece önemli olduğunu gösterirken, öğelerin daire renklerinin aynı olması ise ortak kümeye ait olduklarını göstermektedir (Sinkovics, 2016, s. 333). Programda, her öğenin sayısal değerlerle temsil edilen bir ağırlığı bulunmaktadır. Ağırlığı yüksek olan öğe diğerlerine göre daha önemli kabul edilmektedir. Bağlantı gücü ve toplam bağlantı gücü olmak üzere iki çeşit ağırlık özelliği bulunmaktadır. Bağlantı gücü, bir öğenin diğer öğe ile oluşan bağlantı sayısını ifade ederken, toplam bağlantı gücü bir öğenin bağlantılarının toplam gücünü ifade etmektedir (Van Eck ve Waltman, 2020, s. 6).

2.2. İlgili Araştırmalar

Literatür taraması sonucunda ulaşılabilen kaynaklar çerçevesinde ilgili alanyazında daha önce gençlik turizmi ile ilgili yapılan bibliyometrik çalışmaya ulaşılamamıştır. Bundan dolayı çalışmanın bu bölümde, gençlik turizmi ile ilgili yapılan genel çalışmalar ele alınmıştır. Yapılan çalışmalar arasında farklılık bulunsa da çoğu çalışmanın gençlerin seyahat motivasyonlarını ve davranışlarını belirleme üzerinde yoğunlaştığı ifade edilebilir.

Polat (2017) tarafından gençlerin turistik tercihlerinin belirlenmesi amacıyla Balıkesir’de betimleyici alan araştırması yöntemi kullanılarak yapılan çalışmada elde edilen sonuçlara göre, gençlerin destinasyon seçiminde fiyat faktörünün önemli rol oynadığı görülmektedir. Yer seçiminde en çok yararlanılan bilgi kaynağının internet, daha sonra arkadaş tavsiyesi olduğu belirlenmiştir. Cinsiyete göre tatil yeri seçiminde anlamlı bir fark bulunamamış fakat medeni durum, aylık gelir, eğitim seviyesi yaş gibi değişkenler arasında anlamlı fark belirlenmiştir. Ek olarak gençlerin tatillerini belirlerken en çok deniz kenarında olmasını tercih ettikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Kaşlı, Arslaner ve Demirci (2013) tarafından, Polat (2017) çalışmasına benzer olarak gençlerin turistik tercihlerini tespit etmeye yönelik bir araştırma gerçekleştirilmiştir ve gençlerin tercihlerinde fiyat unsurunun önemli olduğu, yer seçiminde en çok internetten faydalandıkları gibi aynı sonuçlara ulaşılmıştır. Farklı olarak gençlerin çoğunluğunun tatillerini arkadaş ve akraba yanında planladıkları ifade edilmektedir.

Buffa (2015), turizmde uzun vadeli bakış açısı için gençlerin sorgulanması gerektiğinin önemini belirterek, gençlerin sürdürülebilirliğe yönelik tutumlarını, seyahat motivasyonlarını, davranışlarını ve sürdürülebilirlik açısından farklı genç turist profillerini tanımlama amacıyla, 1156 örnekleme anket uygulayarak bir alan araştırması gerçekleştirmiştir. Araştırma sonucunda, hedef seçiminde en önemli seyahat motivasyonlarının yeni yerler keşfetmek, yerel toplumu tanımak, doğa ile temas halinde olmak, sanatsal ve kültürel mirası yakından görmek ve en çok ziyaret ettikleri yerlerin Avrupa ülkeleri olduğunu ortaya koymuşlardır. Elde edilen bulgular doğrultusunda katılımcıların çoğunluğunu sürdürülebilirliğe duyarlı olduğu sonucuna ulaşılmış ayrıca zor yol genç turistleri ve yumuşak yol genç turistleri olmak üzere iki genç turist profili tanımlamışlardır. Zor yollu genç turistlerin, yumuşak yollu genç turistlere göre sürdürülebilirliğe daha çok dikkat ettiklerini tespit etmişlerdir.

Demeter, Bratucu ve Palade (2015), uluslararası gençlik destinasyonlarını, gençlik konaklama birimlerini ve genç turistlerin davranış alışkanlıklarını göz önünde bulundurarak, gençlik seyahat pazarının dinamiklerini küresel düzeyde analiz etmektedir. Literatür taramasına dayalı araştırmanın sonucu, gençler arasında en popüler konaklama türünün hosteller olduğu, motivasyonlarının ise genellikle eğlence ağırlıklı fakat eğitim ve işin de bir o kadar önemli hale geldiğini, en etkili tanıtım kanalının internet olduğu göstermektedir. Ayrıca yazarlar, gençlerin harcamalarından yola çıkarak gençlik turizminin yerel işletmelere önemli ölçüde katkıda bulunduğunu savunmaktadırlar.

Caber, Albayrak ve Crawford (2020), Antalya Olimpos'u ziyaret eden genç turistlere kolayda örnekleme yöntemi ile anket uygulaması yaparak doğa temelli turizm deneyimine yönelik değer algılarını ve seyahat sonuçlarına etkisini ölçmeyi amaçlamıştır. Elde edilen bulgular, katılımcıların epistemik değer algı ortalamalarının yüksek olduğunu ifade ederken sosyal değer algı ortalamaları düşük olduğunu göstermektedir. Algılanan değerın ise ağızdan ağıza iletişim (Wom), genel memnuniyet, tekrar ziyaret etme niyeti gibi faktörler üzerinde önemli bir etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Eusébio ve João Carneiro (2015) tarafından genç ziyaretçilerin aktiviteye dayalı segmentasyonuna ilişkin çalışma yapılmıştır. Geçlik turizmi pazarını turizm faaliyetlerine göre bölümlere ayırmak için hiyerarşik küme analizi kullanılarak kültür severler, eğlence severler, güneş ve plaj severler olmak üzere dört küme elde

edilmiştir. Bu dört küme arasında cinsiyet, seyahat motivasyonları, insanlarla etkileşimler, seyahat türü (yurtiçi veya yurtdışı) açısından istatistiksel olarak önemli farklılıklar ortaya koyulmuştur.

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Gençlik turizmi çalışmaları incelenerek ilgili alanın mevcut durumunu ortaya koymak amacıyla yapılan bu çalışmada bibliyometrik analiz aracılığıyla betimsel bir araştırma modeli olan genel tarama deseni benimsenmiştir. Nicel araştırma desenlerinden biri olan betimsel araştırma modeli, mevcut durumu ortaya koymak amacıyla yapılmakta ve genellikle ‘nedir?’ ve ‘neydi?’ sorularına yanıt aramaktadır (Balcı, 2011, s. 234; Erdem, 2011, s. 147). Tarama modelleri, geçmişte ya da mevcut olan durumu olduğu şekliyle betimleyen yaklaşımdır (Karasar, 2012, s. 77). Betimsel araştırma modelinin bir türü olarak tanımlanan genel tarama deseni, bir evren hakkında genel yargı oluşturmak amacıyla evrenin veya evreni temsil eden grup ya da örneklemin incelenmesidir (Karasar, 2012, s. 79).

3.2. Araştırma Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini gençlik turizmi konulu bilimsel çalışmalar oluşturmaktadır. Gençlik turizmi ile ilgili çalışmaların tümünün analize tabi tutulmasının güç olmasından dolayı evreni temsil ettiği düşünülen örneklem belirlenerek, belirlenen örneklem üzerinden analiz gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda örneklemin seçimi için kullanılan örnekleme yöntemi, olasılığa dayalı olmayan amaçlı örnekleme yaklaşımıdır.

Amaçlı örnekleme yöntemi, hem nitel hem de nicel araştırmalarda kullanılmaktadır. Bir diğer adı yargı örnekleme olan bu yöntem, bilgi kaynağının sahip olduğu nitelikler nedeniyle kasıtlı seçimine dayanmaktadır (Tongco, 2007, s. 147). Araştırmacının amacı doğrultusunda araştırma sorularına en doğru cevabı verebilecek özelliklere sahip olan örneklemin evren içerisinde belirlenmesini dikkate alan amaçlı örnekleme, araştırılan özellik için evrende en fazla bilgiye sahip olan örnekleme birimlerinin rastgele seçilmesi olarak tanımlanmaktadır (Guarte ve

Barrios, 2006, s. 277; Şimşek, 2012, s. 121). Bu doğrultuda, araştırmanın evrenini temsil ettiği belirlenen Scopus ve Web Of Science veri tabanlarından ‘‘Youth Tourism’’ anahtar kelimesi kullanılarak elde edilen Scopus veri tabanında 672, WoS veri tabanında ise 532 çalışma örneklem olarak seçilmiştir.

3.3. Veri Toplama Araç ve Teknikleri

Bilimsel çalışmalara ait verilerin alınabileceği ve bibliyometrik göstergeler elde etmeye yarayan Web of Science (WoS), Google Scholar, Scopus, Microsoft Academic, PubMed ve Dimensions gibi birçok farklı veritabanı bulunmaktadır (Cobo vd., 2011, s. 1383; De Battisti ve Salini, 2013, s. 270; Moral Muñoz vd., 2020, s. 3). Araştırmada kullanılacak veri tabanı incelenen disiplini temsil eden bilimsel literatürü içermelidir (Thompson ve Walker, 2015, s. 554). Web of Science ve Scopus en kapsamlı veri tabanı olarak bilinmekte bunun yanında işlevsellik ve kayıt işleme kalitesi bakımından öne çıkmaktadır (Norris ve Oppenheim, 2007, s. 161; Chadegani vd., 2013, s. 18). WoS veri tabanı 74.8 milyon kayıt, 21.100’den fazla dergi, 254 farklı disiplin alanı ve 1.5 milyar atıf yapılan referans kaynağından oluşmaktadır (http-30). Scopus veri tabanı ise 77 milyon kayıt, 23.452’den fazla hakemli dergi, 240 farklı disiplin alanı, 1.8 milyar atıf yapılan referans kaynağından oluşmaktadır (http-31; http-32). Zengin içeriği ve yüksek kaliteye sahip yayınları göz önünde bulundurulduğunda veri toplama işlemi, bibliyometrik analiz için yaygın olarak kullanılan Web of Science (WoS) ve Scopus veri tabanları üzerinden gerçekleştirilmiştir. Belirlenen veri tabanlarına erişim Balıkesir Üniversitesi tarafından sağlanmıştır.

3.4. Veri Toplama Süreci

Gençlik turizminin bilim haritasını oluşturmak ve evrim sürecini derinlemesine anlamak amacıyla yapılan bu çalışmada, bibliyometrik veri toplamak için seçilen veri tabanının kaliteli, güvenilir ve kapsamlı bir içeriğe sahip olmasına özen gösterilmiştir. Web of Science ve Scopus, bibliyometrik veri tabanları arasında liderdirler ve birçok uluslararası araştırmacı tarafından giderek daha fazla kullanılmaktadır (Zhu ve Liu, 2020, s. 321). Scopus ve WoS, kapsam bakımından birbirini tamamlar niteliktedir (Burnham, 2006, s. 7). Gençlik turizmi

araştırmalarının az sayıda olması ve iki veri tabanının birbirlerinin eksiklerini gidermede tamamlayıcı rol oynamaları nedeniyle araştırmada Web of Science Core Collection ve Scopus veri tabanlarının birlikte kullanımına karar verilmiştir. Buradan hareketle gençlik turizmi çalışmalarına ait bibliyometrik verilere Scopus veri tabanında 5 Haziran 2021, WoS veri tabanında ise 9 Ağustos 2021 tarihinde ulaşılmıştır. Verilerin sürekli güncellenme devamlılığından dolayı analiz en doğru Şekilde sonuçlanması için her iki veri tabanında da veriler aynı gün içerisinde toplanmıştır.

Gençlik turizmi kapsamında alakalı bir veri kümesi elde etmek için arama kriteri Scopus'ta makale başlığı, zet, anahtar kelimeler, WoS'ta Konu (Topic) olarak seçilmiş ve "Youth Tourism" anahtar kelimesi kullanılarak ilgili veri tabanlarında arama gerçekleştirilmiştir. WoS veri tabanında konu olarak seçilen arama kriterinde, Scopus veri tabanında olduğu gibi çalışmaların makale başlığı, zeti, anahtar kelimeleri dikkate alınmaktadır. Belirli kriterler dikkate alınarak yapılan arama sonucunda Scopus veri tabanından 672, WoS'dan 532 çalışma belirlenmiştir. Gençlik turizmi çalışmalarının durumunu derinlemesine incelemek amacıyla yapılacak görselleştirme analizi için çalışmalara ait alıntılanan referanslar da dahil olmak üzere tüm bibliyometrik veriler, CVS (Scopus) ve TXT (WoS) formatında dışa aktarılmış ve böylelikle veri toplama işlemi tamamlanmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Bu araştırmada gençlik turizmi çalışmalarının veri analizi, bibliyometrik analiz tekniği ile bilgisayar ortamında çeşitli yazılım programları kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bibliyometrik analiz, ham verilere çeşitli istatiksels analizler uygulamakta böylelikle verileri anlamlı hale getirerek kümülatif bilimsel bilginin evrimini belirlemede ve haritalamada yararlı olmaktadırlar. Titizlikle yapılmış bibliyometrik çalışmalar, bir alanın doğru gelişimi için gerekli olan bilgileri sağlamaktadır (Donthu vd., 2021, s. 285). Buradan hareketle, gençlik turizmi alanının profilini oluşturmak ve gelişimine anlamlı katkı sunmak için bibliyometrik analiz tekniği tercih edilmiştir. Bibliyometrik analizler, performans analizi ve bilim haritalama olmak üzere iki temel prosedürden oluşmaktadır (Gutierrez-Salcedo vd., 2018, s. 1275). Performans analizinde, h-endeksi, yayın sayısı ve alıntı sayısı gibi

birçok bibliyometrik gösterge kullanılabilir (Gaviria-Marin, Merigo ve Baier-Fuentes, 2018, s. 194). Araştırmada ilk olarak yıl, yazar, araştırma alanı, belge türü, kaynak başlığı, kaynak türü, kurum, finansman sponsoru, ülke, yazıldıkları dil, kitap serisi, konferans başlığı, editör, grup yazarları ve konu kategorisi bazında üretkenliği ölçmek amacıyla yayın sayısı bilgilerinden faydalanarak performans analizi yapılmıştır. Bu bağlamda Scopus veri tabanından alınan yayın sayıları bilgileri, yüzdeler dağılım hesaplaması yapılmak için Microsoft Excel programına girilmiştir ve tablo haline dönüştürülmüştür. Web of Science veri tabanında, Scopus'a ek olarak analiz birimlerinin yüzdeler dağılımları yer almaktadır. Bundan dolayı WoS veri tabanından alınan yayın sayısı ve yüzdeler dağılım bilgileri sadece tablo haline dönüştürülmek için Microsoft Excel'e aktarılmıştır.

Bibliyometrik analizin bir diğer temel prosedürü olan bilim haritalama analizi, ilgilenilen alanın evrimini, yapısını ve alana ait temel birimleri belirlemek için alanın izlenmesine yönelik gerçekleştirilmektedir (Noyons, Moed ve Van Raan, 1999, s. 592). Bibliyometrik haritalama için çeşitli görselleştirme yazılımları geliştirilmiştir. Bu çalışmada, bibliyometrik verilerin görselleştirmesinde VOSviewer 1.6.16 versiyonlu yazılım programı tercih edilmiştir. Gençlik turizmi alanının yapısını belirlemek için atıf, bibliyografik eşleştirme, ortak yazarlık ve ortak atıf analizi yapılmıştır. Ek olarak ilgili alanın kavramsal yapısının belirlenmesinde eş dizimlilik ve metin verilerine dayalı harita analizinden faydalanılmıştır. Alıntı analizinde, alıntı sayıları göz önünde bulundurularak etkili ve önemli analiz birimlerinin daha fazla alıntılı olduğu varsayılmaktadır (Meho, 2007, s. 32). Bu nedenle gençlik turizmi alanında etkili ve önemli belge, kaynak, yazar, kurum ve ülkeleri tespit etmek için tercih edilen program aracılığıyla atıf analizi kullanılmıştır. Ortak atıf analizi, alıntı ağlarında bilimin karmaşık yapısından anlamlı yorumlar çıkarmanın bir aracıdır (Marshakova, 2005, s. 1535). Aynı alana bilimsel bilgi üreten araştırmacıların bakış açılarını belirlemede ve araştırmacıları ilişkilendirmede önemli rol oynamaktadır (Meyer, Lorscheid ve Troitzsch, 2009, s. 2). Buradan hareketle, araştırmada ortak atıf analizi yapılması gerekli görülmüş ve alıntı yapılan referanslar, kaynaklar, yazarlar bazında ortak atıf analizi yapılmıştır. Bibliyografik eşleştirme analizinin atıf analizi ve ortak atıf analizine göre daha doğru sonuçlar verdiği savunulmaktadır (Boyack ve Klavans, 2010, s. 2389). Bundan dolayı alıntı ve ortak

atıf analizine ek olarak belge, kaynak, yazar, kurum ve ülkeler bazında bibliyografik eşleştirme analizi yapılmıştır.

Ortak yazarlık, bilimsel iş birliğinin en iyi temsilidir ve ortak yazarlık ağlarının bibliyometrik yöntemler ile derinlemesine bir analizinin yapılması bilimsel topluluğu şekillendiren yapının ortaya çıkarılması için fırsat sağlamaktadır (Glanzel ve Schubert, 2004, s. 257; Kumar, 2015, s. 55). Gençlik turizmi çalışmalarındaki iş birliği ağının ortaya çıkarılmasının önemli olduğu düşünülmüş ve yazılım programında analiz birimi yazar, kurum, ülke seçilerek ortak yazarlık analizi gerçekleştirilmiştir. Ortak yazarlık analizinde her öğeye atanan pozitif sayısal değerler ile belirlenen toplam bağlantı gücü dikkate alınmıştır. Son olarak gençlik turizmi ile ilgili kavramsal yapıyı belirlemek için anahtar kelimelere ek olarak çalışmaların özetlerinde geçen kelimeler analiz birimi olarak kullanılarak eş dizimlilik analizi ve metin verilerine dayalı haritalama analizi yapılmıştır. Ayrıca VOSviewer program aracılığıyla yapılan tüm bibliyometrik analizlerde anlamlı sonuçlar elde etmek için analize göre ayrı ayrı eşik değeri belirlenmiştir.

4. BULGULAR VE YORUMLAR

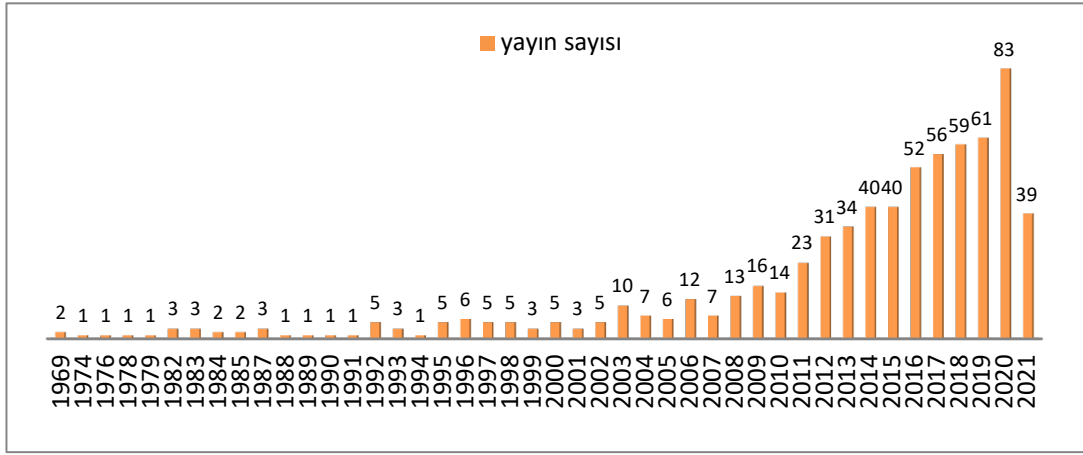
Gençlik turizmi çalışmalarını bibliyometrik analiz tekniği ile inceleyerek alanın mevcut durumunu ortaya koymak amacıyla yapılan çalışmanın bu bölümde analizlerin bulguları yer almaktadır.

4.1. Scopus Veri Tabanında Gençlik Turizmi

Çalışmanın bu bölümünde veri seti, Scopus veri tabanından ‘‘Youth Tourism’’ sorgusuyla elde edilen verilerden oluşmaktadır. Veri güncellenmesi zamanla değişmeye devam ettiği için tutarsızlığı önlemek amacıyla, analiz verileri 5 Haziran 2021 tarihinde toplanmıştır. Analiz amacıyla yapılan sorgulama toplam 672 çalışmayı içermektedir. SCOPUS veri tabanı tarafından elde edilen 672 bilimsel verinin, yayın yılı ve sayıları, yazarlar, konu alanları, belge türleri, kaynak türleri, kurumlar, finansman sponsorları, anahtar kelimeleri, kaynak başlıkları, diller ve ülkeler açısından bibliyometrik özellikleri detaylandırılmaktadır.

4.1.1. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yayın Yıllarına Göre Analizi

Scopus veri tabanında ilk gençlik turizmi çalışmalarının 1969 yılında yayımlandığı görülmektedir. Gençlik turizmi çalışmalarında 1969-2010 yılları arasında düzensizlik söz konusu iken en çok çalışmanın 2011-2020 yılları arasında yayımlandığı ve düzenli bir artışa geçildiği görülmektedir. 2021 yılı ise hala devam etmekte olup haziran ayına kadar 39 makale yayımlandığı söylenebilir. Şekil 1’de gençlik turizmi çalışmalarının yayımlandığı yıllara göre yapılan çalışma sayısı yer almaktadır.

Şekil 1. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımı

Şekil 1 incelendiğinde gençlik turizmi çalışmalarına ilk olarak 1969 yılında 2 yayın yayınlanarak başladığı görülmektedir. Yapılan çalışma sayılarında yıllara göre dalgalanmalar olduğu ve 2010 yılına kadar bu düzensizliğin devam ettiği, en çok çalışmanın ise 83 yayın ile 2020 yılında yayınlandığı ifade edilebilir. Yıllara göre yayın sayısı ve yüzde dağılımları Tablo 1’de ayrıntılı olarak gösterilmektedir.

Tablo 1. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımı

Yayın Yılı	Yayın Sayısı	%	Yayın Yılı	Yayın Sayısı	%
1969	2	0,298	2001	3	0,446
1974	1	0,149	2002	5	0,744
1976	1	0,149	2003	10	1,488
1978	1	0,149	2004	7	1,042
1979	1	0,149	2005	6	0,893
1982	3	0,446	2006	12	1,786
1983	3	0,446	2007	7	1,042
1984	2	0,298	2008	13	1,935
1985	2	0,298	2009	16	2,381
1987	3	0,446	2010	14	2,083
1988	1	0,149	2011	23	3,423
1989	1	0,149	2012	31	4,613
1990	1	0,149	2013	34	5,060
1991	1	0,149	2014	40	5,952
1992	5	0,744	2015	40	5,952
1993	3	0,446	2016	52	7,738

Tablo 1-devamı

1994	1	0,149	2017	56	8,333
1995	5	0,744	2018	59	8,780
1996	6	0,893	2019	61	9,077
1997	5	0,744	2020	83	12,351
1998	5	0,744	2021	39	5,804
1999	3	0,446	TOPLAM	672	%100
2000	5	0,744			

Tablo 1’de yer alan gençlik turizmi çalışmalarının yıllara göre dağılımı incelendiğinde; 2002 yılına kadar yapılan çalışmaların gençlik turizmi konulu toplam çalışmalar içerisindeki payının % 0,90’ı geçemediği görülmektedir. Tablo 1’de 2003 yılından 2010 yılına gelinceye kadar düzensiz bir artış görülse de yapılan çalışmaların ilk kez 6’nın üzerine çıktığı ifade edilebilir. 2011-2020 yılları arasındaki çalışmaların toplam çalışma yüzdesinin %71,28’ini oluşturduğunu buradan hareketle bu yıllar arasında gençlik turizmi ile ilgili çalışmaların diğer yıllara göre önem kazandığını söylemek mümkündür ancak 2021 yılı devam ederken araştırma verileri oluşturulduğundan dolayı bu önemin devamlılığı hakkında net bir yorum yapılamamaktadır.

4.1.2. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yazarlara Göre Analizi

Çalışmanın bu bölümünde Scopus veri tabanında gençlik turizmi alanında en fazla çalışma yapan yazarların ortaya konulması amaçlanmıştır. Tablo 2’ de yazarların yayın sayıları ve yüzdelik dağılımları gösterilmiştir.

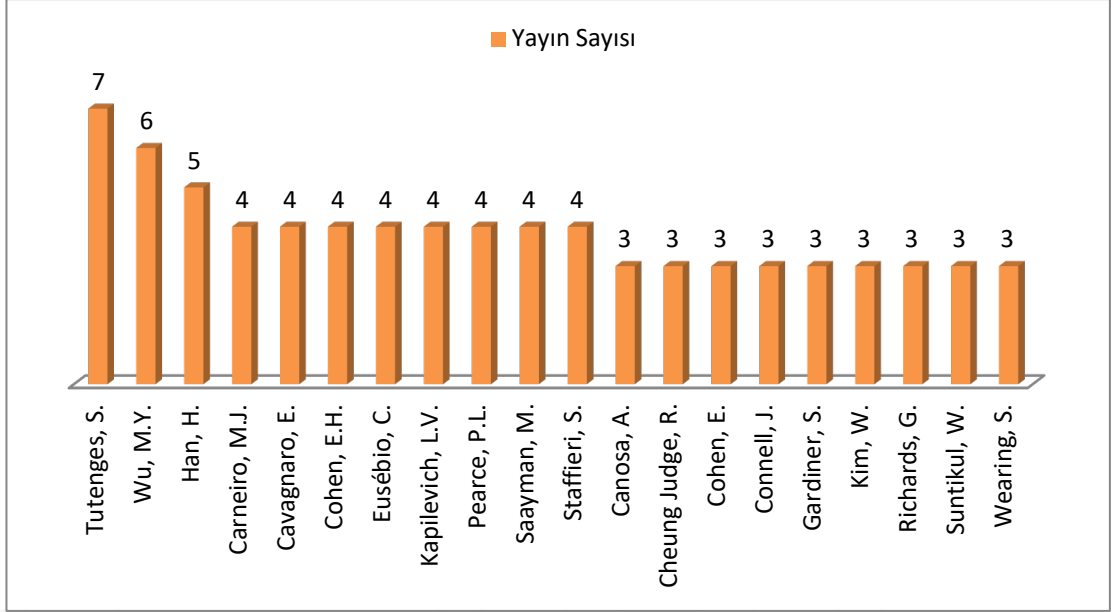
Tablo 2. Scopus’ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yazarlara Göre Dağılımı

Yazarlar	Yayın Sayıları	%
Tutenges, S.	7	2,397
Wu, M.Y.	6	2,055
Han, H.	5	1,712
Carneiro, M.J.	4	1,370
Cavagnaro, E.	4	1,370
Cohen, E.H.	4	1,370

Tablo 2-devamı

Eusebio, C.	4	1,370
Kapilevich, L.V.	4	1,370
Pearce, P.L.	4	1,370
Saayman, M.	4	1,370
Staffieri, S.	4	1,370
Canosa, A.	3	1,027
Cheung Judge, R.	3	1,027
Cohen, E.	3	1,027
Connell, J.	3	1,027
Gardiner, S.	3	1,027
Kim, W.	3	1,027
Richards, G.	3	1,027
Suntikul, W.	3	1,027
Wearing, S.	3	1,027

Tablo 2'den görüleceği üzere gençlik turizmi alanında en fazla çalışması bulunan yazar, 7 yayın sayısı ile toplam çalışma yüzdesinin %2,397'sine sahip olan Sebastien Tutenges'dir. İkinci sırada ise 6 yayın sayısı ile Mao-Ying Wu gelmektedir. Üçüncü sırada 5 yayın sayısı ile Heesup Han gelirken, dördüncü sırada 4 yayın sayısı ile Maria Joao Carneiro bulunmaktadır. Maria João Carneiro ile aynı yayın sayısına sahip diğer yazarlar ise tablodaki sırasıyla; Elena Cavagnaro; Erik H. Cohen; Celeste Eusébio; Leonid V. Kapilevich; Philip L. Pearce; Melville Saayman; Simona Staffieri' dir. Araştırma kapsamı konusunda 3 yayın sayısına sahip yazarlar ise tablodaki sırasıyla; Antonia Canosa; Ruth Cheung Judge; Erik Cohen; John Connell; Sarah Gardiner; Wansoo Kim; Greg Richards; Wantanee Suntikul; Stephen Wearing'dir. Gençlik turizmi çalışmalarında 3 ve daha fazla yayına sahip toplam 20 yazar bulunmaktadır. 3'den az yayın sayısına sahip yazarlar analize dahil edilmemiştir. Gençlik turizmi çalışmalarının yazarlara göre dağılımının daha anlaşılabilir olması için Şekil 2 oluşturulmuştur.

Şekil 2. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yazarlara Göre Dağılımı

Şekil 2 incelendiğinde; Sebastien Tutenges; Mao-Ying Wu; Heesup Han isimli yazarların arasında farklılık olduğu, bu yazarlar arasındaki farklılığın ise 1'er tane çalışmadan kaynaklandığı görülmektedir. Bununla birlikte Şekil 2'ye bakıldığında diğer yazarların yayın sayılarının çoğunlukla eşit olduğu sonucuna varılmaktadır.

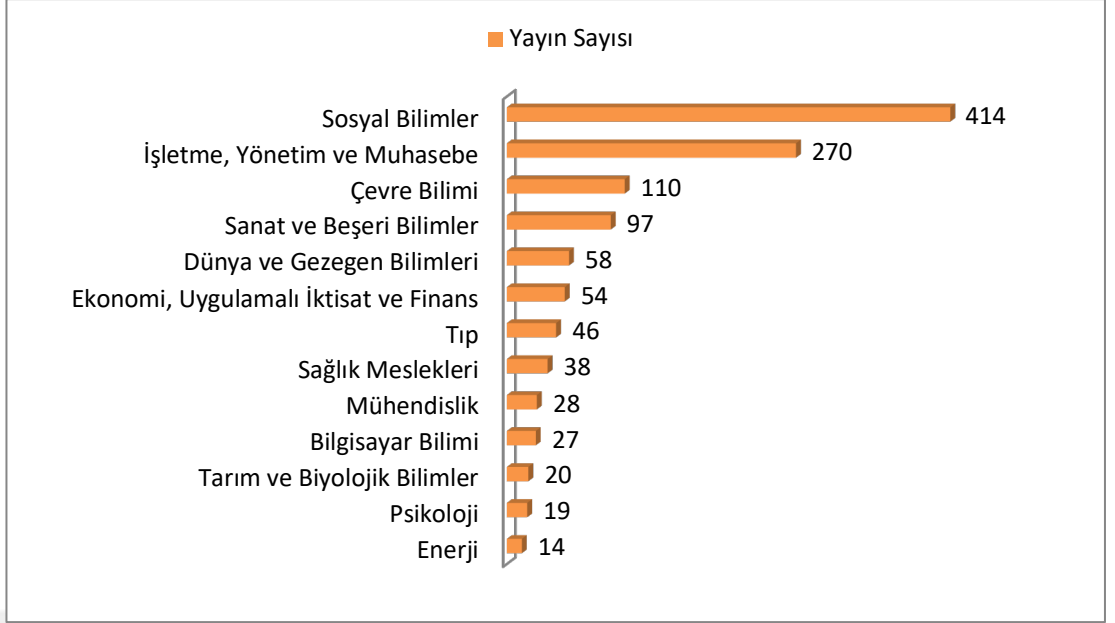
4.1.3. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Konu Alanlarına Göre Analizi

Gençlik turizmi çalışmaları konu alanlarına göre 23 başlık altında sınıflandırılmıştır. Bazı belgeler birden fazla konu alanı olarak kategorize edildiğinden dolayı toplam çalışma sayısı fazla çıkmaktadır. Bunun yanında konu alanı tanımlanmayan 1 yayın bulunmaktadır. Tablo 3'de 10'nun üzerinde yayın sayısı bulunan konu alanları ve toplam çalışmaların içindeki yüzdeleri verilmektedir.

Tablo 3. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Konu Alanlarına Göre Dağılımı

Konu Alanı	Yayın Sayısı	%
Sosyal Bilimler	414	33,604
İşletme, Yönetim ve Muhasebe	270	21,916
Çevre Bilimi	110	8,929
Sanat ve Beşeri Bilimler	97	7,873
Dünya ve Gezegen Bilimleri	58	4,708
Ekonomi, Uygulamalı İktisat ve Finans	54	4,383
Tıp	46	3,734
Sağlık Meslekleri	38	3,084
Mühendislik	28	2,273
Bilgisayar Bilimi	27	2,192
Tarım ve Biyolojik Bilimler	20	1,623
Psikoloji	19	1,542
Enerji	14	1,136

Tablo 3'e bakıldığında, 414 yayın sayısı (%33,604) ile Sosyal Bilimler alanının listenin başında yer aldığı görülmektedir. Sosyal Bilimler alanını 270 yayın sayısı (%21,916) ile İşletme, Yönetim ve Muhasebe alanı takip etmektedir. Çevre Bilimi 110 yayın (%8,929) ile listede üçüncü sıradadır. Sanat ve Beşeri Bilimler alanında 97 yayın (%7,873) yayınladığı görülmektedir. Daha sonra yayın sayılarına göre konu alanları sıralanacak olursa; Dünya ve Gezegen Bilimleri 58 yayın, Ekonomi, Uygulamalı İktisat ve Finans alanında 54 yayın, Tıp alanında 46 yayın, Sağlık Meslekleri alanında 38 yayın, Mühendislik alanında 28 yayın, Bilgisayar Bilimleri alanında 27 yayın, Tarım ve Biyolojik Bilimler alanında 20 yayın, Psikoloji alanında 19 yayın, Enerji alanında 14 yayın yayımlandığı görülmektedir. Şekil 3'de ilgili verilerin grafik hali yer almaktadır.

Şekil 3. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Konu Alanlarına Göre Dağılımı

Şekil 3 göz önünde bulundurulduğunda; gençlik turizmi çalışmalarında diğer alanlara göre yaklaşık 100 ve 100'ün üzerinde yayını bulunan Sosyal Bilimler, İşletme, Yönetim ve Muhasebe, Çevre Bilimleri, Sanat ve Beşeri Bilimler alanlarının önemli bir katkısı olduğu görülmektedir.

4.1.4. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Belge Türlerine Göre Analizi

Gençlik turizmi konulu çalışmaların yayımlandıkları belge türüne göre analizi tablolar ve şekiller ile desteklenerek açıklanmaya çalışılmıştır. Tablo 4'de gençlik turizmi çalışmalarının belge türüne göre belge sayıları ve yüzdelik dağılımı gösterilmektedir.

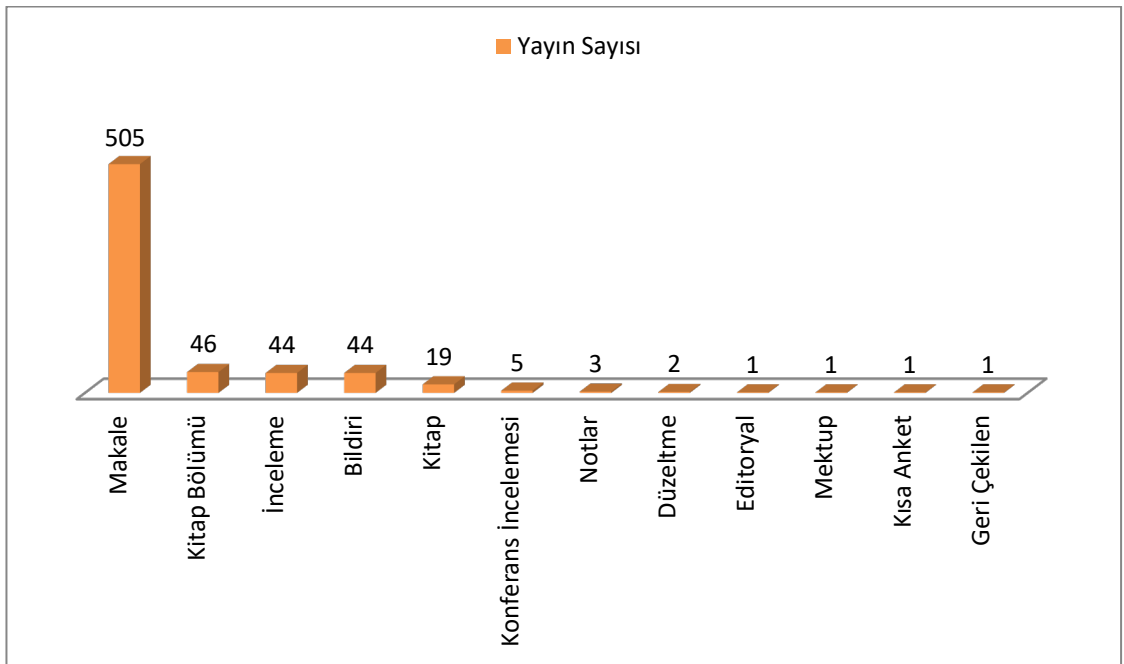
Tablo 4. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Belge Türüne Göre Dağılımı

Belge Türü	Yayın Sayısı	%
Makale	505	75,149
Kitap Bölümü	46	6,845
İnceleme	44	6,548
Bildiri	44	6,548
Kitap	19	2,827
Konferans İncelemesi	5	0,744

Tablo 4-devamı

Notlar	3	0,446
Düzeltilme	2	0,298
Editoryal	1	0,149
Mektup	1	0,149
Kısa Anket	1	0,149
Geri Çekilen	1	0,149
TOPLAM	672	%100

Tablo 4’de de belirtildiği gibi, çalışmaların %75,149’luk kısmını 505 belge sayısı ile makaleler oluşturmaktadır. 46 belge sayısı ile makaleleri kitap bölümü takip etmektedir. Belge türü olarak incelemeler, 44 belge ile üçüncü sırada yer almaktadır. İncelemeler ile aynı yayın sayısına sahip 44 tane bildiri yayınlandığı görülmektedir. Bunun yanında 19 tane kitap yazıldığı ifade edilebilir. Diğer belge türleri belge sayısına göre sırasıyla; 5 tane konferans incelenmesi, 3 tane not, 2 tane düzeltme, 1’er tane editoryal, mektup, kısa anket ve geri çekilen yayından oluşmaktadır. Tabloya bakıldığında en fazla tercih edilen belge türünün makale olduğunu diğer belge türlerinin daha az tercih edildiğini söylemek mümkündür. Şekil 4 göz önünde bulundurulduğunda bu daha da açıklayıcı olmaktadır.

Şekil 4. Scopus’ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Belge Türüne Göre Dağılımı

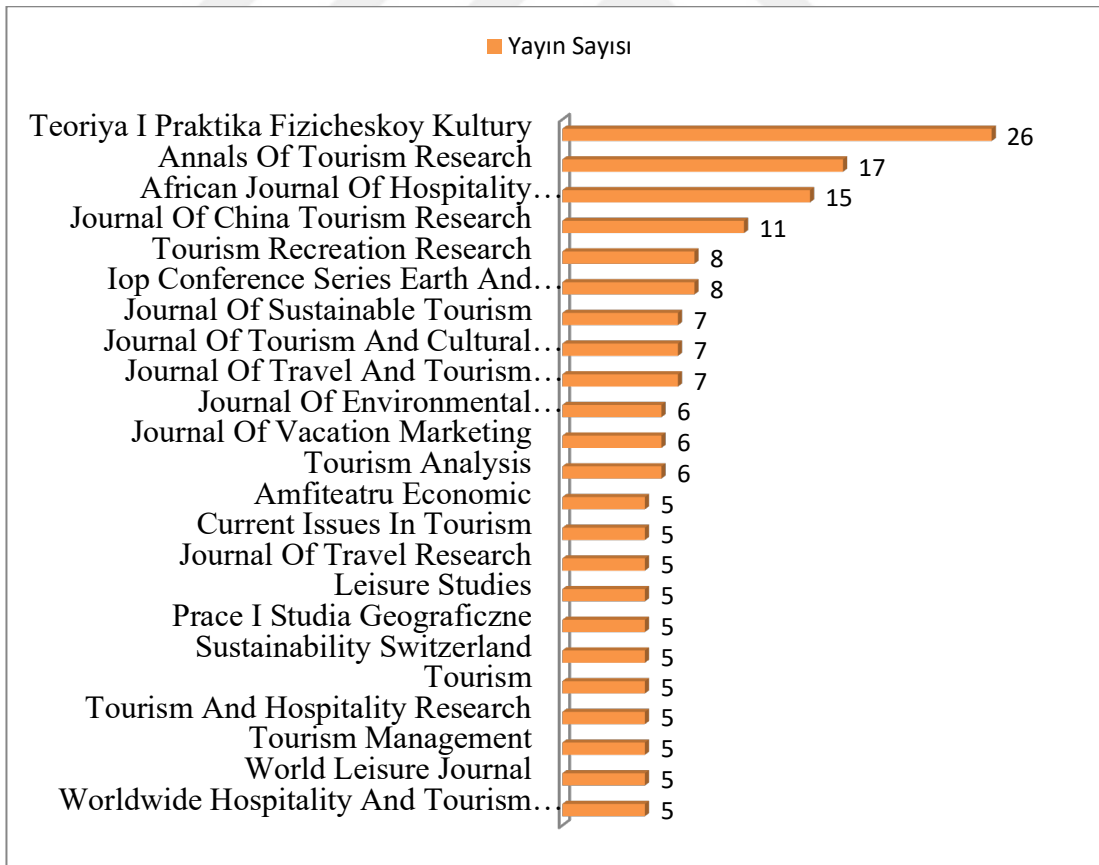
4.1.5. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kaynak Başlıklarına Göre Analizi

Scopus veri tabanındaki veriler 160 kaynağa dağıtılmıştır. Bunların arasında 23 başlık 5 ve daha fazla yayına katkıda bulunurken, 8 başlık 4 yayı, 11 başlık 3 yayı, 35 başlık 2 yayı, 83 başlık sadece 1 yayı yayınlamıştır. Gençlik turizmi araştırma alanındaki önemli kaynak başlıklarına ilişkin ayrıntılı veriler Tablo 5’de verilmiştir. Tabloda toplam 23 kaynak başlığına yer verilmiş, 4 ve daha az çalışma yayımlayan kaynak başlıkları tabloya dahil edilmemiştir.

Tablo 5. Scopus’ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kaynak Başlıklarına Göre Dağılımı

Kaynak Başlığı	Yayın Sayısı	%
Teoriya I Praktika Fizicheskoy Kultury	26	6,549
Annals Of Tourism Research	17	4,282
African Journal Of Hospitality Tourism And Leisure	15	3,778
Journal Of China Tourism Research	11	2,771
Tourism Recreation Research	8	2,015
Iop Conference Series Earth And Environmental Science	8	2,015
Journal Of Sustainable Tourism	7	1,763
Journal Of Tourism And Cultural Change	7	1,762
Journal Of Travel And Tourism Marketing	7	1,762
Journal Of Environmental Management And Tourism	6	1,511
Journal Of Vacation Marketing	6	1,511
Tourism Analysis	6	1,511
Amfiteatru Economic	5	1,259
Current Issues In Tourism	5	1,259
Journal Of Travel Research	5	1,259
Leisure Studies	5	1,259
Prace I Studia Geograficzne	5	1,259
Sustainability Switzerland	5	1,259
Tourism	5	1,259
Tourism And Hospitality Research	5	1,259
Tourism Management	5	1,259
World Leisure Journal	5	1,259
Worldwide Hospitality And Tourism Themes	5	1,259

Tablo 5, gençlik turizmi araştırmalarında en verimli kaynak başlıklarının; Teoriya I Praktika Fizicheskoy Kultury (26 yayın), Annals Of Tourism Research (17 yayın), African Journal Of Hospitality Tourism And Leisure (15 yayın), Tourism Recreation Research (11 yayın), Tourism Recreation Research (8 yayın), Iop Conference Series Earth And Environmental Science (8 yayın), Journal Of Sustainable Tourism (7 yayın), Journal Of Tourism And Cultural Change (7 yayın), Journal Of Travel And Tourism Marketing (7 yayın), Journal Of Environmental Management And Tourism (6 yayın), Journal Of Vacation Marketing (6 yayın), Tourism Analysis (6 yayın) olduğunu gstermektedir. Bunları Amfiteatru Economic (5 yayın), Current Issues In Tourism (5 yayın), Journal Of Travel Research (5 yayın), Leisure Studies (5 yayın), Prace I Studia Geograficzne (5 yayın), Sustainability Switzerland (5 yayın), Tourism (5 yayın), Tourism and Hospitality Research (5 yayın), Tourism Management (5 yayın), World Leisure Journal (5 yayın), Worldwide Hospitality and Tourism Themes (5 yayın) izlemektedir. Şekil 5’ de kaynak başlıklarına ait veriler grafik halinde gsterilmiştir.

Şekil 5. Scopus’ta Gençlik Turizmi alışmalarının Kaynak Başlıklarına Göre Dağılımı

Şekil 5'ten görüleceği üzere Teoriya I Praktika Fizicheskoy Kultury, Annals Of Tourism Research, African Journal Of Hospitality Tourism And Leisure ve Tourism Recreation Research, Tourism Recreation Research kaynak başlıklarının arasında belirgin bir farklılık olduğu, geri kalan dergilerin yayın sayılarının arasında belirgin bir farklılık bulunmadığı, çoğunlukla eşit olduğu söylenebilir. Ayrıca sayılan dört kaynağın alana en fazla katkı sağlayan kaynaklar olduğunu da söylemek mümkündür.

4.1.6. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Anahtar Kelimelere Göre Analizi

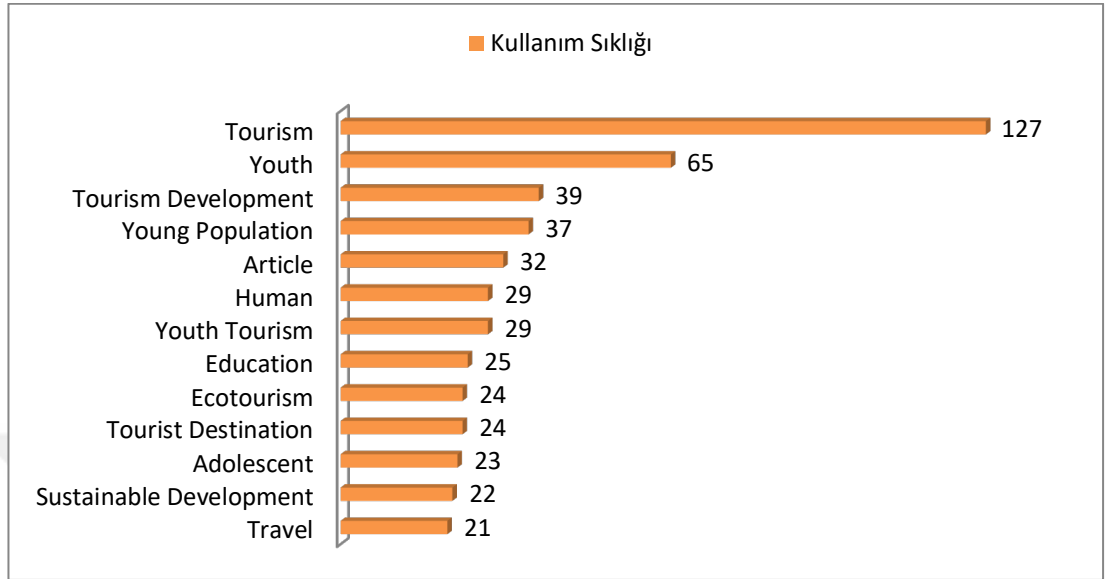
Scopus veri tabanında gençlik turizmi konulu bilimsel çalışmalarda yer alan anahtar kelimelerin kullanım sıklıkları dikkate alınarak Tablo 6 oluşturulmuştur. Tabloya 20'den az tekrarlanan anahtar kelimeler dahil edilmemiştir.

Tablo 6. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Anahtar Kelimelere Göre Analizi

Anahtar Kelimeler	Kullanım Sıklığı	%
Tourism	127	7,825
Youth	65	4,005
Tourism Development	39	2,403
Young Population	37	2,280
Article	32	1,972
Human	29	1,787
Youth Tourism	29	1,787
Education	25	1,540
Ecotourism	24	1,479
Tourist Destination	24	1,479
Adolescent	23	1,417
Sustainable Development	22	1,356
Travel	21	1,294

Gençlik turizmi alanında en sık kullanılan kelime Tablo 6'dan görüleceği üzere 127 kullanım sıklığı ile 'Tourism'dir. 'Youth' kelimesi 65 tekrar ile ikinci sırada yer almaktadır. Tourism Development 39 tekrar, Young Population 37 tekrar, Article 32 tekrar, Human 29 tekrar, Youth Tourism 29 tekrar, Education 25 tekrar, Ecotourism 24 tekrar, Tourist Destination 24 tekrar, Adolescent 23 tekrar,

Sustainable Development 22 tekrar, Travel 21 tekrar ile tabloda yer alan anahtar kelimeler arasındadır. Şekil 6’da anahtar kelimelerin kullanım sıklıklarının daha anlaşılır olması için veriler grafik haline dönüştürülmüştür.

Şekil 6. Scopus’ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Anahtar Kelimelere Göre Analizi

Şekil 6’dan yola çıkarak, gençlik turizmi çalışmalarında önemli ölçüde tekrar edilen anahtar kelimelerin tourism ve youth olduğunu söylemek mümkündür. Şekil 6 diğer kelimelerin tourism ve youth kelimelerine nazaran kullanım sıklıklarının daha az olduğunu göstermektedir.

4.1.7. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kurumlara Göre Analizi

Belirlenen alanda araştırmaya katkıda bulunun ana kurumlar belirlenmeye çalışılmıştır. Tablo 7’de kurumların gençlik turizmi konulu yayın sayıları ve yüzde oranları verilmiştir. Tabloya 5’ten az yayını bulunan kurumlar dahil edilmemiştir.

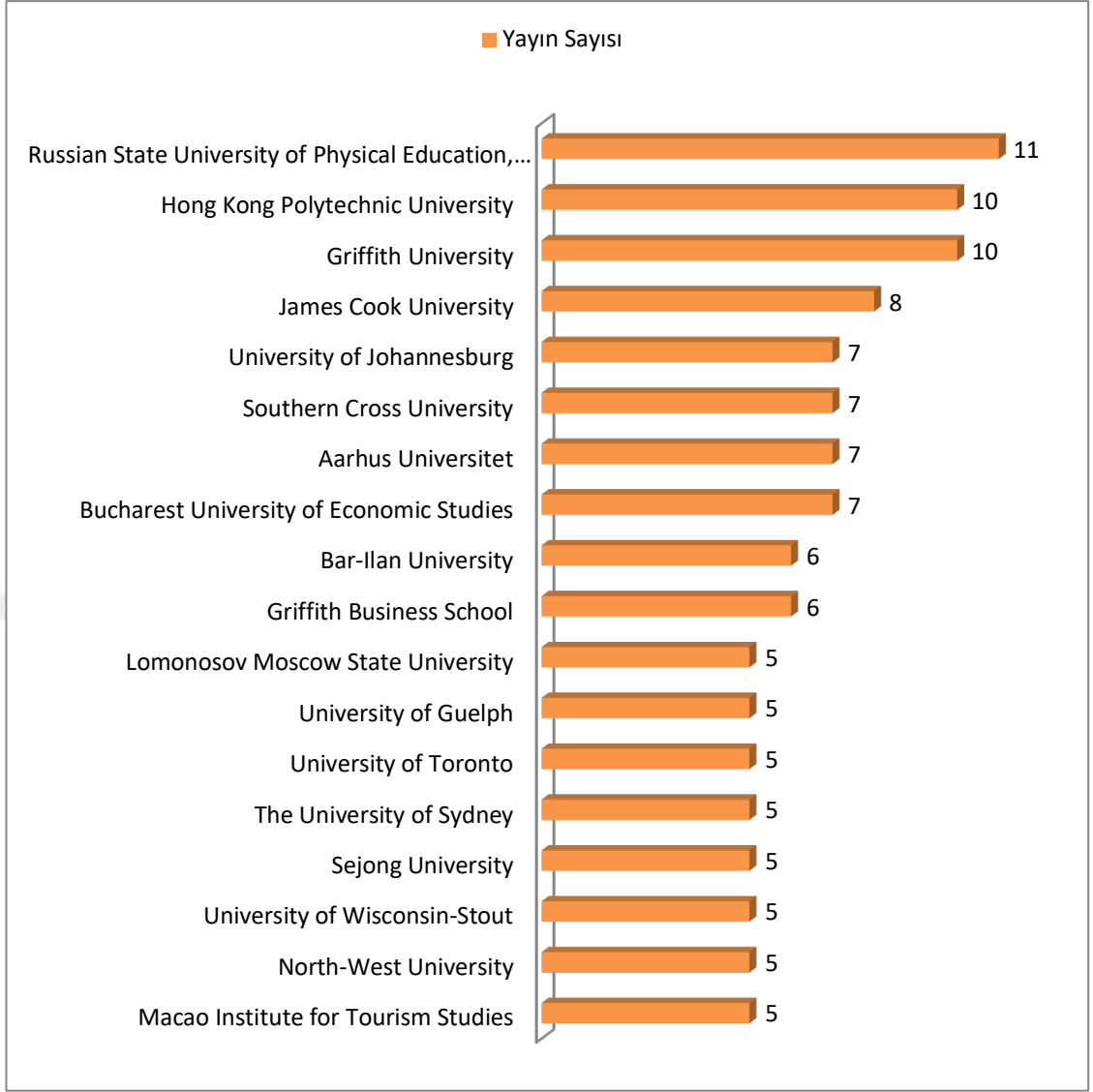
Tablo 7. Scopus’ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kurumlara Göre Dağılımı

Kurum İsimleri	Yayın Sayıları	%
Russian State University of Physical Education, Sport, Youth and Tourism	11	2,500
Hong Kong Polytechnic University	10	2,273
Griffith University	10	2,273
James Cook University	8	1,818

Tablo 7-devamı

University of Johannesburg	7	1,591
Southern Cross University	7	1,591
Aarhus Universitet	7	1,591
Bucharest University of Economic Studies	7	1,591
Bar-Ilan University	6	1,364
Griffith Business School	6	1,364
Lomonosov Moscow State University	5	1,136
University of Guelph	5	1,136
University of Toronto	5	1,136
The University of Sydney	5	1,136
Sejong University	5	1,136
University of Wisconsin-Stout	5	1,136
North-West University	5	1,136
Macao Institute for Tourism Studies	5	1,136

Tablo 7 incelendiğinde, Russian State University of Physical Education, Sport, Youth and Tourism 11 yayın, Hong Kong Polytechnic University 10 yayın, Griffith University 10 yayın ile öne çıkmaktadır. Daha az yayın ile katkıda bulunan kurumlar yayın sayısı ile James Cook University 8 yayın, University of Johannesburg, Southern Cross University, Aarhus Universitet, Bucharest University of Economic Studies 7'şer yayın, Bar-Ilan University, Griffith Business School 6'şar yayın, Lomonosov Moscow State University, University of Guelph, University of Toronto, The University of Sydney, Sejong University, University of Wisconsin-Stout, North-West University, Macao Institute for Tourism Studies 5'er yayın olarak sıralanmaktadır. Şekil 7'de verilerin grafik hali bulunmaktadır. Kurumların yayın sayılarının birbirlerine yakın olmasından kurumların aralarında büyük fark bulunmadığı sonucu çıkartılabilir. Bu Şekil 7'den anlaşılmaktadır.

Şekil 7. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kurumlara Göre Dağılımı

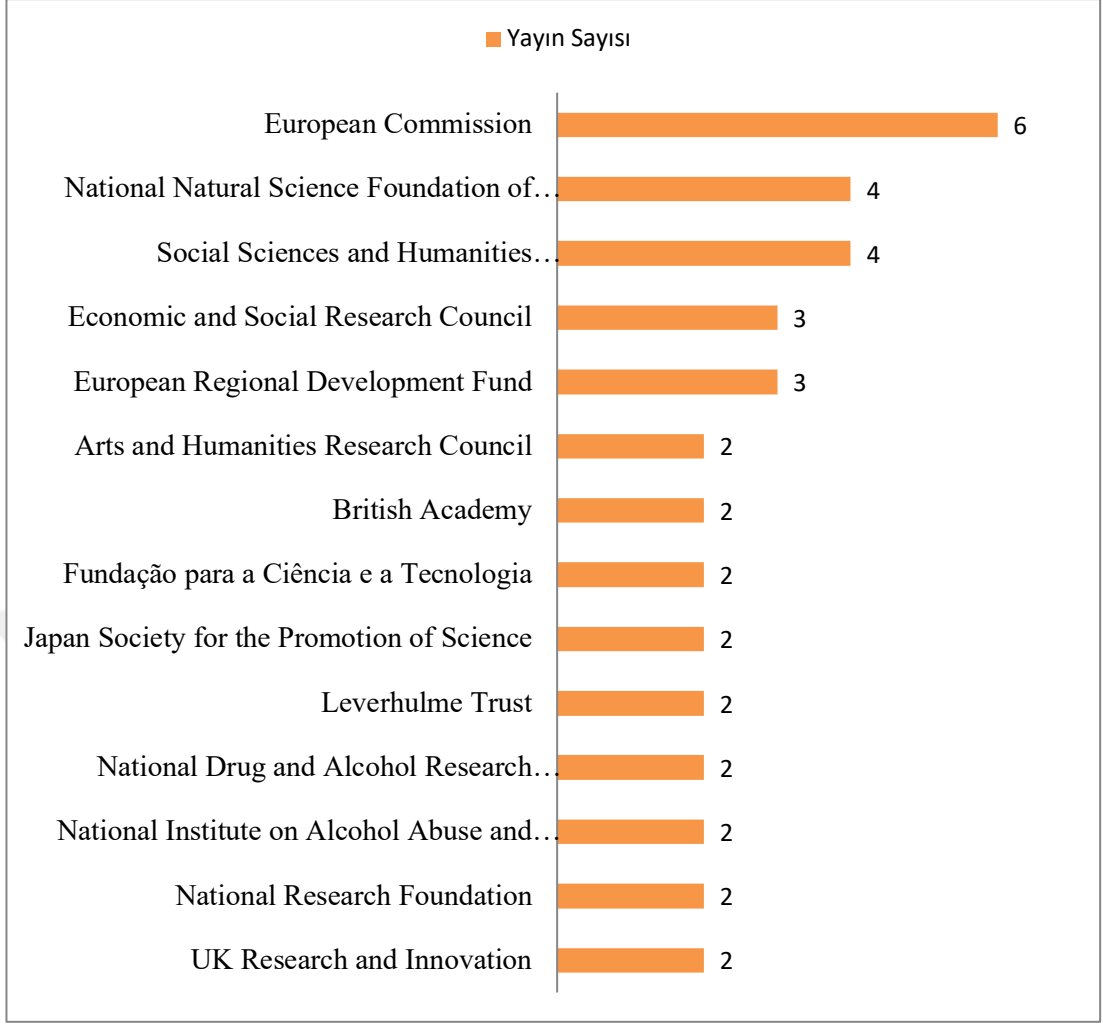
4.1.8. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Finansman Sponsorlarına Göre Analizi

Analiz edilen çalışmalara tanımlanmış 101 finansman sponsoru bulunmaktadır ancak Scopus veri tabanı toplam çalışmaların %82' sine denk gelen 586 belgeyi finansman sponsoru tanımsız olarak bildirmiştir. Bunun yanında 86 finansman sponsoru sadece tek belgeye destek olmuştur. Finansman sponsoru tanımsız olarak belirlenen belgeler ve 2'den az yayını destekleyen finansman sponsorları tabloya dahil edilmemiştir. Gençlik turizmi ile ilgili araştırmaları destekleyen finansman sponsorları Tablo 8' de gösterilmiştir.

Tablo 8. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Finansman Sponsorlarına Göre Dağılımı

Finansman Sponsorları	Destekledikleri Yayın sayısı	%
European Commission	6	0,845
National Natural Science Foundation of China	4	0,563
Social Sciences and Humanities Research Council of Canada	4	0,562
Economic and Social Research Council	3	0,423
European Regional Development Fund	3	0,423
Arts and Humanities Research Council	2	0,282
British Academy	2	0,282
Fundação para a Ciência e a Tecnologia	2	0,282
Japan Society for the Promotion of Science	2	0,282
Leverhulme Trust	2	0,282
National Drug and Alcohol Research Centre	2	0,282
National Institute on Alcohol Abuse and Alcoholism	2	0,282
National Research Foundation	2	0,282
UK Research and Innovation	2	0,282

Tablo 8 incelendiğinde, gençlik turizmi çalışmalarında en fazla 6 yayın desteklediği, finansman sponsorunun ise European Commission olduğu görülmektedir. 4 yayın destekleyen finansman sponsorları; National Natural Science Foundation of China ve Social Sciences and Humanities Research Council of Canada'dır. Daha sonra 3 yayın destekleyen finansman sponsorlarının Economic and Social Research Council ve European Regional Development Fund olduğu söylenebilir. Bununla birlikte Tablo 8'de 2 yayına destek veren 9 tane finansman sponsoru olduğu görülmektedir. Bu finansman sponsorları ise; Arts and Humanities Research Council, British Academy, Fundação para a Ciência e a Tecnologia, Japan Society for the Promotion of Science, Leverhulme Trust, National Drug and Alcohol Research Centre, National Institute on Alcohol Abuse and Alcoholism, National Research Foundation, UK Research and Innovation'dır. Gençlik turizmi çalışmalarının finansman sponsorlarına ait veriler Şekil 8'de grafik halinde gösterilmektedir.

Şekil 8. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Finansman Sponsorlarına Göre Dağılımı

Şekil 8'den görüleceği üzere European Commission, National Natural Science Foundation of China, Social Sciences and Humanities Research Council of Canada finansman sponsorları arasında başta gelen kuruluşlardır ayrıca destekledikleri 4 yayın sayısı ile aralarında eşitlik söz konusu olduğunu söylemek mümkündür. 3 yayına destek veren 2 finansman sponsoru, 2 yayına destek veren 9 finansman sponsoru bulunmaktadır.

4.1.9. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Ülkelere Göre Analizi

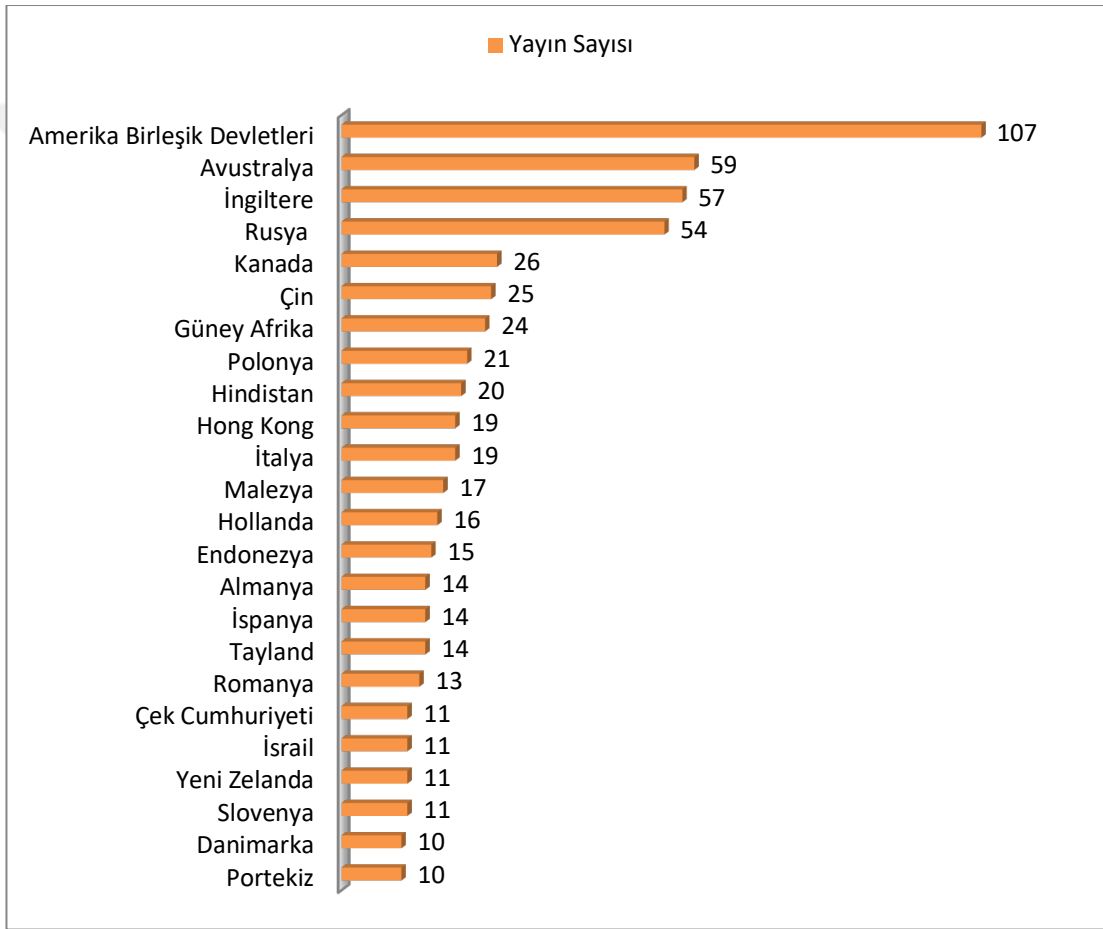
Scopus veri tabanında gençlik turizmi kapsamında verimli ülkeler belirlenmeye çalışılmıştır. Analiz alana girdi sağlayan coğrafi bölgeler hakkında bir fikir vermektedir. Veri tabanında gençlik turizmi çalışmaları yapan tanımlı 85 ülke

bulunmaktadır. Bununla birlikte ülkesi tanımlanmayan 53 yayın (%6,495) olduğu görülmektedir. Tablo 9’da ilgili veri tabanında 10’un üzerinde gençlik turizmi çalışmaları yapan ülkelerin yayın sayısı ve toplam çalışmalar içerisindeki yüzdeleri dağılımları yer almaktadır. Tabloya 10’un altında yayını (%20,221) bulunan ülkeler ve tanımlanmayan yayınlar dahil edilmemiştir.

Tablo 9. Scopus’ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Ülkelere Göre Dağılımı

Ülkeler	Yayın Sayısı	%
Amerika Birleşik Devletleri	107	13,113
Avustralya	59	7,230
İngiltere	57	6,985
Rusya	54	6,618
Kanada	26	3,186
Çin	25	3,064
Güney Afrika	24	2,941
Polonya	21	2,574
Hindistan	20	2,451
Hong Kong	19	2,328
İtalya	19	2,328
Malezya	17	2,083
Hollanda	16	1,961
Endonezya	15	1,838
Almanya	14	1,716
İspanya	14	1,716
Tayland	14	1,716
Romanya	13	1,593
Çek Cumhuriyeti	11	1,348
İsrail	11	1,348
Yeni Zelanda	11	1,348
Slovenya	11	1,348
Danimarka	10	1,225
Portekiz	10	1,225

Tablo 9'a bakıldığında en fazla çalışma yapan ülkenin 107 yayın sayısı ile Amerika Birleşik Devletleri olduğu görülmektedir. İkinci sırada 59 yayın sayısı ile Avustralya gelmektedir. Bu ülkeleri sırasıyla; 57 yayın ile İngiltere, 54 yayın ile Rusya, 26 yayın ile Kanada, 25 yayın ile Çin, 24 yayın ile Güney Afrika, 21 yayın ile Polonya, 20 yayın ile Hindistan, 19'ar yayın ile Hong Kong ve İtalya, 17 yayın ile Malezya, 16 yayın ile Hollanda, 15 yayın ile Endonezya, 14'er yayın ile Almanya, İspanya ve Tayland, 13 yayın ile Romanya, 11'şer yayın ile Çek Cumhuriyeti, İsrail, Yeni Zelanda ve Slovenya, 10'ar yayın ile Danimarka ve Portekiz izlemektedir. Şekil 9'da ilgili verilerin grafik hali gösterilmektedir.

Şekil 9. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Ülkelere Göre Dağılımı

Şekil 9'dan görüleceği üzere, Amerika Birleşik Devletleri gençlik turizmi çalışmalarında en aktif ülkedir. Daha sonra neredeyse yayın sayıları Amerika Birleşik Devletleri'nin yarı yayın sayısına eşit olan Avustralya, İngiltere ve Rusya gelmektedir. Grafiğe bakıldığında, ilk dört ülkenin diğer ülkelere göre oldukça önemli yayın sayısına sahip olduğu söylenebilir.

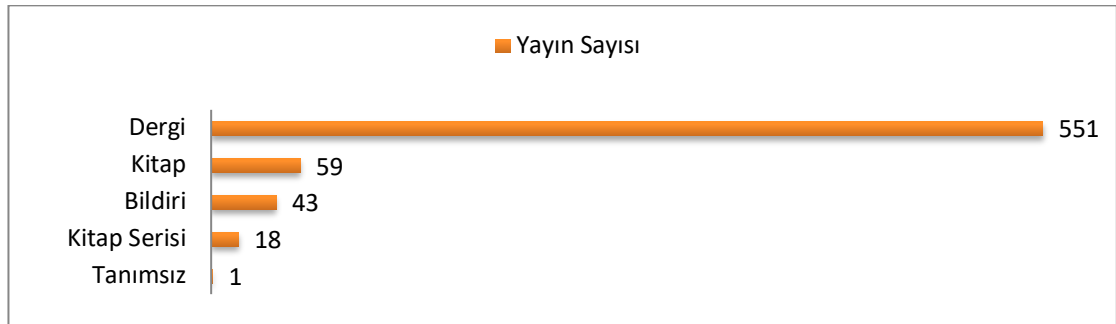
4.1.10. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kaynak Türlerine Göre Analizi

Gençlik turizmi çalışmaları 4 farklı kaynak türü altında sınıflandırılmıştır. Bununla birlikte Scopus veri tabanında 1 yayın (%0,149) tanımsız olarak belirlenmiştir. Gençlik turizmi çalışmalarının kaynak türüne göre dağılımı Tablo 10'da gösterilmektedir.

Tablo 10. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kaynak Türlerine Göre Dağılımı

Kaynak Türü	Yayın Sayısı	%
Dergi	551	81,994
Kitap	59	8,780
Bildiri	43	6,399
Kitap Serisi	18	2,679
Tanımsız	1	0,149
TOPLAM	672	%100

Tablo 10 incelendiğinde; gençlik turizmi çalışmalarında tercih edilen en yüksek kaynak türünün 551 yayınlı %81,994'lük dilimi temsil eden dergiler olduğu görülmektedir. Ardından 59 yayınlı %8,78'i temsil eden kitaplar gelmektedir. Bildiriler de toplam yayın sayısına %6,399 (43 yayın) oranında oldukça önemli bir katkı sağlamaktadır. En düşük yayın sayısının 18 yayınlı ile kitap serisi olduğunu söylemek mümkündür. Şekil 10'da gençlik turizmi çalışmalarında kaynak türlerinin yayın sayısı grafik halinde gösterilmektedir. Şekil 10'da gösterildiği gibi en yaygın kaynak türünün dergi olduğu görülmektedir. Diğer kaynak türü olan kitap, bildiri ve kitap serileri dergilere göre daha az tercih edilmektedir.

Şekil 10. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kaynak Türlerine Göre Dağılımı

4.1.11. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yazıldıkları Dillere Göre Analizi

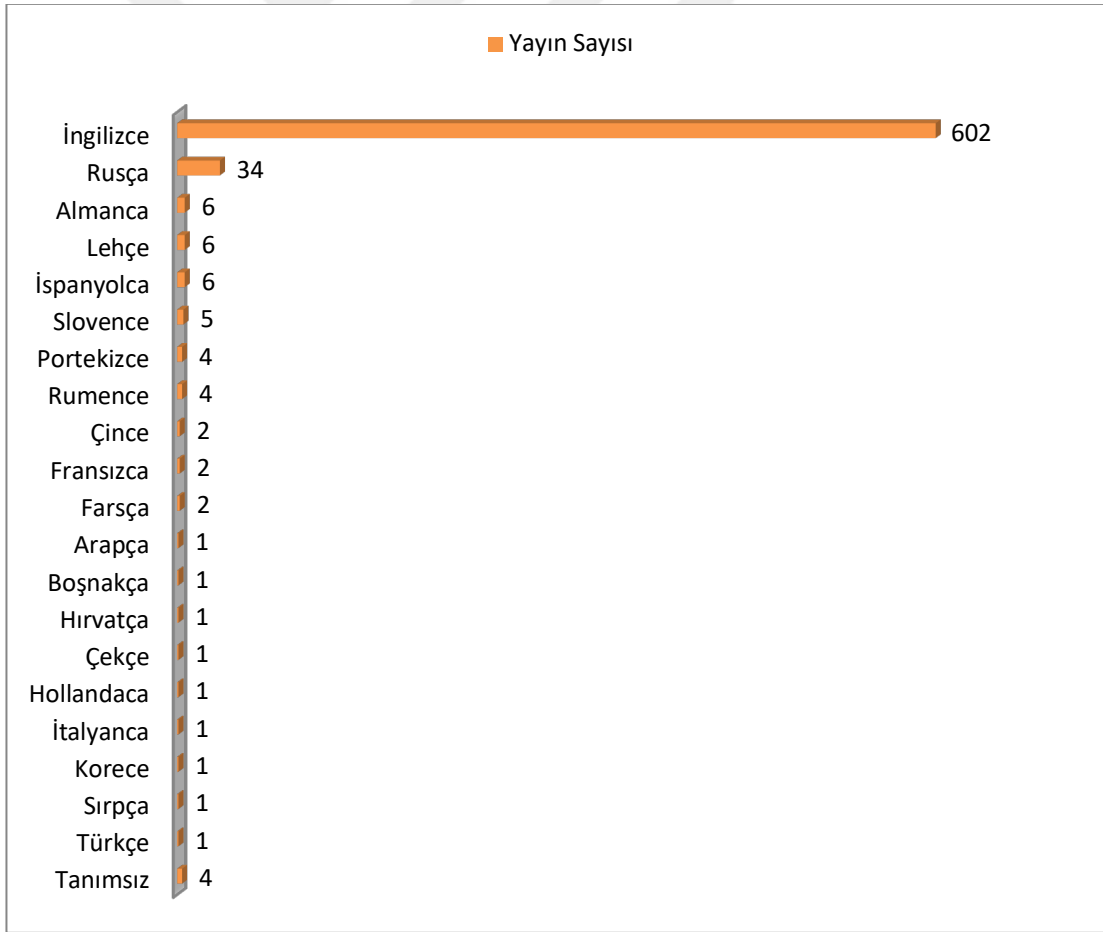
Gençlik turizmi çalışmalarının dillere göre analizi, Scopus veri tabanında yer alan ilgili çalışmalarının ağırlıklı olarak hangi dil ile yazıldıkları hakkında fikir vermektedir. Buna ek olarak çalışmaların dillerine göre analizinde yayın sayıları toplam gençlik turizmi çalışmalarından fazla çıkmaktadır. Bu durum bir yayınının birden fazla dil ile giriş yapıldığını göstermektedir. Tablo 11’de gençlik turizmi çalışmalarının dillerine göre yayın sayısı ve yüzdelik dağılımları gösterilmektedir.

Tablo 11. Scopus’ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yazıldıkları Dillere Göre Dağılımı

Yayın Dili	Yayın Sayısı	%
İngilizce	602	87,755
Rusça	34	4,956
Almanca	6	0,875
Lehçe	6	0,875
İspanyolca	6	0,875
Slovençe	5	0,729
Portekizce	4	0,583
Rumence	4	0,583
Çince	2	0,292
Fransızca	2	0,292
Farsça	2	0,292
Arapça	1	0,146
Boşnakça	1	0,146
Hırvatça	1	0,146
Çekçe	1	0,146
Hollandaca	1	0,146
İtalyanca	1	0,146
Korece	1	0,146
Sırpça	1	0,146
Türkçe	1	0,146
Tanımsız	4	0,583
TOPLAM	686	%100

Scopus veri tabanında gençlik turizmi çalışmalarının yaklaşık %88'i (602 yayın) İngilizce yazılmıştır. Bunu 4,956% ile (34 yayın) Rusça takip etmektedir. Ardından 6'şar yayın ile Almanca, Lehçe ve İspanyolca gelmektedir. Slovence dilinde 5 yayın, Portekizce ve Rumence dilinde 4 yayın, Çince, Fransızca, Farsça 2'şer yayın bulunmaktadır. 1'er yayın ise Arapça, Boşnakça, Hırvatça, Çekçe, Hollandaca, İtalyanca, Korece, Sırpça ve Türkçe dilinde yazılmıştır. Ayrıca ilgili veritabanı 4 yayının (%0,583) dilini tanımsız olarak belirtmektedir. Şekil 11'de analiz kapsamındaki verilerin grafik hali gösterilmektedir.

Şekil 11, Scopus veri tabanındaki gençlik turizmi çalışmalarında İngilizce dilinde yayınlanan yayın sayısının diğer dillere göre önemli ölçüde fazla olduğunu göstermektedir. Bundan yola çıkarak gençlik turizmi çalışmalarına genellikle İngilizcenin hakim olduğunu söylemek doğru bir çıkarım olacaktır.

Şekil 11. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yazıldıkları Dillere Göre Dağılımı

4.2. Scopus Veri Tabanındaki Çalışmaların Görsel Haritalama Yöntemi İle Analizi

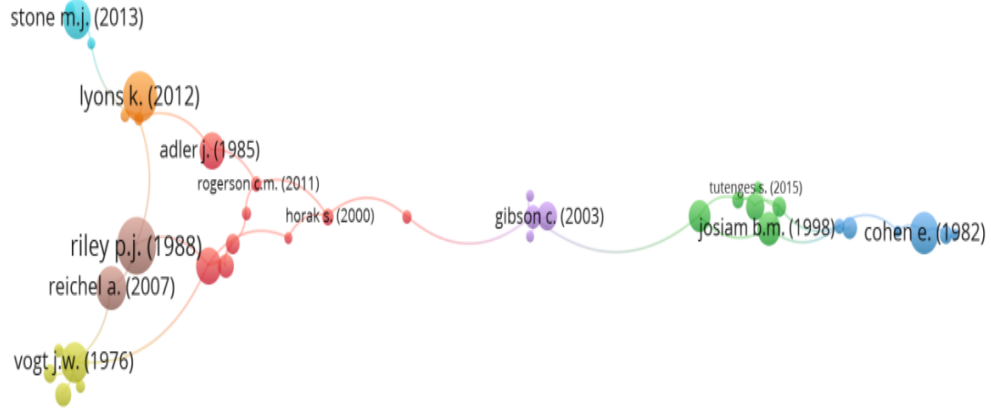
Bu bölümde Scopus veri tabanında yer alan gençlik turizmi ile ilgili 672 çalışmadan oluşan veri setinin bibliyometrik analiz bulguları VOSviewer (version 1.6.16.) yazılımı aracılığıyla görselleştirmesi yapılarak elde edilmiştir. Analizin görsel haritaları atıf, bibliyometrik eşleştirme, ortak yazarlık, ortak atıf, eş dizimlik analizi olmak üzere, verilerin 5 analiz tekniğine tabi tutulmasıyla oluşturulmuştur. Sayılan bu analizlere ek olarak, çalışmalar arasındaki ilişki metin özetlerinde geçen kelimelerin incelenmesiyle ortaya konulmaya çalışılmıştır.

4.2.1. Atıf Analizi (Citation)

Atıf analizi, belge alıntılarını analiz etmek, karşılaştırmak ve sınıflandırmak için kullanılan bir istatistik yöntemidir (Huang, Chiang ve Chen, 2003, s. 491). Bir bilimsel çalışmanın alana sağladığı katkıyı ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bilim insanlarının kendi araştırmalarında yararlı buldukları çalışmaları belirtmeleri, bir yayın tarafından alınan alıntılarının sayısı, bu yayının bilimsel toplulukta yarattığı etkinin nicel bir ölçüsü olarak görülmektedir (Neuhaus ve Daniel, 2008, s. 3).

4.2.1.1. Belgelere Göre Analiz

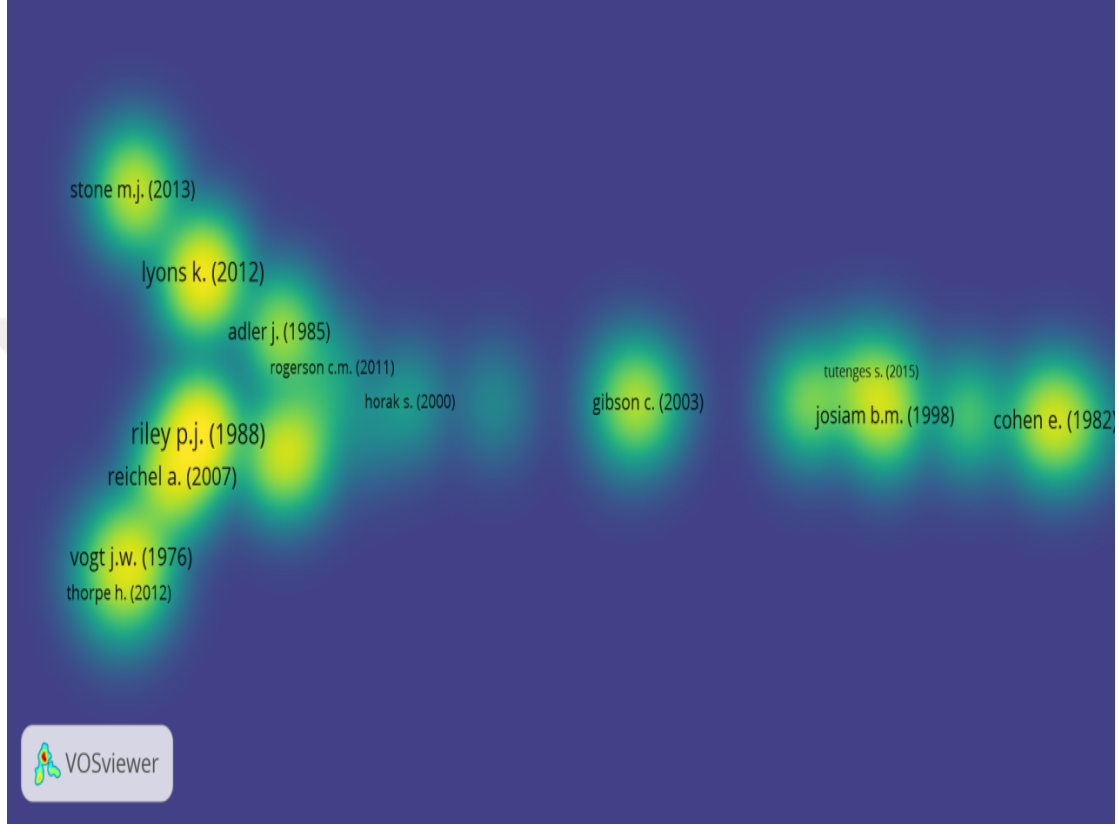
Scopus veri tabanında bulunan gençlik turizmi konulu belgelerin atıf analizi yapılarak ilgili alanda en fazla atıf alan belgeler belirlenmeye çalışılmıştır. Şekil 12 oluşturulurken en doğru sonuca ulaşabilmek için belgelerin minimum alıntı sayısına farklı değerler girilmiş ve sonucun değişmediği görülmüştür. Bundan dolayı görselleştirmenin sadeliği açısından belgelerin minimum alıntı sayısı 10 olarak belirlendiğinde 672 belgeden 149 belgenin eşik değerini karşıladığı görülmüştür. Bu 149 belgeden, toplam bağlantı gücü yüksek olan belgeler ile analiz gerçekleştirilmek istendiğinde 38 belgeye ulaşılmıştır. 38 belge ile oluşturulan görselleştirme Şekil 12’de gösterilmektedir.

Şekil 12. Scopus'ta Belgelere Göre Alıntı Analizi Ağ Görselleştirmesi

Şekil 12'de her farklı renk bir kümeyi temsil etmektedir. Kümeler ise belgelerin birbirleriyle olan ilişkilerine göre gruplanmaktadır. Buna ek olarak düğümlerin büyüklüğü belgelerin alıntı sayıları ile doğru orantılıdır. Bakıldığında gençlik turizmi konulu belgelerin 8 kümeye ayrıldığı görülmektedir. Bu kümelerin birleştiği noktaların Adler J. (1985), Josiam B.M. (1198), Cohen E. (1982), Voght J.W. (1976), Gibson C. (2003), Stone M.J. (2013), Lyons K. (2012), Riley P.J. (1988) olduğu görülmektedir. Şekil 12 incelendiğinde, en fazla atıf yapılan belgenin 222 atıf sayısı ile Riley P.J. (1988) olduğu söylenebilir. 177 atıf olarak gençlik turizmi alanında önem arz eden bir diğer belgenin Lyons K. (2012) olduğu görülmektedir. Daha sonra Reichel A. (2007) 134 atıf, Cohen E. (1982) 125 atıf, Vogt J.W. (1976) 114 atıf, Stone M.J. (2013) ise 112 atıf olarak bu belgeleri takip etmektedir. 100'ün altında atıf alan belgeler atıf sayısı sırasıyla; Adler J. (1985) 98, Ong C.E. (2012) 96, Josiam B.M. (1998) 82, Bellis M.A. (2000) 76, Gibson C. (2003) 60, Hughes K. (2008) 50, Sellars A. (1998) 43, Gardiner S. (2017) 42, Thorpe H. (2012) 39, Clements C.J. (1995) 36, Tutenges S. (2013b) 28, King B. (2015) 28, Cohen E. (1987) 27, Canosa A. (2016) 24, Tutenges S. (2009) 22, Horak S. (2000) 22, Rogerson C.M. (2011) 19, Hobson J.S.P. (1996) 18, Nok L.C. (2017) 15, Allison

P. (2012) 15, Fordham T. (2006) 14, Schlegelmilch F. (2013) 14, Pearce P. (2004) 14, Richards G.(2004) 13, Grabowski S. (2017) 13, Moscardo G. (2006) 12, Boukas N. (2012) 12, Du Cros H. (2013) 11, Knox D. (2009) 11, Anglin A.E. (2015) 10, Pung J.M. (2020) 10, Tutenges S. (2015)'in 10 atf aldığı ifade edilebilir. Şekil 13'te atf analizinin belgelere göre yoğunluk haritası gösterilmektedir.

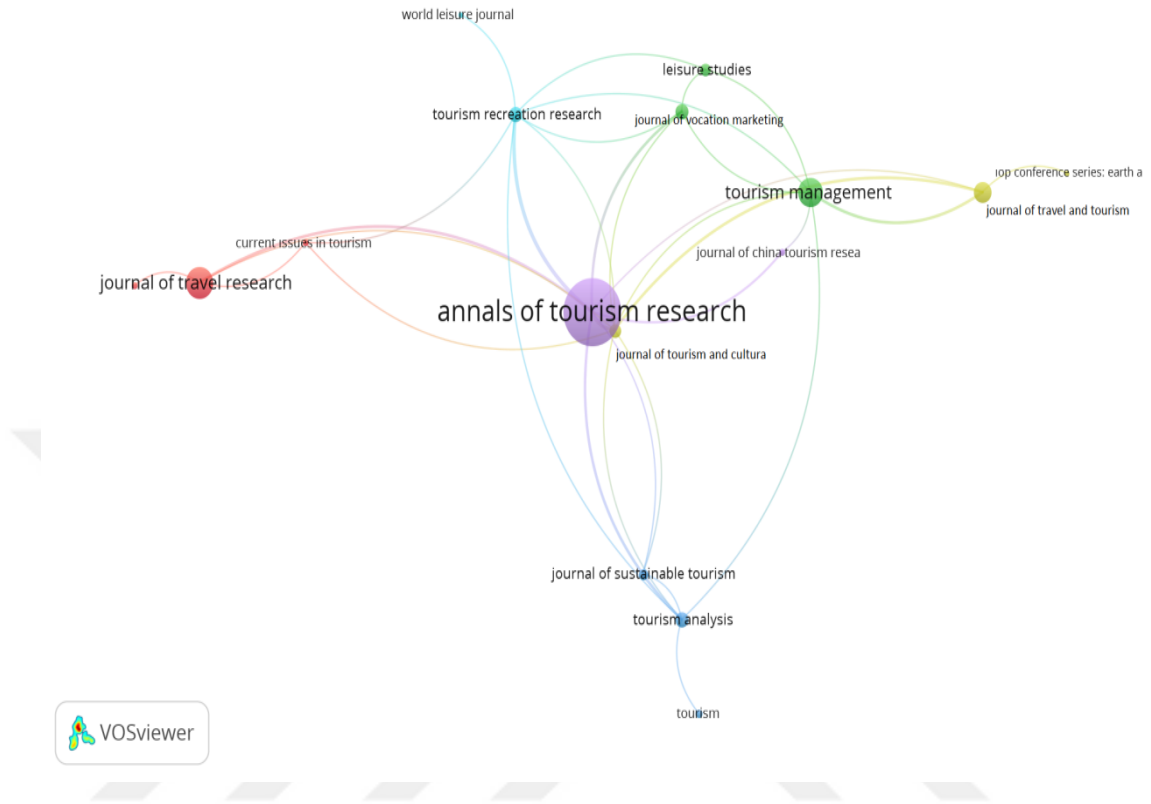
Şekil 13. Scopus'ta Belgelere Göre Alıntı Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi

Şekil 13'te Lyons K. (2012)'in yazı tipi büyüklüğü ve renk yoğunluğu dikkate alındığında, en fazla atıf alan belge olduğunu bu sebepten dolayı ise gençlik turizmi alanında önemli belgelerin başında geldiğini söylemek mümkün olacaktır. Ayrıca Şekil 13, Riley P.J. (1988) ve Reichel A. (2007) 'in harita üzerinde belirgin konumda olduğunu açıkça göstermektedir. Dolayısıyla bu belgelerin de gençlik turizmi alanında önemli olduğu ifade edilebilir.

4.2.1.2. Kaynaklara Göre Analiz

Gençlik turizmi kaynaklarının minimum alıntı sayısı 5 olarak belirlendiğinde 23 kaynağın eşik değerini karşıladığı görülmüştür. 23 kaynaktan toplam bağlantı

gücü yüksek olan 16 kaynak seçilerek analiz yapılmıştır. Gençlik turizmi ile bağlantılı kaynakların alıntı ağ analizi Şekil 14’te gösterilmektedir.

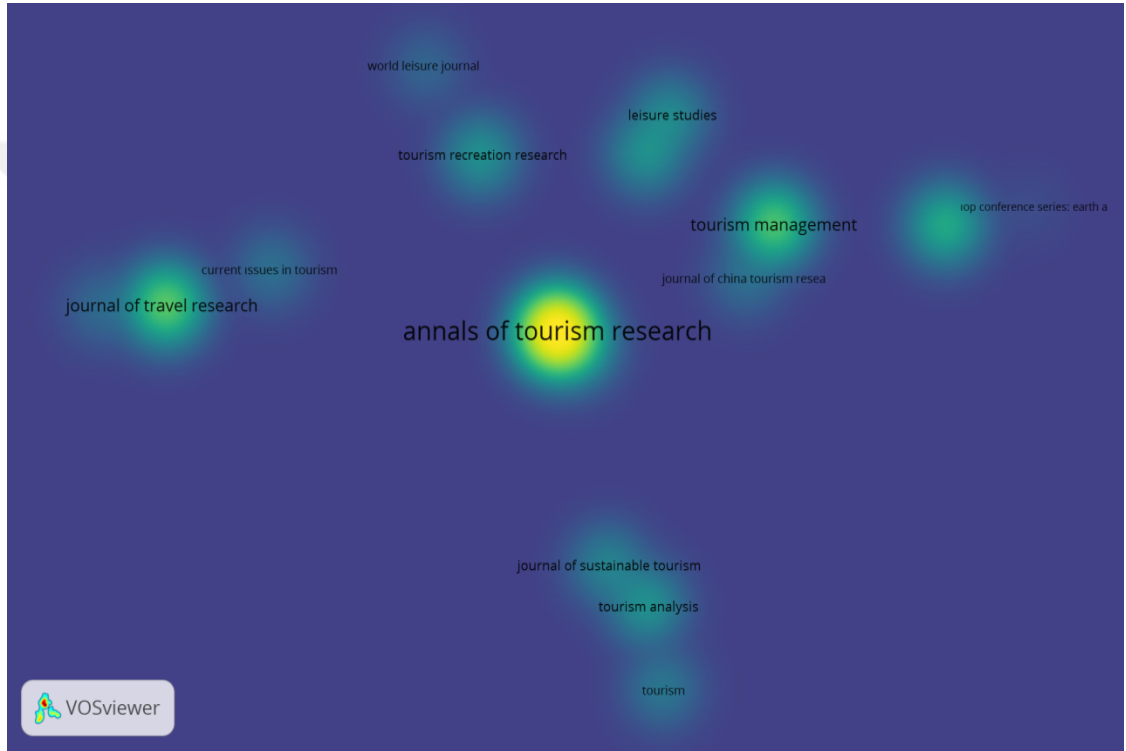

Şekil 14. Scopus'ta Kaynaklara Göre Alıntı Analizi Ağ Görselleştirmesi

Şekil 14’te kaynakların 6 farklı kümeye ayrıştığı görülmektedir. Bu 6 kümenin birleştiği noktalar; Journal Of Travel Reserarch, Tourism Management, Tourism Analysis, Journal of Travel And Tourism Marketing, Annals Of Tourism Research, Tourism Recreation Research’dür. Şekil 14’e bakıldığında merkezde Annals Of Tourism Research bulunduğu belli olmaktadır. Bundan yola çıkarak gençlik turizmi kaynaklarında en fazla atıf yapılan kaynağın 17 belgede 1280 atıf sayısı ile Annals Of Tourism Research olduğunu söylemek mümkündür. Şekilde belirgin konumda yer alan Journal Of Travel Research ise 5 belgede 324 alıntı yapılan ikinci önemli kaynaktır. Tourism Management 5 belgede 285, Journal Of Travel And Tourism Markentig 7 belgede 163 alıntı sayısı ile bir diğer önemli kaynaklar arasındadır. Şekil 14’te 100’ün altında alıntı sayısına sahip olan 12 kaynak bulunmaktadır. Bu kaynaklar alıntı sayılarına göre sırasıyla; Tourism Analysis 6 belgede 90, Tourism Recreation Research 8 belgede 88, Journal Vacation Marketing 6 belgede 86, Journal Of Tourism And Cultural Change 7 belgede 85, Leisure

Studies 5 belgede 69, Journal Of Sustainable Tourism 7 belgede 58, Tourism 5 belgede 38, Current Issues In Tourism 5 belgede 28, Journal Of China Tourism Research 11 belgede 26, Arican Journal Of Hospitality, Tourism And Leisure 15 belgede 22, World Leisure Journal 5 belgede 16 alıntıdır. En az alıntıya sahip kaynak ise 8 belgede 2 alıntı yapılan Iop Conference Series: Earth and Environmental Science'dır.

Şekil 15'te kaynaklara göre alıntı analizinin yoğunluk haritası gösterilmektedir. Şekile bakıldığında gençlik turizmi alanında en fazla alıntı yapılan kaynağın Annals Of Tourism Research olduğu gayet anlaşılır olmaktadır.

Şekil 15. Scopus'ta Kaynaklara Göre Alıntı Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi

4.2.1.3. Yazarlara Göre Analiz

Scopus veri tabanında gençlik turizmi konulu yayınlara sahip toplam 1412 yazar tespit edilmiştir. 1412 yazardan minimum 3 yayını ve 1 atfı bulunan yazarlar seçildiğinde 23 yazar eşik değerini karşılamaktadır. 23 yazardan toplam bağlantı gücü düşük yazarlar çıkartılmış sonucunda 6 yazar seçilerek analiz gerçekleştirilmiştir. 6 yazara ait verilerin alıntı ağ görselleştirmesi Şekil 16'da gösterildiği gibidir.

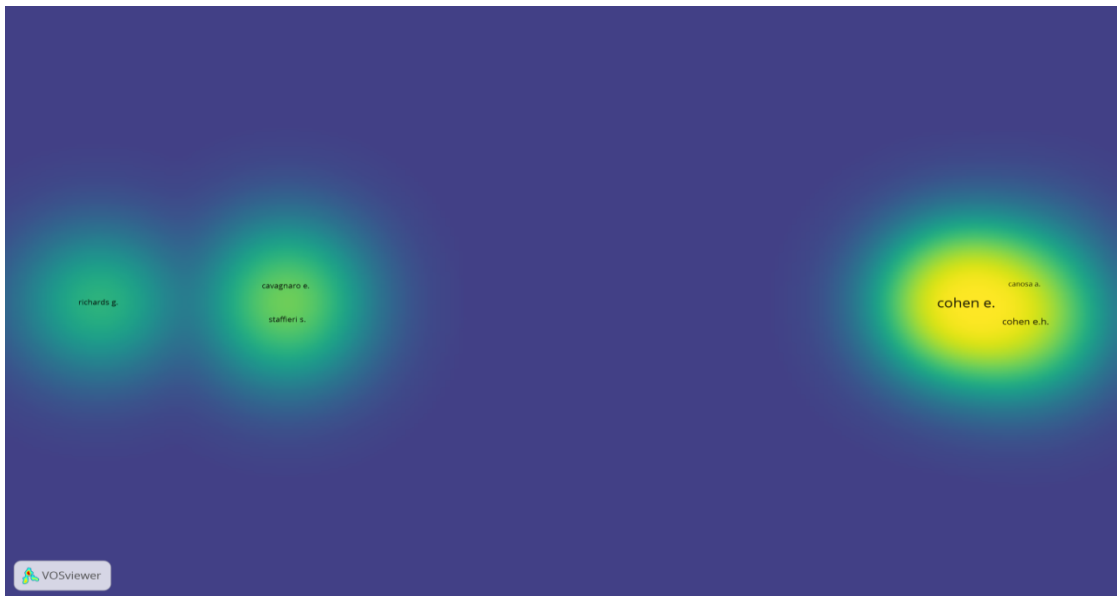

VOSviewer

Şekil 16. Scopus'ta Yazarlara Göre Alıntı Analizi Ağ Görselleştirmesi

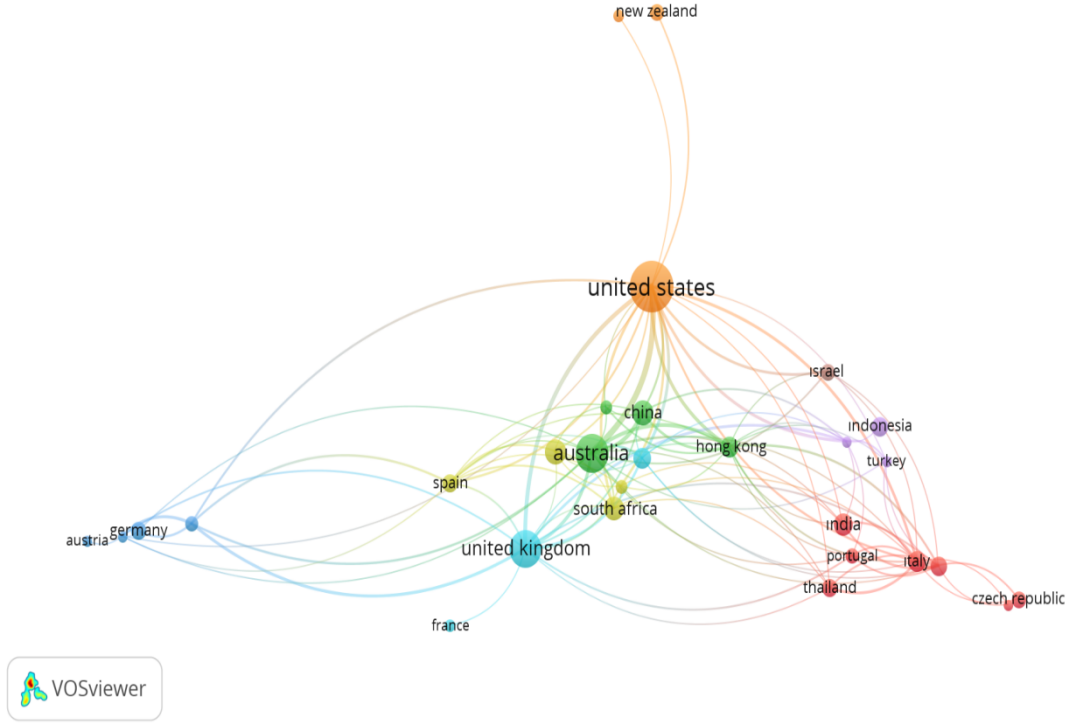
Yazarlara göre alıntı ağ analizi incelendiğinde yazarların kırmızı ve yeşil olmak üzere 2 farklı kümeye ayrıldığı görülmektedir. Kırmızı kümede 3, yeşil kümede 3 yazar bulunmaktadır. Yazarların belge sayılarına göre aldıkları atıf sayıları sırasıyla; Cohen E. 4 belgede 243, Cohen E.H. 4 belgede 108, Cavagnaro E. 4 belgede 49, Staffieri E. 4 belgede 49, Richards G. 3 belgede 48, Canosa A. 3 belgede 32 atıf olarak analize dahil edilmiştir. En fazla atıf alan yazarın Cohen E. Olduğu Şekil 17'de bulunan yoğunluk haritasından belli olmaktadır.

Şekil 17. Scopus'ta Yazarlara Göre Alıntı Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi

4.2.1.4. Ülkelere Göre Analiz

Analiz sonucunda oluşan 95 ülkenin minimum belge sayısı 5, alıntı sayısı 1 olarak belirlendiğinde 35 ülke eşik değerini karşılamaktadır. 35 ülkeden toplam bağlantı gücü yüksek olan 29 ülke seçilmiş ve analiz gerçekleştirilmiştir. Analizin ağ görselleştirmesi Şekil 18’de yer almaktadır.

Şekil 18. Scopus'ta Ülkelere Göre Alıntı Analizi Ağ Görselleştirmesi

Şekil 18’e bakıldığında 8 ayrı rengin oluştuğu dolayısıyla ülkelerin 8 ayrı küme altında toplandığı görülmektedir. 7 ülke bulunan kırmızı renkli birinci kümenin bağlantı noktası Italy, 4 ülke bulunan yeşil renkli ikinci kümenin bağlantı noktası Australia, 4 ülke bulunan mavi renkli üçüncü kümenin bağlantı noktası Denmark, 4 ülke bulunan sarı renkli dördüncü kümenin bağlantı noktası Canada, 3 ülke bulunan mor renkli beşinci kümenin bağlantı noktası South Korea, 3 ülke bulunan mavi renkli altıncı kümenin bağlantı noktası United Kingdom, 3 ülke bulunan turuncu renkli yedinci kümenin bağlantı noktası United States’dır. Son olarak sadece Israel’den oluşan kahverengi renkli sekizinci kümenin varlığı görülmektedir.

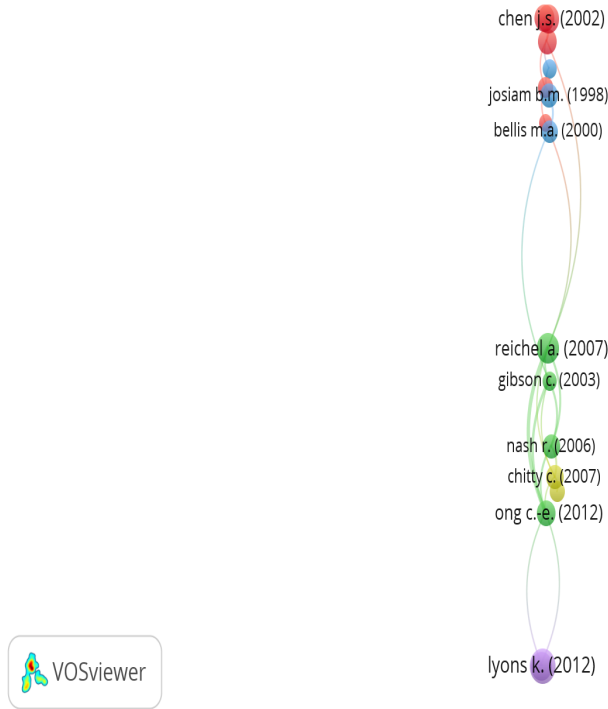

4.2.2. Bibliyografik Eşleştirme Analizi (Bibliographic Coupling)

Bibliyografik eşleştirme, yapılan çalışmaların birbirlerine ne ölçüde benzediklerini ortaya koymaya yardımcı olan, iki farklı kaynağın aynı yayından atıf yapması olarak tanımlanan bir analiz tekniğidir (Al ve Tonta, 2004, s. 23; Boyack ve Klavans, 2010, s. 2391).

4.2.2.1. Belgelere Göre Analiz

Scopus veri tabanında yer alan gençlik turizmi konulu 672 belgenin minimum alıntı sayısı 50 olarak belirlendiğinde, 26'sı eşik değerini karşılamaktadır. 26 belgenin arasında ise toplam bağlantı gücü yüksek 16 belge bulunmaktadır. 16 belgenin bibliyografik eşleştirme analizinin ağ görselleştirmesi Şekil 20'de gösterildiği gibidir.

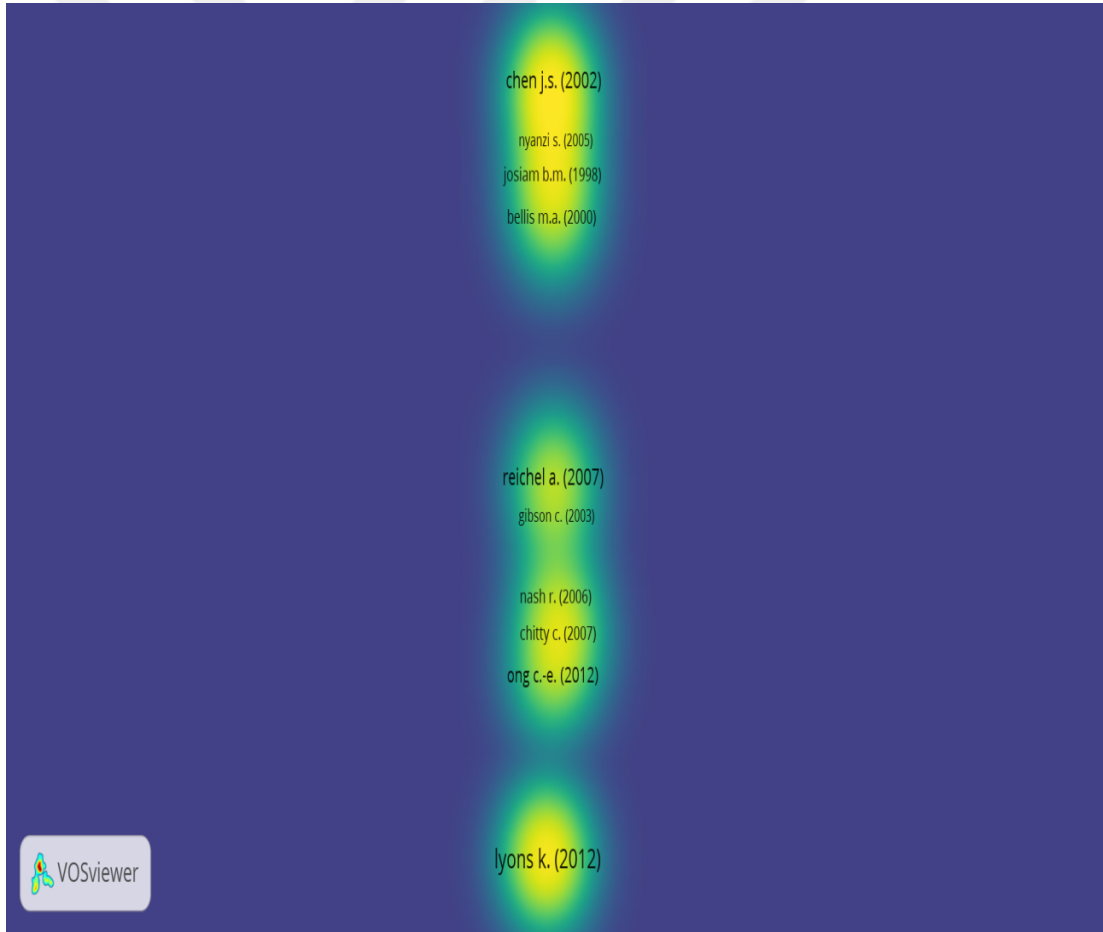

Şekil 20. Scopus'ta Belgelere Göre Bibliyografik Eşleştirme Analizi Ağ Görselleştirmesi

Şekil 20'de kırmızı, mavi, yeşil, sarı ve mor olmak üzere 5 küme bulunduğu görülmektedir. Şekilden de anlaşılacağı üzere kırmızı ve mavi kümeler birbirleriyle yakından ilişkilidir. Aynı şekilde yeşil ve sarı kümelerin de birbirleriyle yakından ilişkili olduğu söylenebilir. Kırmızı kümede 5 belge, yeşil kümede 4 belge, mavi

kümede 3 belge, sarı ve mor kümede 2 belge bulunmaktadır. Kümelerin ana bağlantı noktası ise Chen S.J. (2002), Reichel A. (2007), Josiam B.M. (1998), Chitty C. (2007) ve Lyons K. (2012)'dir.

Şekil 20'yi oluşturan veriler incelendiği zaman en çok atıf yapılan belgenin 177 atıf sayısı ile Lyons K. (2012) olduğu görülmektedir. Belgenin toplam bağlantı gücü ise 3'tür. Akabinde Reichel A. (2007) 134, Chen J.S. (2002) 128, Simpson K. (2005) 121, Stone M.J. (2013) 112, Ong C.-E. (2012) 96, Morgan M. (2009) 93, Nash R. (2006) 86, Chitty C. (2007) 83, Josiam B.M. (1998) 82, Bellis M.A. (2000) 76, Jaafar M. (2015) 66, Tutenges S. (2013) 63, Gibson C. (2003) 60, Nyanzi S. (2005) 52, Hugkes K. (2008) 50 atıf sayısı ile bu belgeyi takip etmektedir. Toplam bağlantı gücü en yüksek belge ise 14 bağlantı gücü ile Ong C.-E. (2012)'dir. Belgelerin bibliyografik yoğunluk görselleştirilmesi Şekil 21'de gösterildiği gibidir.

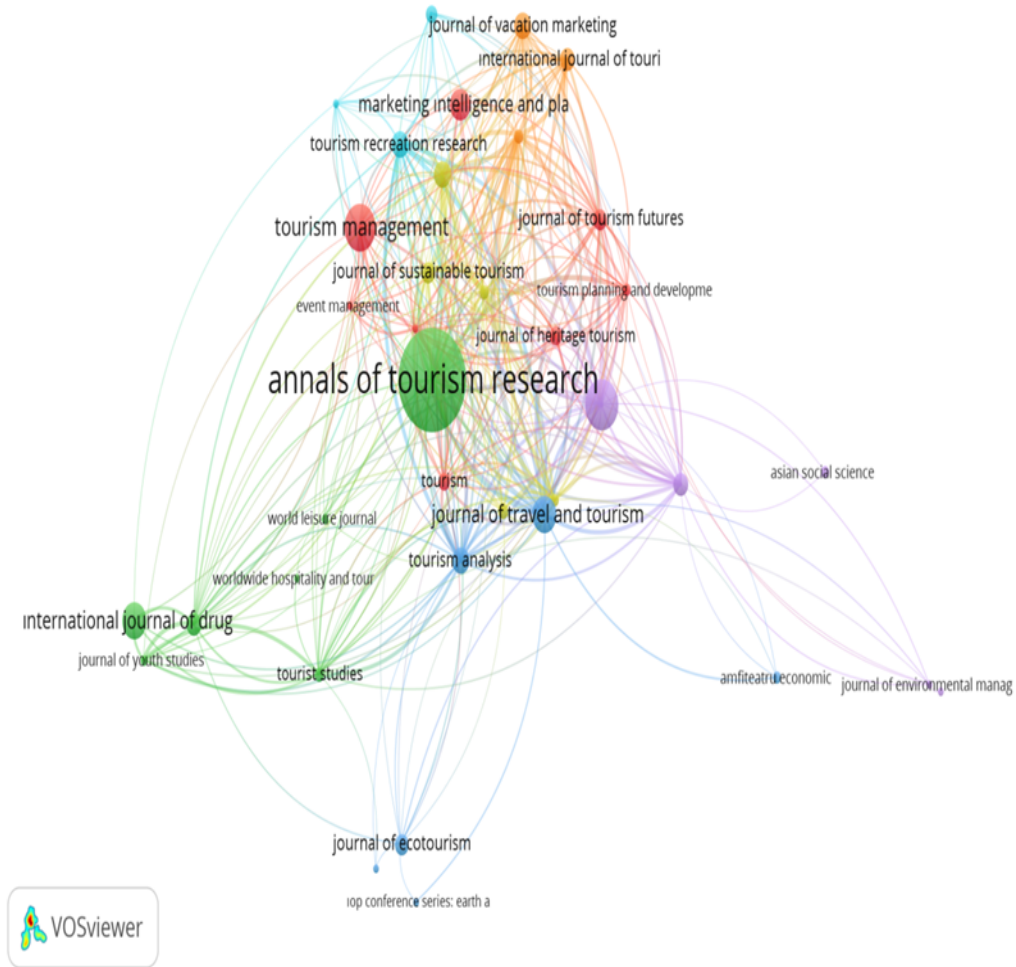
Şekil 21. Scopus'ta Belgelere Göre Bibliyografik Eşleştirme Analizi Yoğunluk Görselleştirilmesi

Şekil 21'de yazı tipi boyutu ve renk yoğunluğu olarak Lyons K. (2012) göze çarpmaktadır. Bu da en fazla atıf yapılan belgenin Lyons K. (2012) olduğunu

göstermektedir. Şekile bakıldığında Reichel A. (2007) 'in en fazla atıf alan belgeler arasında ikinci sırada, Chen J.S. (2002)'in ise üçüncü sırada geldiği yorumunu yapmak mümkündür. Buradan hareketle bu üç belgenin bibliyografik eşleştirme ağı güçlüdür denilebilir. Ayrıca gençlik turizmi alanında en ilişkili belgeler olduğu da ifade edilebilir.

4.2.2.2. Kaynaklara Göre Analiz

435 kaynaktan gençlik turizmi alanında en az 3 belgesi ve en az 1 alıntısı bulunan kaynaklar seçildiğinde 39 kaynak bu değeri sağlamaktadır. 39 kaynak içerisinden toplam bağlantı gücü yüksek olan kaynaklar ile analiz yapıldığında 37 kaynak elde edilmiştir. Şekil 22'de 37 kaynağın ağ görselleştirmesi sunulmaktadır.

Şekil 22. Scopus'ta Kaynaklara Göre Bibliyografik Eşleşme Analizi Ağ Görselleştirmesi

Şekil 22 incelendiği zaman kaynakların 7 ana kümede gruplandığını görülmektedir. Kümeler 7 farklı renklerle tanımlanmıştır. Küme 1’de 8 kaynak (kırmızı), küme 2’de 7 kaynak (yeşil), küme 3’te 6 kaynak (mavi), küme 4’te 5 kaynak (sarı), küme 5’te 5 kaynak (mor), küme 6’da 3 kaynak (turkuaz), küme 7’de 3 kaynak (turuncu) bulunmaktadır. Kümelerin toplam bağlantı gücü ise 1865’dir.

Gençlik turizmi ile bağlantılı kaynakların en fazla alıntı sayısından en düşük alıntı sayısına göre sıralanacak olursa; Annals Of Tourism Research 17 belgede 1280, Journal Of Travel Research 5 belgede 324, Tourism Management 5 belgede 285, Journal Of Travel And Tourism Marketing 7 belgede 163, International Journal Of Drug Policy 3 belgede 161, Marketing Intelligence And Planning 3 belgede 129, Tourism Analysis 6 belgede 90, Tourism Recreation Research 8 belgede 88, Journal Of Vacation Marketing 6 belgede 86, Journal Of Tourism And Cultural Change 7 belgede 85, Leisure Studies 5 belgede 69, International Journal Of Tourism Research 3 belgede 65, Sustainability (Switzerland) 5 belgede 62, Journal Of Ecotourism 4 belgede 59, Journal Of Sustainable Tourism 7 belgede 58, Journal Of Tourism Futures 4 belgede 56, Journal Of Heritage Tourism 3 belgede 46, Tourism Review 4 belgede 42, Tourism 5 belgede 38, Tourism And Hospitality Research 5 belgede 34, Current Issues In Tourism 5 belgede 28, Journal Of China Tourism Research 11 belgede 26, Tourist Studies 4 belgede 24, Amfiteatru Economic 5 belgede 22, African Journal Of Hospitality, Tourism And Leisure 15 belgede 22, Asian Social Science 3 belgede 20, Tourism Planning And Development 3 belgede 18, Journal Of Youth Studies 3 belgede 16, World Leisure Journal 5 belgede 16, International Journal Of Tourism Policy 3 belgede 10, Worldwide Hospitality And Tourism Themes 5 belgede 9, Event Management 4 belgede 6, Journal Of Environmental Management And Tourism 6 belgede 6, Prace I Studia Geograficzne 5 belgede 5, World Applied Sciences Journal 4 belgede 3, E3s Web Of Conferences 4 belgede 3, Iop Conference Series: Earth And Environmental Science 8 belgede 2 alıntı olarak haritada yer almaktadır

Gençlik turizmi konulu kaynakların bibliyografik eşleşme yoğunluk haritasının yer aldığı Şekil 23’e bakıldığında ise Annals Of Tourism Research’ün merkezi konumda olduğu görülmektedir. Bu bağlamda ilgili alanda en fazla alıntı yapılan kaynağın Annals Of Tourism Research olduğu dolayısıyla bahsedilen kaynağın gençlik turizmi alanında önem arz ettiği ve en çok tercih edilen kaynak

olduğu ifade edilebilmektedir. Toplam bağlantı gücü en yüksek kaynak ise 313 bağlantı ile Journal of Travel and Tourism Marketing'dir.

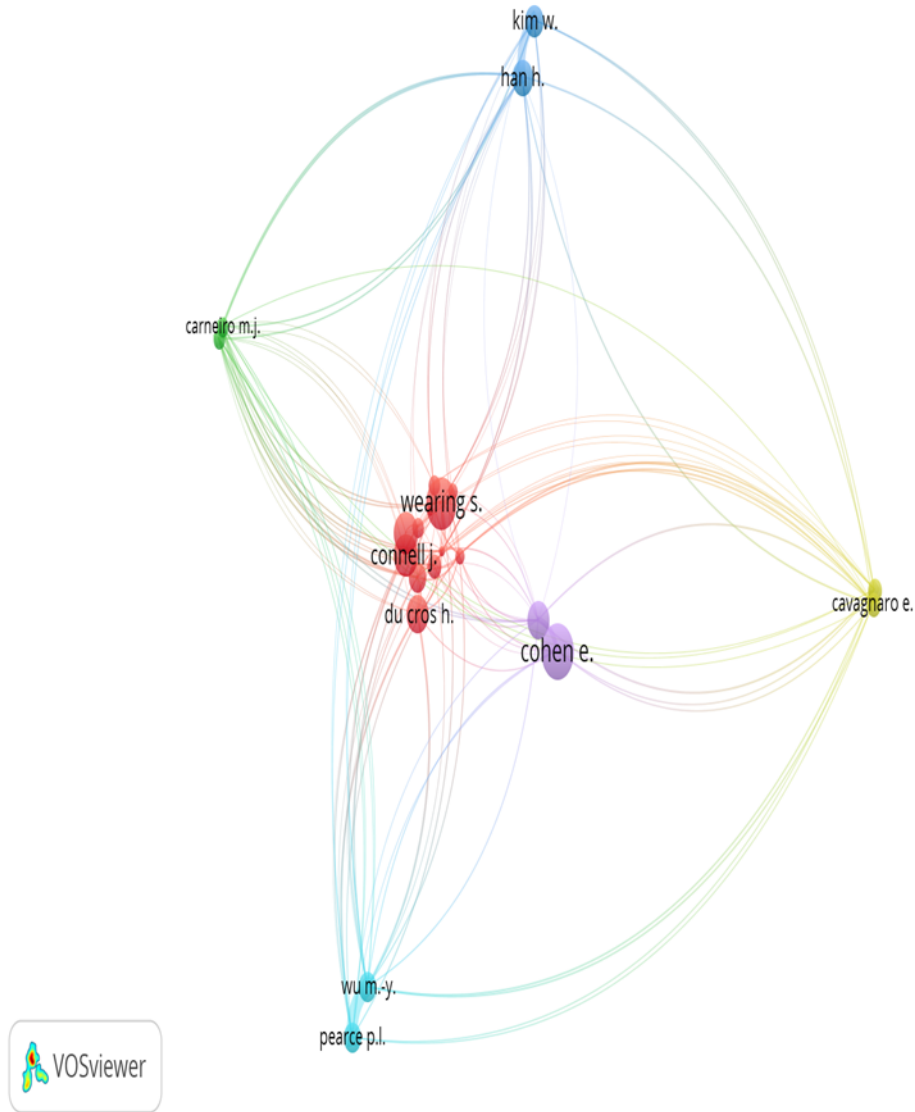

Şekil 23. Scopus'ta Kaynaklara Göre Bibliyografik Eşleşme Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi

4.2.2.3. Yazarlara Göre Analiz

Toplam 1412 yazar içerisinde en az 3 çalışmaya ve en az 1 alıntıya sahip olan 23 yazar bulunmaktadır. 23 yazar ile bağlantısı bulunmayan 1 yazar analize dahil edilmemiş sonucunda ise toplam 22 yazar ile bibliyografik eşleştirme analizi gerçekleştirilmiştir. Yazarlar temel alınarak yapılan bibliyografik eşleştirme analizinin ağ görselleştirilmesi Şekil 24'te yer almaktadır.

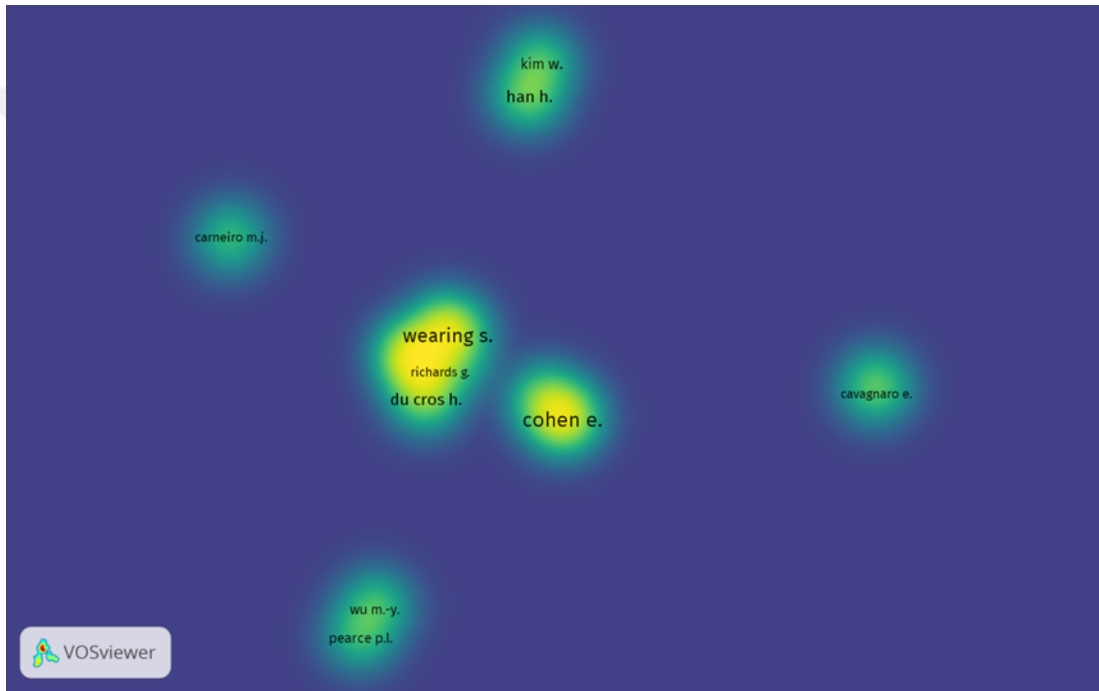

Şekil 24. Scopus'ta Yazarlara Göre Bibliyografik Eşleştirme Analizi Ağ Görselleştirmesi

Şekil 24'te 22 yazarın gruplandığı 6 küme bulunmaktadır. 1. Kümede (kırmızı) 12 yazar, geri kalan 5 kümede ise 2'şer yazarın gruplandığı görülmektedir. Buna ek olarak kırmızı ve mor kümelerin birbirlerine olan mesafelerinin kısa olması aralarındaki ilişkinin güçlü olduğunu da göstermektedir. Şekilde bulunan 22 yazar, en fazla atıf alandan ve en az atıf alana göre sıralanacak olursa; Cohen E. 4 belgede 243, Wearing S. 3 belgede 208, Tutenges S. 7 belgede 138, Connell J. 3 belgede 136, Cohen E.H. 4 belgede 108, Du Cros H. 3 belgede 107, Han H. 5 belgede 103, Kim W. 3 belgede 80, Wu M.-Y. 6 belgede 75, Pearce P.L. 4 belgede 70, Gardiner S. 3 belgede 70, Cavagnaro E. 4 belgede 49, Staffiere S. 4 belgede 49, Richards G. 3 belgede 48, Carneiro M.J. 4 belgede 33, Eusébio C. 4 belgede 33, Canosa A. 3

belgede 32, Saayman M. 4 beşgede 30, Suntikul W. 3 belgede 22, Cheung Judge R. 3 belgede 19, Zhu H. 3 beşgede 4, Green B. 3 belgede 3 alıntı yapıldığını ifade edilebilir.

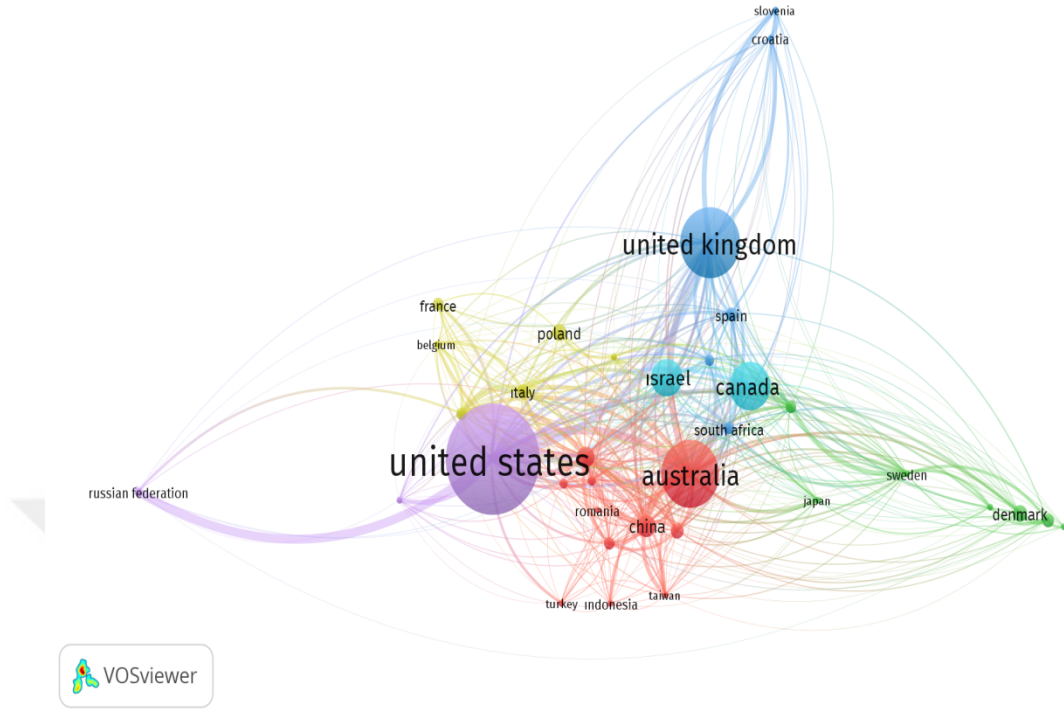
Genel bir bakış açısı sunmak amacıyla Şekil 25'te yazarlara göre bibliyografik eşleştirme yoğunluk görselleştirmesi yer almaktadır. Şekile bakıldığında diğer yazarlara göre Cohen E. ve Wearing S.'in öne çıktığı görülmektedir. Bundan yola çıkarak gençlik turizmi alanında en fazla atıf alan yazarın Cohen E. ardından Wearing S. olduğunu söylemek mümkündür. 670 toplam bağlantı gücü ile alanla en ilişkili yazar Mao-Ying Wu'dur.

Şekil 25. Scopus'ta Yazarlara Göre Bibliyografik Eşleştirme Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi

4.2.2.4. Ükelere Göre Analiz

Toplam 92 ülke arasından en az 5 belgesi ve en az 1 alıntısı bulunan ülkeler seçilmek istendiğinde 35 ülke eşik değerini karşılamaktadır. 35 ülkenin bibliyografik eşleşme ağ görselleştirmesi Şekil 26'da gösterildiği gibidir. Şekile bakıldığında 35 ülkenin 6 farklı kümeye dağıtıldığı, küme renklerinin ise mor, kırmızı, mavi, turkuaz, sarı, yeşil olarak belirlendiği görülmektedir. Kırmızı kümede 11 ülke, yeşil kümede 7 ülke, mavi kümede 6 ülke, sarı kümede 6 ülke, mor kümede 3 ülke, turkuaz renkli kümede ise 2 ülke bulunmaktadır. Şekil 26 ülkelerin alıntı sayıları dikkate alınarak oluşturulmuştur.

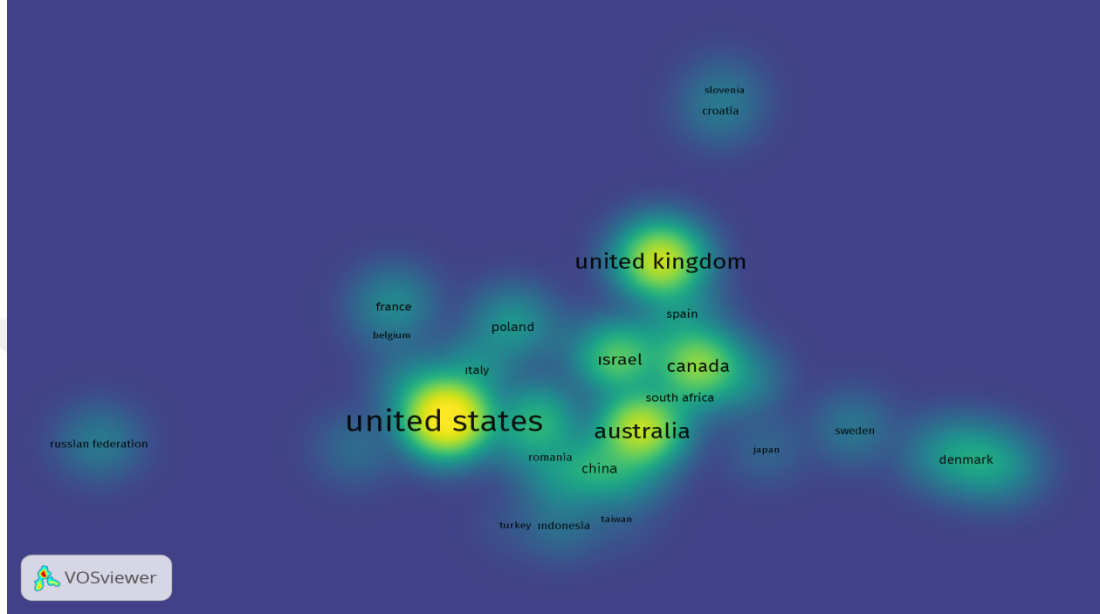

Şekil 26. Scopus'ta Ülkelere Göre Bibliyografik Eşleşme Analizi Ağ Görselleştirmesi

En fazla alıntı yapılan ülkeden en az alıntı yapılan ülkeye göre sıralama yapıldığında; United States 108 belgede 1830, United Kingdom 57 belgede 992, Australia 59, Canada 25 belgede 618, Israel 11 belgede 440, China 25 belgede 223, Hong Kong 19 belgede 195, Denmark 10 belgede 153, Poland 21 belgede 144, Malaysia 17 belgede 129, Italy 19 belgede 122, Norway 5 belgede 119, Spain 14 belgede 118, South Africa 24 belgede 103, South Korea 6 belgede 103, Netherlands 16 belgede 101, New zealand 11 belgede 101, France 7 belgede 99, Germany 14 belgede 87, India 20 belgede 80, Portugal 10 belgede 76, Russian Federation 53 belgede 63, Sweden 7 belgede 52, Austria 6 belgede 49, Finland 5 belgede 46, Croatia 8 belgede 45, Romania 13 belgede 41, Indonesia 15 belgede 40, Thailand 14 belgede 33, Slovenia 11 belgede 26, Japan 8 belgede 23, Czech Republic 11 belgede 22, Belgium 5 belgede 14, Taiwan 9 belgede 11, Turkey 5 belgede 6 alıntı yapılmıştır.

Şekil 27'de verilerin ülkeler bazında yoğunluk haritası gösterilmektedir. Yoğunluk haritasına bakıldığında gençlik turizmi alanında çalışmaları bulunan

ülkelerden en fazla atıf sayısına sahip ülkeler anlaşılmaktadır. Haritada, United States'in alanda en fazla alıntısı bulunduğu görülmektedir. Hemen ardından United Kingdom ve Australia gelmektedir. Bu nedenle gençlik turizmi alanında yukarıda sayılan üç ülkenin hakimiyeti söz konusudur ifadesi kullanılabilir. Toplam bağlantı gücü en yüksek ülke ise 4072 toplam bağlantı gücü ile United Kingdom'dır.

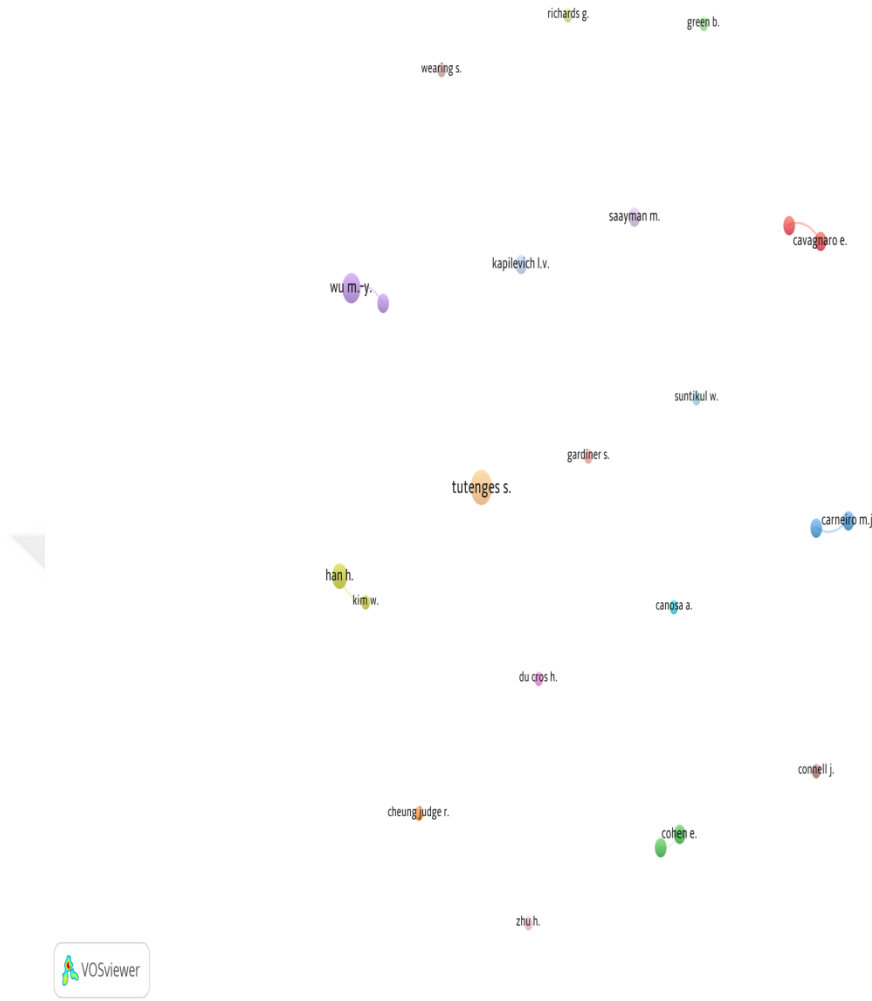
Şekil 27. Scopus'ta Ükelere Göre Bibliyografik Eşleştirme Yoğunluk Görselleştirme

4.2.3. Ortak Yazarlık Analizi (Co-authorship)

Ortak yazarlık, analiz edilen bir birimin makale üretiminde diğer birimlerle ne ölçüde işbirliği yaptığını göstermek için kullanılmaktadır (Rehn, Kronman ve Wadskog, 2007, s. 17).

4.2.3.1. Yazarlara Göre Analiz

Scopus veri tabanında bulunan gençlik turizmi konulu çalışmalarda toplam 1412 yazar tespit edilmiştir. Bu yazarlar arasında belge sayısı en az 3, alıntı sayısı en az 1 olan yazarlar seçilmek istendiğinde 23 yazar istenilen değeri karşılamıştır. 23 yazara ait ortak yazarlık analizinin ağ görselleştirme Şekil 28'de gösterildiği gibidir.

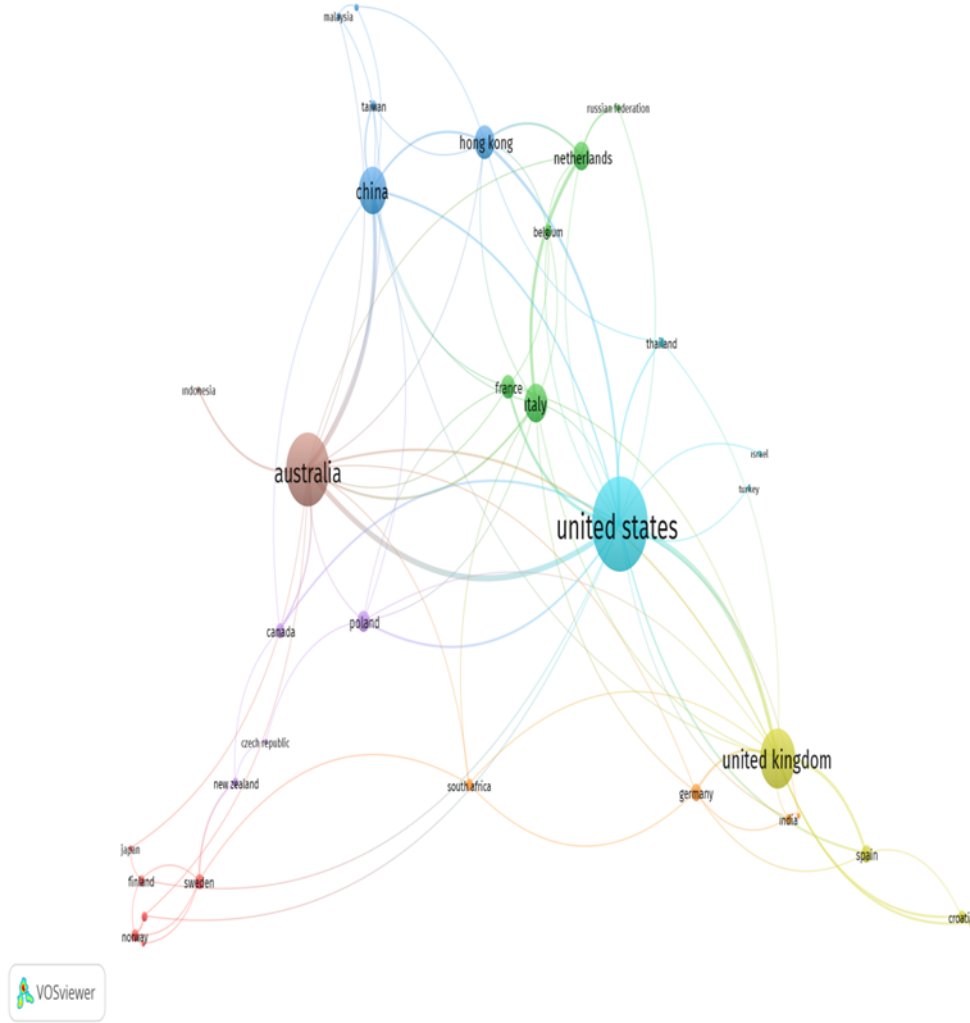

Şekil 28. Scopus'ta Yazarlara Göre Ortak Yazarlık Analizi Ağ Görselleştirmesi

Şekil 28'de yer alan ağ görselleştirmesinde 18 ayrı kümenin varlığı görülmektedir. Kırmızı, yeşil, mavi, sarı ve mor kümede 2'şer yazar, geri kalan 13 kümede ise 1'er yazarın gruplandığını bundan dolayı yazarlar arasındaki iş birliğinin çok kuvvetli olmadığını ifade etmek mümkündür. Tutenges S. 7 çalışma ile en fazla yayına sahip olmasına rağmen toplam bağlantı gücü 0'dır. Wu M-Ye 6 çalışma sayısı ile ikinci sırada gelmektedir. Wu M-Ye ve Pearce P.L. arasında bağlantı olduğu, bahsedilen yazarlar arasındaki iş birliği şeklinde belli olmaktadır. Aralarında iş birliği bulunan diğer yazarlar; Cavagnora E. ve Staffieri S., Carneiro M.J. ve Eusébio C., Cohen E. ve Cohen E.H., Han H. Ve Kim W.'dir.

Yazarlar arasında bağlantı gücü 5, toplam bağlantı gücü ise 16'dır. Toplam bağlantı gücü en yüksek (4 TBG) yazar grupları Wu M-Ye ve Pearce P.L.,

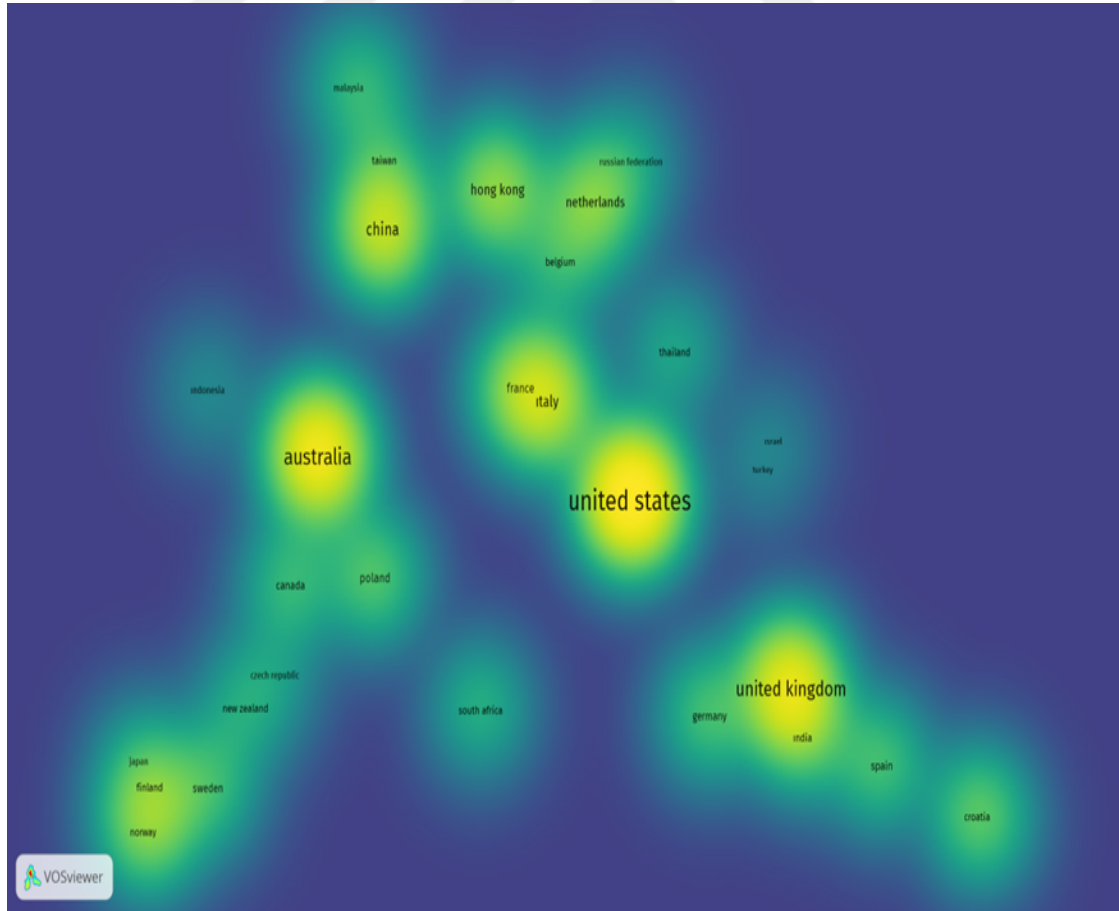
Şekil 30. Scopus'ta Ülkelere Göre Ortak Yazarlık Analizi Ağ Görselleştirmesi

34 ülkenin 8 kümeye ayrıldığı görülmektedir. Ana bağlantı noktası Sweden olan pembe kümede 6 ülke, Italy olan yeşil kümede 5 ülke, China olan mavi kümede 5 ülke, United Kingdom olan sarı kümede, Poland olan mor kümede, United States olan turkuaz kümede, Germany olan turuncu kümede 4'er ülke, Australia olan pembe kümede ise 2 ülke bulunmaktadır. Kümelerin toplam bağlantı gücü 128, bağlantı gücü ise 88'dir.

En fazla iş birliği kurulan ülkeden en az iş birliği kurulan ülkelere doğru sıralama yapılacak olursa; United States 108 belgede 19, Australia 59 belgede 16, United Kingdom 57 belgede 13, China 25 belgede 11, Italy 19 belgede 11, Hong Kong 19 belgede 9, France 7 belgede 7, Poland 21 belgede 7, Netherlands 16 belgede 6, Germany 14 belgede 6, South Africa 24 belgede 5, Sweden 7 belgede 5, Belgium

5 belgede 5, Spain 14 belgede 4, Canada 25 belgede 4, Norway 5 belgede 4, Finland 5 belgede 4, India 20 belgede 4, Croatia 8 belgede 3, Denmark 10 belgede 3, New Zealand 11 belgede 3, Taiwan 9 belgede 3, Thailand 14 belgede 3, Malaysia 17 belgede 3, South Korea 6 belgede 3, Slovenia 11 belgede 2, Russian Federation 53 belgede 2, Austria 6 belgede 2, Czech Republic 11 belgede 2, Japan 8 belgede 2, Portugal 10 belgede 2, Indonesia 15 belgede 1, Turkey 5 belgede 1, Israel 11 belgede 1 ülke ile işbirliği kurarak haritada yer almaktadır. Şekil 31’de ilgili verilerin yoğunluk haritası gösterilmektedir.

Şekil 31’de bulunan öğelerin renk yoğunluğundan da anlaşılacağı üzere en fazla iş birliği bulunan ülke, 108 belge sayısına sahip olan United States’dır. United States ile ortak çalışan ülke sayısı 19’dur ve toplam bağlantı gücü 36’dır. Analizde Australia’nın gençlik turizmi konusunda diğer 16 ülke ile iş birliği içerisinde olduğu görülmektedir. Ardından 13 ülke ile iş birliği bulunan United Kingdom gelmektedir.

Şekil 31. Scopus’ta Ükelere Göre Ortak Yazarlık Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi

4.2.4. Ortak Atıf Analizi (Co-citation)

Ortak atıf analizinde, bir araştırma alanını temsil etmek üzere bir dizi öge (yazarlar, belgeler, kaynaklar vb.) seçilerek bu ögeler arasındaki ilişkiler, benzerlik ölçüleri ve ilgili bilimsel topluluğun yapısı incelenmektedir. Özetle iki öge tek bir kaynak tarafından alıntılanırsa ortak alıntılanmış kabul edilmektedir (Zhao, 2006, s. 1578-1579).

4.2.4.1. Alıntı Yapılan Referansların Analizi (Cited References)

Alıntı yapılan referansların minimum alıntı sayısı 5 olarak belirlendiğinde 29942 referansın 18 tanesi belirlenen değeri karşılamaktadır. Belirlenen 18 referans arasından birbirleriyle bağlantısı bulunmayan 8 referans çıkartılmış sonucunda 10 referans seçilerek analiz yapılmıştır. Atıf yapılan referansların ortak atıf analizi için kullanılan 10 referansın ağ görselleştirmesi Şekil 32’de gösterildiği gibidir.

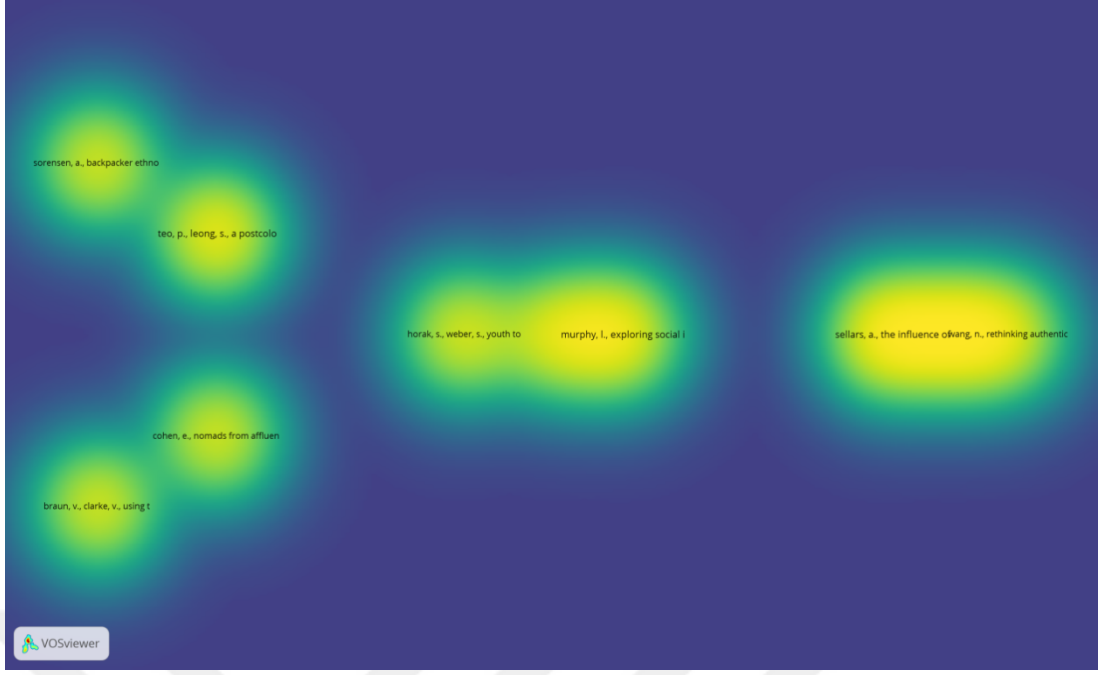
Şekil 32’de 10 referansın 4 kümeye ayrıldığı görülmektedir. Kırmızı renkli kümede 4 referans, yeşil renkli kümede 2 referans, mavi renkli kümede 2 referans, sarı renkli kümede ise 2 referans gruplanmaktadır. Öğelerin toplam bağlantı gücü 27 olarak hesaplanmıştır. En sık atıf yapılan referanslardan en az atıf yapılan referanslara doğru sıralama yapıldığında; Sellars, A., (1998), The Influence Of Dance Music On The UK Youth Tourism Market, *Tourism Management*, 19 (6), pp. 611-615 (7 atıf), Murphy, L., (2001), Exploring Social Interactions Of Backpackers, *Annals Of Tourism Research*, 28 (1), pp. 50-67 (6 atıf), Firth, T. and Hing, N.,(1999), Backpacker Hostels And Their Guests: Attitudes And Behaviours Relating To Sustainable Tourism, *Tourism Management*, 20, pp. 251-254 (6 atıf), Teo, P. and Leong, S., (2006), A Postcolonial Analysis Of Backpacking, *Annals Of Tourism Research*, 33 (1), pp. 109-131 (6 atıf), Cohen, E., (1973), Nomads From Affluence: Notes On The Phenomenon Of Drifter-Tourism, *International Journal Of Comparative Sociology*, 14 (1-2), pp. 89-103 (5 atıf), Nash, R., Thyne, M. And Davies, S. (2006), An Investigation Into Customer Satisfaction Levels In The Budget Accommodation Sector in Scotland: A Case Study Of Backpacker Tourists And The Scottish Youth Hostels Association, *Tourism Management*, 27 (3), pp. 525-532 (5 atıf), Horak, S. And Weber, S., (2000), Youth Tourism In Europe: Problems And Prospects, *Tourism Recreation Research*, 25 (3), pp. 37-44 (5 atıf), Wang, N., (1999),

Rethinking Authenticity In Tourism Experience, *Annals Of Tourism Research*, 26 (2), pp. 349-370 (5 atıf), Braun, V. And Clarke, V., (2006), *Using Thematic Analysis In Psychology*, *Qualitative Research In Psychology*, 3 (2), pp. 77-101 (5 atıf), Sorensen, A., (2003), *Backpacker Ethnography*, *Annals Of Tourism Research*, 30 (4), pp. 847-867 (5 atıf) olarak sıralamak mümkündür.

Şekil 32. Scopus'ta Referanslara Göre Ortak Atıf Analizi Ağ Görselleştirmesi

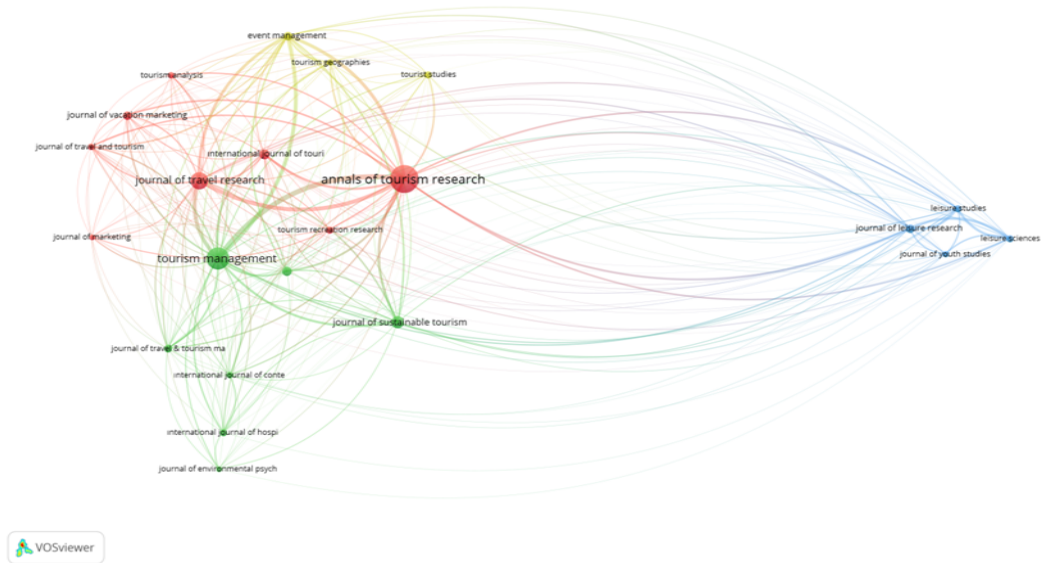
En fazla atıf alan referans Sellars, A. (1998)'dir. Yukarıda ayrıntılı bilgileri verilen 3 referansın 6 atıf sayısı, 6 referansın ise 5 atıf sayısı bulunmaktadır. Buradan yola çıkarak en az 5 alıntı sayısı seçilerek analize dahil edilen referanslar arasında büyük farklılıklar bulunmadığı ifade edilebilir. Bu Şekil 33'te yer alan yoğunluk haritasına bakılarak daha da anlaşılır hale gelmektedir.

Şekil 33. Scopus'ta Referanslara Göre Ortak Atf Analizi Yoğunluk Görselleşirmesi

4.2.4.2. Alıntı Yapılan Kaynakların Analizi (Cited Sources)

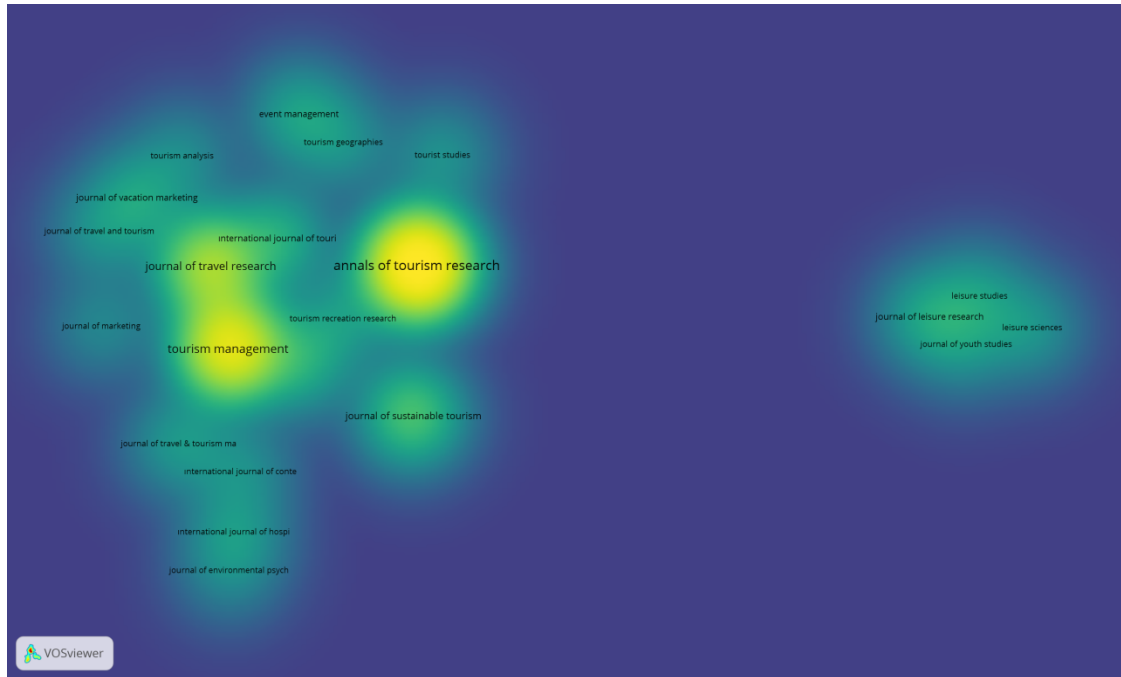
Scopus veri tabanında gençlik turizmi ile ilgili çalışmaları bulunan 16198 tane kaynak tespit edilmiştir. Kaynakların ortak atf analizi için en az 50 atf eşiği kullanılarak toplam 22 kaynak belirlenmiştir. Belirlenen kaynakların ortak atf ağ görselleştirmesine Şekil 34'te yer verilmiştir.

Şekil 34. Scopus'ta Kaynaklara Göre Ortak Atf Analizi Ağ Görselleştirmesi

Şekil 34'e bakıldığında 4 ayrı kümeden oluşan bir ağ haritası elde edildiği görülmektedir. Kırmızı kümede 8, yeşil kümede 7, mavi kümede 4, sarı kümede toplam 3 kaynak gruplanmaktadır. Kaynaklar atıf sayısı bakımından sıralanacak olursa; Annals Of Tourism Research 1026 atıf, Tourism Management 674 atıf, Journal Of Travel Research 416 atıf, Journal Of Sustainable Tourism 216 atıf, International Journal Of Tourism Research 136 atıf, Current Issues In Tourism 129 atıf, Event Management 105 atıf, Journal Of Vacation Marketing 104 atıf, Journal Of Leisure Research 103 atıf, Journal Of Travel & Tourism Marketing 85 atıf, Leisure Studies 79 atıf, Tourism Recreation Research 78 atıf, Leisure Sciences 75 atıf, International Journal Of Hospitality Management 71 atıf, Tourist Studies 70 atıf, Journal Of Travel And Tourism Marketing 66 atıf, Tourism Geographies 64 atıf, International Journal Of Contemporary Hospitality Management 62 atıf, Journal Of Youth Studies 60 atıf, Tourism Analysis 57 atıf, Journal Of Marketing 53 atıf, Journal of Environmental Psychology 50 atıf olarak sıralamak mümkündür.

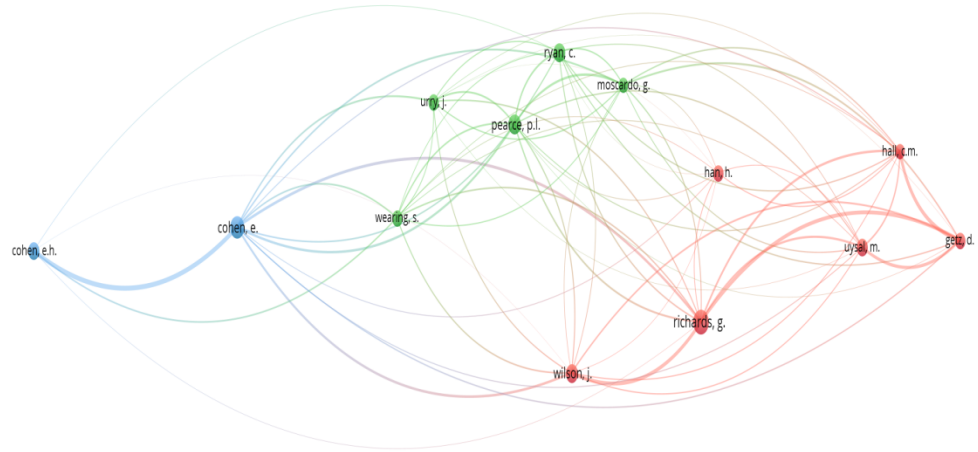
Şekil 35'te gösterilen verilerin yoğunluk görselleştirmesi ise en fazla ortak atıf sayısına sahip olan kaynakların daha anlaşılır olması açısından fayda sağlamaktadır. Yoğunluk haritası incelendiğinde Annals Of Tourism, Tourism Management ve Journal Of Tourism Research dergilerinin ön planda olduğu görülmektedir.

Şekil 35. Scopus'ta Kaynaklara Göre Ortak Atıf Analizinin Yoğunluk Görselleştirmesi

4.2.4.3. Alıntı Yapılan Yazarların Analizi (Cited Authours)

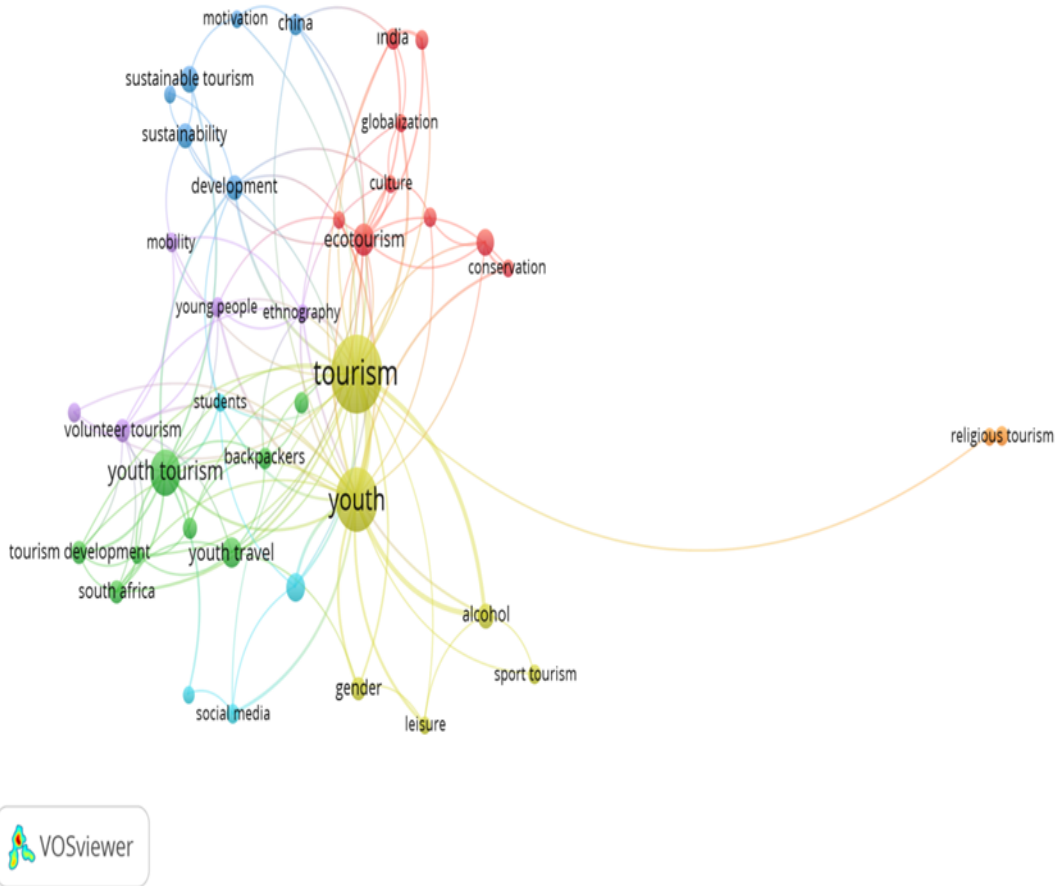
Toplam 28122 yazar tespit edilmiş ve yazarların en az 50 alıntı sayısına sahip olma şartı aranmıştır. İstenilen değeri karşılayan 13 yazar ile ortak atıf analizi gerçekleştirilmiştir. Analizin ağ görselleştirmesi Şekil 36'da gösterilmektedir. Şekilde, 13 yazarın 3 kümeye ayrıldığı belli olmaktadır. Bu 3 kümenin öge sayısı; kırmızı kümede 6, yeşil kümede 5, mavi kümede 2'dir. Şekilde yer alan yazarlar en fazla atıf sayısından az atıf sayısına doğru incelenecek olursa; Richards, G. 135, Cohen, E. 112, Pearce, P.L. 91, Wilson, J. 82, Ryan, C. 80, Cohen, E.H. 76, Uysal, M. 70, Urry, J 68, Getz, D. 65, Han, H. 62, Wearing, S. 61, Moscardo, G. 57, Hall, C.M. 54 atıf sayısı ile analize dahil edilmiştir.

Şekil 36. Scopus'ta Yazarlara Göre Ortak Atıf Analizi Ağ Görselleştirmesi

4.2.5. Eş Dizimlik Analizi (Co-occurrence)

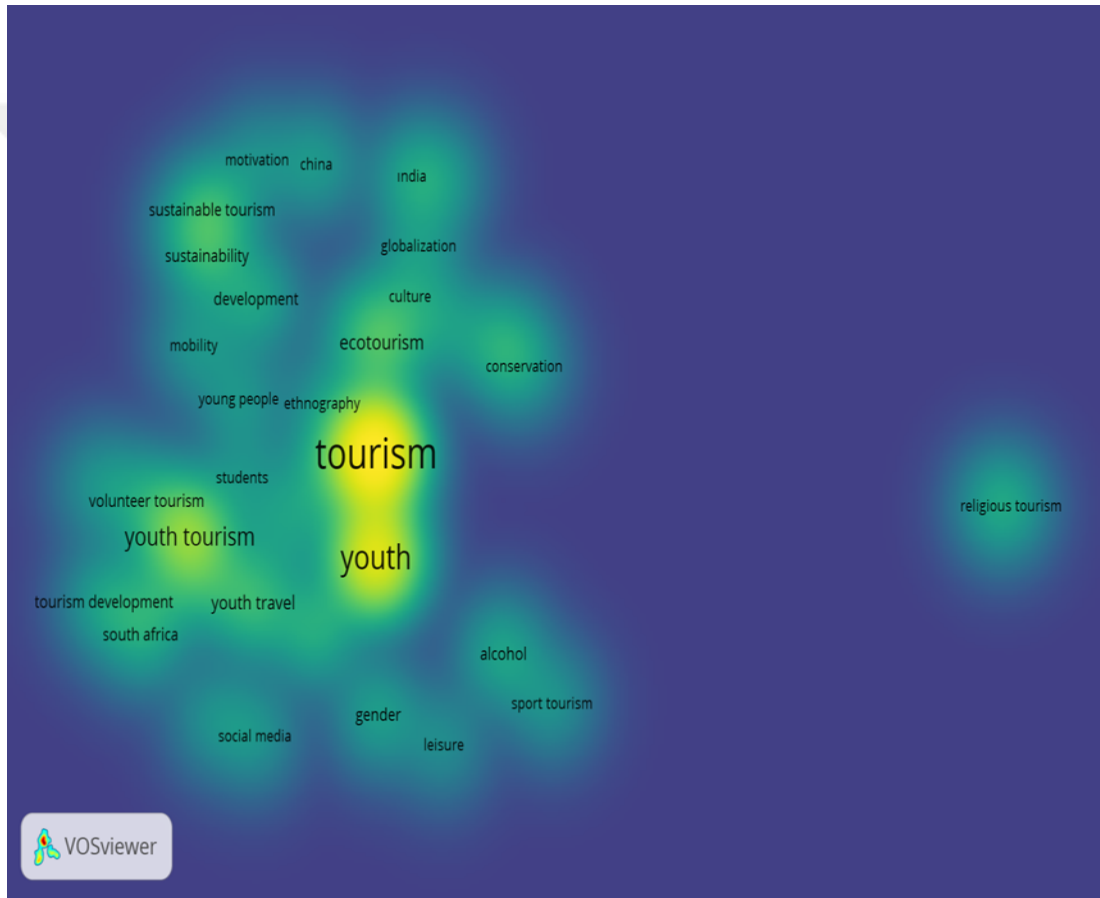
Gençlik turizmi çalışmalarında kullanılan toplam 1996 anahtar kelime arasından, bir yayında en az 5 kez tekrarlanma sayısı seçilerek elde edilen ve analizi gerçekleştiren verilere dayanarak, 40 anahtar kelimenin 7 küme altında tanımlandığı görülmektedir. Analizin ağ görselleştirilmesi Şekil 37’de gösterilmektedir.

Şekil 37. Scopus'ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Eş Dizimlilik Ağ Görselleştirilmesi

Şekil 37’de yer alan anahtar kelimelerin tekrarlanma sayıları incelendiğinde; Tourism 84, Youth 55, Youth Tourism 29, Ecotourism 15, Youth Travel 13, Education 11, Sustainable Development 10, Sustainable Tourism 10, Alcohol 9, Development 9, Sustainability 9, Volunteer Tourism 8, South Africa 8, Gender 8, Tourism Development 8, India 7, Backpackers 7, China 7, Satisfaction 7, Cultural Tourism 7, Young People 6, Environment 6, Social Media 6, Mobility 6, Community 6, Travel 6, Religious Tourism 6, Sport Tourism 6, Ethnography 5, Backpacking 5,

Students 5, Culture 5, Globalization 5, Heritage 5, Leisure 5, Conservation 5, Environmental Education 5, Generation Y 5, Motivation 5, Pilgrimage 5 tekrar sayısı ile haritada yer almaktadır. Bununla birlikte kelimelerin küme dağılımlarına bakılacak olursa yukarıda belirtildiği gibi 7 kümenin olduğu görülmektedir. Kırmızı kümede 9, yeşil kümede 8, mavi kümede 6, sarı kümede 6, mor kümede 5, turkuaz kümede 4, turuncu kümede ise 2 anahtar kelime bulunmaktadır. Şekil 38’de ilgili verilerin yoğunluk haritası gösterilmektedir. Şekilden de anlaşılacağı üzere ‘‘Tourism’’ çalışmalarda en fazla tekrar edilen kelimedir. İkinci sırada ‘‘Youth’’ üçüncü sırada ise ‘‘Youth Tourism’’ gelmektedir.

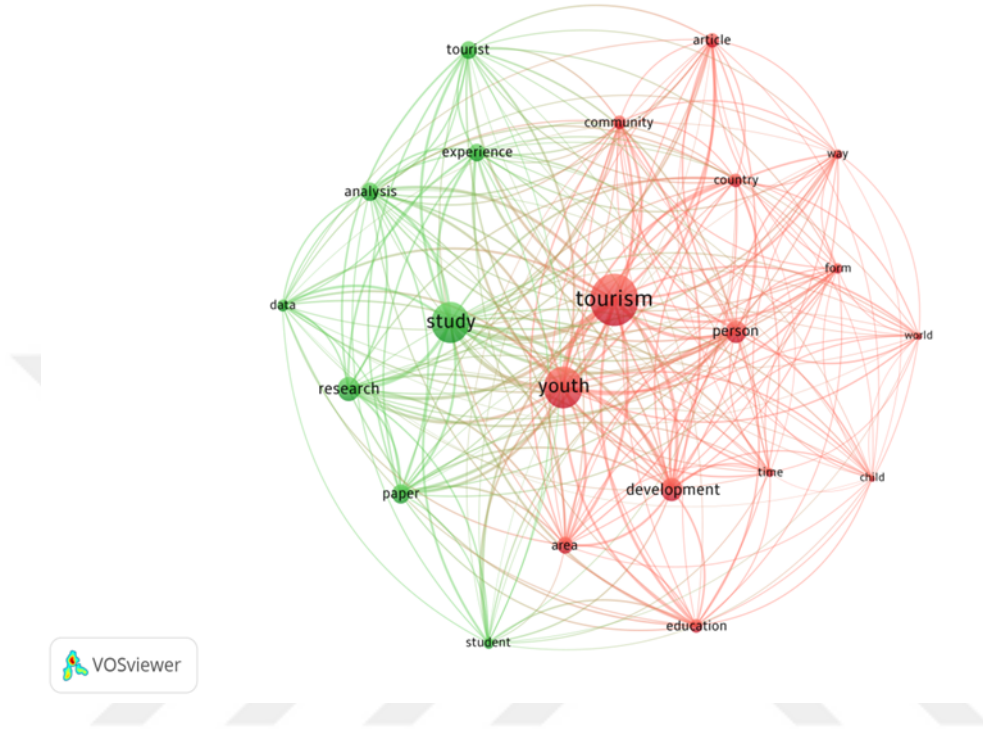

Şekil 38. Scopus’ta Gençlik Turizmi Çalışmalarının Eş Dizimlilik Yoğunluk Görselleştirilmesi

4.4.6. Metin Verilerine Dayalı Eş Dizimlilik Harita Analizi

İlgili veri tabanında yer alan gençlik turizmi çalışmalarının özetlerinde geçen kelimeler incelenerek alanda en fazla kullanılan kelimeler tespit edilmiştir. Toplam 16673 kelimedenden bir terimin minimum oluşum sayısı 50 olarak belirlendiğinde 36 terim eşik değerini karşılamaktadır. 36 terimin her biri için alaka düzeyi puanı

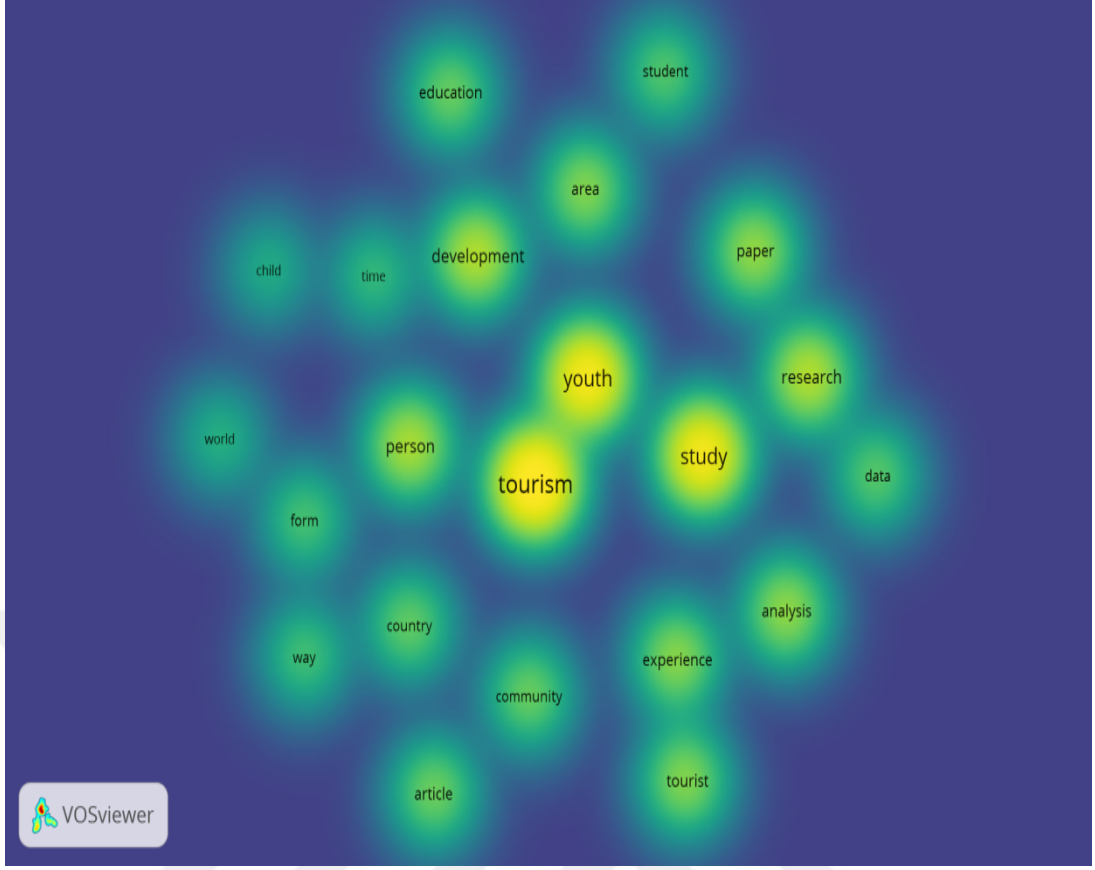
hesaplanmış ve bu puana dayanarak en alakalı terimler seçilmiştir. Varsayılan seçenek %60 en alakalı kelimeleri seçmektedir. 36 kelime arasından %60 en alakalı kelimeler seçildiğinde veri seti 22 kelime ile tamamlanmıştır. Şekil 39’da 22 kelime ile yapılan analizin ağ görselleştirmesi bulunmaktadır.

Şekil 39. Scopus'ta Metin Verilerine Dayalı Eş Dizimlilik Ağ Görselleştirmesi

Şekil 39'a bakıldığında yeşil ve kırmızı olmak üzere iki kümenin varlığı dikkat çekmektedir. Kırmızı kümede 14 kelime, yeşil kümede ise 8 kelime gruplanmaktadır. Kümelerde yer alan kelimeler tekrar sayılarına göre sıralama yapıldığında; Tourism 437, Youth 350, Study 344, Research 201, Development 199, Person 189, Paper 162, Analysis 158, Experience 151, Tourist 147, Area 145, Article 124, Education 120, Community 119, Country 114, Data 104, Student 100, Form 90, Way 86, Time 74, World 62, Child 56 tekrar sayısı ile haritada yer almaktadır. Gençlik turizmi çalışmalarının özetlerinde geçen kelimelerin Şekil 40'da gösterilen yoğunluk haritasına bakıldığında en çok tekrarlanan kelimelerin Tourism, Youth ve Study olduğu anlaşılmaktadır.

Şekil 40. Scopus'ta Metin Verilerine Dayalı Eş Dizimlilik Yoğunluk Görselleştirmesi

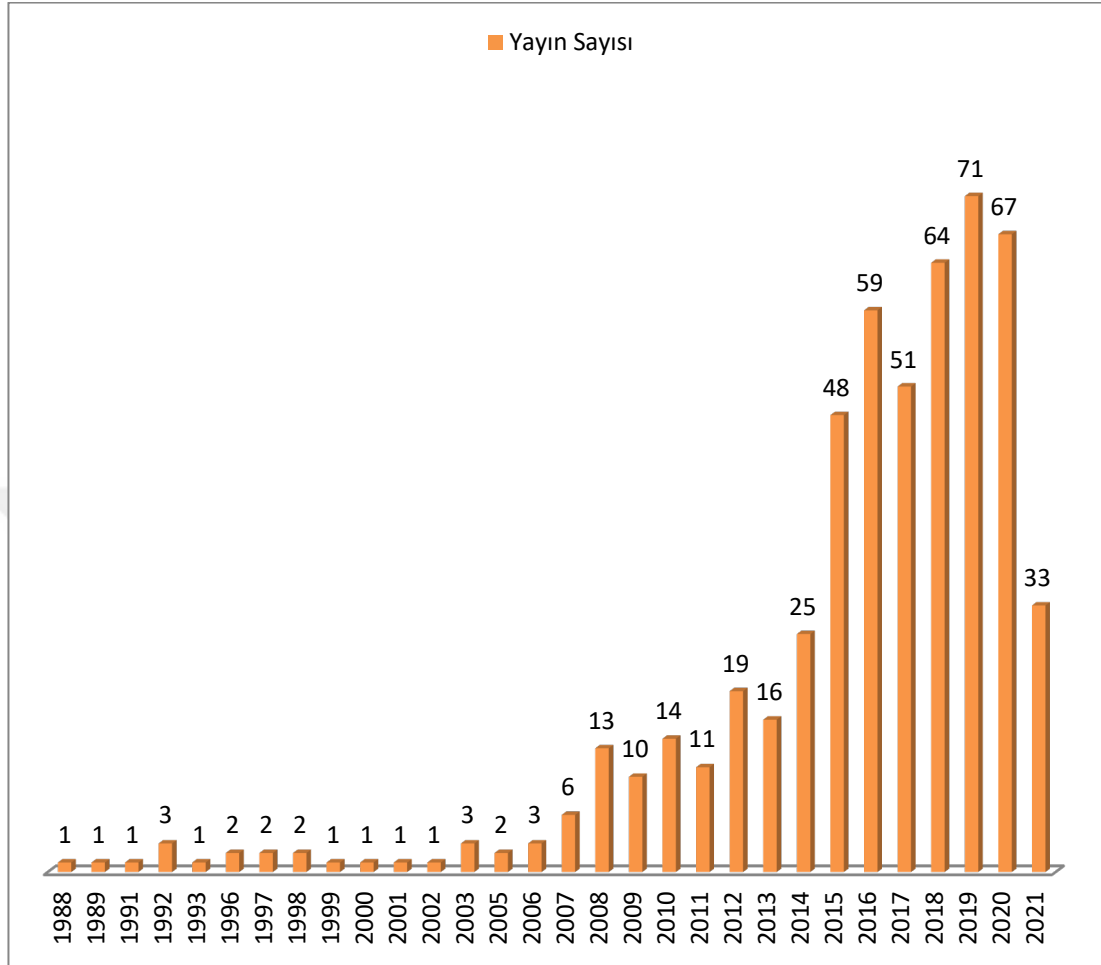
4.3. Web Of Science (Wos) Veri Tabanında Gençlik Turizmi

Çalışmanın bu kısmında Web Of Science veri tabanında “Youth Tourism” aramasıyla elde edilen gençlik turizmi konulu 532 çalışmadan oluşan verilerin analizi gerçekleştirilmiştir. WoS aracılığı ile elde edilen verilerinin, yayın yılı ve sayıları, yazarlar, konu kategorileri, belge türleri, kaynak başlıkları, kurumlar, finansman sponsorları, kitap serisi başlıkları, konferans başlıkları, kategorileri, araştırma alanları, editörleri, grup yazarları, diller ve ülkeleri açısından bibliyometrik özellikleri detaylandırılmaktadır. Veriler 9 Ağustos 2021 tarihinde toplanmıştır.

4.3.1. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yayın Yıllarına Göre Analizi

Web of Science veri tabanında yer alan gençlik turizmi konulu ilk çalışmanın 1988 yılında yayınlandığı görülmektedir. Şekil 41’de yer alan WoS’da yayınlanan gençlik turizmi çalışmalarının yıllara göre dağılım grafiğine bakıldığında

çalışmaların yayınlandığı yıldan günümüze kadar dengesiz bir dağılım göstererek ilerlediğini söylemek mümkündür.

Şekil 41. Wos'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımı

Tablo 12'de Web of Science veri tabanındaki gençlik turizmi çalışmalarının ayrıntılı bilgileri yer almaktadır. Tablo 12 incelendiğinde, 1988 yılından 2006 yılına kadar yayınlanan çalışmaların 3'ü geçmediği görülmektedir. 2007 yılında ise yapılan çalışma sayısının önceki yıla göre iki katına çıktığı ifade edilebilir. 2008 yılına bakıldığında yayınlanan çalışma sayısı ilk kez 10'un üzerine çıksa da yıllara göre yayınlanan çalışmalarda düzenli artışın söz konusu olmadığı görülmektedir. Yayınlanan toplam çalışmalar içinde en fazla paya sahip yılın 71 çalışma sayısı ile %13,34'lük bir oranla 2019 yılı olduğu fakat 2020 yılında bu oranın 67 çalışma sayısı ile % 12'ye düştüğü ifade edilebilir. Hala devam etmekte olan 2021 yılında ise toplam 33 yayın yayınlandığı tablodan anlaşılmaktadır. Buradan hareketle Web of Science veri tabanında yayınlanan gençlik turizmi çalışmalarının genel olarak dağılımında bir düzensizliğin hakim olduğunu söylemek mümkün olmaktadır.

Tablo 12. WoS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımı

Yayın Yılı	Yayın Sayısı	%
2021	33	6.203
2020	67	12.594
2019	71	13.346
2018	64	12.030
2017	51	9.586
2016	59	11.090
2015	48	9.023
2014	25	4.699
2013	16	3.008
2012	19	3.571
2011	11	2.068
2010	14	2.632
2009	10	1.880
2008	13	2.444
2007	6	1.128
2006	3	0.564
2005	2	0.376
2003	3	0.564
2002	1	0.188
2001	1	0.188
2000	1	0.188
1999	1	0.188
1998	2	0.376
1997	2	0.376
1996	2	0.376
1993	1	0.188
1992	3	0.564
1991	1	0.188
1989	1	0.188
1988	1	0.188
TOPLAM	532	%100

4.3.2. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yazarlara Göre Analizi

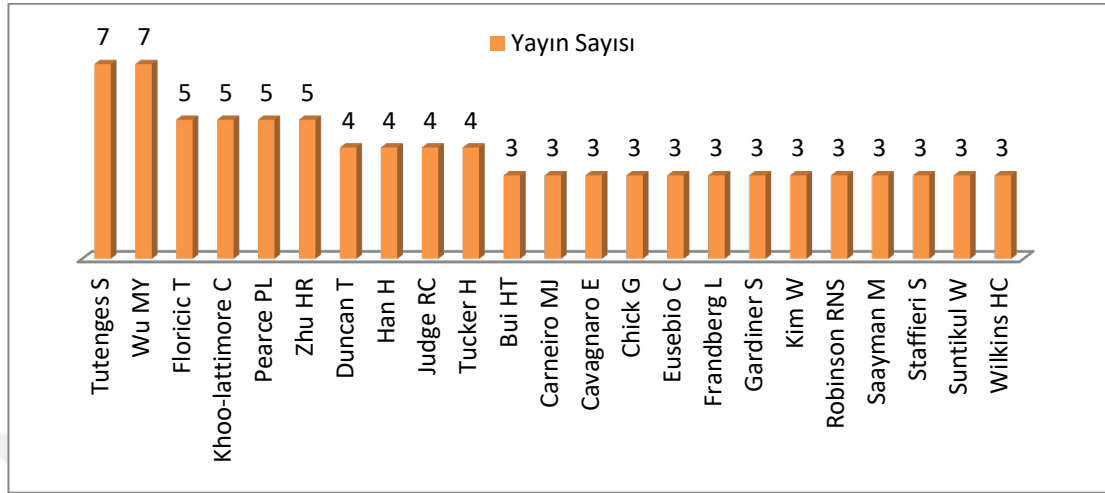
WoS'da yer alan gençlik turizmi çalışmalarının yazarlarına göre yayın sayısı ve yüzdeler dağılımları Tablo 13'de gösterildiği gibidir. Web of Science veritabanında 3 ve daha fazla yayını bulanan yazar sayısı toplam 23'dür. Tabloya 3'den az çalışması bulunan yazarlar dahil edilmemiştir.

Tablo 13. WoS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yazarlara Göre Dağılımı

Yazarlar	Yayın Sayısı	%
Tutenges S	7	1.316
Wu MY	7	1.316
Florivic T	5	0.940
Khoo-lattimore C	5	0.940
Pearce PL	5	0.940
Zhu HR	5	0.940
Duncan T	4	0.752
Han H	4	0.752
Judge RC	4	0.752
Tucker H	4	0.752
Bui HT	3	0.564
Carneiro MJ	3	0.564
Cavagnaro E	3	0.564
Chick G	3	0.564
Eusebio C	3	0.564
Frandberg L	3	0.564
Gardiner S	3	0.564
Kim W	3	0.564
Robinson RNS	3	0.564
Saayman M	3	0.564
Staffieri S	3	0.564
Suntikul W	3	0.564
Wilkins HC	3	0.564

Tablo 13 incelendiğinde WoS veritabanında en fazla çalışması bulunan yazarların 7 çalışma sayısı ile Sébastien Tutenges ve Mao-Ying Wu olduğu görülmektedir. Daha sonra 5 yayın sayısı ile tabloda üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı sırada yer alan yazarlar ise Tamara Florivic, Catheryn Khoo-Lattimore, Philip L. Pearce ve Hongrui R. Zhu'dur. Bu yazarları 4 yayın sayısı ile Tara Duncan, Heesup Han, Ruth Cheung Judge ve Hazel Tucker takip etmektedir. İlgili veri tabanında gençlik turizmi konulu 3 tane çalışması bulunan toplam 13 yazar bulunmaktadır. 3 yayın sayısına sahip yazarlar tablodaki sırasıyla; Huong T Bui, Maria João Carneiro, Elena Cavagnaro, Garry Chick, Celeste Eusébio, Lotta Frändberg, Sarah Gardiner, Wansoo Kim, Richard N.S.Robinson, Melville Saayman, Simona Staffieri, Wantanee Suntikul, Hugh C Wilkins'dir.

Yukarıda belirtilen yazarlar arasında büyük bir farklılık bulunmamakla birlikte en fazla çalışma sayısına sahip yazarın 7'yi geçemediği görülmektedir. Yazarlar arasında genellikle eşitlik söz konusu olduğu Şekil 42'den belli olmaktadır.

Şekil 42. WoS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yazarlara Göre Dağılımı

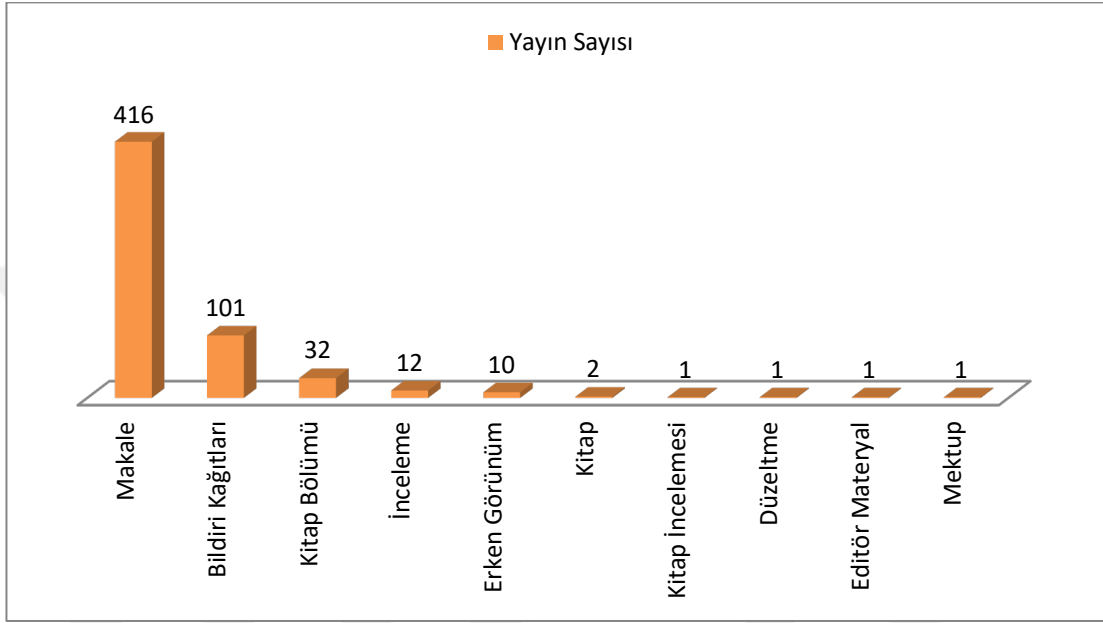
4.3.3. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Belge Türlerine Göre Analizi

WoS'da gençlik turizmi çalışmalarının belge türü analizine ilişkin olarak, Tablo 14'de verilen bilgiler incelendiğinde, en fazla çalışmanın toplam 416 çalışma ile makale kapsamında yayınlanarak tabloda ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Makaleleri 101 yayın sayısı ile bildiri kağıtları takip etmektedir. Üçüncü sırada 32 çalışmanın kitap bölümü olarak yayınlandığını belirtmek mümkündür. İnceleme türünde 12, erken görünüm türünde 10 yayın bulunmaktadır. Gençlik turizmi konulu 2 tane kitap yazılmıştır. 1'er çalışmanın yayınladığı belge türlerinin ise kitap incelemesi, düzeltme, editör materyal ve mektup olduğu görülmektedir.

Tablo 14. WoS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Belge Türüne Göre Dağılımı

Belge Türü	Yayın Sayısı	%
Makale	416	78.195
Bildiri Kağıtları	101	18.985
Kitap Bölümü	32	6.015
İnceleme	12	2.256
Erken Görünüm	10	1.880
Kitap	2	0.376
Kitap İncelemesi	1	0.188
Düzeltilme	1	0.188
Editör Materyal	1	0.188
Mektup	1	0.188

% 78'lik bir orana sahip olan makalelerin en fazla tercih edilen belge türü olduğu bununla birlikte diğer belge türleri ile arasında ciddi bir fark olduğu Şekil 43'te yer alan verilerin grafik tablosunda daha anlaşılır olmaktadır. 100' ün üzerinde yayın sayısına sahip bildiri kağıtları da makale kadar tercih edilmese de yaklaşık %19'luk oranla belirli bir öneme sahip olduğu ifade edilebilir. Geri kalan belge türlerinin yayın sayısı oranı % 10'un altında kalmaktadır.

Şekil 43. WoS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Belge Türüne Göre Dağılımı

4.3.4. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kaynak Başlıklarına Göre Analizi

Kaynak başlıklarının yayın verimliliğine ilişkin veriler, Tablo 15'de gösterildiği gibidir. Tabloya 5'den az yayını bulunan kaynaklar dahil edilmemiştir.

Tablo 15. WoS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kaynak Başlıklarına Göre Dağılımı

Kaynak Başlığı	Yayın Sayısı	%
ANNALS OF TOURISM RESEARCH	13	2.444
JOURNAL OF CHINA TOURISM RESEARCH	10	1.880
JOURNAL OF TRAVEL TOURISM MARKETING	9	1.692
JOURNAL OF SUSTAINABLE TOURISM	7	1.316
PERSPECTIVES ON ASIAN TOURISM	7	1.316

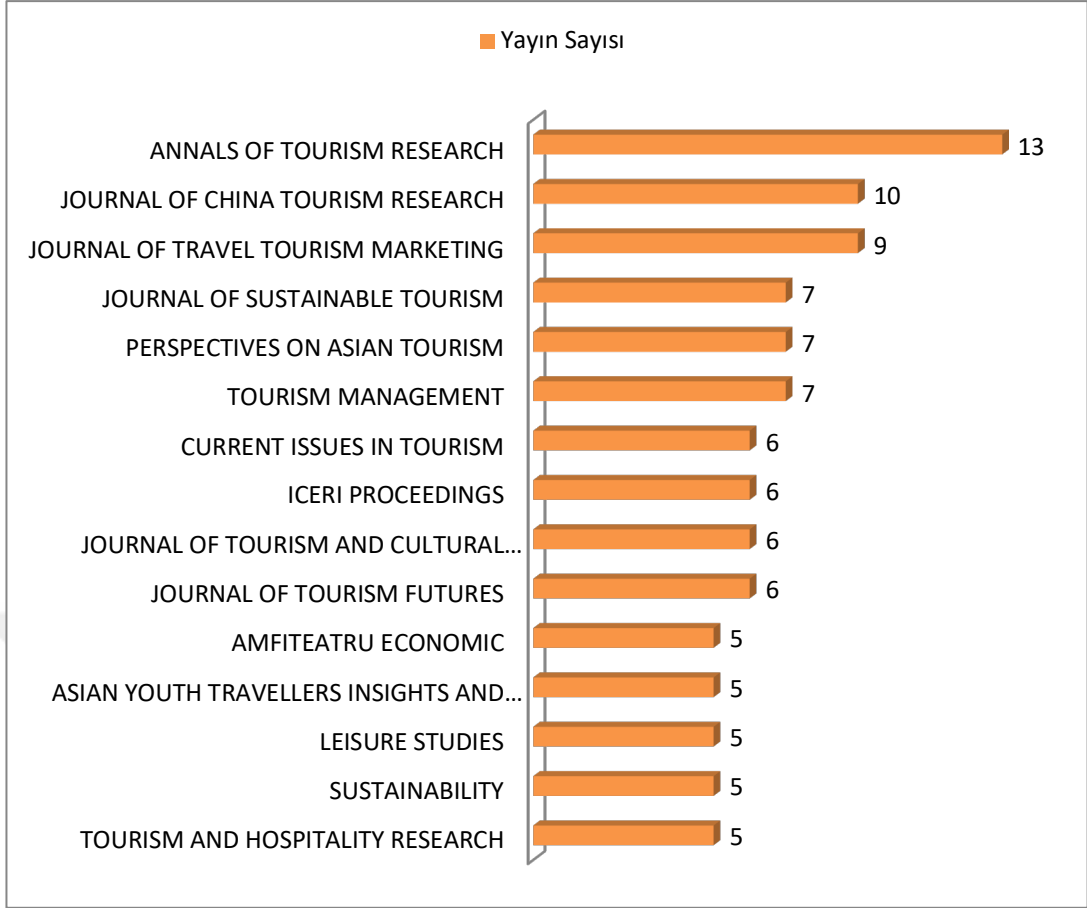
Tablo 15-devamı

TOURISM MANAGEMENT	7	1.316
CURRENT ISSUES IN TOURISM	6	1.128
ICERI PROCEEDINGS	6	1.128
JOURNAL OF TOURISM AND CULTURAL CHANGE	6	1.128
JOURNAL OF TOURISM FUTURES	6	1.128
AMFITEATRU ECONOMIC	5	0.940
ASIAN YOUTH TRAVELLERS INSIGHTS AND IMPLICATIONS	5	0.940
LEISURE STUDIES	5	0.940
SUSTAINABILITY	5	0.940
TOURISM AND HOSPITALITY RESEARCH	5	0.940

Tablo 15'e bakıldığında 13 yayın sayısı ile Annals of Tourism Research dergisi birinci sırada yer almaktadır. Annals of Tourism Research dergisinden sonra 10 çalışma ile Journal of China Tourism Research gelmektedir. Ardından 9 yayın sayısı ile bu değeri Journal of Travel Tourism Marketing dergisi takip etmektedir. 7 yayına sahip toplam 3 tane dergi bulunmaktadır. Bunlar tablodan da görüleceği üzere Journal of Sustainable Tourism, Perspectives on Asian Tourism ve Tourism Management'dır. 6 çalışması bulunan dergi sayısı toplam 4 tane, 5 çalışması bulunan dergi sayısı ise 5 tanedir.

Tablo 15'de yer alan diğer dergiler yayın sayısına göre sırasıyla sıralanacak olursa; Current Issues In Tourism (6 yayın), Iceri Proceedings (6 yayın), Journal of Tourism and Cultural Change (6 yayın), Journal of Tourism Futures (6 yayın), Amfiteatru Economic (5 yayın), Asian Youth Travellers Insights And Implications (5 yayın), Leisure Studies (5 yayın), Sustainabilty (5 yayın), Tourism and Hospitality Research (5 yayın) olacak şekilde sıralamak mümkündür.

Şekil 44'te ilgili verilerin garfik hali yer almaktadır. Şekil 44 incelendiğinde Annals of Tourism Research dergisinin diğer kaynak başlıklarıyla arasında olan fark açıkça belli olmaktadır. Dolayısıyla en fazla yayına sahip kaynak başlığının Annals of Tourism Research olduğu söylenilebilir. Şekilde yer alan diğer kaynak başlıkları arasında ciddi bir fark bulunmamaktadır.

Şekil 44. WoS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kaynak Başlıklarına Göre Dağılımı

4.3.5. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kurumlara Göre Analizi

Gençlik turizmi alanındaki bilimsel araştırma kurumlarının istatistiksel analizi bu alandaki etkili kurumları anlamaya yardımcı olacaktır. Tablo 16'da görüldüğü gibi 11 yayın ile Hong Kong Polytechnic University araştırma alanı üzerinde en büyük etkiye sahip kurumdur. Ardından gelen kurumlar yayın sayısına göre sıralanacak olursa; Griffith University (10 yayın), University of London (9 yayın), Aarhus University (8 yayın), Bycharest University of Economic Studies (7 yayın), James Cook University (7 yayın), Sun Yat Sen University (6 yayın), University College London (6 yayın), University of Johannesburg (6 yayın) olacak şekilde sıralamak mümkündür. Ayrıca Web of Science veri tabanında 5'er yayını bulunan 12 tane kurum bulunmaktadır. Bu kurumlar tablodaki sırasıyla Auckland University of Technology, Ministry of Education Science of Ukrainei, Pennsylvania Commonwealth System of Higher Education Pcshe, Sejong University, Universidade De Aveiro, University of Guelph, University of Juraj Dobrila Pula, University of

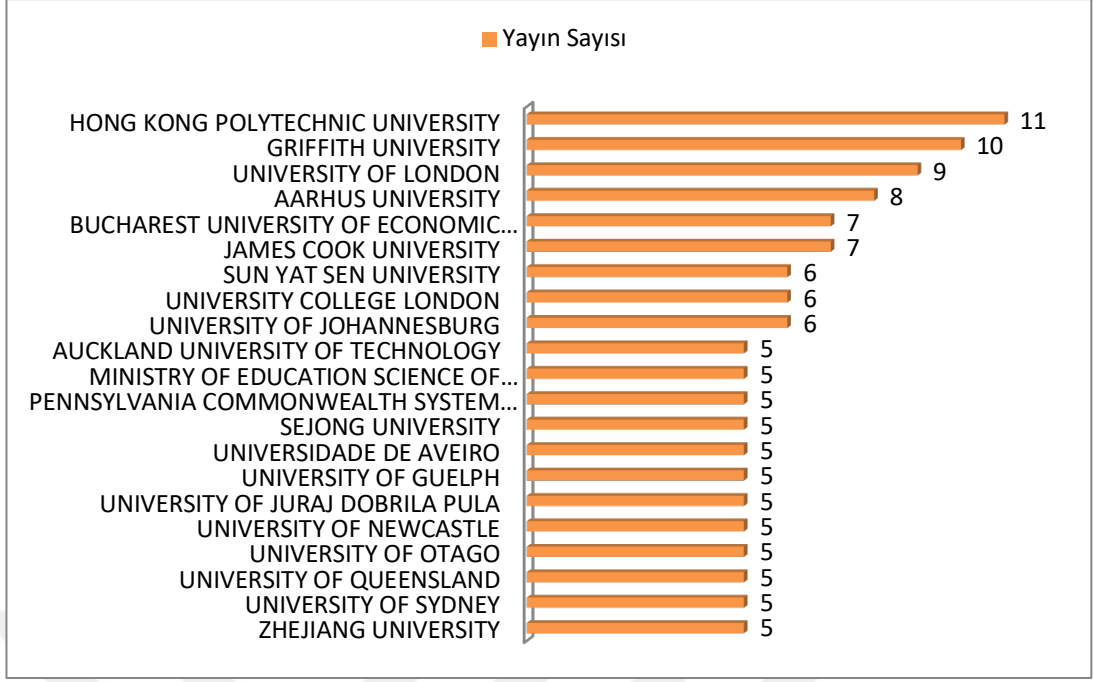

Newcastle, University of Otago, University Of Queensland, University of Sydney, Zhejiang University'dir.

Tablo 16. WOS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kurumlara Göre Dağılımı

Kurum İsimleri	Yayın Sayıları	%
HONG KONG POLYTECHNIC UNIVERSITY	11	2.068
GRIFFITH UNIVERSITY	10	1.880
UNIVERSITY OF LONDON	9	1.692
AARHUS UNIVERSITY	8	1.504
BUCHAREST UNIVERSITY OF ECONOMIC STUDIES	7	1.316
JAMES COOK UNIVERSITY	7	1.316
SUN YAT SEN UNIVERSITY	6	1.128
UNIVERSITY COLLEGE LONDON	6	1.128
UNIVERSITY OF JOHANNESBURG	6	1.128
AUCKLAND UNIVERSITY OF TECHNOLOGY	5	0.940
MINISTRY OF EDUCATION SCIENCE OF UKRAINE	5	0.940
PENNSYLVANIA COMMONWEALTH SYSTEM OF HIGHER EDUCATION PCSHE	5	0.940
SEJONG UNIVERSITY	5	0.940
UNIVERSIDADE DE AVEIRO	5	0.940
UNIVERSITY OF GUELPH	5	0.940
UNIVERSITY OF JURAJ DOBRILA PULA	5	0.940
UNIVERSITY OF NEWCASTLE	5	0.940
UNIVERSITY OF OTAGO	5	0.940
UNIVERSITY OF QUEENSLAND	5	0.940
UNIVERSITY OF SYDNEY	5	0.940
ZHEJIANG UNIVERSITY	5	0.940

Şekil 45'te yer alan verilerin grafik halinde de belli olduğu üzere gençlik turizmi konulu 5 ve daha fazla yayına sahip toplam 21 kurum bulunmaktadır. Bu kurumlar arasında şekilde yer alan ilk iki üniversitenin 10 ve üzerinde yayını olduğu görülmektedir. Bundan yola çıkarak Hong Kong Polytechnic University ve Griffith University'nin gençlik turizmi alanına en fazla katkısı bulunan kurumlar olduğunu ifade etmek doğru olacaktır.

Şekil 45. WoS’da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kurumlara Göre Dağılımı

4.3.6. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Finansman Sponsorlarına Göre Analizi

WoS veri tabanında yer alan gençlik turizmi konulu araştırmaların yürütülmesinde finans desteği sağlayan sponsorların destekledikleri yayın sayısı ve toplam çalışmalar içindeki yüzdeleri Tablo 17’de gösterildiği gibidir. Tabloya 2 den az çalışmayı destekleyen finansman sponsorları dahil edilmemiştir.

Tablo 17. WoS’da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Finansman Sponsorlarına Göre Dağılımı

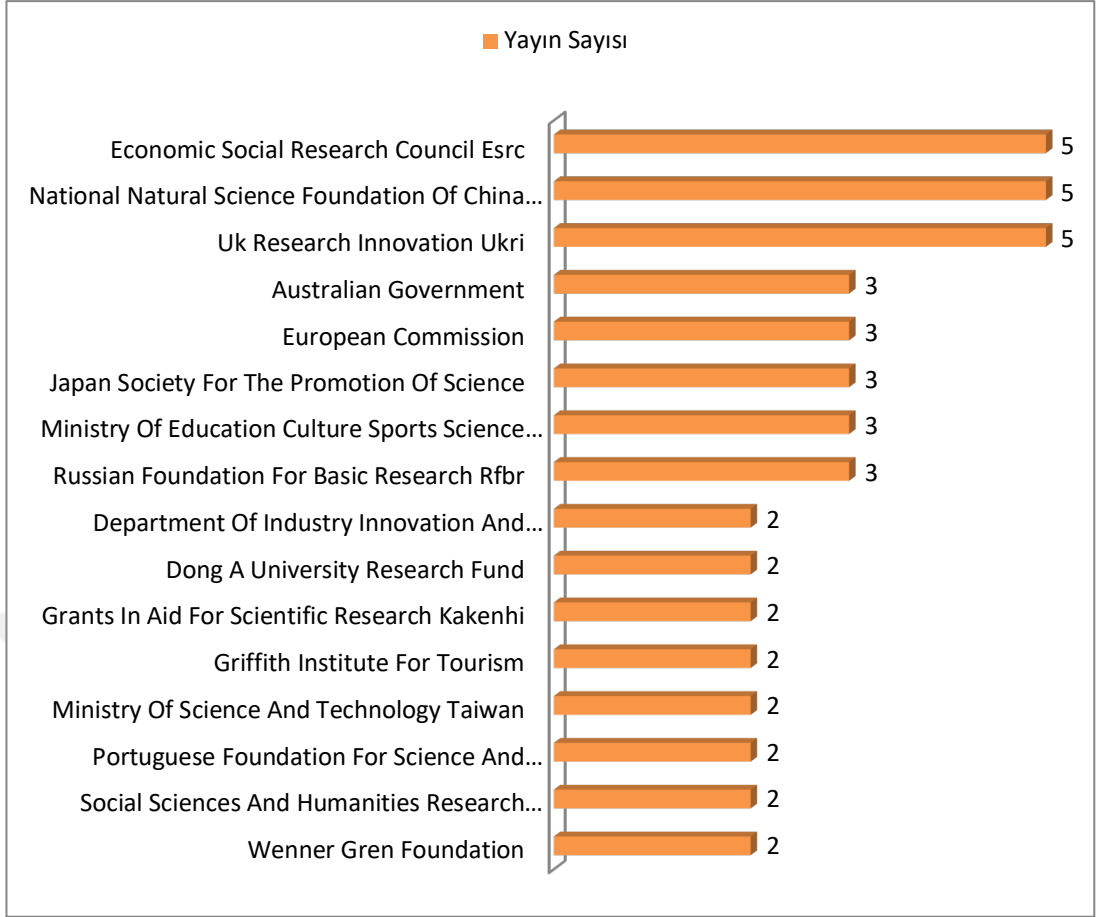
Finansman Sponsorları	Destekledikleri Yayın Sayısı	%
Economic Social Research Council (Esrc)	5	0.940
National Natural Science Foundation Of China (Nsfc)	5	0.940
Uk Research Innovation (Ukri)	5	0.940
Australian Government	3	0.564
European Commission	3	0.564
Japan Society For The Promotion Of Science	3	0.564
Ministry Of Education Culture Sports Science And Technology Japan Mext	3	0.564
Russian Foundation For Basic Research (Rfbr)	3	0.564
Department Of Industry Innovation And Science	2	0.376
Dong A University Research Fund	2	0.376

Tablo 17- devamı

Grants In Aid For Scientific Research Kakenhi	2	0.376
Griffith Institute For Tourism	2	0.376
Ministry Of Science And Technology Taiwan	2	0.376
Portuguese Foundation For Science And Technology	2	0.376
Social Sciences And Humanities Research Council Of Canada (Sshrc)	2	0.376
Wenner Gren Foundation	2	0.376

Tablo 17 incelendiğinde 5’er yayına destek olan Economic Social Research Council (Esrc), National Natural Science Foundation Of China (Nsfc) ve Uk Research Innovation (Ukri) olmak üzere üç finansman sponsoru bulunduğu görülmektedir. Sayılan finansman sponsorlarının ardından 3 yayına destek olan beş finansman sponsorunun varlığından söz etmek mümkündür. Bu finansman sponsorları tablodaki sırasıyla Australian Government, European Commission, Japan Society For The Promotion Of Science, Ministry Of Education Culture Sports Science And Technology Japan Mext, Russian Foundation For Basic Research (Rfbr)’dür. Son olarak 2 yayına destek olan Department Of Industry Innovation And Science, Dong A University Research Fund, Grants In Aid For Scientific Research Kakenhi, Griffith Institute For Tourism, Ministry Of Science And Technology Taiwan, Portuguese Foundation For Science And Technology, Social Sciences And Humanities Research Council Of Canada (Sshrc) ve Wenner Gren Foundation olarak sekiz finansman sponsoru bulunmaktadır.

Şekil 46’da yer alan verilerin grafik haline bakıldığında yukarıda sözü edilen finansman sponsorlarının arasındaki fark daha genel biçimde gösterilmektedir. 2 ve daha fazla yayına destek olan toplam 16 finansman sponsoru bulunmaktadır. En fazla destek verilen yayın sayısının 5 olduğu, destek veren finansman sponsorlarının ise Economic Social Research Council (Esrc), National Natural Science Foundation Of China (Nsfc) ve Uk Research Innovation (Ukri) olduğu Şekil 46’dan anlaşılmaktadır. Buna ek olarak Şekil 46’ya bakıldığında destek verilen yayın sayısının azlığı da dikkat çekilmesi gereken bir diğer husustur.

Şekil 46. WoS’da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Finansman Sponsorlarına Göre Dağılımı

4.3.7. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Ülkelere Göre Analizi

Web of Science veri tabanında 85 ülkenin gençlik turizmi araştırmalarına katkı sağladığı görülmektedir. Tablo 18, WoS’da gençlik turizmi alanına 10 ve üzeri çalışma ile katkıda bulunan ülkeleri listelemektedir.

Tablo 18. WoS’da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Ülkelere Göre Dağılımı

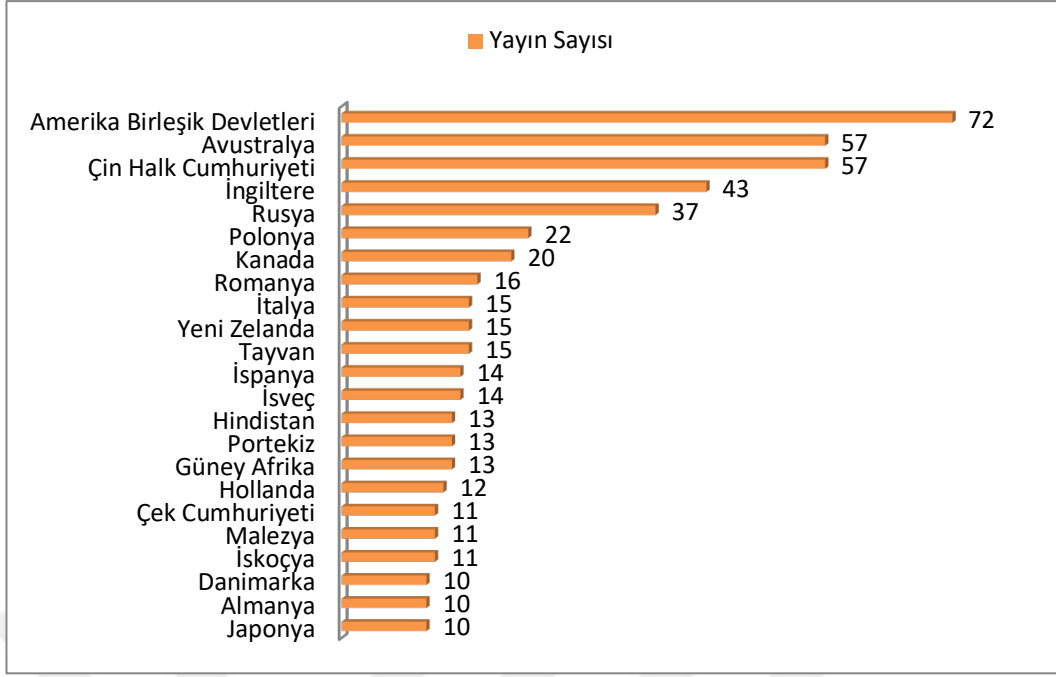
Ülkeler	Yayın Sayısı	%
Amerika Birleşik Devletleri	72	13.534
Avustralya	57	10.714
Çin Halk Cumhuriyeti	57	10.714
İngiltere	43	8.083
Rusya	37	6.955
Polonya	22	4.135
Kanada	20	3.759

Tablo 18-devamı

Romanya	16	3.008
İtalya	15	2.820
Yeni Zelanda	15	2.820
Tayvan	15	2.820
İspanya	14	2.632
İsveç	14	2.632
Hindistan	13	2.444
Portekiz	13	2.444
Güney Afrika	13	2.444
Hollanda	12	2.256
Çek Cumhuriyeti	11	2.068
Malezya	11	2.068
İskoçya	11	2.068
Danimarka	10	1.880
Almanya	10	1.880
Japonya	10	1.880

Amerika Birleşik Devletleri 72 çalışma, ardından Avustralya ve Çin Halk Cumhuriyeti 57 çalışma ile alana liderlik etmektedir. Benzer şekilde, İngiltere 43 yayın sayısı ile gençlik turizmi çalışmalarına katkıda bulunmuştur. Rusya 37 yayın, Polonya 22 yayın, Kanada 20 yayın, Romanya 16 yayın, İtalya, Yeni Zelanda ve Tayvan 15'er yayın, İspanya ve İsveç 14'er yayın, Hindistan, Portekiz, Güney Afrika 13'er yayın, Hollanda 12 yayın, Çek Cumhuriyeti, Malezya ve İskoçya 11'şer yayın, Danimarka, Almanya ve Japonya 10'ar yayın ile alana katkı sağlayan diğer ülkeler arasındadır.

Şekil 47'de verilerin grafik halinde gösterildiği gibi, WoS'da yayınlanan gençlik turizmi konulu araştırmalara 50'nin üzerinde çalışma ile katılan ilk üç ülke Amerika Birleşik Devletleri, Avustralya ve Çin Halk Cumhuriyeti'dir. Şekilde 47'de yer alan 23 ülkeden 20 ülkenin 50'nin altında çalışması bulunmaktadır. İlk üç ülke ile diğer ülkeler arasında oluşan fark şekilden anlaşılmaktadır.

Şekil 47. WoS’da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Ülkelere Göre Dağılımı

4.3.8. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kitap Serisi Başlıklarına Göre Analizi

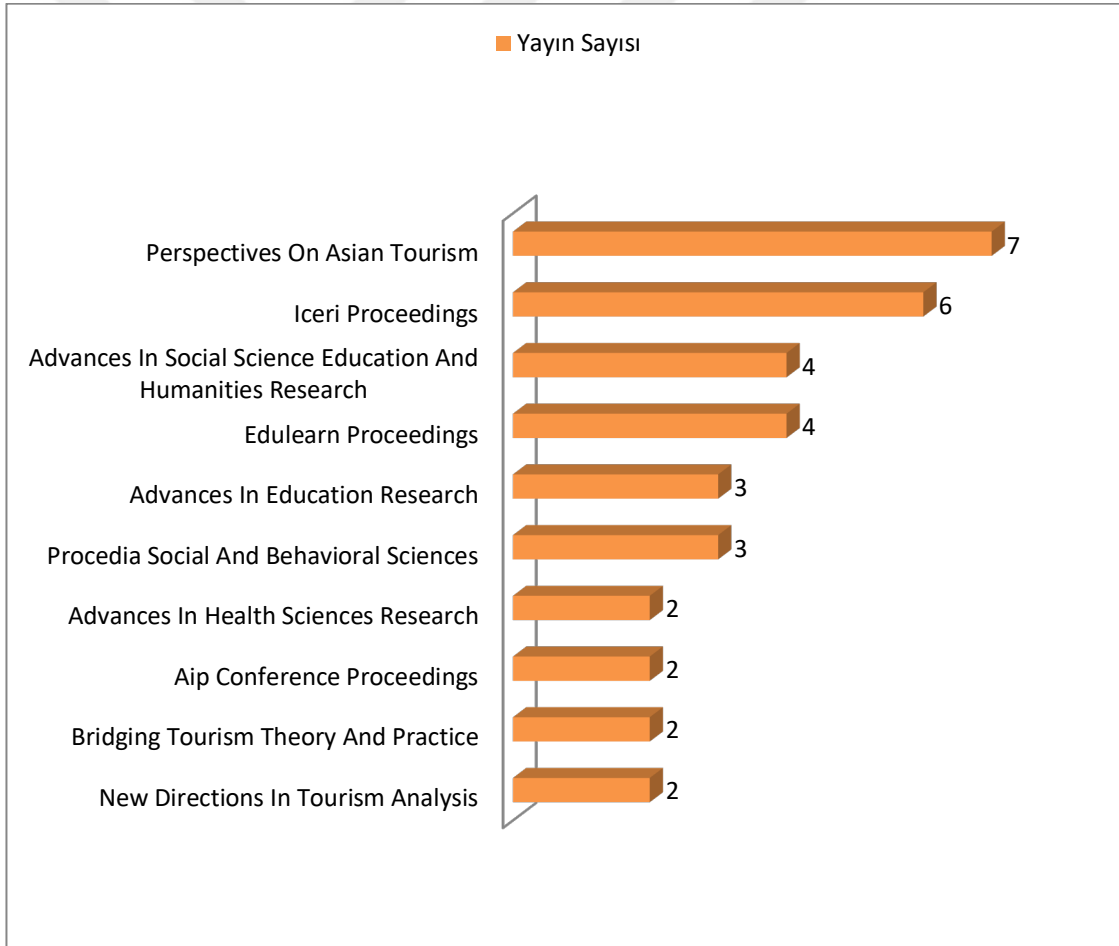
WoS veri tabanında gençlik turizmi konulu toplam 54 tane kitap serisi başlığı bulunmaktadır. Gençlik turizmine ilişkin kitap serisi başlıklarının yayın sayıları ve yüzdelik dağılımları Tablo 19’da gösterilmektedir. 54 kitap serisi başlığı arasından yayın sayısı 1 olan olanlar tabloya dahil edilmemiştir.

Tablo 19. WoS’da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kitap Serisi Başlıklarına Göre Dağılımı

Kitap Serisi Başlıkları	Yayın Sayısı	%
Perspectives On Asian Tourism	7	1.316
Iceri Proceedings	6	1.128
Advances In Social Science Education And Humanities Research	4	0.752
Edulearn Proceedings	4	0.752
Advances In Education Research	3	0.564
Procedia Social And Behavioral Sciences	3	0.564
Advances In Health Sciences Research	2	0.376
Aip Conference Proceedings	2	0.376
Bridging Tourism Theory And Practice	2	0.376
New Directions In Tourism Analysis	2	0.376

En fazla yayın sayısına sahip kitap serisi başlığı 7 yayın sayısı ile Perspectives On Asian Tourism'dir. Daha sonra yayın sırasına göre; Iceri Proceedings 6 yayın, Advances In Social Science Education And Humanities Research ve Edulearn Proceedings 4'er yayın, Advances In Education Research ve Procedia Social And Behavioral Sciences 3'er yayın, Advances In Health Sciences Research, Aip Conference Proceedings, Bridging Tourism Theory And Practice ve New Directions In Tourism Analysis 2'şer yayın ile Tablo 19'da yer almaktadır.

WoS'da 7 ve 6 yayını bulunan 1 tane, 4 yayını bulunan 2 tane, 3 yayını bulunan 2 tane, 2 yayını bulunan ise 4 tane kitap başlığı serisi olduğu Şekil 48'de mevcut olan verilerin grafik halinde daha anlaşılır biçimde gösterilmektedir. Buna ek olarak yukarıdaki Tablo 19 ve Şekil 48'e dahil edilmeyen ve 1 yayını bulunan toplam 44 kitap serisi başlığı olduğu ifade edilebilir.

Şekil 48. WoS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kitap Serisi Başlıklarına Göre Dağılımı

4.3.9. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Konferans Başlıklarına Göre Analizi

İlgili veri tabanında toplam 92 tane konferans başlığı olduğu tespit edilmiştir. 92 konferans başlığı içinden sadece 2 ve daha fazla yayını bulunan 8 konferans başlığı bulunmaktadır. Geri kalan 84 konferans başlığının alanda 1 yayını bulunmasından dolayı, WoS veri tabanında yer alan gençlik turizmi çalışmalarının kayıtlı oldukları konferans başlıkları bilgisi doğrultusunda oluşturulan Tablo 20’de gösterilmemektedir.

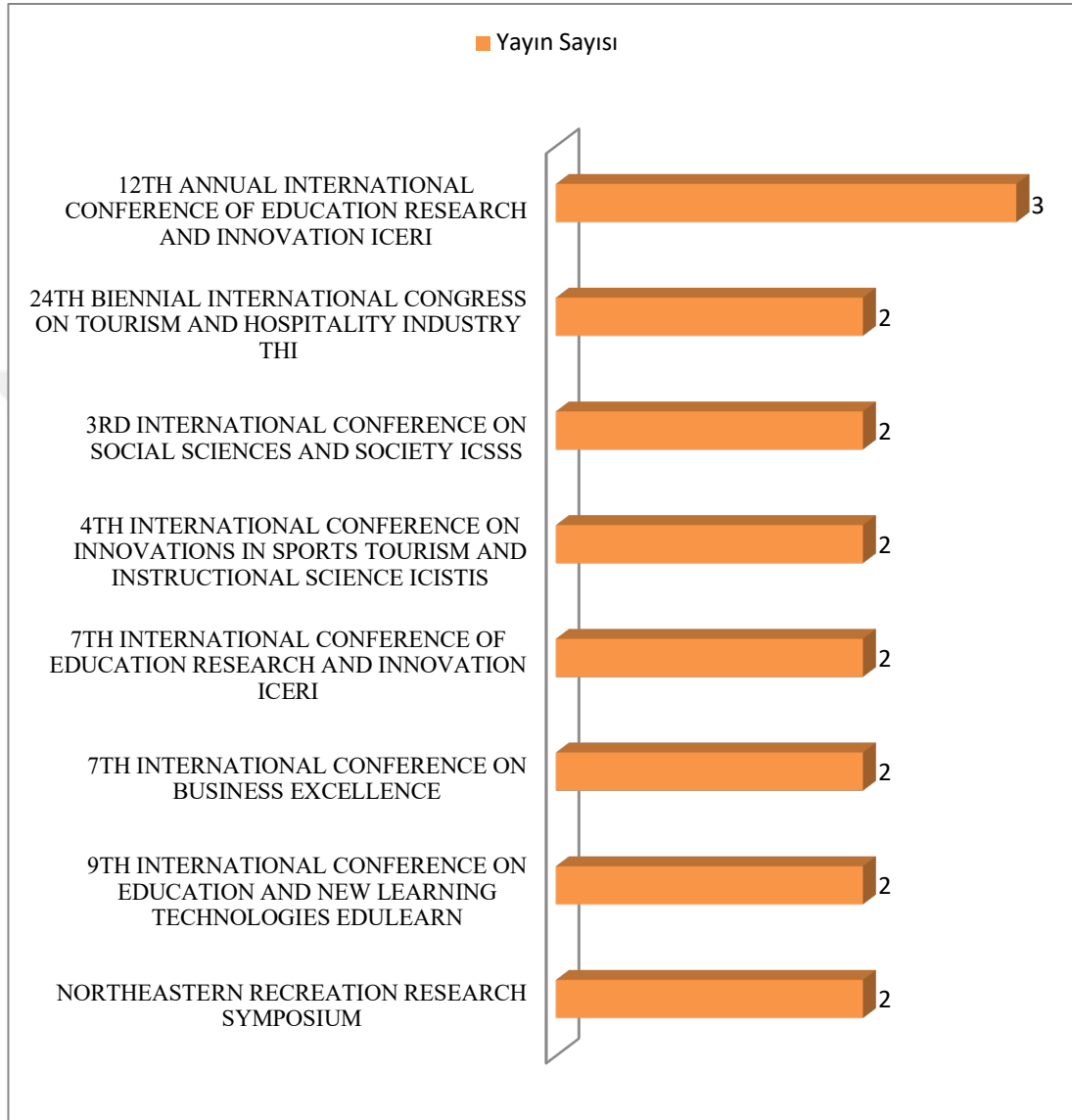
Tablo 20. WoS’da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Konferans Başlıklarına Göre Dağılımı

Konferans Başlıkları	Yayın Sayısı	%
12TH ANNUAL INTERNATIONAL CONFERENCE OF EDUCATION RESEARCH AND INNOVATION ICERI	3	0.564
24TH BIENNIAL INTERNATIONAL CONGRESS ON TOURISM AND HOSPITALITY INDUSTRY THI	2	0.376
3RD INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES AND SOCIETY ICSSS	2	0.376
4TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON INNOVATIONS IN SPORTS TOURISM AND INSTRUCTIONAL SCIENCE ICISTIS	2	0.376
7TH INTERNATIONAL CONFERENCE OF EDUCATION RESEARCH AND INNOVATION ICERI	2	0.376
7TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON BUSINESS EXCELLENCE	2	0.376
9TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON EDUCATION AND NEW LEARNING TECHNOLOGIES EDULEARN	2	0.376
NORTHEASTERN RECREATION RESEARCH SYMPOSIUM	2	0.376

Tablo 20 incelendiğinde, 12th Annual International Conference Of Education Research And Innovation ICERI konferans başlığının 3 yayın ile ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Akabinde 2’şer yayın ile aynı sırayı paylaşan 24th Biennial International Congress On Tourism and Hospitality Industry THI, 3rd International Conference On Social Sciences And Society ICSSS, 4th International Conference On Innovations In Sports Tourism And Instructional Science ICITIS, 7th International Conference Of Education Research And Innovation ICERI, 7th International Conference On Business Excellence, 9th International Conference On Education And New Learning Technologies Edulearn gelmektedir.

Konferans başlıkları arasında sadece ilk sırada yer alan Annual International Conference Of Education Research And Innovation ICERI'nin 3 yayına sahip olduğu ve diğer konferans başlıkları arasındaki eşitliğin varlığına, verilerden elde edilen Şekil 49'daki grafikte dikkat çekilmektedir.

Şekil 49. WoS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Konferans Başlıklarına Göre Dağılımı

4.3.10. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Kategorilerine Göre Analizi

WoS veri tabanında yer alan gençlik turizmi konulu çalışmaların konu kategorisi bilgileri kullanılarak gerçekleştirilen analizde, çalışmaların 98 farklı kategoriye dağıtıldığı görülmektedir. Analiz edilen gençlik turizmi yayınlarından, en

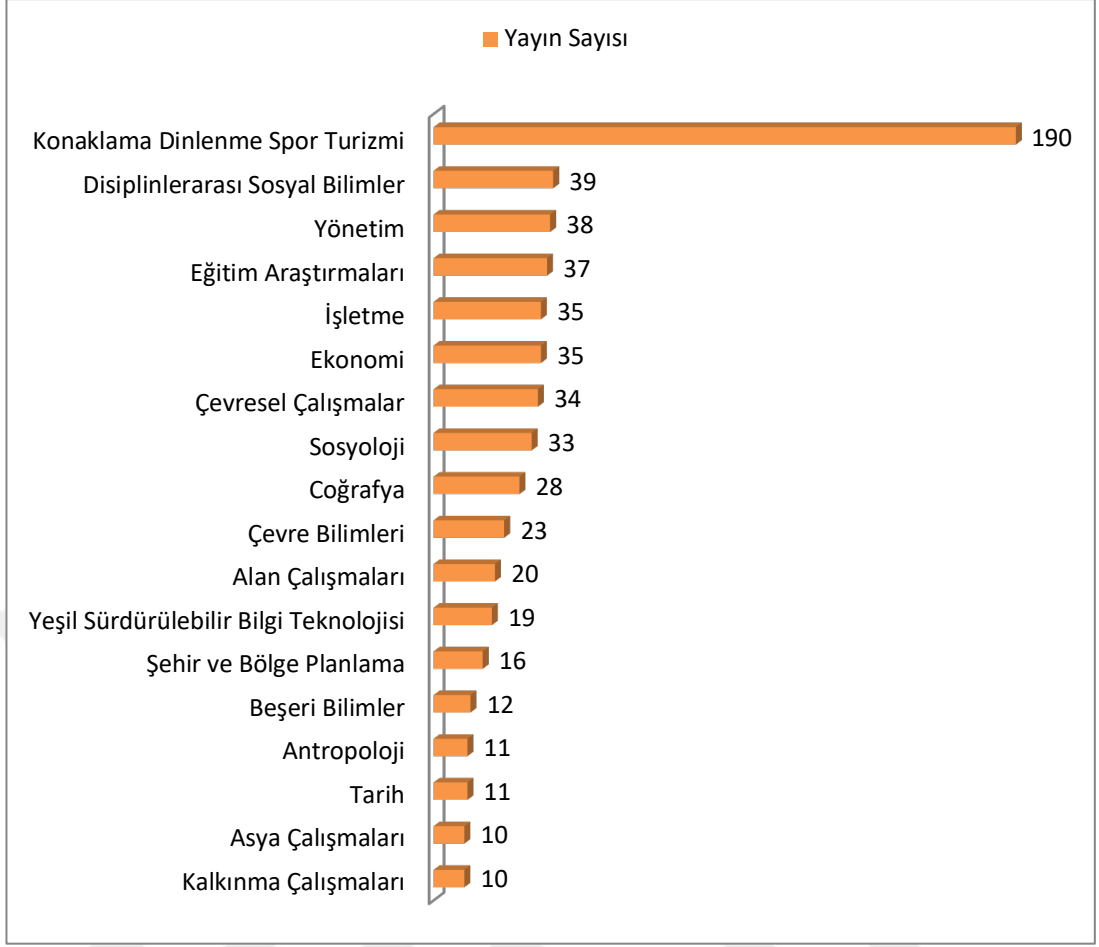
az 10 çalışmanın ait olduğu kategorilerin yayın sayısı ve yüzdeler dağılımları Tablo 21’de listelenmektedir.

Tablo 21. WoS’da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Konu Kategorilerine Göre Dağılımı

Yayın Kategorileri	Yayın Sayısı	%
Konaklama Dinlenme Spor Turizmi	191	35.902
Disiplinlerarası Sosyal Bilimler	39	7.331
Yönetim	38	7.143
Eğitimsel Araştırmalar	37	6.955
İşletme	35	6.579
Ekonomi	35	6.579
Çevresel Çalışmalar	34	6.391
Sosyoloji	33	6.203
Coğrafya	28	5.263
Çevre Bilimleri	23	4.323
Alan Çalışmaları	20	3.759
Yeşil Sürdürülebilir Bilgi Teknolojisi	19	3.571
Şehir ve Bölge Planlama	16	3.008
Beşeri Bilimler	12	2.256
Antropoloji	11	2.068
Tarih	11	2.068
Asya Çalışmaları	10	1.880
Kalkınma Çalışmaları	10	1.880

Tablo 21’de yer alan kategoriler yayın sayısına göre sıralandığında; Konaklama Dinlenme Spor Turizmi 190, Disiplinlerarası Sosyal Bilimler 39, Yönetim 38, Eğitim Araştırmaları 37, İşletme 35, Ekonomi 35, Çevresel Çalışmalar 34, Sosyoloji 33, Coğrafya 28, Çevre Bilimleri 23, Alan Çalışmaları 20, Yeşil Sürdürülebilir Bilgi Teknolojisi 19, Şehir ve Bölge Planlama 16, Beşeri Bilimler 12, Antropoloji 11, Tarih 11, Asya Çalışmaları 10, Kalkınma Çalışmaları 10 yayın sayısı ile tabloda yer almaktadır.

Bu bilgiler doğrultusunda gençlik turizmi konulu en fazla çalışma içeren kategorinin Konaklama Dinlenme Spor Turizmi kategorisi olduğu belli olmaktadır. Konaklama Dinlenme Spor Turizmi kategorisinin diğer kategoriler ile arasında oluşan fark Şekil 50’de gösterilen grafiğe bakıldığında net olarak anlaşılmaktadır.

Şekil 50. WoS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Konu Kategorilerine Göre Dağılımı

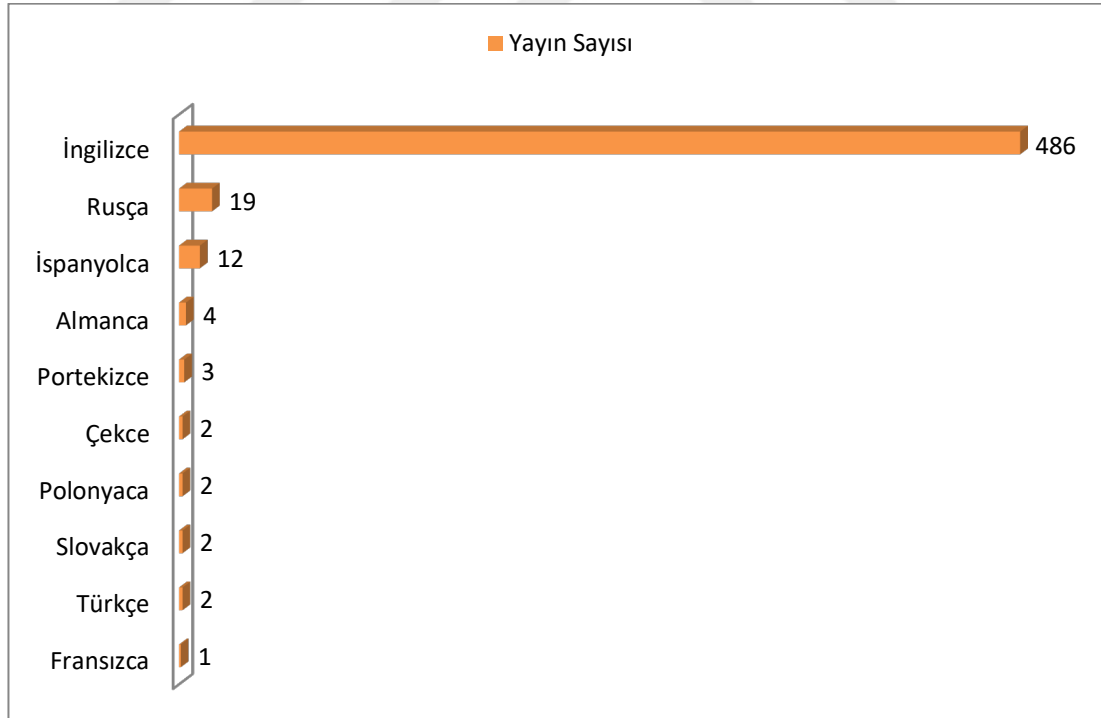
4.3.11. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yazıldıkları Dillere Göre Analizi

WoS veri tabanında yer alan gençlik turizmi çalışmalarının 10 farklı dilde yayımlandıkları tespit edilmiştir. % 91'lik gibi büyük bir oranla 485 çalışmanın, yayımlandığı dilin İngilizce olduğu görülmektedir. Akabinde 19 yayın sayısı ile Rusça ikinci sırada gelmektedir. İspanyolca ise 12 yayın sayısı ile çalışmaların en çok yayımlandığı üçüncü dil olmaktadır. Almanca 4 yayın, Portekizce 3 yayın, Çekçe 2 yayın, Polonyaca 2 yayın, Slovakça 2 yayın, Türkçe 2 yayın sayısı ile bu dilleri takip etmektedir. Tablo 22'de çalışmaların yayımlandıkları dillerin sayıları ve yüzdelik dağılımları verilmektedir.

Tablo 22. WoS’da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yazıldıkları Dillere Göre Dağılımı

Yayın Dili	Yayın Sayısı	%
İngilizce	486	91.353
Rusça	19	3.571
İspanyolca	12	2.256
Almanca	4	0.752
Portekizce	3	0.564
Çekce	2	0.376
Polonyaca	2	0.376
Slovakça	2	0.376
Türkçe	2	0.376
Fransızca	1	0.188

Şekil 51’de verilerin grafikleştirilmiş haline bakıldığında İngilizcenin alandaki büyük hakimiyetinin söz konusu olduğu anlaşılmaktadır. Diğer diller ile arasında oluşan farktan da bilimsel çalışmalarda en çok tercih edilen dilin İngilizce olduğunu ifade etmek mümkündür.

Şekil 51. WoS’da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Yazıldıkları Dillere Göre Dağılımı

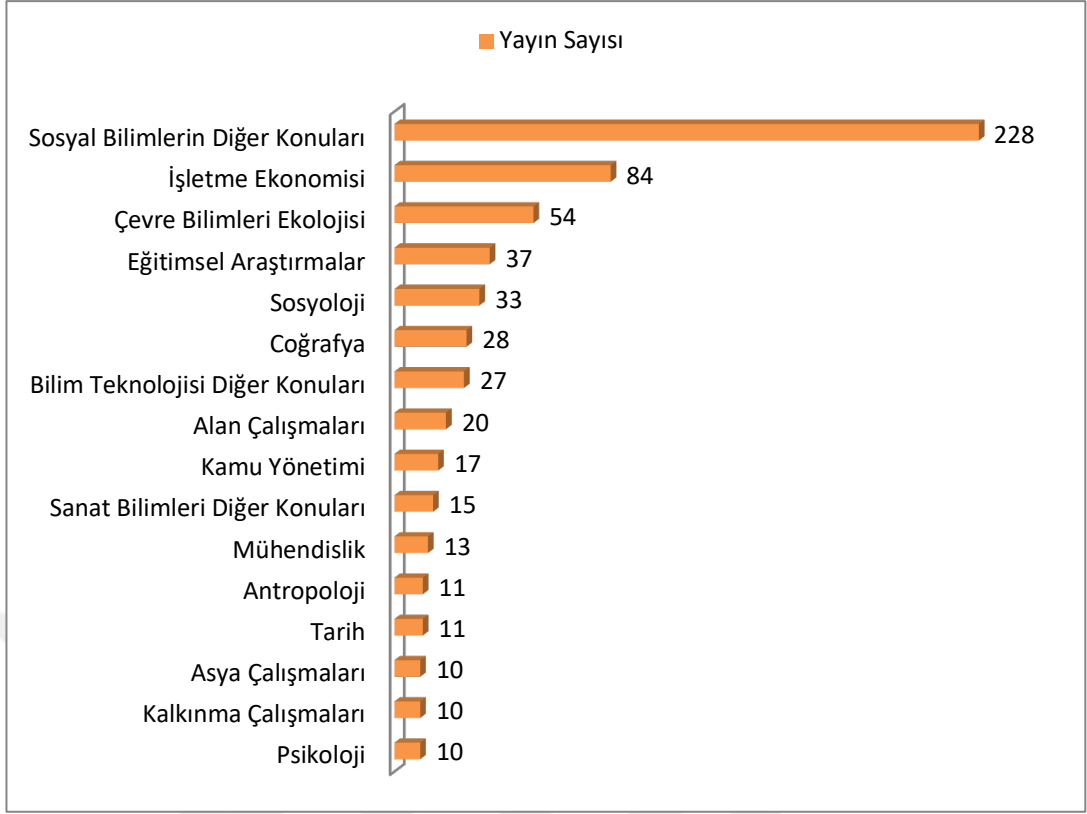
4.3.12. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Araştırma Alanlarına Göre Analizleri

Gençlik turizmi ile ilgili araştırmaların WoS veri tabanında toplam 65 alana odaklandığı görülmektedir ancak 10 ve üzeri çalışmanın temel olarak odaklandığı 16 araştırma alanı bulunmaktadır. 10 'un altında çalışmanın ait olduğu araştırma alanları Tablo 23'de yer alan çalışıldıkları araştırma alanlarının yayın sayıları ve yüzdelik dağılım bilgilerine dahil edilmemiştir.

Tablo 23. WoS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Araştırma Alanlarına Göre Dağılımı

Araştırma Alanı	Yayın Sayısı	%
Sosyal Bilimlerin Diğer Konuları	228	42.857
İşletme Ekonomisi	84	15.789
Çevre Bilimleri Ekolojisi	54	10.150
Eğitimsel Araştırmalar	37	6.955
Sosyoloji	33	6.203
Coğrafya	28	5.263
Bilim Teknolojisi Diğer Konuları	27	5.075
Alan Çalışmaları	20	3.759
Kamu Yönetimi	17	3.195
Sanat Bilimleri Diğer Konuları	15	2.820
Mühendislik	13	2.444
Antropoloji	11	2.068
Tarih	11	2.068
Asya Çalışmaları	10	1.880
Kalkınma Çalışmaları	10	1.880
Psikoloji	10	1.880

Tablo 23'te yer alan bilgiler baz alınarak en fazla yayın sayısına sahip araştırma alanından, en az yayın sayısına sahip araştırma alanına doğru sıralama yapılacak olursa; Sosyal Bilimlerin Diğer Konuları 227 yayın, İşletme Ekonomisi 84 yayın, Çevre Bilimleri Ekolojisi 54 yayın, Eğitimsel Araştırmalar 37 yayın, Sosyoloji 33 yayın, Coğrafya 28 yayın, Bilim Teknolojisi Diğer Konuları 27 yayın, Alan Çalışmaları 20 yayın, Kamu Yönetimi 17 yayın, Sanat Bilimleri Diğer Konuları 15 yayın, Mühendislik 13 yayın, Antropoloji 11 yayın, Tarih 11 yayın, 10'ar yayın ile Asya Çalışmaları, Kalkınma Çalışmaları ve Psikoloji alanı sıralamayı oluşturmaktadır.

Şekil 52. WoS’da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Araştırma Alanlarına Göre Dağılımı

Çalışmaların araştırma alanları bilgilerinden elde edilen grafik Şekil 52’de gösterilmektedir. Şekil 52 incelendiğinde; en fazla çalışılan alanın Sosyal Bilimlerin Diğer Konuları (228) olduğu görülmektedir. Daha sonra İşletme Ekonomisi (84) ve Çevre Bilimleri (54) gelmektedir. Şekilde son olarak 10 çalışmanın odaklandığı Asya Çalışmaları, Kalkınma Çalışmaları ve Psikoloji olmak üzere üç araştırma alanı bulunmaktadır. Verilen bilgilere ek olarak 10’un altında çalışma sayısına sahip toplam 49 araştırma alanı bulunduğu da ifade edilebilir.

4.3.13. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Editörlerine Göre Analizi

İlgili veri tabanında toplam 213 editörün gençlik turizmi konulu çalışması olduğu görülmektedir. Bunlar arasından en az 3 çalışması bulunan editörlere ait yayın sayıları ve yüzdelik dağılım bilgileri Tablo 24’te gösterildiği gibidir.

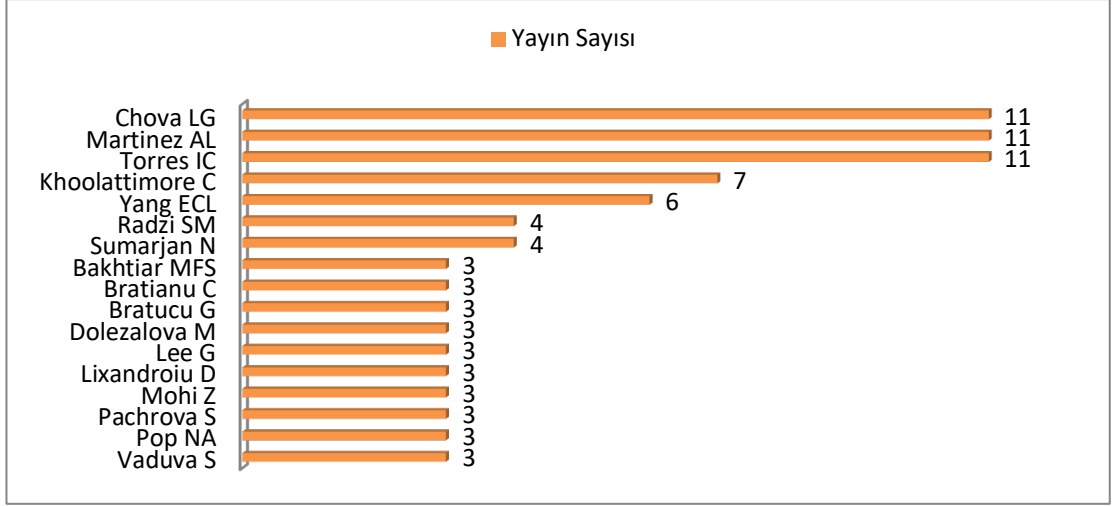
Gençlik turizmine ilişkin en fazla çalışması bulunan editörlerin 11’şer yayın ile aynı sırayı paylaşan L Gomez Chova, A Lopez Martonez ve I Candel Torres olduğu görülmektedir. Ardından sırasıyla; Catheryn Khoo-Lattimore (7 yayın), Elaine Chiao Ling Yang (6 yayın), Salleh Mohd Radzi (4 yayın),

Norzuwana Sumarjan (4 yayın), M.F.S. Bakhtiar (3 yayın), Constantin Bratianu (3 yayın), Gabriel Brătucu (3 yayın), M Dolezalova (3 yayın), G Lee (3 yayın), Dorin Lixandriou (3 yayın), Zurinawati Mohi (3 yayın), Stanislava Pachrova (3 yayın), Nicolae Alexandru Pop (3 yayın), Sebastian Vaduva (3 yayın) gelmektedir.

Tablo 24. WoS’da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Editörlerine Göre Dağılımı

Editörler	Yayın Sayıları	%
Chova LG	11	2.068
Martinez AL	11	2.068
Torres IC	11	2.068
Khoo-Lattimore C	7	1.316
Yang ECL	6	1.128
Radzi SM	4	0.752
Sumarjan N	4	0.752
Bakhtiar MFS	3	0.564
Bratianu C	3	0.564
Bratucu G	3	0.564
Dolezalova M	3	0.564
Lee G	3	0.564
Lixandriou D	3	0.564
Mohi Z	3	0.564
Pachrova S	3	0.564
Pop NA	3	0.564
Vaduva S	3	0.564

Şekil 53’te editörlere ait verilen grafik hali yer almaktadır. Şekilden de anlaşılacağı üzere 3 ve daha fazla yayını bulunan toplam 17 editör bulunmaktadır. En fazla yayın sayısına (11) sahip 3 editör, en az 3 çalışması olan toplam 10 editör bulunduğu görülmektedir. Tablo 24 ve Şekil 53’te yer almayan 196 editörün gençlik turizmi üzerine 2 ve daha az çalışma ile katkı sağladıklarını ifade etmek mümkündür.

Şekil 53. WoS’da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Editörlerine Göre Dağılımı

4.3.14. Gençlik Turizmi Çalışmalarının Grup Yazarlarına Göre Analizi

WoS veri tabanında yer alan gençlik turizmi konulu çalışmalardan 11 tanesinin araştırma grupları/kuruluşları tarafından çalışıldığı tespit edilmiştir. En fazla çalışma ortaya koyan grup yazarlarının 2’şer yayın ile IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers) ve SGEM (SGEM Conference on Social Sciences and Arts) olduğu görülmektedir (Tablo 25). Geri kalan grup yazarlarının 1’er tane çalışması bulunmaktadır. 1 çalışması bulunan grup yazarlarının; ACAD CONF LTD, European Society For Opinion And Marketing Research, Geobalcanica Society, IOP (Institute of Physics), Kaunas University of Technology, Lucian Blaga University of Sibiu, SAF (Society of American Foresters) olduğunu Tablo 25’te yer alan bilgiler dahilinde söylemek mümkündür.

Tablo 25. WoS’da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Grup Yazarlarına Göre Dağılımı

Grup Yazarlar	Yayın Sayısı	%
IEEE	2	0.376
SGEM	2	0.376
ACAD CONF LTD	1	0.188
EUROPEAN SOC OPINION MKT RES	1	0.188
GEOBALCANICA SOC	1	0.188
IOP	1	0.188
KAUNAS UNIV TECHNOLOGY PRESS	1	0.188
LUCIAN BLAGA UNIV SIBIU	1	0.188
SAF	1	0.188

4.4. Web Of Science Veri Tabanındaki Çalışmaların Görsel Haritalama Yöntemi İle Analizi

Bu bölümde, veri kaynağı olarak Web of Science Core Collection veri tabanında yer alan gençlik turizmi konulu 532 çalışma seçilmiş ve çalışmaların ilk yayınlandığı yıllardan günümüze kadar araştırma durumunu görselleştirmek için bibliyometrik görselleştirme aracı olan VOSviewer yazılımı kullanılmıştır. Scopus veri tabanında olduğu gibi WoS aracılığı ile elde edilen verilerin atıf, bibliyometrik eşleştirme, ortak yazarlık, ortak atıf, eş dizimlik ve çalışmaların özetlerinde geçen kelimelerin analizi gerçekleştirilmiştir.

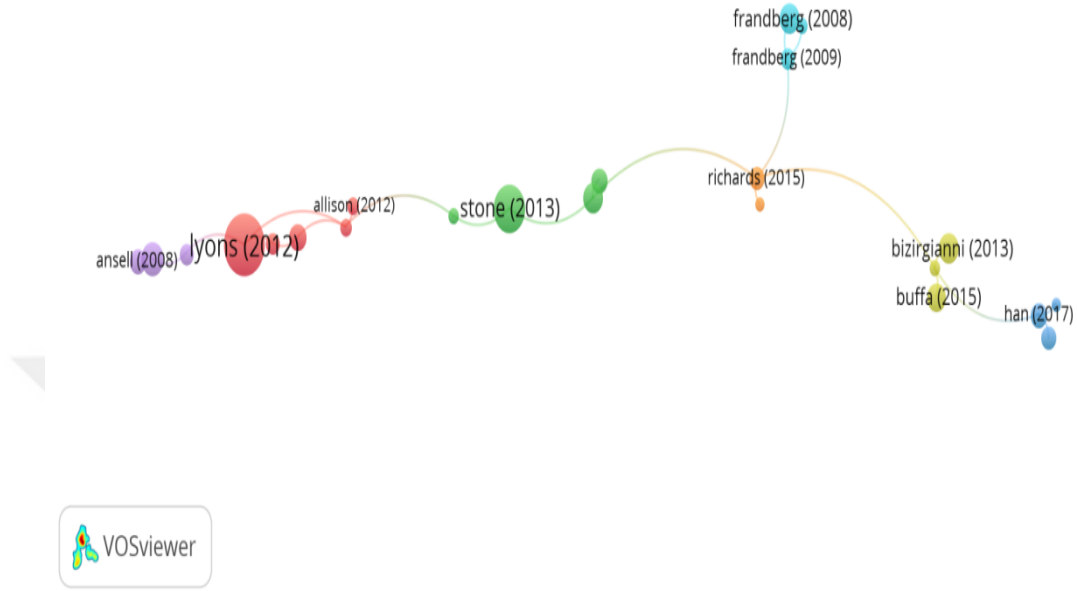
4.4.1. Atıf Analizi (Citation)

Bu bölümde belgeler, kaynaklar, yazarlar, kurumlar ve ülkeler atıf analizine tabi tutularak, alanda en fazla atıf yapılan dolayısıyla gençlik turizmi kapsamında önemli belgeler, kaynaklar, yazarlar, kurumlar ve ülkeler belirlenmiştir.

4.4.1.1. Belgelere Göre Analiz

Web Of Science veri tabanında yer alan gençlik turizmi konulu belgelerin atıf analizinde, belgelerin minimum atıf sayısı 10 olarak belirlendiğinde 532 belge arasından 90 belgenin istenilen değeri karşıladığı görülmüştür. Birbirleri ile bağlantılı olmayan belgeler analize dahil edilmediğinden dolayı toplam 23 belge ile analiz sonuçlandırılmıştır. Analize ait verilerin ağ görselleştirmesi Şekil 54'ta gösterilmektedir.

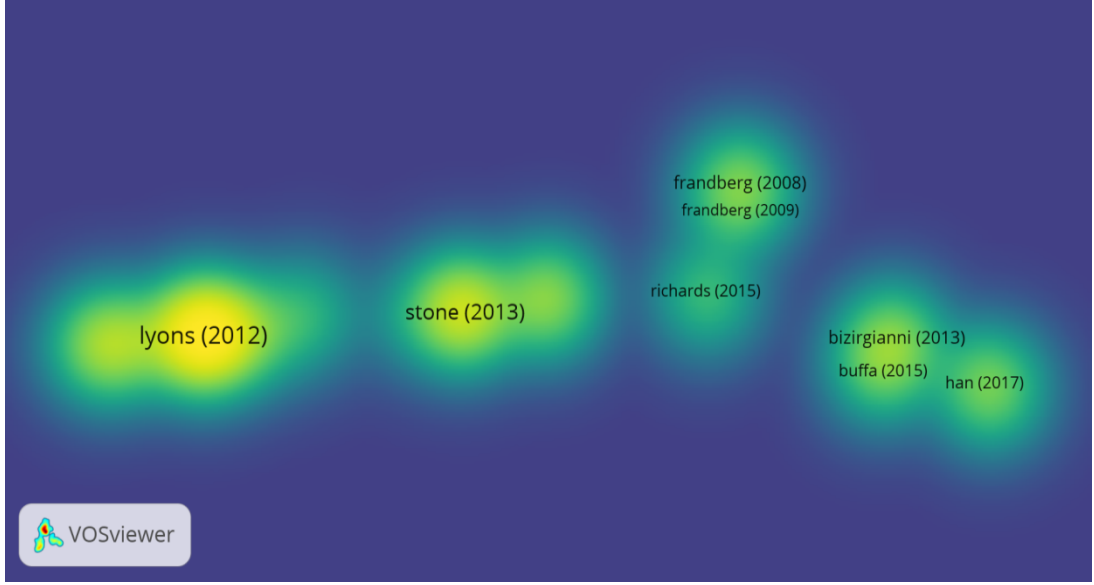
Şekil 54'e bakıldığında belgelerin 7 farklı kümeye ayrıştığı görülmektedir. Kırmızı renkli kümede 5 belge, yeşil renkli kümede 4 belge, mavi, sarı, mor ve turkuaz renkli kümede 3'er belge, turuncu renkli kümede ise 2 belge bulunmaktadır. Verilen bilgilere ek olarak haritada bazı düğüm isimlerinin gözükmeme nedeninin program tarafından isim çakışmasını önlemek amacıyla olduğu ifade edilebilir.

Şekil 54. WoS'da Belgelere Göre Alıntı Analizi Ağ Görselleştirmesi

Analize dahil edilen belgeler, en fazla alıntı sayısından en az alıntı sayısına göre sıralandığında; Lyons (2012) 171 alıntı, Stone (2013) 106 alıntı, Jones (2011) 53 alıntı, Bizirgianni (2013) 44 alıntı, Van't Klooster (2008) 42 alıntı, Frandberg (2008) 40 alıntı, Buffa (2015) 35 alıntı, Bagnoli (2009) 32 alıntı, Ansell (2008) 30 alıntı, Han (2017) 29 alıntı, Calvo (2018) 27 alıntı, Richards (2015) 26 alıntı, Han (2018a) 25 alıntı, Frandberg (2009) 20 alıntı, Laurie (2018) 20 alıntı, Luzecka (2016) 20, Allison (2012) 15 alıntı, Grabowski (2017) 14 alıntı, Frandberg (2010) 12, Pung (2020) 12 alıntı, Yousaf (2018) 12 alıntı, Han (2018b) 10 alıntı, Orel (2019) 10 alıntı olacak şekilde sıralamak mümkündür.

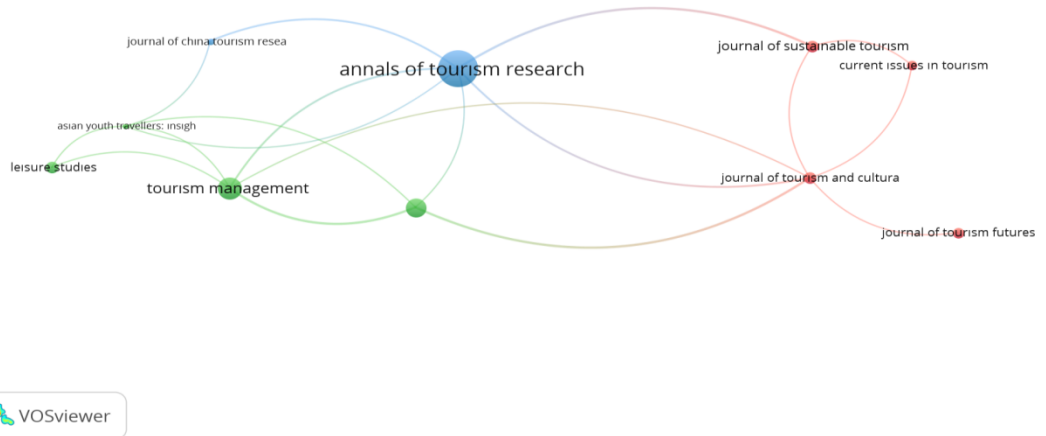
Şekil 55'te verilerin yoğunluk görselleştirmesi yer almaktadır. Şekil 55 incelendiğinde en fazla atıf yapılan belgenin Lyons (2012) olduğu renk yoğunluğundan belli olmaktadır. İkinci sırada ise 106 atıf ile Stone (2013) gelmektedir. Buradan hareketle WoS veritabanında yer alan iki belgenin gençlik turizmi alanında temel belgeler olduğunu ifade etmek mümkün olmaktadır.

Şekil 55. WoS'da Belgelere Göre Alıntı Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi

4.4.1.2. Kaynaklara Göre Analiz

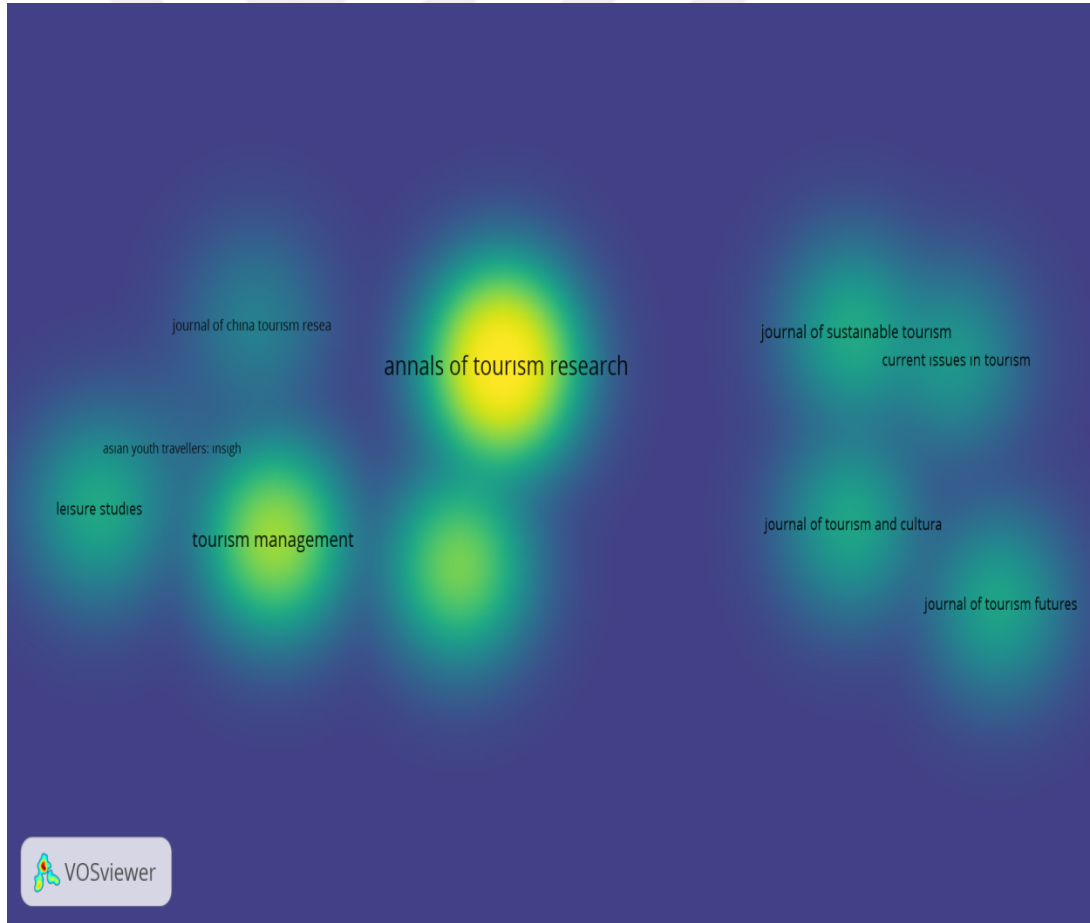
WoS'da toplam 393 kaynak arasından en az 5 belgesi bulunan kaynaklar ile analiz yapılmak istendiğinde 13 kaynağın eşik değerini karşıladığı görülmüştür. Toplam bağlantı gücü en yüksek 10 kaynak belirlenmiştir. 10 kaynağa ait atıf analiz ağ görselleştirmesi Şekil 56'da gösterildiği gibidir. Şekil incelendiğinde 10 kaynağın 3 farklı grupta kümelendiği görülmektedir. Kırmızı ve yeşil kümede 4, mavi kümede 2 öge bulunmaktadır.

Şekil 56. WoS'da Kaynaklara Göre Alıntı Analizi Ağ Görselleştirmesi

Şekil 56’da belirtilen kaynakların, en fazla atıf gösterilen kaynaktan en az atıf gösterilen kaynağa doğru sıralaması; Annals of Tourism Research 13 belgede 476 atıf, Tourism Management 7 belgede 194 atıf, Journal Of Travel & Tourism Marketing 9 belgede 148 atıf, Journal Of Sustainable Tourism 7 belgede 61 atıf, Leisure Studies 5 belgede 60 atıf, Journal Of Tourism And Cultural Change 6 belgede 56 atıf, Journal Of Tourism Futures 6 belgede 53 atıf, Current Issues In Tourism 6 belgede 39 atıf, Journal Of China Tourism Research 10 belgede 20 atıf, Asian Youth Travellers: Insights And Implications 5 belgede 6 atıf olacak şekildedir.

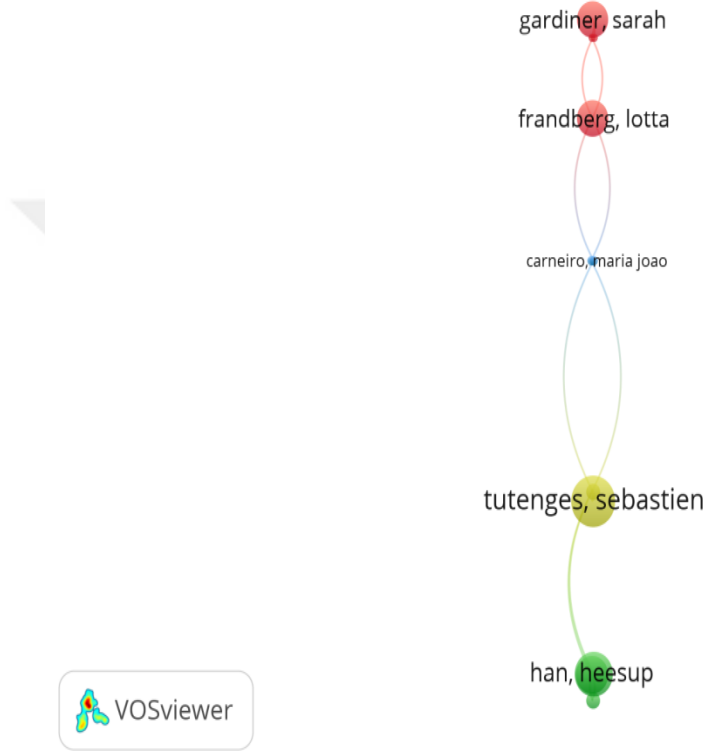
Şekil 57’de kaynakların alıntı sayısı ile doğru orantılı olan yoğunluk görselleştirmesi sunulmaktadır. Yoğunluk görselleştirmesine bakıldığında en fazla atıf yapılan ve en yüksek bağlantı gücüne sahip kaynağın Annals of Tourism Research olduğu ifade edilebilir. Ardından Tourism Management dergisi gelmektedir.

Şekil 57. WoS’da Kaynaklara Göre Alıntı Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi

4.4.1.3. Yazarlara Göre Analiz

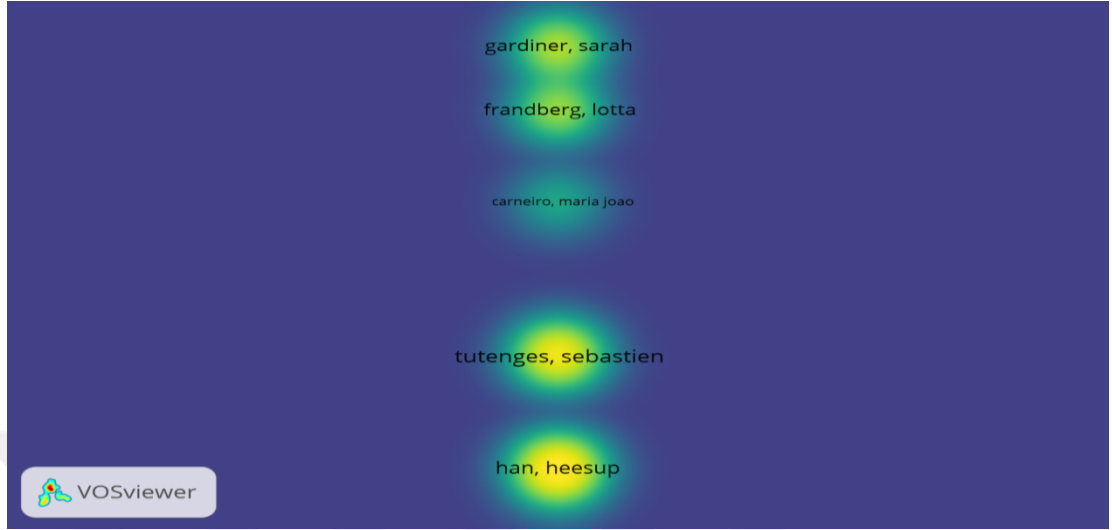
WoS’da gençlik turizmi ile ilgili toplam 1206 yazar olduğu görülmektedir. Analiz için istenilen değer, var olan yazarların en az 3 belgeye sahip olmasıdır. Belirlenen değeri karşılayan 22 yazar arasından birbirleriyle bağlantısı bulunmayan yazarlar elendiğinde 11 yazar elde edilmiştir. 11 yazarın alıntı sayıları göz önünde bulundurularak oluşturulan ağ görselleştirmesine Şekil 58’de yer verilmektedir.

Şekil 58. WoS’da Yazarlara Göre Alıntı Analizi Ağ Görselleştirmesi

Şekil 58’de 4 farklı rengin bulunduğu görülmektedir. Dolayısıyla yukarıda belirtilen değerlere göre seçilen 11 yazarın, 4 kümede gruplandığını söylemek mümkündür. Kırmızı kümede 4, yeşil kümede 3, mavi ve sarı kümede 2’şer yazar gruplanmaktadır. Yazarlar, en fazla atıf alandan en az atıf alana doğru sıralandığında; Sebastien Tutenges 7 belgede 121 atıf, Heesup Han 5 belgede 96 atıf, Wansoo Kim 3 belgede 75 atıf, Lotta Frandberg 3 belgede 72 atıf, Sarah Gardiner 3 belgede 71 atıf, Catheryn Khoo-Lattimore 5 belgede 24 atıf, Ruth Cheung Judge 3 belgede 23 atıf, Maria Joao Carneiro 3 belgede 11 atıf, Celeste Eusebio 3 belgede 11 atıf, Huong T. Bui 3 belgede 8 atıf, Hugh C. Wilkins 3 belgede 8 atıf aldığı söylenilebilir.

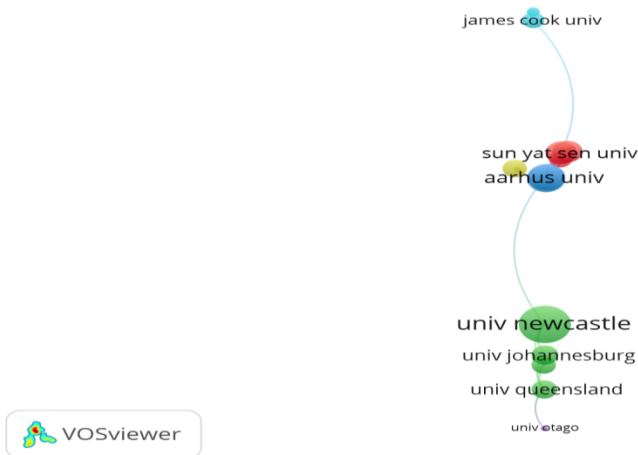
Verilen bilgiler Şekil 59’da yer alan yoğunluk görselleştirmesi ile birlikte desteklenerek açıklanacak olursa; en fazla atıf alan yazarın Sebastien Tutenges, daha sonra Heesup Han olarak belirlendiği ifade edilebilir.

Şekil 59. WoS’da Yazarlara Göre Alıntı Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi

4.4.1.4. Kurumlara Göre Analiz

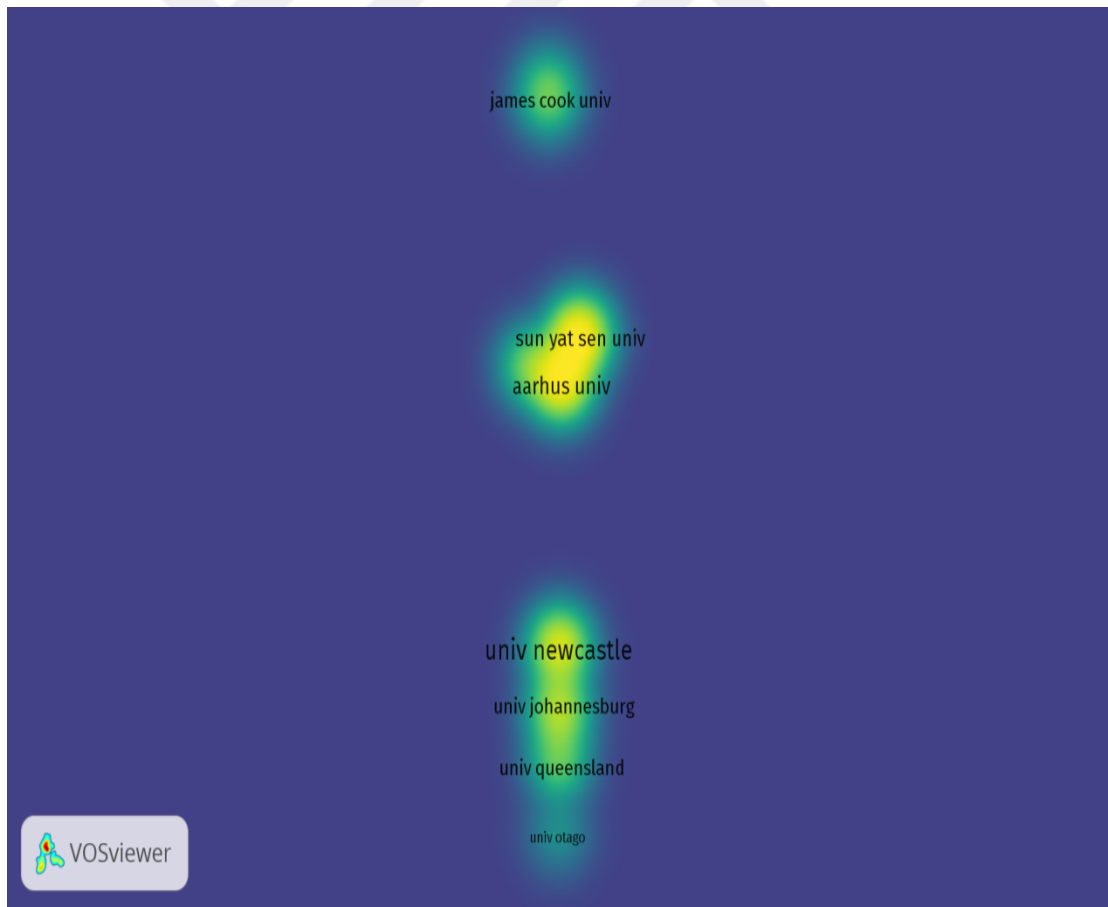
Toplam 655 kurum içerisinde en az 4 belgeye sahip kurumlar ile alıntı analizi gerçekleştirilmek istenildiğinde, 24 kurumun eşik değerini karşıladığı görülmektedir. 24 kurum arasında bağlantı gücü en yüksek 17 kurum belirlenerek analiz sonuçlandırılmıştır. Analize ait ağ görselleştirmesi Şekil 60’da gösterildiği gibidir. Şekil 60’da 6 kümenin varlığı söz konusudur. Kırmızı kümede 5, yeşil kümede 4, mavi, sarı, mor ve turkuaz kümede ise 2’şer kurum bulunmaktadır.

Şekil 60. WoS’da Kurumlara Göre Alıntı Analizi Ağ Görselleştirmesi

Kurumların çalıştıkları belge sayısı ve en fazla atıf alandan en az atıf alana doğru sıralaması; Univ Newcastle 5 belgede 190 atıf, Aarhus Univ 7 belgede 127 atıf, Griffith Univ 10 belgede 125 atıf, Sun Yat Sen Univ 6 belgede 103 atıf, Sejong Univ 5 belgede 96 atıf, Univ Johannesburg 6 belgede 83 atıf, Univ Queensland 5 belgede 77 atıf, Auckland Univ Technol 4 belgede 75 atıf, Univ Gothenburg 4 belgede 75 atıf, Hong Kong Polytech Univ 11 belgede 71 atıf, James Cook Univ 6 belgede 67 atıf, Zhejiang Univ 4 belgede 33 atıf, UCL (University College London) 5 belgede 25 atıf, Univ Aveiro 5 belgede 16 atıf, Univ Otago 5 belgede 12 atıf, Dalarna Univ 4 belgede 9 atıf, Bournemouth Univ 4 belgede 9 atıf sayısına sahiptir.

Analizin Şekil 61’de gösterilen yoğunluk görselleştirmesindeki yazı fontu büyüklüğü ve renk yoğunluğu dikkate alındığında en fazla atıf yapılan kurumun Univ Newcastle ve Aarhus Univ olduğu anlaşılmaktadır. Buna ilaveten yoğunluk haritasında isim çakışmasını önlemek amacıyla gösterilmeyen Griffith University’nin de gençlik turizmi çalışmalarında etkili kurum olduğunu ifade etmek mümkündür.

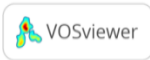
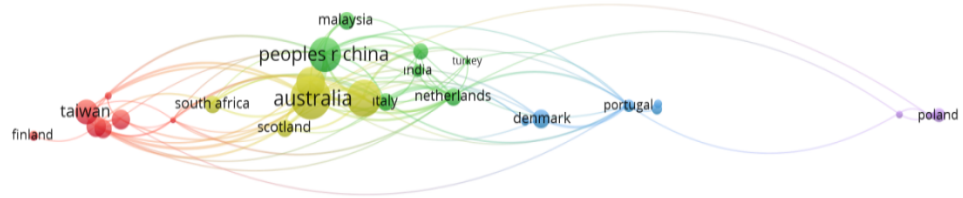

Şekil 61. WoS’da Kurumlara Göre Alıntı Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi

4.4.1.5. Ülkelere Göre Analiz

WoS’da toplam 84 ülke belirlenmiştir. Belirlenen ülkeler arasından minimum 5 belgesi bulunma şartı arandığında 32 ülke eşik değerini karşılamaktadır. 4 ülkenin diğer ülkeler ile bağlantısı bulunmadığından dolayı analize dahil edilmemiştir. Sonuç olarak analiz toplam 28 ülke içermektedir.

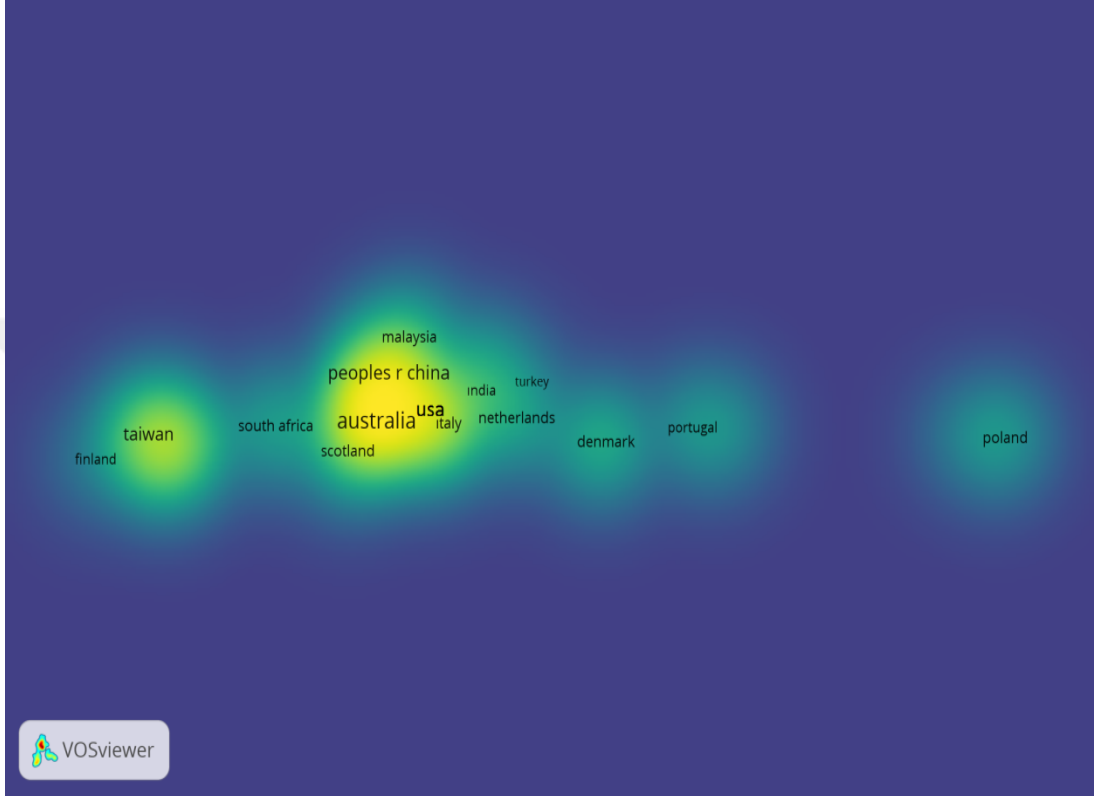
Şekil 62’de ülkelere ait alıntı analizinin ağ görselleştirmesini göstermektedir. Ülkelerin şekilde 5 kümeye ayrıldığı görülmektedir. Kırmızı ve yeşil kümede 7’şer ülke, mavi ve sarı kümede 5’er ülke, mor kümede ise 4 ülke gruplanmaktadır. Ülkeler alıntı sayısına göre incelendiğinde; Australia 52 belgede 653, USA 63 belgede 495, Peoples R China 55 belgede 420, England 40 belgede 347, Taiwan 15 belgede 218, New Zealand 15 belgede 162, Sweden 14 belgede 142, Denmark 10 belgede 133, Canada 20 belgede 124, South Africa 13 belgede 117, Scotland 10 belgede 115, Netherlands 12 belgede 110, Malaysia 11 belgede 108, Italy 14 belgede 107, South Korea 7 belgede 99, Poland 21 belgede 74, Portugal 13 belgede 55, India 12 belgede 54, Spain 13 belgede 43, Finland 5 belgede 36, Romania 16 belgede 32, Croatia 9 belgede 31, Japan 10 belgede 24, Czech Republic 11 belgede 23, Austria 6 belgede 20, Germany 7 belgede 14, Turkey 7 belgede 8, Thailand 6 belgede 7 alıntısı bulunduğu görülmektedir.

Şekil 62. WoS’da Ülkelere Göre Alıntı Analizi Ağ Görselleştirmesi

Şekil 63'te gösterilen yoğunluk haritasında Australia, USA ve Peoples R China etrafının yoğun olması alanda en fazla atıf yapılan ülkeler olduğu anlamına gelmektedir. İlk sırada Australia, ikinci sırada USA, üçüncü sırada ise Peoples R China yer almaktadır. Ayrıca ülkelerin birbirlerine yakın konumlanması aralarındaki ilişkinin kuvvetli olduğunu göstermektedir.

Şekil 63. WoS'da Ülkelere Göre Alıntı Analizi Yoğunluk Görselleştirme

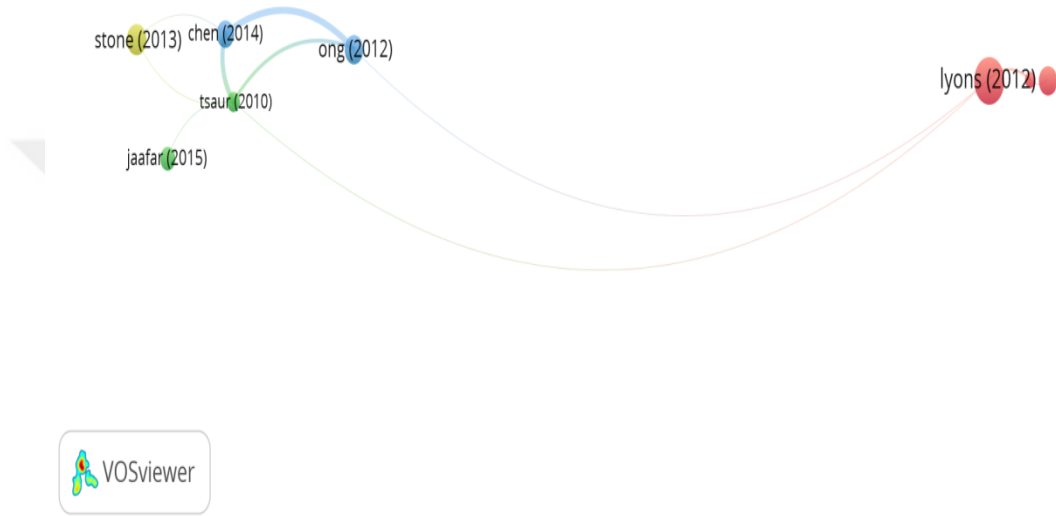
4.4.2. Bibliyografik Eşleştirme Analizi (Bibliographic Coupling)

Bu çalışmada atıf haritalaması için VOSviewer bibliyografik eşleştirme tekniği uygulanmıştır. Bu analizde belgeler, kaynaklar, yazarlar, kurumlar ve ülkeler dahil olmak üzere 5 farklı analiz birimi kullanılmıştır.

4.4.2.1. Belgelere Göre Analiz

Literatürdeki gençlik turizmi konusundaki eğilimleri belirlemek için, WoS veri tabanı aracılığı ile elde edilen çalışmaların, belge referanslarının bibliyografik eşleştirme analizi gerçekleştirilmiştir. 532 belgenin en az alıntısı sayısı 50 olarak belirlendiğinde ve diğer belgeler ile ilişki içerisinde olmayan 2 belge çıkartılığında,

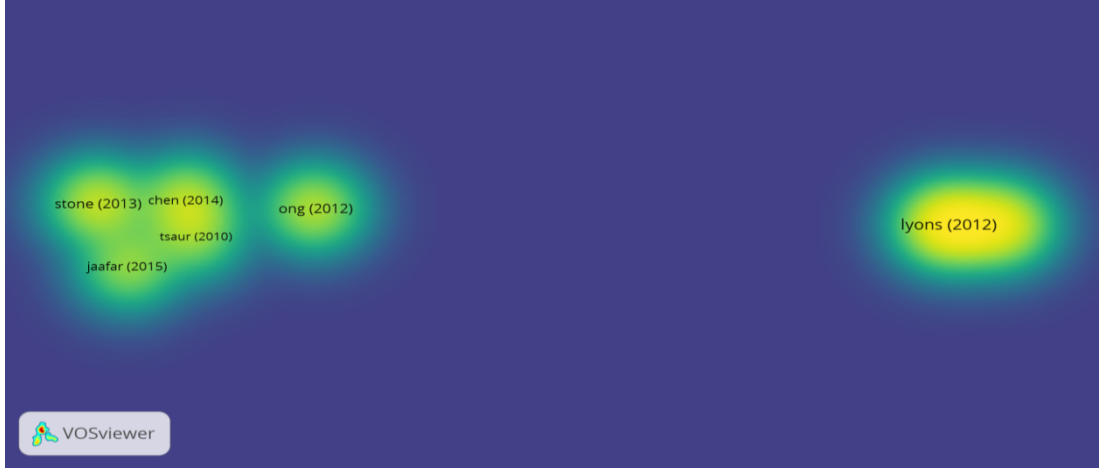
çalışmaların sekizini oluşturan ve dört kümenin tanımlanmasıyla sonuçlanan Şekil 64 elde edilmiştir.

Şekil 64. WoS’da Belgelere Göre Bibliyografik Eşleştirme Analizi Ağ Görselleştirmesi

Şekil 64’te yer alan ağ görselleştirmesi incelendiğinde belgelerin 4 farklı renkte kümelendiği görülmektedir. Kırmızı renkli kümede 4 belge, yeşil ve mavi kümede 2’şer belge, son olarak sarı kümede 1 belge bulunmaktadır. Belgelerin alıntı sayısına göre sıralaması; Lyons (2012) 171 alıntı, Stone (2013) 106 alıntı, Ong (2012) 95 alıntı, Chen (2013) 95 alıntı, Chen (2014) 90 alıntı, Jaafar (2015) 75 alıntı, Tsauro (2010) 63 alıntı, Jones (2011) 53 alıntı sayısı ile analize tabi tutulmuştur.

Chen (2014) ve Ong (2012) arasındaki çizginin kalın olması, bu iki belgenin bağlantı gücünün güçlü olduğunu göstermektedir. Şekil 65’te yer alan yoğunluk görselleştirmesinde en fazla atıf alan belge daha belirgin olarak gösterilmektedir. Şekile bakıldığında en fazla atıf yapılan belgenin Lyons (2012) olduğu anlaşılmaktadır. Toplam bağlantı gücü en yüksek belge ise 41 toplam bağlantı gücüne sahip olan Chen (2014)’dir.

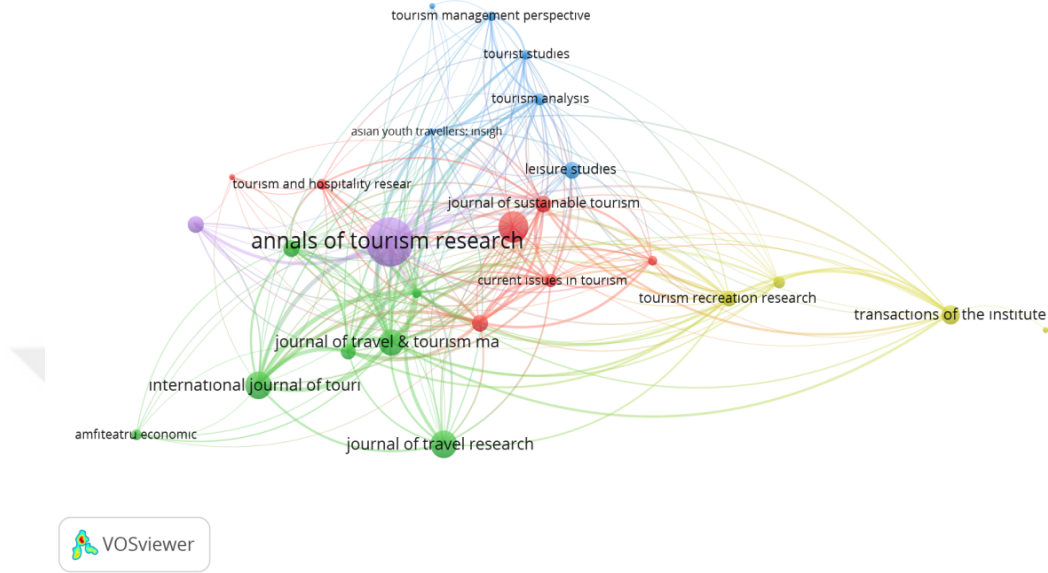
Şekil 65. WoS’da Belgelere Göre Bibliyografik Eşleştirme Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi

4.4.2.2. Kaynaklara Göre Analiz

Kaynaklara göre bibliyografik eşleştirme analizi için toplam 363 kaynak tespit edilmiştir. Eşik değer olarak minimum 3 belge seçilmiş ve 363 kaynaktan 26’si bu değere ulaşmıştır. Kaynak gruplarını ifade eden 5 küme oluşturulmuştur. Kırmızı ve yeşil küme 7 kaynak, mavi küme 6 kaynak, sarı küme 4 kaynak, mor küme 2 kaynak içermektedir. Kaynakların bibliyografik eşleştirme analizine ait ağ görselleştirmesi Şekil 66’da gösterildiği gibidir.

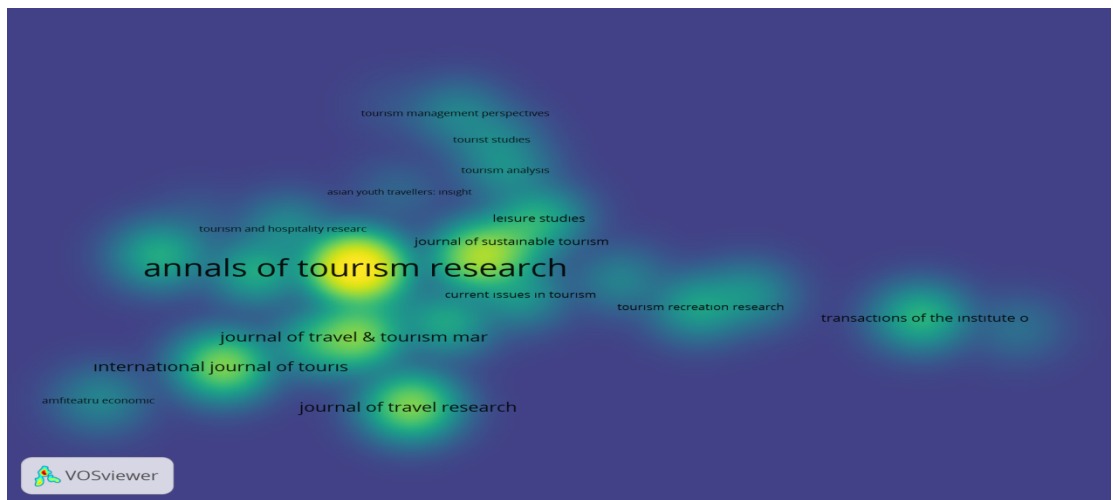
Kaynaklar en fazla atıf yapılan kaynaktan en az atıf yapılan kaynağa doğru sıralandığında; Annals of Tourism Research 13 belgede 476, Tourism Management 7 belgede 194, Journal of Travel Research 3 belgede 157, International Journal of Tourism Research 4 belgede 155, Journal of Travel & Tourism Marketing 9 belgede 148, Transactions of the Institute of British Geographers 3 belgede 73, International Journal of Contemporary Hospitality Management 3 belgede 63, Journal of Sustainable Tourism 7 belgede 61, Sustainability 5 belgede 61, Leisure Studies 5 belgede 60, Journal of Tourism and Cultural Change 6 belgede 56, Journal of Tourism Futures 6 belgede 53, Tourism Recreation Research 4 belgede 49, Current Issues in Tourism 6 belgede 39, Environment and Planning D-Society & Space 3 belgede 33, Tourism Analysis 3 belgede 29, Tourism and Hospitality Research 5 belgede 28, Amfiteatru Economic 5 belgede 23, Tourism Management Perspectives 3 belgede 22, Tourist Studies 4 belgede 22, Tourism Geographies 3 belgede 21, Journal of China Tourism Research 10 belgede 20, Worldwide Hospitality and Tourism Themes 3 belgede 10, Asian Youth Travellers: Insights and Implications 5

belgede 6, European Journal of Sustainable Development 3 belgede 4, Turismo Estudos e Praticas 3 belgede 2 atıf sayısı ile sıralamada yer almaktadır.

Şekil 66. WoS'da Kaynaklara Göre Bibliyografik Eşleşme Analizi Ağ Görselleştirmesi

Bibliyografik eşleştirme analizinde en çok atıf gösterilen kaynağın, Şekil 67'de yer alan verilerin yoğunluk haritasından da anlaşılacağı üzere Annals of Tourism Research olduğunu ifade etmek mümkündür. Birbirleriyle en fazla bağlantısı bulunan kaynaklar Journal of China Tourism Research ve International Journal of Tourism Research'dür. Toplam bağlantı gücü en yüksek kaynak ise 433 toplam bağlantı gücü ile Journal Travel and Tourism Marketing'dir.

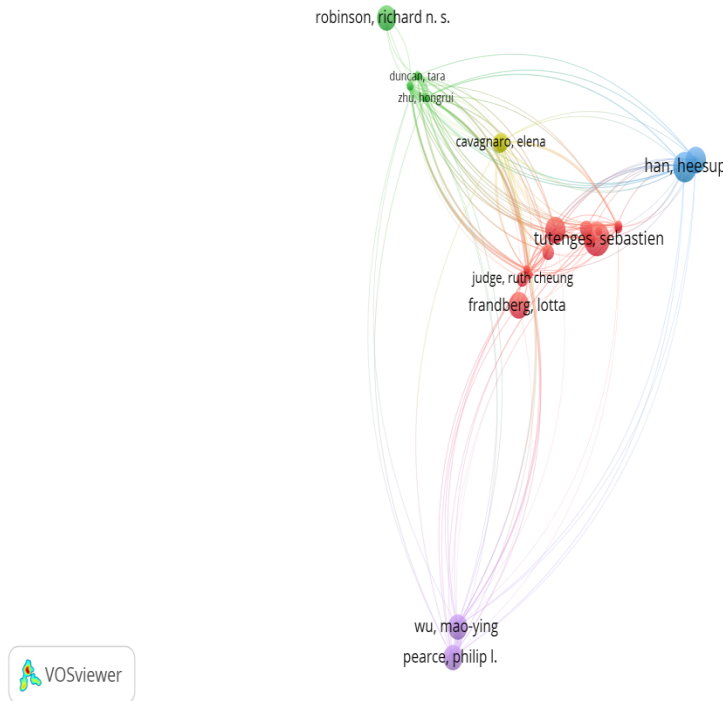

Şekil 67. WoS'da Kaynaklara Göre Bibliyografik Eşleşme Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi

4.4.2.3. Yazarlara Göre Analiz

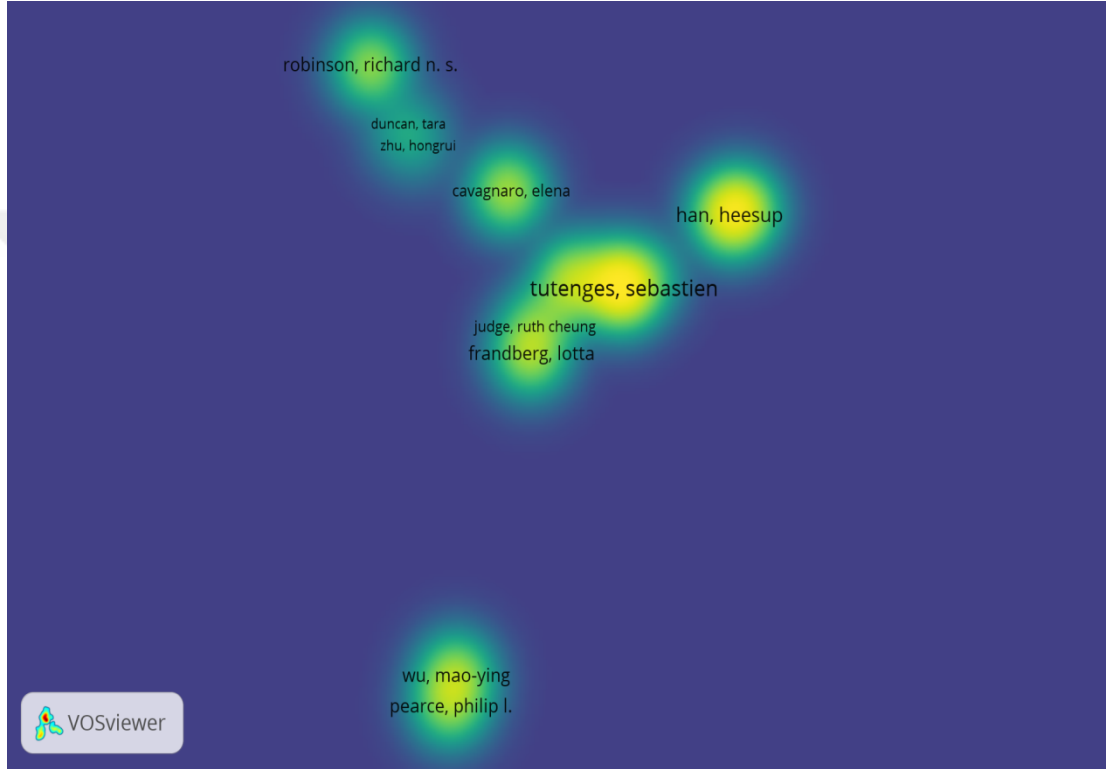
WoS veri tabanında belirlenen 1206 yazarın analize dahil edilmesi için en az 3 yayını bulunma şartı arandığında, 1206 yazarın 22'si eşik değerini karşılamaktadır. Yazarların bibliyografik ağ bağlantıları Şekil 68'de gösterilmektedir. Şekilde, 22 yazarın 5 ayrı küme oluşturduğu görülmektedir. Kırmızı kümede 12 yazar, yeşil kümede 4 yazar, mavi, sarı ve mor kümede 2'ser yazar bulunmaktadır.

Analize dahil edilen yazarların atıf sayısına göre sıralaması; Sebastien Tutenges 7 belgede 121, Heesup Han 5 belgede 96, Wansoo Kim 3 belgede 75, Lotta Frandberg 3 belgede 72, Sarah Gardiner 3 belgede 71, Mao-Ying Wu 7 belgede 68, Richard N. S. Robinson 3 belgede 66, Philip L. Pearce 5 belgede 64, Elena Cavagnaro 3 belgede 38, Simona Staffieri 3 belgede 38, Melville Saayman 3 belgede 28, Wantanee Suntikul 3 belgede 25, Catheryn Khoo-Lattimore 5 belgede 24, Ruth Cheung Judge 3 belgede 23, Maria Joao Carneiro 3 belgede 11, Celeste Eusebio 3 belgede 11, Hongrui Zhu 5 belgede 10, Tamara Floricic 5 belgede 10, Tara Duncan 4 belgede 9, Hazel Tucker 4 belgede 9, Huong T. Bui 3 belgede 8, Hugh C. Wilkins 3 belgede 8 atıf ile sıralamayı oluşturmaktadır.

Şekil 68. WoS'da Yazarlara Göre Bibliyografik Eşleşme Analizi Ağ Görselleştirme

Analiz birimi yazar seçilerek oluşturulan bibliyografik eşleştirme analizin yoğunluk görselleştirmesi (Şekil 69), en fazla atıf yapılan yazarlar hakkında fikir vermektedir. Şekil 69’da görüldüğü üzere en fazla atıf yapılan yazarın birbirine yakın sayılar ile Sebastien Tutenges ve Heesup Han olduğu söylenilebilir. Belge sayısı olarak en üretken yazar 7’şer belge ile Sebastien Tutenges ve Mao-Ying Wu’dur. Bağlantı gücü en yüksek 3 yazar ise Hongrui Zhu (1209), Tara Duncan (1076) ve Hazel Tucker (1076)’dır.

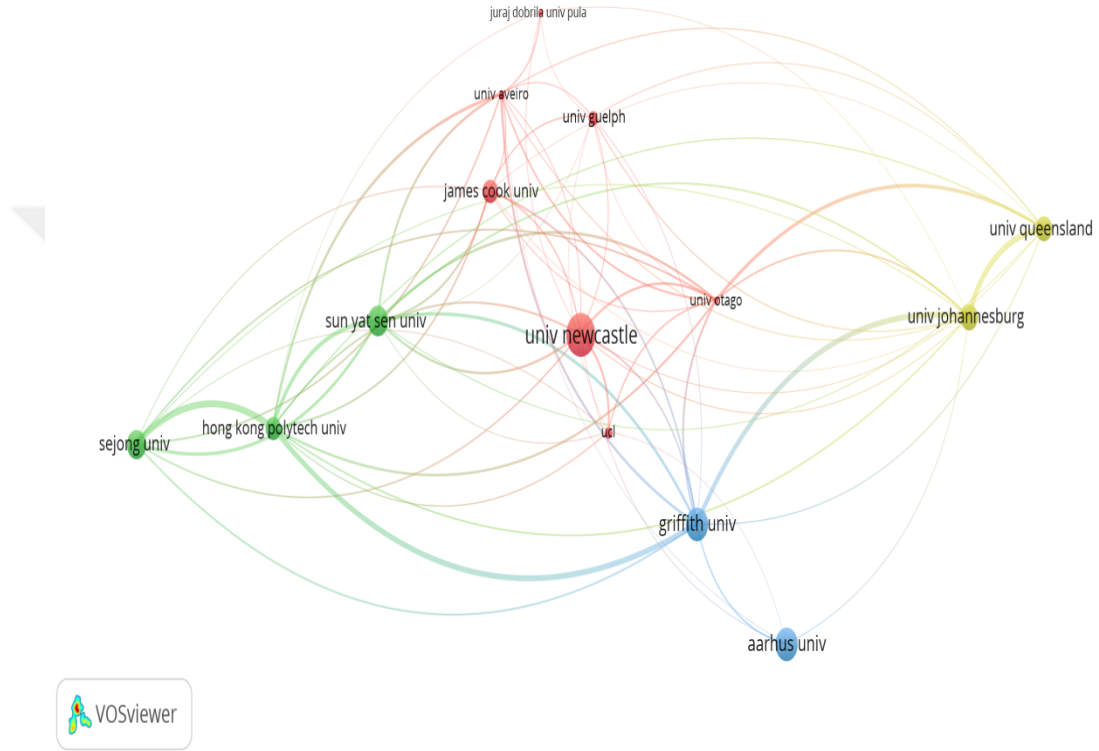
Şekil 69. WoS’da Yazarlara Göre Bibliyografik Eşleşme Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi

4.4.2.4. Kurumlara Göre Analiz

Kurumların bibliyografik eşleştirme analizinde, eşik değeri olarak bir kurumun asgari belgesi 5 olarak belirlenmiştir. 55 kurumdan sadece 14 tanesi eşik değerini karşılamaktadır. 14 kurum ile oluşturulan bibliyografik eşleştirme analizin ağ görselleştirmesi Şekil 70’de gösterilmektedir. Kurumlar 7 küme altında gruplanmaktadır. Birinci kümede (kırmızı) 7, ikinci kümede (yeşil) 3, üçüncü kümede (mavi) 2, dördüncü kümede (sarı) 2 kurum yer almaktadır.

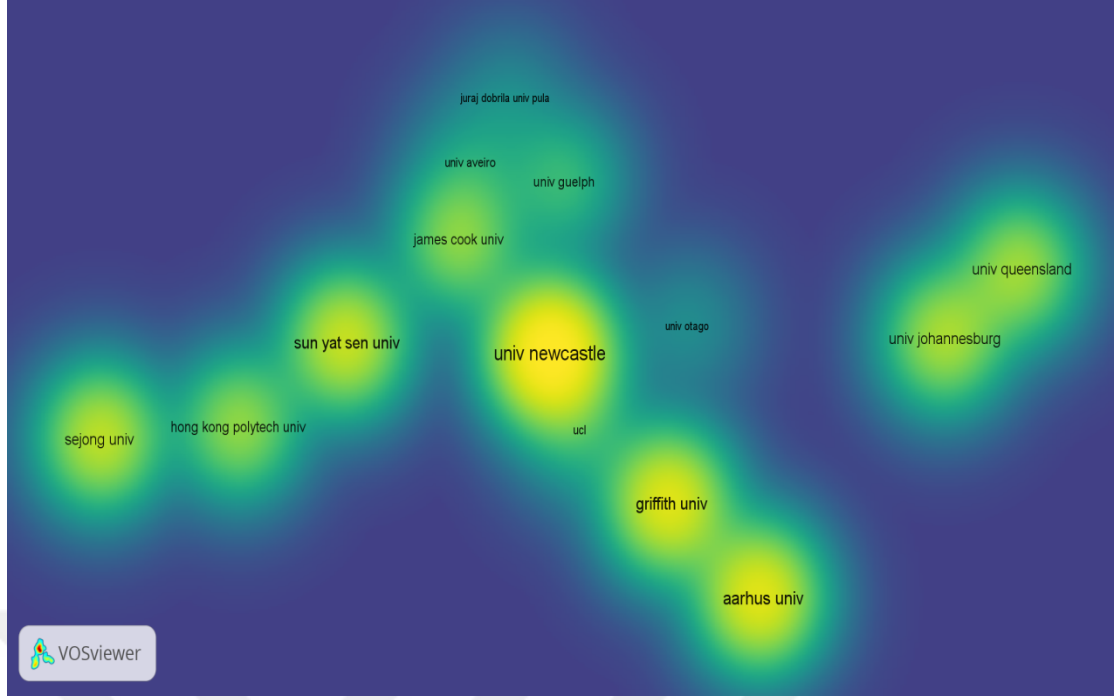
Kurumların en fazla atıf yapılandan en az atıf yapılana doğru sıralaması; Univ Newcastle 5 belgede 190, Aarhus Univ 7 belgede 127, Griffith Univ 10 belgede 125,

Sun Yat Sen Univ 6 belgede 103, Sejong Univ 5 belgede 96, Univ Johannesburg 6 belgede 83, Univ Queensland 5 belgede 77, Hong Kong Polytech Univ 11 belgede 71, James Cook Univ 6 belgede 67, Univ Quelp 5 belgede 34, University College London (UCL) 5 belgede 25, Univ Aveiro 5 belgede 16, Univ Otago 5 belgede 12, Juraj Dobrila Univ Pula 5 belgede 10 atıf alarak şekilde yer almaktadır.

Şekil 70. WoS’da Kurumlara Göre Bibliyografik Eşleşme Analizi Ağ Görselleştirmesi

İlgili araştırma alanındaki kurumların bibliyografik eşleştirme analizinin yapısını genel bir ifadeyle ortaya koymak amacıyla oluşturulan Şekil 71’deki yoğunluk görselleştirmesinde en fazla atıf alan kurumların, Newcastle University (190), Aarhus University (127), Griffith University (125) ve Sun Yat-Sen University (103) olduğu açıkça anlaşılmaktadır. Buna ilaveten en üretken kurumun 11 belge sayısı ile The Hong Kong Polytechnic University ve 10 belge sayısı ile Griffith University olduğu söylenilebilir. Ayrıca The Hong Kong Polytechnic University (377) ve Griffith University’nin (312) en yüksek bağlantıya sahip kurumlar olduğunu söylemek de mümkündür.

Şekil 71. WoS’da Kurumlara Göre Bibliyografik Eşleştirme Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi

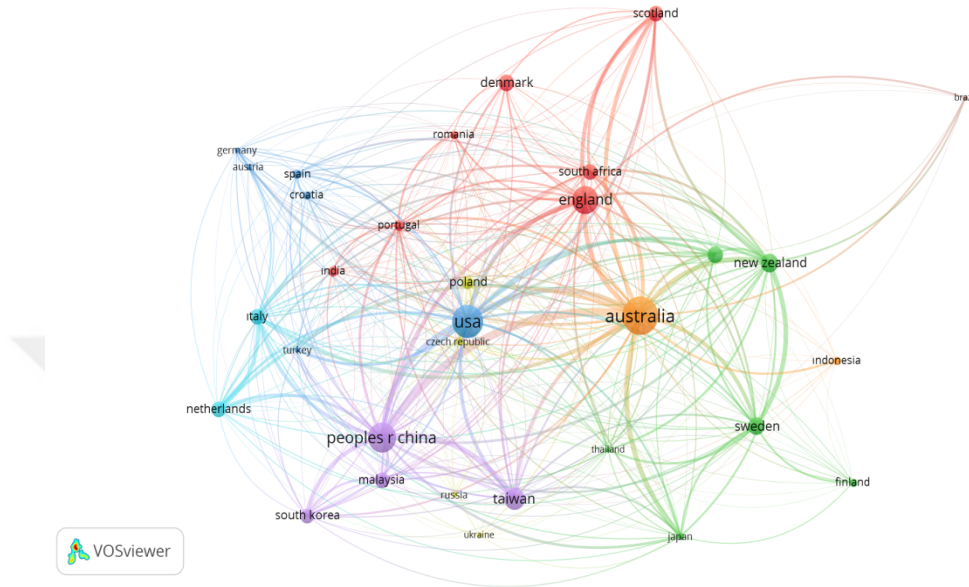
4.4.2.5. Ülkelere Göre Analiz

Tezin daha önceki bölümlerinde belirtildiği gibi, WoS veri tabanında yer alan çalışmalarda toplam 84 ülke tespit edilmiştir. Belirlenen eşik değeri, ülkelerin en az 5 belgeye sahip olmasıdır. Böylece 32 ülke bu değeri karşılamış ve 32 ülke ile analiz gerçekleştirilmiştir. Şekil 72, farklı renkler ile gösterilen ve sekiz kümeye dayanan ülkeler arasında bibliyografik eşleştirmeyi temsil etmektedir. Küme 1’de (kırmızı) 7, küme 2’de (yeşil) 6, küme 3’de (mavi) 6, küme 4’de (sarı) 4, küme 5’de (mor) 4, küme 6’da (turkuaz) 2, küme 7’de (turuncu) 2 son olarak küme 8 (pembe) 1 yazar bulunmaktadır.

Ülkelerin ortaya koydukları çalışma sayıları ve en fazla atıf yapılan ülkeden en az atıf yapılan ülkeye doğru sıralaması; Australia 52 belgede 653, USA 63 belgede 495, Peoples R China 55 belgede 420, England 40 belgede 347, Taiwan 15 belgede 218, New Zealand 15 belgede 162, Sweden 14 belgede 142, Denmark 10 belgede 133, Canada 20 belgede 124, South Africa 13 belgede 117, Scotland 10 belgede 115, Netherlands 12 belgede 110, Malaysia 11 belgede 108, Italy 14 belgede 107, South Korea 7 belgede 99, Poland 21 belgede 74, Portugal 13 belgede 55, India 12 belgede 54, Spain 13 belgede 43, Finland 5 belgede 36, Indonesia 9 belgede 35,

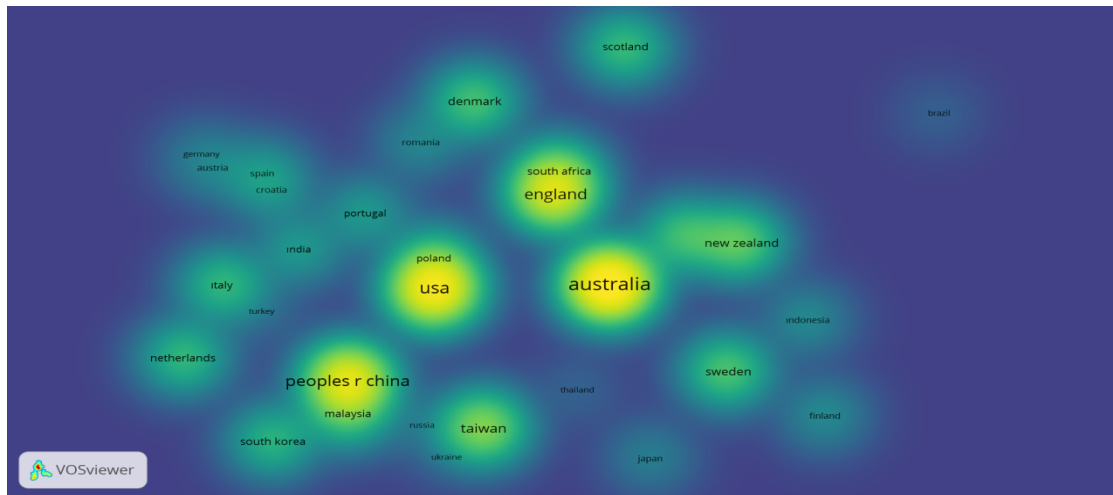

Romania 16 belgede 32, Croatia 9 belgede 31, Japan 10 belgede 24, Czech Republic 11 belgede 23, Austria 6 belgede 20, Germany 7 belgede 14, Russia 36 belgede 12, Turkey 7 belgede 8, Thailand 6 belgede 7, Brazil 5 belgede 6, Ukraine 6 belgede 4 atıf yapılan ve analize dahil edilen ülkelerdir.

Şekil 72. WoS'da Ülkelere Göre Bibliyografik Eşleşme Analizi Ağ Görselleştirmesi

Şekil 73'te kurumların bibliyografik eşleştirme analizinin yoğunluk görselleştirme incelendiğinde, en fazla atıf sayısına sahip ilk üç ülkenin Australia, USA ve Peoples r China olduğu renk yoğunluklarından anlaşılmaktadır. En üretken ülkeler ise USA (63), Peoples r China (55) ve Australia (52)'dir. Bibliyografik eşleştirme en güçlü ülkeler ise ayrıca en fazla atıf yapılan ülke konumunda olan Australia (5767), Peoples r China (4519) ve USA (3279)'dir.

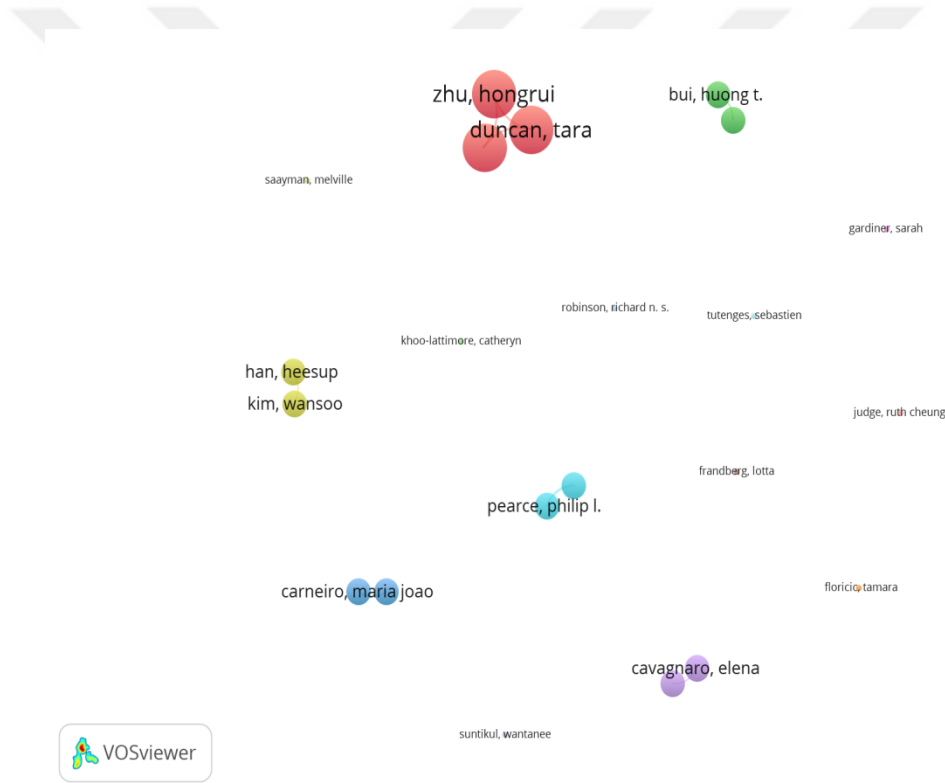
Şekil 73. WoS'da Ülkelere Göre Bibliyografik Eşleşme Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi

4.4.3. Ortak Yazarlık Analizi (Co-authorship)

Ortak yazarlık analizinde VOSviewer haritası, araştırma iş birliğindeki kümelerin varlığını göstermektedir. Analiz sonucunda ilgili alanda en çok iş birliği içerisinde bulunulan yazarlar, kurumlar ve ülkeler saptanmıştır.

4.4.3.1. Yazarlara Göre Analiz

İlgili veri tabanında daha önce de belirtildiği gibi gençlik turizmi üzerine 1206 yazar bulunmaktadır. Ortak yazarlık analizi için en az 3 belgeye sahip olma şartı arandığında 22 yazar bu şartı karşılamaktadır. Yazarların arasındaki iş birliğini gösteren ağ haritası Şekil 74'te yer almaktadır.

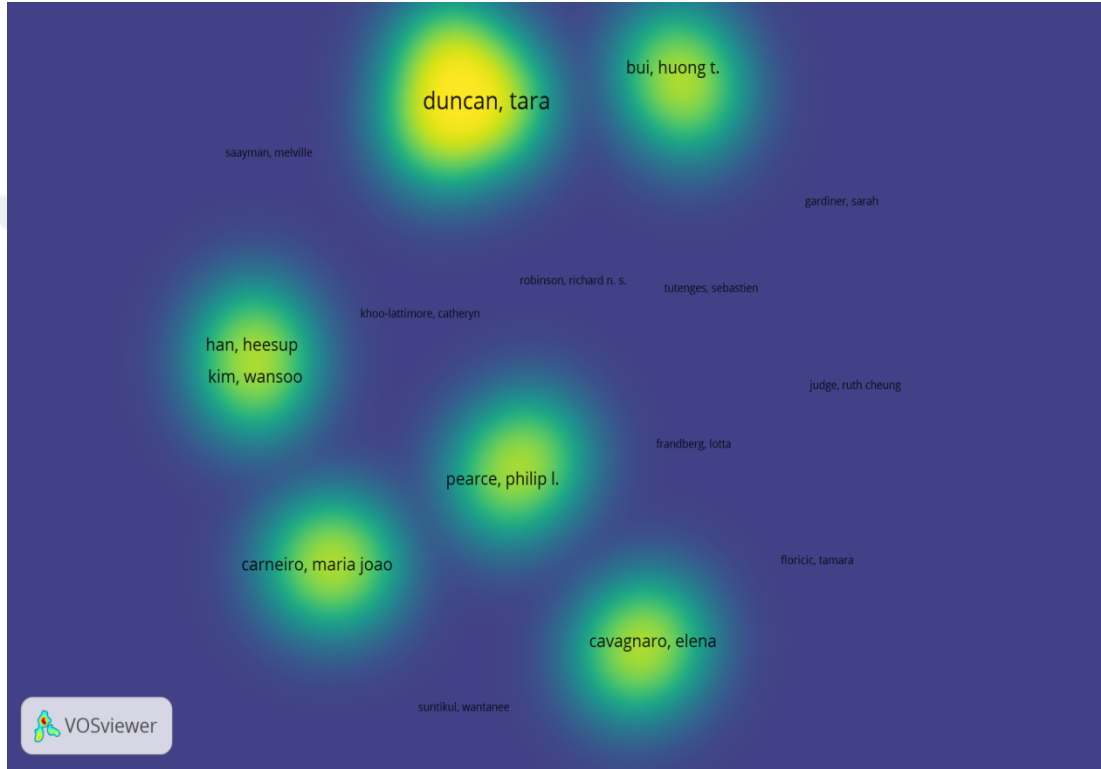

Şekil 74. WoS'da Yazarlara Göre Ortak Yazarlık Analizi Ağ Görselleştirmesi

Şekil 74'te 15 küme bulunmaktadır fakat sadece kırmızı (3 yazar), yeşil (2 yazar), mavi (2 yazar), sarı (2 yazar), turkuaz (2 yazar) ve mor (2 yazar) kümelerdeki yazarlar arasında iş birliği söz konusudur. Geri kalan kümeler tek yazar içermektedir. Şekile bakıldığında en fazla iş birliği içerisinde bulunan yazarların kırmızı kümede yer alan Tara Duncan, Hazel Tucker ve Hongrui Zhu olduğu anlaşılmaktadır. Diğer iş birliği içerisinde olan yazarlar; yeşil kümede Huong T. Bui ve Hugh C. Wilkins, mavi kümede Maria Joao Carneiro ve Celeste Eusebio, sarı kümede Heesup Han ve

Wansoo Kim, mor kümede Elena Cavagnora ve Simona Staffieri, turkuaz kümede Philip L. Pearce ve Mao-Ying Wu arasındadır.

Şekil 75'te gösterilen yoğunluk haritasına bakıldığında toplam bağlantı gücünün en yüksek olduğu (8 TBG) dolayısıyla en güçlü iş birliği ağının Tara Duncan, Hazel Tucker ve Hongrui Zhu kümesinde gerçekleştiğini anlamak mümkündür. Buna ek olarak şekil, yukarıda ayrıntılı olarak açıklanan diğer kümeler arasındaki iş birliğinin eşit olduğunu göstermektedir.

Şekil 75. WoS'da Yazarlara Göre Ortak Yazarlık Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi

4.4.3.2. Kurumlara Göre Analiz

Ortak yazarlığın kurumlara göre analizinde 655 kurumun minimum belge sayısı 3 olarak belirlenmiştir ve böylece 38 kurumun eşik değerini karşıladığı görülmüştür. 38 kurum arasından bağlantı gücü en yüksek 7 kurum ile analiz gerçekleştirilmiştir. Analize ait ağ görselleştirmesi Şekil 76'da gösterilmektedir.

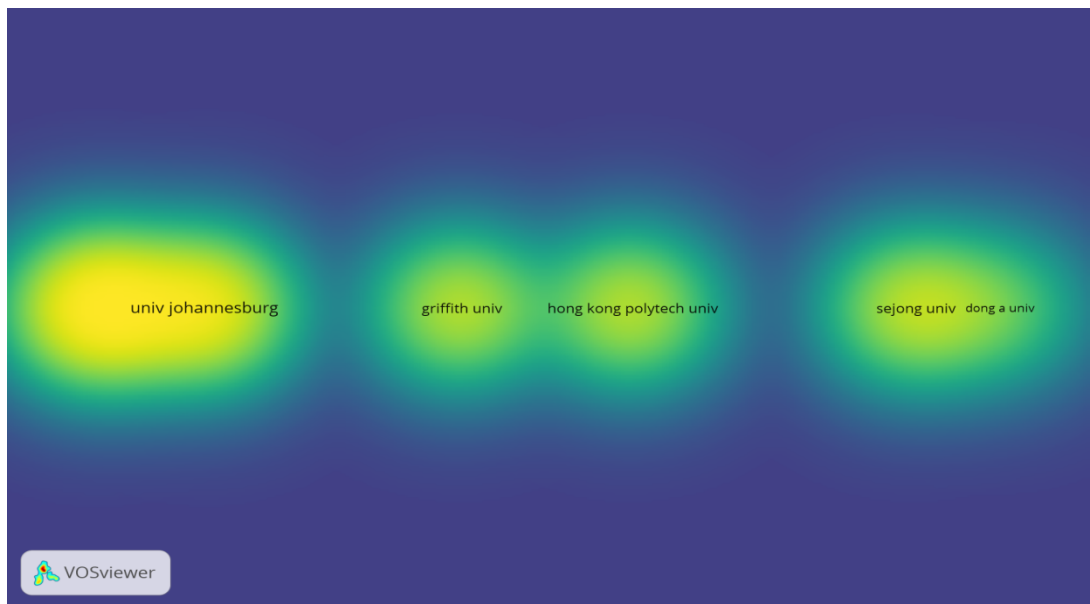
Şekil 76'da 7 yazar kırmızı, mavi ve yeşil olmak üzere 3 kümeye ayrılmaktadır. Kırmızı kümede 3, mavi ve yeşil kümede 2 kurum kümelenmektedir. Kurumların belge sayısı ve iş birliğinde buldukları sayıya göre sıralaması; Univ Johannesburg 6 belgede 3, Hong Kong Polytech Univ 11 belgede 2, Griffith Univ 10

belgede 2, Sejong Univ 5 belgede 2, Dong a Univ 5 belgede 2, Auckland Univ Technol 4 belgede 2, Univ Queensland 5 belgede 2 iş birliği bulunmaktadır.

Şekil 76. WoS'da Kurumlara Göre Ortak Yazarlık Analizi Ağ Görselleştirmesi

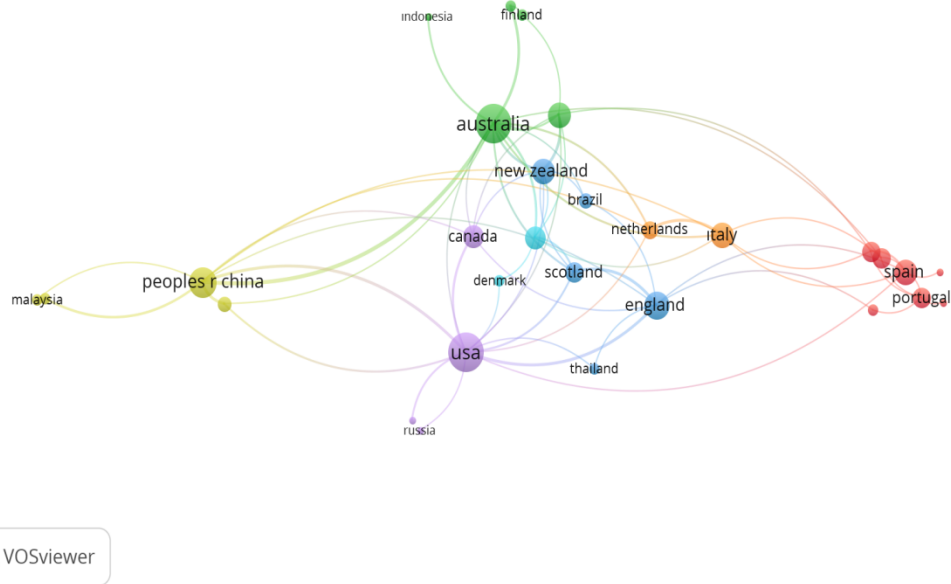
Şekil 77'de yer alan verilerin yoğunluk görselleştirmesine bakıldığında en fazla iş birliği kurulan kurumun University of Johannesburg olduğu anlaşılmaktadır. Yukarıda ayrıntılı açıklanan diğer kurumların 2 işbirliği bulunmaktadır.

Şekil 77. WoS'da Kurumlara Göre Ortak Yazarlık Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi

4.4.3.3. Ülkelere Göre Analiz

Ortak yazarlık analizi, analiz birimi ülke seçilerek gerçekleştirilmiştir. Bir ülke için belge sayısı en az 5 belirlenmiştir. Bu eşiğe dayanarak, 84 ülkenin her biri için diğer ülkelerle ortak yazarlık bağlantılarının toplam gücü, VOSviewer yazılımı aracılığıyla otomatik olarak hesaplanmış ve en yüksek bağlantıya sahip 29 ülke ile Şekil 78’de gösterilen ağ grafiği oluşturulmuştur.

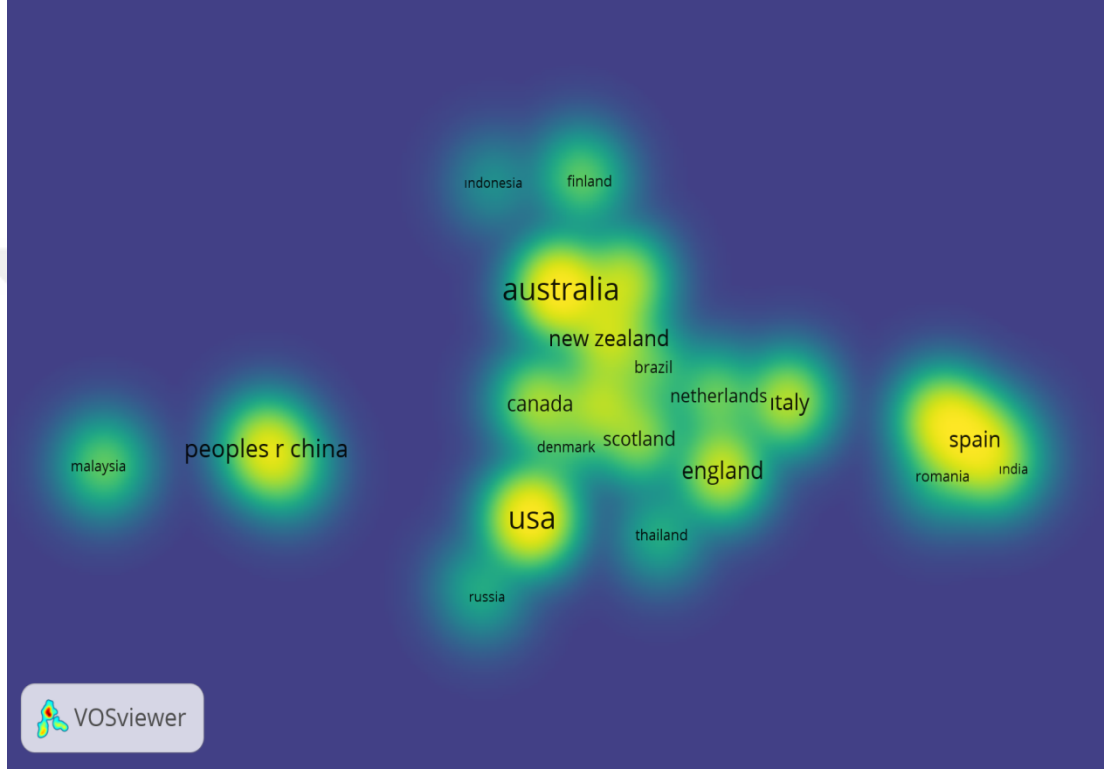

Şekil 78. WoS’da Ülkelere Göre Ortak Yazarlık Analizi Ağ Görselleştirmesi

Ülkelerin 7 kümeye ayrıldığı görülmektedir. Kırmızı kümede 7, yeşil kümede 5, mavi kümede 5, sarı kümede 4, mor kümede 4, turkuaz ve turuncu kümede 2’şer ülke gruplanmaktadır. Ülkelerin gençlik turizmi çalışmalarında diğer ülkeler ile olan iş birliği haritası incelendiğinde; Australia 52 belgede 14, USA 63 belgede 14, Peoples R China 55 belgede 9, England 40 belgede 8, New Zealand 15 belgede 7, Sweden 14 belgede 7, Spain 13 belgede 7, Italy 14 belgede 7, Canada 20 belgede 6, South Africa 13 belgede 6, Scotland 10 belgede 5, Portugal 13 belgede 5, Germany 7 belgede 5, Austria 6 belgede 5, Netherlands 12 belgede 4, Brazil 5 belgede 3, Taiwan 15 belgede 3, Romania 16 belgede 2, Malaysia 11 belgede 2, Denmark 10 belgede 2, Japan 10 belgede 2, South Korea 7 belgede 2, Thailand 6 belgede 2, Finland 5

belgede 2, Russia 36 belgede 1, India 12 belgede 1, Indonesia 9 belgede 1, Croatia 9 belgede 1, Turkey 7 belgede 1 bağlantısı olduğu görülmektedir.

Şekil 79'da bulunan ortak yazarlık analizinin yoğunluk görselleştirmesinde ülkelerin yazı fontu dikkate alındığında en fazla iş birliği içerisinde bulunulan ülkelerin Australia ve USA olduğu anlaşılmaktadır. Ardından Peoples R China gelmektedir.

Şekil 79. WoS'da Ükelere Göre Ortak Yazarlık Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi

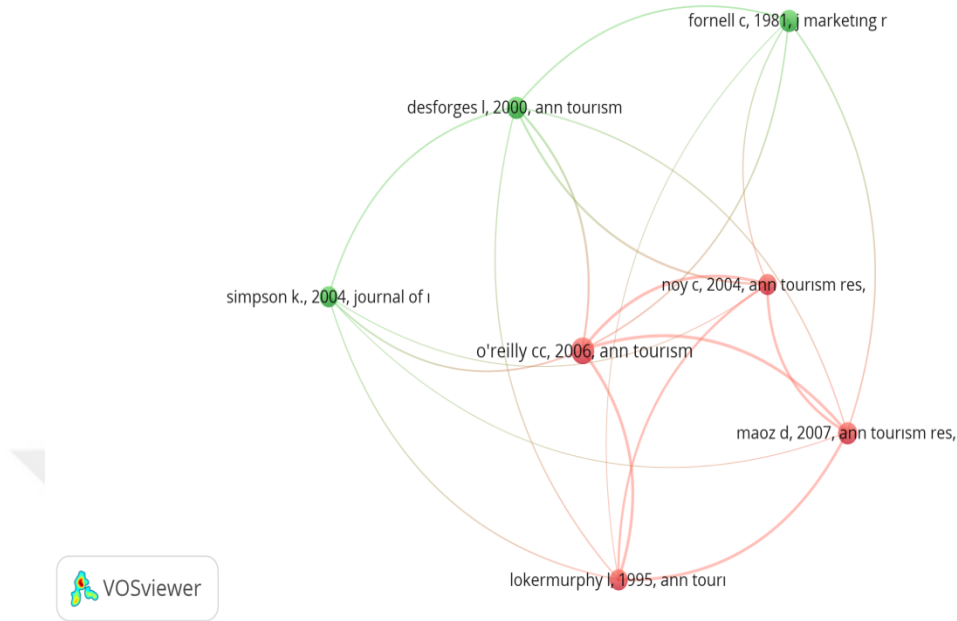
4.4.4. Ortak Atıf Analizi (Co-citation)

Ortak atıf analizinde, yazarların çalışmalarında atıf gösterdikleri referanslar, kurumlar, ülkeler incelenerek analizin görselleştirmesi yapılmış ve böylelikle alanda en fazla atıf yapılan referanslar, kurumlar, ülkeler belirlenmiştir.

4.4.4.1. Alıntı Yapılan Referansların Analizi (Cited References)

İlgili veri tabanında alıntı yapılan referansların ortak atıf analizinde toplam 20349 referans tespit edilmiştir. Bu referanslar arasından minimum 15 kere alıntı

yapılan 7 referans bulunmaktadır. Belirtilen 7 referans seçilerek oluşturulan ağ görselleştirmesi Şekil 80’de gösterildiği gibidir.

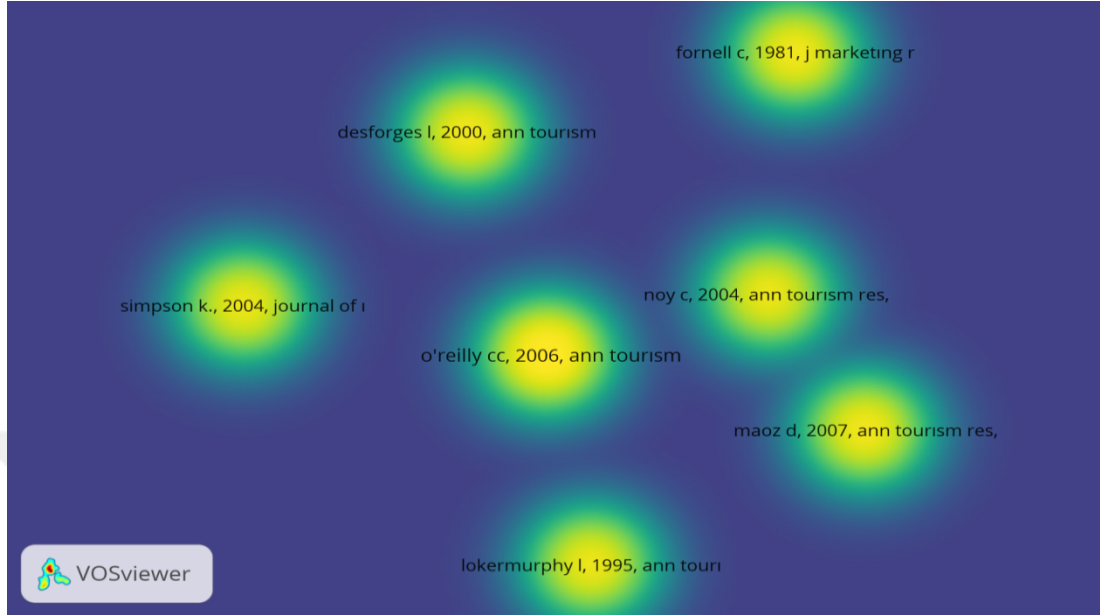

Şekil 80. WoS’da Referanslara Göre Ortak Atıf Analizi Ağ Görselleştirmesi

Şekilde 7 referans 2 grupta kümelenmektedir. Kırmızı küme 4, yeşil küme 3 referans içermektedir. Referansların en fazla atıf gösterilenden en az atıf gösterilene doğru sıralaması; O’Reilly, C. C. (2006). From Drifter to Gap Year Tourist: Mainstreaming Backpacker Travel. *Annals of Tourism Research*, 33(4), 998-1017 (22 atıf), Maoz, D. (2007). Backpackers’ Motivations the Tole of Culture and Nationality. *Annals of Tourism Research*, 34(1), 122-140 (17 atıf), Desforjes, L. (2000). Traveling the World: Identity and Travel Biography. *Annals of Tourism Research*, 27(4), 926-945 (17 atıf), Fornell C, 1981, *J Marketing Res*, v18, p39 (17 atıf), Noy, C. (2004). This Trip Really Changed Me: Backpackers’ Narratives of Self-change. *Annals of Tourism Research*, 31(1), 78-102 (16 atıf), Loker-Murphy, L., (1995). Young Budget Travelers: Backpackers in Australia. *Annals of Tourism Research*, 22(4), 819-843 (16 atıf), Simpson, K. (2004). ‘Doing Development’: The Gap Year, Volunteer-Tourists and A Popular Practice of Development. *Journal of International Development: The Journal of the Development Studies Association*, 16(5), 681-692 (16 atıf) olacak şekilde sıralamak mümkündür.

Verilerin yoğunluk görselleştirmesinin gösterildiği Şekil 81’e bakıldığında, atıf yapılan referanslar arasında çok büyük farklılık bulunmadığını anlamak mümkün

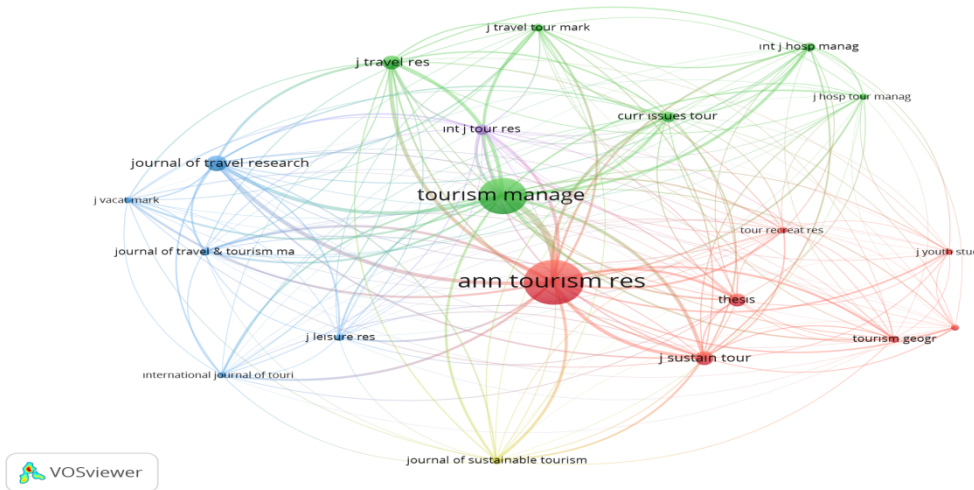
olacaktır. En fazla atıf yapılan referans 22 atıf sayısı ile O'Reilly, C. C. (2006)'dir. 17 kez atıf gösterilen 3, aynı referans sayısına sahip 16 kez atıf gösterilen 3 ayrı referans bulunmaktadır.

Şekil 81. WoS'da Referanslara Göre Ortak Atıf Analizi Yoğunluk Görselleştirmesi

4.4.4.2. Alıntı Yapılan Kaynakların Analizi (Cited Sources)

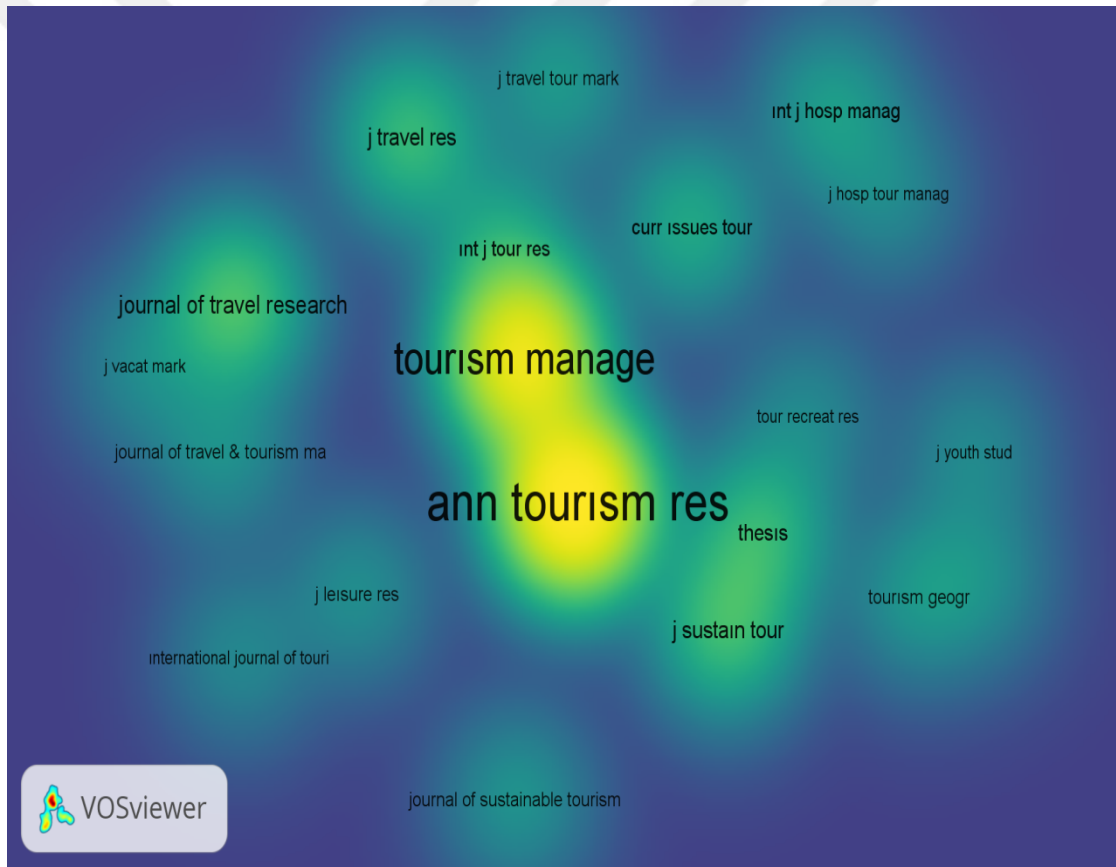
11835 tane atıf yapılan kaynak tespit edilmiştir. En az 50 kere alıntılanan kaynaklar arasında analiz gerçekleştirilmek istendiğinde 20 kaynak bu değeri karşılamaktadır. Şekil 82'de 20 kaynağa ait ortak atıf analizinin ağ görselleştirmesine yer verilmektedir.

Şekil 82. WoS'da Kaynaklara Göre Ortak Atıf Analizi Ağ Görselleştirmesi

Alıntılanan kaynaklar, Şekil 82’de 5 kümeye ayrılmaktadır. Birinci küme olan kırmızı renkli kümede 7, ikinci küme olan yeşil kümede 6, üçüncü küme olan mavi kümede 5, dördüncü küme olan sarı kümede 1 ve beşinci küme olan mor kümede 1 kaynak gruplanmaktadır. Şekil 82 incelendiğinde en fazla atıf yapılan kaynağın, 956 atıf sayısı ile kırmızı kümede yer alan Annals of Tourism Research olduğunu söylemek mümkündür. İkinci sırada 708 atıf sayısı ile Tourism Management gelmektedir. Üçüncü sırada ise 212 kere atıf yapılan Journal of Travel Research dergisi bulunmaktadır. Buna karşılık, diğer 17 kaynak nispeten daha az alıntıya ve zayıf bağlantılara sahiptir. Bu nedenle yoğunluk görselleştirmesi (Harita 83) en çok alıntı yapılan kaynaklar olan “Annals of Tourism Research”, “Tourism Management” ve “Journal of Travel Research ” dergilerini açıkça vurgulamaktadır.

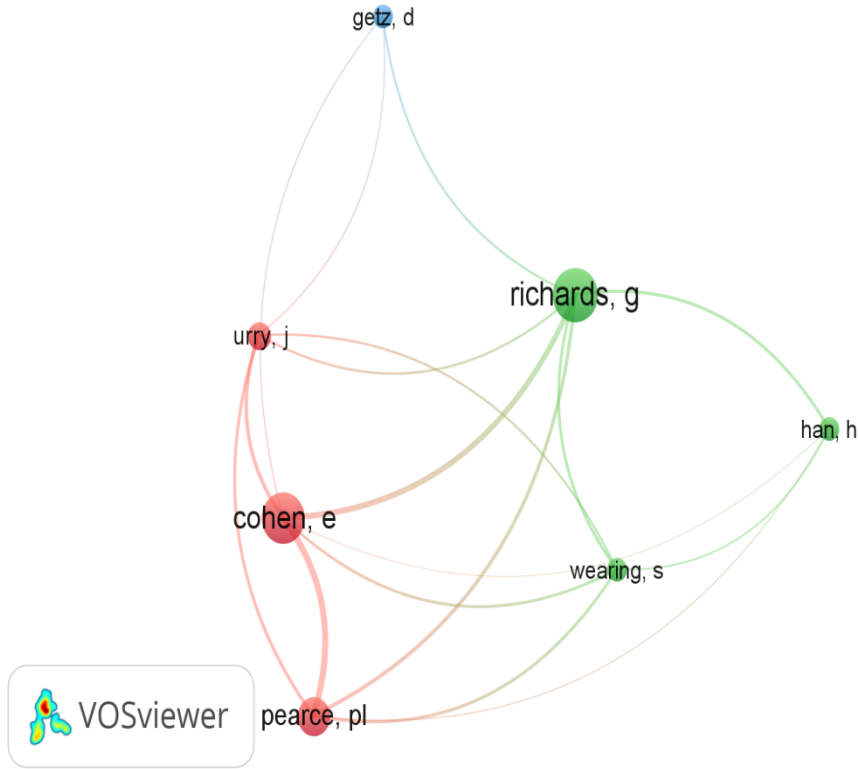
Şekil 83. WoS’da Kaynaklara Göre Ortak Atıf Analizinin Yoğunluk Görselleştirmesi

4.4.4.3. Alıntı Yapılan Yazarların Analizi (Cited Authors)

WoS veri tabanında bulunan gençlik turizmi kapsamındaki çalışmalarda atıf yapılan toplam 15003 yazar tespit edilmiştir. Bu yazarlar arasında en az 40 kez atıf

yapılan 7 yazar bulunmaktadır. Şekil 84, yazarı analiz birimi olarak tutan ve böylece belirlenen 7 yazara ait ortak atıf ağ analizini göstermektedir. Yazarlar kırmızı, yeşil ve mavi olmak üzere 3 kümeye ayrılmaktadır. Birinci kümede (kırmızı) 3, ikinci kümede (yeşil) 3, üçüncü kümede (mavi) ise 1 yazar gruplanmaktadır. Şekil 84’te yer alan yazarların atıf sayısına göre sıralaması; Richards, G. 89 atıf, Cohen, E. 83 atıf, Pearce, P.L. 64 atıf, Urry, J. 46 atıf, Getz, D. 40 atıf, Han, H. 40 atıf, Wearing, S. 40 atıf olarak sıralanmaktadır.

En fazla atıf yapılan yazarın Richards, G. ardından Cohen, E. olduğu Şekil 84’te yer alan ağ haritasından anlaşılmaktadır. Ayrıca Cohen, E. ve Pearce, P.L. arasında oluşan ağ çizgisinin kalınlığı aralarındaki ilişkinin güçlü olduğunu göstermektedir.

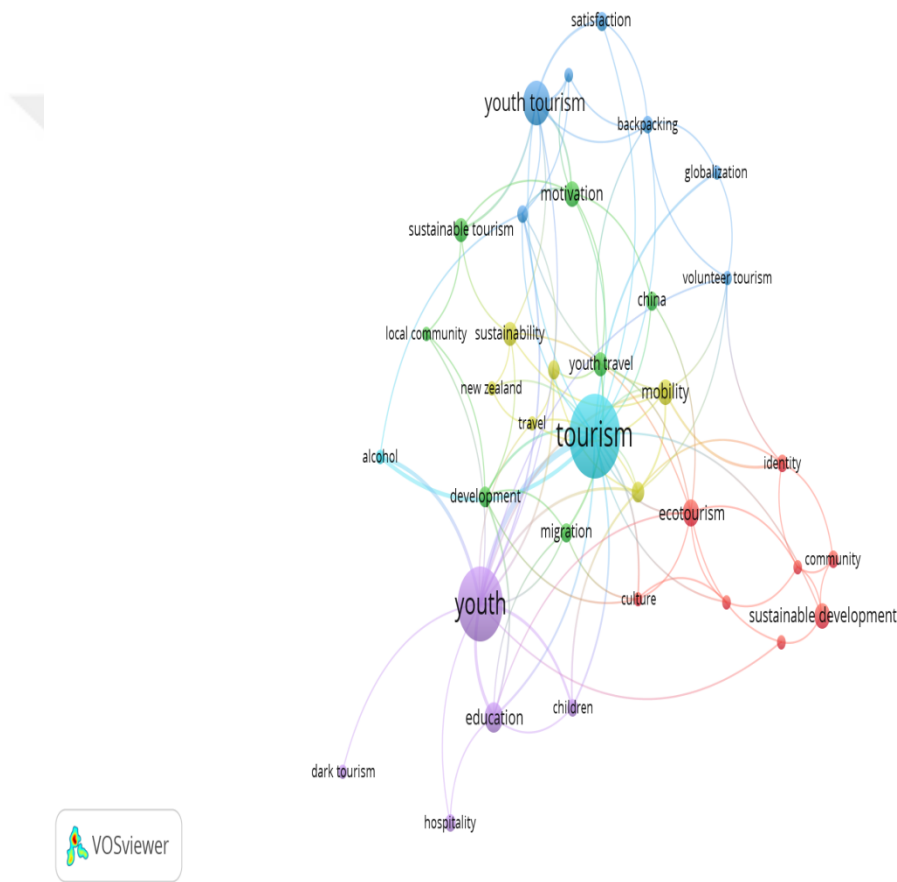

Şekil 84. WoS’da Yazarlara Göre Ortak Atıf Analizi Ağ Görselleştirme

4.4.5. Eş Dizimlik Analizi (Co-occurrence)

Gençlik turizmi araştırmalarının odak noktasını göstermek amacıyla, 532 çalışmanın anahtar kelimeleri analiz edilerek en sık kullanılan kelimeler belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmalarda kullanılan 1802 anahtar kelime arasından en

az 5 tekrarı bulunan toplam 36 kelime tespit edilmiştir. 1 anahtar kelimenin diğerleri ile bağlantısı bulunmadığından dolayı analize dahil edilmeyerek 35 kelime ile analiz gerçekleştirilmiştir. Şekil 85'te yer alan ağ görselleştirmesinde gösterildiği gibi anahtar kelimeler arasındaki güç bağlantılarına dayanarak altı küme oluşturulmuştur. Kümeleri oluşturulan toplam kelime sayılarına bakıldığında; kırmızı kümede 8, yeşil kümede 7, mavi kümede 7, sarı kümede 6, mor kümede 5, turkuaz kümede ise 2 anahtar kelimenin bulunduğunu ifade etmek mümkündür. Aşağıda kelimelerin tekrar sayısı ayrıntılı olarak açıklanmaktadır.

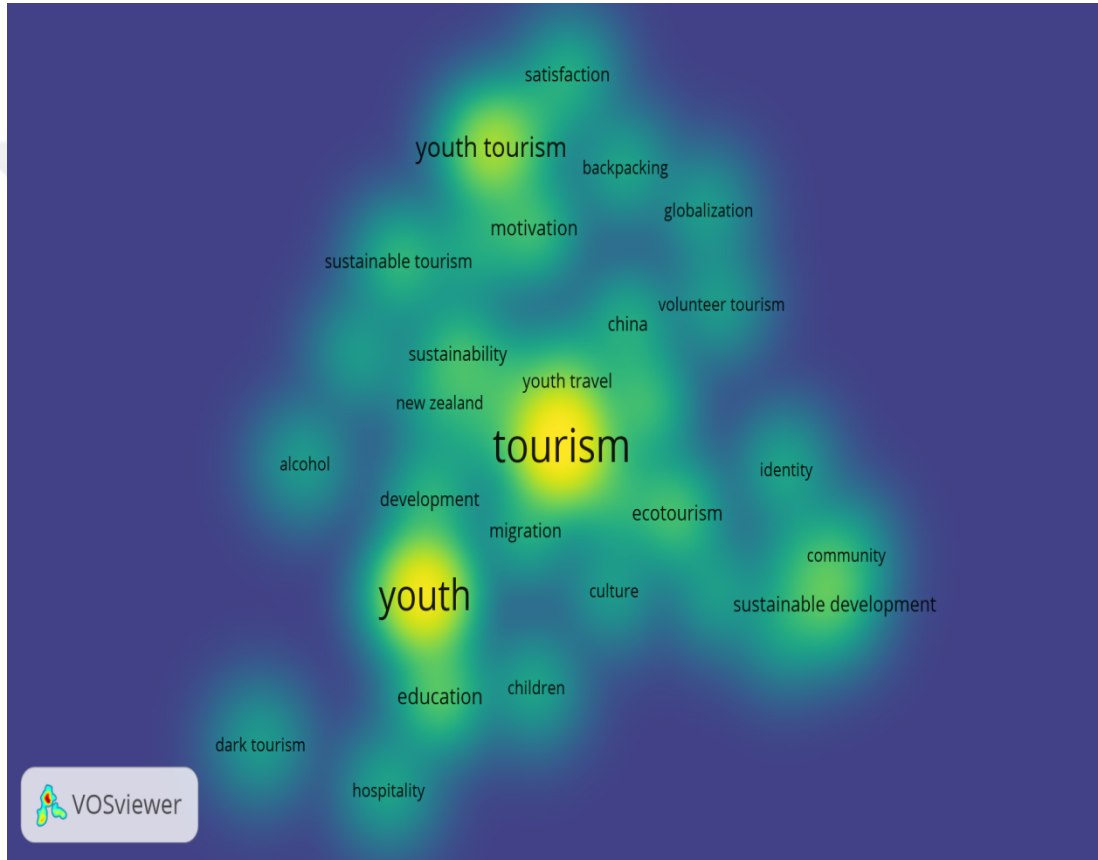

Şekil 85. WoS'da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Eş Dizimlilik Ağ Görselleştirilmesi

Şekil 85'te analizi gerçekleştirilen 35 anahtar kelimenin tekrar sayısına göre sıralaması; Tourism 53, Youth 45, Youth Tourism 22, Education 13, Ecotourism 11, Mobility 10, Motivation 10, Sustainable Development 10, Sustainability 9, Youth Travel 9, Sustainable Tourism 9, Young People 8, Development 8, Gender 7, Migration 7, Satisfaction 7, China 7, Leisure 6, Children 6, Backpacking 6, Identity 6, Community 6, Hospitality 6, Alcohol 5, Culture 5, Volunteer Tourism 5,

Backpackers 5, Rural Tourism 5, Travel 5, Cultural Tourism 5, Globalization 5, Conservation 5, Local Community 5, New Zealand 5, Dark Tourism 5 kez tekrarı bulunmaktadır.

En çok tekrar edilen kelimeleri vurgulamak amacıyla Şekil 86’da anahtar kelimelerin analizine ait yoğunluk görselleştirmesi oluşturulmuştur. Şekil 86’ya bakıldığında en çok tekrar edilen anahtar kelimenin ‘‘Tourism’’ daha sonra ise ‘‘Youth’’ olduğu açıkça belli olmaktadır. ‘‘Youth Tourism’’ anahtar kelimesini ise en sık kullanılan üçüncü kelime olarak belirtmek mümkündür.

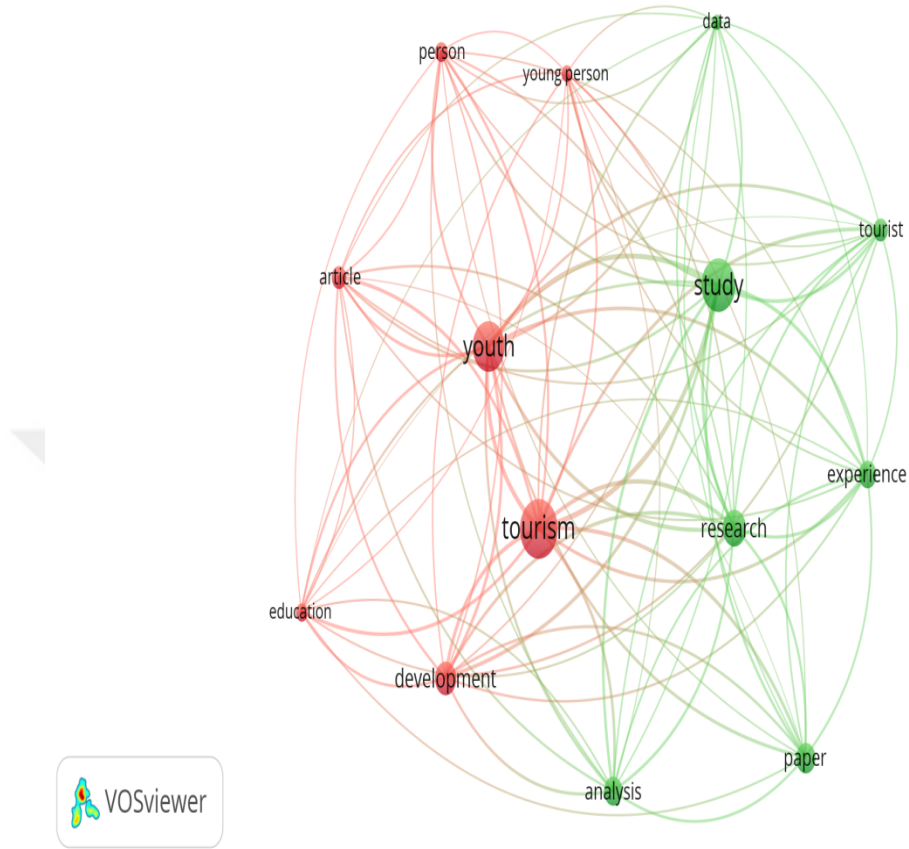

Şekil 86. WoS’da Gençlik Turizmi Çalışmalarının Eş Dizimlilik Yoğunluk Görselleştirilmesi

4.4.6. Metin Verilerine Dayalı Eş Dizimlilik Harita Analizi

WoS veri tabanı aracılığıyla elde edilen gençlik turizmi ile alakalı 532 çalışmanın özetlerinde geçen kelimeler analiz edilerek, bir kelimenin kaç kez tekrarlandığı belirlenmiştir. Tanımlanan 12679 terimden 24 terim, 50'nin üzerindeki minimum eşleşme sayısının eşliğini karşılamaktadır. VOSviewer'ın varsayılan yapılandırması olarak, ağı oluşturmak için bu terimlerden %60 en yüksek alaka

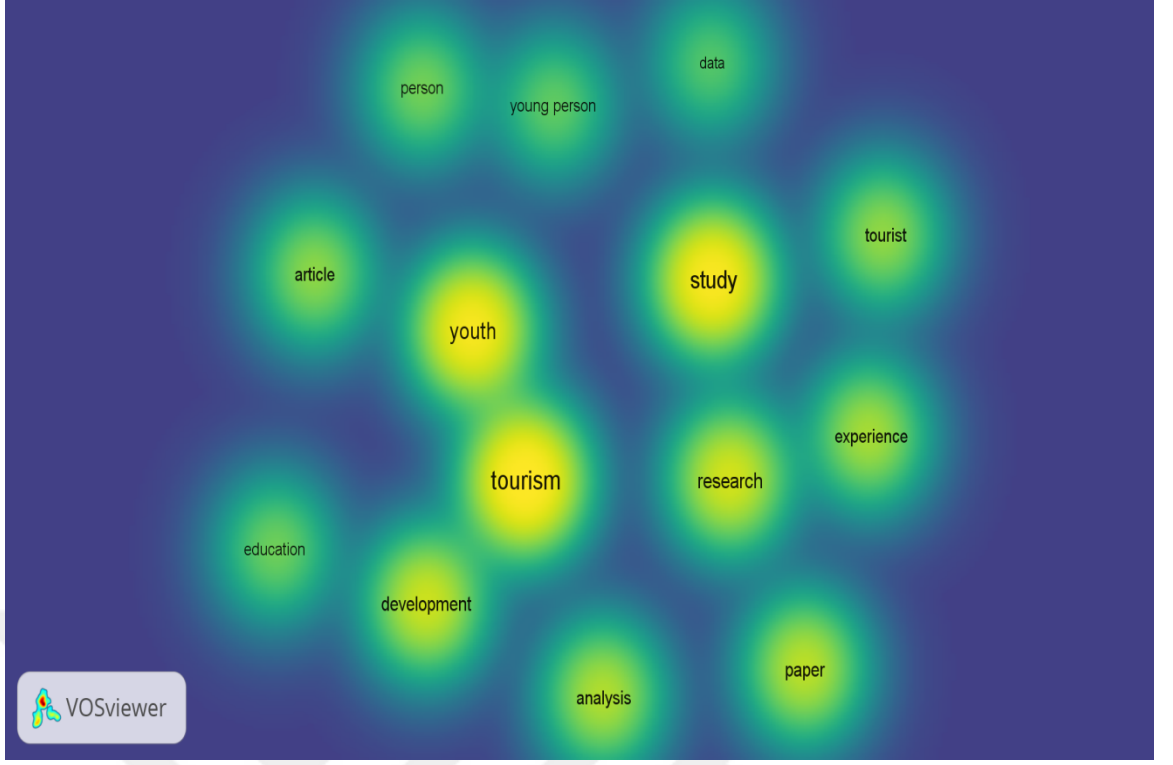
düzeyine sahip terimler seçilmiştir. Analiz, Şekil 87’deki eş dizimlilik ağ haritasında gösterildiği gibi 14 terimin seçilmesiyle sonuçlanmıştır.

Şekil 87. WoS’da Metin Verilerine Dayalı Eş Dizimlilik Ağ Görselleştirmesi

14 kelime, kırmızı ve yeşil renkli iki ayrı küme oluşturmaktadır. Kırmızı renkli birinci kümeye ve yeşil renkli ikinci kümeye 7’şer tane kelime tanımlandığı görülmektedir. Çalışmaların özetlerinde geçen ve belirlenen alaka düzeyi varsayılarak seçilen kelimelerin oluşum sayısına göre sıralaması yapıldığında; Tourism 301, Study 269, Youth 255, Research 176, Development 170, Paper 150, Analysis 143, Experience 130, Tourist 113, Article 110, Person 92, Education 88, Young Person 80, Data 74 tekrar sayısı ile sıralamayı oluşturmaktadır.

Şekil 88’de oluşturulan yoğunluk görselleştirmesi incelendiğinde çalışmaların özetlerinde en fazla kullanılan kelimenin ‘‘ Tourism’’ olduğu renk yoğunlundan belli olmaktadır. Bu kelimeyi takiben ikinci sırada ‘‘Study’’, üçüncü sırada ise ‘‘ Youth’’ kelimesi gelmektedir.

Şekil 88. WoS'da Metin Verilerine Dayalı Eş Dizimlilik Yoğunluk Görselleştirme

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde gençlik turizmi üzerine yapılan çalışmaların yapısını incelemek ve ilgili alana genel bakış sunmak amacıyla yapılan analiz sonucundan elde edilen bulgular doğrultusunda sonuçlara ve önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuçlar

Turizm sektörü hızla büyümekte ve dünya ekonomisine sağladığı katkılar nedeniyle önemi giderek artan bir sektör haline gelmektedir. Bu büyüme beraberinde turizmin çeşitliliğini meydana getirmiş ve sektörü alternatif turizm arayışlarına yöneltmiştir (Uğuz, 2011, s. 333). Gençlik turizmi alternatif turizm çeşitlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Genç gezginlerin daha az konfor arayarak sürekli seyahat halinde bulunmasının yanında gerek normal turistten fazla harcama yapmaları gerekse kültürler arası etkileşimde daha istekli olmaları gençlik turizminin turizm pazarına önemli ölçüde katkı sağladığının bir göstergesidir.

Gençlik turizminin uzun zamandır uluslararası bir öneme sahip olmadığı düşünülmektedir (Richards ve Wilson, 2005, s. 39). Dünya çapındaki önemine rağmen kısa vadede sağladığı katkılar göz önünde bulundurularak üzerinde durulması ve geliştirilmesi gereken bir turizm çeşidi olarak görülmemektedir. Bu, gençlik turizmi alanında yapılan çalışmaların kısıtlı olmasından da anlaşılmaktadır. Bu konuda daha fazla araştırma yapılması gerektiği düşünülmektedir. Bu nedenle, bu araştırma gençlik turizminin önemini vurgulayarak alanın mevcut durumunu belirlemek amacıyla geçmişten günümüze yapılan gençlik turizmi konulu çalışmaları bibliyometrik analiz tekniği ile incelemektedir. Yapılan çalışma ileride gençlik turizmi üzerine yapılacak çalışmalar için yol haritası niteliği taşımaktadır.

Gençlik turizmi ile ilgili uluslararası çalışmalar Scopus ve Web of Science veri tabanından “youth tourism” anahtar kelimesi kullanılarak elde edilmiştir. Scopus veri tabanından dışa aktarılan toplam 672, WoS veri tabanında ise 532

çalışma bulunmaktadır. Çalışmanın amacı doğrultusunda elde edilen bibliyometrik veriler sayesinde belgeler, yazarlar, kaynaklar, kurumlar ve ülkeler arasındaki ilişkileri gösteren haritaları oluşturmak için VOSviewer görselleştirme yazılımı kullanılmıştır.

Scopus veri tabanında gençlik turizmi çalışmalarının ilk 1969 yılında, WoS veri tabanında ise 1988 yılında yayınlandığı görülmektedir. WoS veri tabanında gençlik turizmi çalışmalarının yayınlamasında bir gecikme söz konusu olsa da iki veri tabanında da yayın sayılarının genel olarak düzensiz bir ivme oluşturduğu dikkat çekmektedir. En fazla yayın ise Scopus veri tabanında 2020 yılında 83 yayın, WoS veri tabanında 2019 yılında 71 yayın olduğu görülmektedir. Her iki veri tabanın uluslararası veri tabanı olduğu göz önünde bulundurulduğunda yıl bazında yapılan çalışma sayılarının günümüze kadar 100' ü geçmemesi gençlik turizminin turizm sektöründeki önemine rağmen araştırmacılar tarafından göz ardı edilen bir konu olduğunu açıkça göstermektedir.

En verimli yazarları belirlemek amacıyla yapılan analiz sonucunda, her iki veri tabanında da 7 yayın sayısı ile en verimli yazarın Sebastien Tutenges olduğu sonucuna ulaşılmıştır. WoS veri tabanında 7 yayın sayısı, Scopus veri tabanında ise 6 yayın sayısı ile Mao-Ying Wu ikinci sırada yer almaktadır. Dolayısıyla bu iki yazarın alana en fazla katkı sağlayan yazarlar olduğunu söylemek doğru bir ifade olacaktır. Fakat yine de en fazla yayın sayısının 7 olması bu alandaki üretkenliğin düşük olduğunun bir göstergesidir.

Bu konuda en fazla başvuru alan dergileri belirlemek amacıyla yapılan analiz sonucuna göre; Scopus' ta, Teoriya I Praktika Fizicheskoy Kultury dergisi 26 yayın sayısı ile birinci sırada yer almaktadır. Annals of Tourism Research ise, 13 yayın sayısı ile WoS' ta en fazla yayın sayısına sahip dergiler sıralamasında birinci, Scopus' ta ise 17 yayın sayısı ile ikinci sırada yer alarak her iki veri tabanında da öne çıkmaktadır. Journal of China Tourism Research ise WoS' ta ikinci sırada gelmektedir. Sonuçlar genel olarak, Teoriya I Praktika Fizicheskoy Kultury, Annals of Tourism Research ve Journal of China Tourism Research' ün ilgili araştırmaları paylaşmak için önemli kanallar olduğunu göstermektedir. Araştırmaların çoğunluğunun turizm ile alakalı dergilerde yayınlanması beklenesi bir sonuç olmasına rağmen Scopus'ta ilk sırada yer alan Teoriya I Praktika Fizicheskoy Kultury dergisinin sağlık ile alakalı olması dikkat çekici bir ayrıntıdır.

Ülkeler bazında gençlik turizmi ile ilgili çalışmaların bilimsel üretiminde Amerika Birleşik Devletleri, WoS çalışmalarının %13,5'i (72) ve Scopus'un %13,1'i (107) ile öne çıkmaktadır. Ardından Avustralya WoS'ta toplam çalışmaların %10,7'sini (57), Scopus'ta %7,2'sini (59) oluşturarak en fazla katkı sağlayan ülkeler arasında ikinci sırada gelmektedir. Amerika Birleşik Devletleri ve Avustralya'nın her iki veri tabanında da ilk sıralarda yer alması gençlik turizmi araştırmalarında bu ülkelerin lider konumunda olduğunu göstermektedir. Bunun yanında en üretken kurumlar arasında Rusya'da bulunan Russian State University of Physical Education, Sport, Youth and Tourism 11 yayın (%2,5) ile Scopus veri tabanında ilk sırada yer almaktadır. Ayrıca iki veri tabanında da en üretken ülkeler listesinde ilk 5'te yer alan Rusya'nın, Teoriya I Praktika Fizicheskoy Kultury dergisine de ev sahipliği yaptığı göz önünde bulundurulursa gençlik turizminde Rusya'nın da önemli bir yere sahip olduğunu ifade etmek mümkün olmaktadır. Ardından Hong Kong Polytechnic University 11 yayın (%2) ile WoS'ta birinci sırada yer alırken Scopus'ta 10 yayın (%2) ile katkı sağlayarak en üretken kurumlar arasında ikinci sırada yer almaktadır. Bunu WoS ve Scopus veri tabanında sırasıyla ikinci ve üçüncü sırada yer alan Griffith University izlemektedir. Dolayısıyla her iki veri tabanının analiz sonucu Rusya, Çin ve Avustralya'da bulunan kurumların en fazla katkı sağlayan kurumlar olduğunu göstermektedir.

Araştırmaların büyük bir bölümü (Scopus 412, WoS 228 yayın) sosyal bilimler çerçevesinde yürütülmektedir. Ardından sırasıyla Scopus'ta 270 ve WoS'ta 84 yayın ile işletme ve Scopus'ta 110, WoS'ta 54 yayın ile çevre bilimleri gelmektedir. Bu doğrultuda, her iki veri tabanının araştırma alanları sınıflandırmasında ilk üç sırada yer alan alanların birbirleriyle örtüştüğü görülmektedir. Araştırma alanlarının çeşitliliği gençlik turizminin farklı bakış açılarından ele alınabileceğini kanıtlar niteliktedir. Öte yandan psikoloji ve enerji alanlarının yayın sayısı bakımından son sıralarda yer aldığı görülmektedir. Dolayısıyla gençlik turizmi kapsamında bu alanlarda bir eksiklik söz konusu olduğunu söylemek mümkündür.

Gençlik turizmi ile ilgili yapılan çalışmaların belge türü incelendiğinde büyük bir kısmının her iki veri tabanında da makale olarak yayınlandığı ortaya çıkmaktadır. Araştırma makalesi olarak yayınlanan çalışmalar, Scopus'ta toplam çalışmaların %75'ini, WoS'da ise %78'ini oluşturmaktadır. Aynı zamanda, Scopus veri tabanında

yer alan bibliyometrik verilere göre bu alandaki araştırmaların çoğunluğunun dergilerde (% 82) yayınlandığı görölmektedir. Daha sonra kitap (% 9) ve bildiri (%6) yayınları gelmektedir. Buradan hareketle araştırmacıların çalışmalarını yayınlamakta en çok dergileri tercih ettiği, kitap ve bildiri yayınlarının dergilerin gerisinde kaldığını ifade etmek mümkündür.

Çalışmaların finansman sponsorları göz önünde bulundurularak yapılan analiz sonucuna göre ise toplam 6 yayını destekleyen European Commission (Scopus) alışmalara fon sağlayan sponsorlar listesinin en başında gelmektedir. Bunu WoS'ta 5'er yayına finansman sağlayan Economic Social Research Council (Esrc), National Natural Science Foundation Of China (Nsfc) ve Uk Research Innovation (Ukri) izlemektedir.

Yayın dili analizine göre, bu araştırmada incelenen konuyla ilgili en üretken ölkelerin anadili ile örtüşen İngilizce, yayın sayılarının büyük bir bölümünde hakimiyet sağlayarak diğer dillerin çok üzerinde öne çıkmaktadır. WoS 486 yayın ile İngilizcenin %91,3'ünü, Scopus ise 602 yayın ile yaklaşık %87,8'ini tekelinde tutmaktadır. Rusça ise Scopus'ta 34 yayın, WoS'ta ise 19 yayın ile ikinci sırada gelmektedir. Sonuç itibariyle uluslararası dergilerin çoğunluğunun İngilizce olarak yayınlanması nedeniyle diğer diller ile yayınlanan yayın sayılarının İngilizceye kıyasla geride kaldığı düşünölmektedir.

Scopus veri tabanından farklı olarak Web of Science veri tabanından elde edilen bibliyometrik verilere göre; Perspectives On Asian Tourism ve Iceri Proceedings gençlik turizmi ile ilgili sırasıyla 7 ve 6 yayın yayınlamaya sahip kitap serisi başlıkları listesinin ilk iki sırasını oluşturmaktadır. 191 yayın sayısı ile en fazla konaklama dinlenme spor turizmi konu kategorisinde yayın yayınlandığı görölmektedir. Editörler dikkate alınarak yapılan analiz sonucuna göre ise 11 yayın sayısı ile en fazla yayına sahip editörlerin L. Gómez Chova, A. López Martínez, I. Candel Torres olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Vosviewer yazılımı ile elde edilen analiz sonuçlarına göre; en fazla alıntılanan belgenin Scopus veri tabanında 1988 yılında Riley P.J. (222 Atıf) tarafından, WoS veritabanında ise 2012 yılında Lyons K. (171 Atıf) tarafından yayınlanan belge olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bazı çalışmalarda bir yayına yapılan alıntı sayısının yayınlanma zamanı ile ilişkili olduğu savunulsa da (Qiu ve

Chen, 2009, s. 602) Eysenbach (2006, s. 696) tarafından yapılan çalışmada alıntı sayısının erişilebilirlikle alakalı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu analiz sonucu Eysenbach'in çalışmasını doğrular niteliktedir. Dolayısıyla daha önceki yıllarda yayınlanan çalışmalar olsa dahi analize göre, araştırma alanında en fazla alıntı yapılan ve en fazla etkiye sahip olduğu tespit edilen belgelerden birinin 2012 yılında Lyons K. tarafından yayınlandığı görülmektedir. Çalışmada incelenen iki veri tabanı da gençlik turizmi hakkında en çok alıntı yapılan kaynak bakımından tutarlılık göstermektedir. Bu bağlamda, ilgili alanda en fazla alıntı yapılan kaynak ayrıca en üretken kaynaklar arasında bulunan *Annals of Tourism Research* dergisidir. *Annals of Tourism Research* dergisinin hem etkililik hem de üretkenlik açısından öne çıkması gençlik turizmi kapsamında oldukça önemli bir yere sahip olduğunu göstermektedir.

İlgili alanda en fazla atıf yapılan yazarlar incelendiğinde WoS ve Scopus veri tabanlarında ilk sırada bulunan yazarların değişiklik gösterdiği görülmektedir. Bu konuda veri tabanlarının tutarlılık göstermemesi ilgili veri tabanlarında yer alan toplam bağlantı gücü düşük olan yazarların analize dahil edilmemesinden kaynaklanmaktadır. Scopus'ta en fazla alıntı yapılan yazar Erik Cohen (243) iken WoS'ta Sebastien Tutenges'dır (121). İki veri tabanının sonucuna göre Erik Cohen ve Sebastien Tutenges'in alanda etkili yazarlar olduğunu kabul etmek mümkün olmaktadır.

Çalışmaların kurumları dikkate alınarak yapılan atıf analizi ve diğer tüm kurum temelli analizler, Scopus veri tabanında yer alan çalışmalara ait kurum bilgilerinin düzenli giriş yapılmaması nedeniyle olası bir yanlış sonucu önlemek amacıyla sadece Web of Science veri tabanındaki bibliyometrik veriler ile gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda, en fazla atıf yapılan kurumların Newcastle Üniversitesi (190), Aarhus Üniversitesi (127) ve Griffith Üniversitesi (125) olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Ülkeler bazında atıf analizinde ise Amerika Birleşik Devletleri Scopus'ta (1830) en fazla alıntı yapılan ülkelerin en başında yer alırken WoS'ta (495) ikinci sırada yer almaktadır. WoS'ta ise Avustralya (653) en fazla alıntı yapılan ülke konumunda olduğu belirlenmiştir. Amerika Birleşik Devletleri ve Avustralya'nın en çok yayın üreten ülkeler olmasının yanında aynı zamanda incelenen alanda en etkin

lkeler olması bu ülkelerin gençlik turizmi açısından yadsınamaz bir önem derecesine sahip olduğunu göstermektedir.

Gençlik turizmi araştırmalarının paylaştıkları referans sayısına göre öğelerin ilişkisini bulmak ve bu ilişkilerin en fazla alıntıladığı belgeleri, kaynakları, yazarları kurumları, ülkeleri belirlemek amacıyla yapılan bibliyografik eşleşme analizi ile aynı zamanda analiz birimlerinin alanla ne derece ilgili olduğu tespit edilmiştir. Bu bağlamda, toplam bağlantı gücü en yüksek belgelerin Scopus'ta Ong C.-E. (2012), WoS'ta Chen (2014) olduğu belirlenmiştir. Dolayısıyla bu belgeler alanla en ilişkili belgelerdir. Verilere göre oluşturulan bibliyografik eşleme ağında iki veri tabanında da en fazla alıntılanan belge Lyons K. (2012)'dir.

Analiz birimi kaynaklar seçilerek yapılan bibliyografik eşleştirme analizine göre toplam bağlantı gücü en yüksek kaynak her iki veri tabanında da Journal of Travel and Tourism Marketing'dir. En fazla alıntılanan kaynak ise Annals of Tourism Research'dr. Yazarlar bazında en gcl bağlantıya sahip yazar WoS veri tabanında Hongrui Zhu iken Scopus veri tabanında Mao-Ying Wu'dur. En fazla alıntılanan yazar ise WoS'ta Sebastien Tutenges, Scopus'ta Erik Cohen'dir.

WoS veri tabanından elde edilen bibliyometrik verilere göre toplam bağlantı gücü en yüksek kurum dolayısıyla alanla en ilişki kurum Hong Kong Politeknik niversitesi'dir (377). En fazla alıntılanan ve bibliyografik eşleştirme ağında en çok tercih edilen kurumun ise Newcastle niversitesi (190) olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

lkeler bazında yapılan bibliyografik eşleştirme sonucuna göre WoS'ta en yüksek toplam bağlantı gücüne sahip ülkenin Avustralya (5767), Scopus'ta ise Amerika Birleşik Devletleri (4072) olduğu görülmektedir. Ayrıca bibliyografik eşleştirme gücüne doğru orantılı olarak bu ülkeler en fazla alıntılanan ülke konumunda yer almaktadır.

İlgili alanda atıfta bulunulan referanslar, kaynaklar ve yazarlar arasında analiz birimlerinin alanla ilişkisini sahip olduğu ortak atıfların sayısı ile belirlemek amacıyla yapılan ortak atıf analiz sonucuna göre; Scopus veri tabanında Alethea Sellars tarafından 1988 yılında dans müziğinin İngiltere'deki gençlik turizmi hareketliliği üzerindeki etkisini ölçmek amacıyla yapılan çalışma 6 atıf sayısı ile en fazla ortak atıf alan referans niteliği taşırken, WoS veri tabanında Camille Caprioglio O'Reilly tarafından 2006 yılında sırt çantalı seyahat olarak adlandırılan

backpacker travel'in gelişimini ve sırt çantasıyla seyahat algısındaki dönüşümleri belirlemek amacıyla yapılan çalışma 22 atıf sayısı ile en fazla ortak atıf alan referans niteliği taşımaktadır. Scopus veri tabanı gençlik turizmi alanında daha çok çalışmaya sahip olmasına rağmen en fazla ortak atıfa sahip çalışma WoS veri tabanında bulunmaktadır. Bunun yanında yazarlar ve kaynaklar dikkate alınarak yapılan ortak atıf analiz sonucunda ise her iki veri tabanında da Annals Of Tourism Research'ün (Scopus 1026, WoS 956) en fazla alıntılanan kaynak, Greg Richards'ın (Scopus 135, WoS 89) ise en fazla alıntılanan yazar olduğu görülmektedir.

Gençlik turizmi üzerine yayın yapan yazarların, kurumların ve ülkelerin iş birliği modelini belirlemek için uygulanan ortak yazarlık analiz sonucuna göre, Scopus veri tabanında yazarlar arasında 5 kümede, WoS veri tabanında ise 6 kümede iş birliği saptanmıştır. Diğer yazar iş birliklerine kıyasla aralarındaki bağlantının en güçlü olduğu yazar grupları Scopus'ta Mao-Ying Wu ve Philip L. Pearce, Elena Cavagnora ve Simona Staffieri, Maria Joao Carneiro ve Celeste Eusebio iken WoS'ta ise Tara Duncan, Hazel Tucker ve Hongrui Zhu'dur. Gençlik turizmi ile ilgili çalışmaların yazarları arasındaki iş birliği bağlantılarının Scopus'ta 5, WoS'ta 6 kümede oluşması ve bu iş birliklerinden sadece 4 kümenin toplam bağlantı gücü bakımından öne çıkması, bu ağdaki yazarların birbirleriyle düşük düzeyde bağlantıya sahip olduğu ve potansiyel iş birliklerin sağlanmadığı anlamına gelmektedir.

WoS veri tabanından elde edilen bibliyografik verilere dayanarak, kurumlar bazında oluşturulan iş birliği ağının 3 kümeye ayrıştığı görülmektedir. En fazla iş birliği geliştirilen kurum ise 3 kurum ile bağlantılı olduğu tespit edilen Johannesburg Üniversitesi'dir. Diğer kurumların 2 iş birliği bulunmaktadır. Gerek en üretken gerekse en etkili kurumlar listesinde ilk üç sırada yer almayan Johannesburg Üniversitesi'nin en fazla iş birliği içerisinde bulunan kurum olması oldukça dikkat çekicidir.

Ülkeler arası iş birliğini ortaya çıkarmak amacıyla yapılan analiz sonucuna göre; en fazla iş birliği kurulan ülkelerin Amerika Birleşik Devletleri (Scopus 19-WoS 14) ve Avustralya (Scopus 16-WoS 14) olduğu görülmektedir. Ülkeler için ortak yazarlık ağının değerlendirilmesi, en üretken ve en etkin ülkeler sıralamasında öncü olan bu iki ülkenin ayrıca en fazla iş birliği geliştirilen ülkeler olduğunu göstermekte ve gençlik turizmi araştırmalarında yüksek derecede öneme sahip olduklarını bir kez daha belirtmektedir.

Anahtar kelimeler seçilerek incelenen eş dizimlilik ağı ile gençlik turizmi çalışmalarında en yaygın kullanılan anahtar kelimeler belirlenmiştir. Bu bağlamda çalışmalarda en çok kullanılan anahtar kelimeler her iki veri tabanında da sırasıyla Tourism, Youth ve Youth Tourism'dir. Bu kelimelerin ardından her iki veri tabanında da genel olarak yaygın kullanılan anahtar kelimelerin Education, Ecotourism, Mobility, Motivation ve Sustainable Development olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu anahtar kelimeler, yazarların odak noktasını göstermektedir. Kullanılan anahtar kelimelerin yapısı aynı zamanda henüz çalışılmamış alanlar hakkında fikir vermektedir. Bu doğrultuda, analiz sonucuna göre en az 5 kez tekrarlanan 40 kelimenin bulunması ve sadece yukarıda belirtilen 3 kelimenin 20'nin üzerinde tekrarlanmasıyla bu alanda daha önce çalışılmamış çok çeşitli konuların varlığı öngörülmektedir. En az tekrarlanan kelimeler arasında alkol, karanlık turizm, kültür gibi kelimelerin bulunması ilerde gençlik turizmi ile bağlantılı olarak çalışılabilecek konulardan bazılarını göstermektedir.

Çalışmaların özetlerinde en çok geçen kelimeler metin verisine dayalı harita analizi ile belirlenmiştir. Analiz sonucunda, WoS veri tabanında ilk üç kelimenin sırasıyla Tourism (301), Study (269) ve Youth (255) olduğu tespit edilmiştir. Scopus veri tabanında ise Tourism (437), Youth (350), Study (344) en çok kullanılan kelimelerdir. Sonuçlar genel olarak değerlendirildiğinde her iki veri tabanında bulunan çalışmaların özetlerinde Tourism, Study ve Youth kelimelerinin sıklıkla geçtiğini ifade etmek mümkündür. Belirlenen kelimeler alanla en ilişkili çalışmalara ulaşmak açısından fayda sağlamaktadır.

5.2. Öneriler

Bu çalışmada eksik görülen ve giderilmesi gereken konular için gelecekteki çalışmalara ve ilgili tüm birimlere önerilerde bulunulmuştur. Gençlik turizmi üzerine yapılan bu çalışmada gençlik turizmi ile alakalı uluslararası çalışmalar incelenmiştir. Gelecekteki çalışmaların sadece Türkiye dikkate alınarak ulusal düzeyde yapılması önerilmektedir. Böylelikle Türkiye'nin gençlik turizmi yapısı belirlenerek bu konuda eksiklikler tespit edilmeli ve bu eksiklerin giderilmesi için çalışmalar yapılmalıdır.

Yapılan analiz sonucunda ilgili alan ile alakalı kitapların, makalelere kıyasla çok geride kaldığı görülmektedir. Ayrıca literatürde güncel bilgilerin azlığı dikkat

çekmektedir. Bu bağlamda gençlik turizminde oluşan bilgi karmaşıklığının düzenlenmesi için rehber niteliğinde kapsamlı bir kitap yazılması önerilmektedir.

İlgili birimler arasında daha çok iş birliği sağlanarak mevcut potansiyel durum iyileştirilmeli ve çalışmaların etkinliği arttırılmalıdır. Ayrıca çalışmalara daha fazla fon sağlanmalı böylece bu alandaki üretkenlik teşvik edilmelidir.

İncelenilen alanda etkin kaynakların genelde İngilizce yayınlara sahip olduğu görülmektedir. Bu nedenle yerel dilde yapılan çalışmalar daha az etkinliğe sahip olmaktadır. Çalışmaların daha etkin ve uluslararası düzeyde anlaşılabilmesi adına İngilizce olarak yazılması alanın gelişimine katkı sağlayacaktır.

Bu çalışma Scopus ve WoS veri tabanının karşılaştırmalı analizinden ziyade ikisinde de yer alan çalışmaları bir bütün olarak yorumlamaktadır. Gelecekteki araştırmacılar bu iki veri tabanının karşılaştırmalı analizine odaklanarak çalışma yapması mümkündür. Farklı veri tabanlarının karşılaştırması bu alandaki araştırmalar için veri tabanları arasındaki temel farklılıkları ve etkinliklerinin daha iyi anlaşılmasını sağlayabilir. Bibliyometrik veriler zamanla değişim göstereceğinden dolayı bu çalışmanın gelecekte güncellenmesi önerilmektedir. Ayrıca bu çalışmada yüksek atıf alan çalışmaların diğer çalışmalardan daha önemli olduğu varsayılmaktadır fakat bazı makaleler daha fazla öneme sahip olmasına rağmen daha az araştırmacı tarafından erişebilirliği bulunmaktadır bu yüzden önemli çalışmaların etkisini görmek için gelecek yıllarda bu çalışmanın tekrarlanması gerekmektedir. İleride yapılacak çalışmalarda farklı görselleştirme yazılımları kullanılması ve elde edilen sonuçların bu çalışma ile karşılaştırılması mümkündür.

Elde edilen bulgular doğrultusunda gençlik turizminin hala büyüme döneminde olduğu tam anlamıyla gelişmediği görülmektedir. Bir alanda etkili çalışmaların mevcut varlığı ile alanın gelişiminin doğru orantılı olduğu düşünülmektedir. Bu noktada özellikle gelişen ve değişen dünya ile birlikte Z kuşağının gelecekte siyasi, ekonomik ve sosyolojik olarak bugünden farklı istek ve ihtiyaçlara sahip olacakları göz önünde bulundurularak gençlerin her anlamda anlaşılması, istek ve beklentilerinin belirlenmesi ona göre plan ve politika oluşturulması gerekmektedir. Ayrıca gençleri seyahate teşvik amaçlı desteklenmeleri için ayrılan finansman bir kayıp olarak görülmemeli, genç kesim daha fazla

desteklenmeli ve avantajlardan yararlanmaları sağlanmalıdır. Bunun bir ülkeye uzun vadede katkı sağlayacağı unutulmamalıdır.

Gençlerin seyahatleri için yararlanabilecek var olan avantajlardan ve programlardan daha fazla haberdar olmaları sağlanmalı, daha etkin tanıtım çabası içerisine girilmelidir. Gençlerin bu konuda bilinçlenmesi için lise ve üniversitelerde uzman kişiler tarafından verilecek seminerler söz edilen hedefe ulaşmak konusunda oldukça yararlı olacaktır.

KAYNAKÇA

- Akat, Ö. (2008). *Pazarlama ağırlıklı turizm işletmeciliği* (4. Basım). Bursa: Ekin Yayınevi.
- AL, U. (2008). *Türkiye'nin bilimsel yayın politikası: Atıf dizinlerine dayalı bibliyometrik bir yaklaşım*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Al, U. ve Coştur, R. (2007). Türk Psikoloji Dergisi'nin bibliyometrik profili. *Türk Kütüphaneciliği*, 21(2), 142-163.
- Al, U. ve Soydal, İ. (2012). Dergi kendine atfının etkisi: Energy Education Science and Technology örneği. *Türk Kütüphaneciliği*, 26(4), 699-714.
- Al, U. ve Tonta, Y., (2004), Atıf analizi: Hacettepe Üniversitesi kütüphanecilik bölümü tezlerinde atıf yapılan kaynaklar, *Bilgi Dünyası*, 5(1), 19-47
- Aria, M. and Cuccurullo, C. (2017). Bibliometrix: An R-tool for comprehensive science mapping analysis. *Journal of Informetrics*, 11(4), 959-975.
- Aydın, B. (2017). Yükseköğretim kurulu tez merkezinde (yöktez) yiyecek içecek işletmeciliği alanında kayıtlı bulunan tezlerin bibliyometrik analizi. *Disiplinlerarası Akademik Turizm Dergisi*, 2(1), 23-38.
- Balcı, A. (2011). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntem, teknik ve ilkeler*. (9. Baskı). Ankara: Pegem Akademi
- Ball, R. (2017). *An introduction to bibliometrics: New development and trends*. Cambridge, Massachusetts: Chandos Publishing.
- Banita, C. (2016). European Youth Card Association. *Jeugdbeleid*, 10 (1), 43–50
- Belter, C. W. (2015). Bibliometric indicators: opportunities and limits. *Journal of the Medical Library Association: JMLA*, 103(4), 219-221.
- Blichfeldt, B. S. (2007). A nice vacation: Variations in experience aspirations and travel careers. *Journal of Vacation Marketing*, 13(2), 149-164.
- Bonilla, C. A., Merigó, J. M., ve Torres-Abad, C. (2015). Economics in Latin America: A bibliometric analysis. *Scientometrics*, 105 (2), 1239-1252.
- Boyack, K. W. and Klavans, R. (2010). Co-citation analysis, bibliographic coupling and direct citation: Which citation approach represents the research front most accurately? *Journal Of The American Society For Information Science and Technology*, 61(12), 2389-2404.
- Buffa, F. (2015). Young tourists and sustainability. Profiles, attitudes, and implications for destination strategies. *Sustainability*, 7(10), 14042-14062.

- Burnham, J. F. (2006). Scopus database: A review. *Biomedical digital libraries*, 3(1), 1-8.
- Caber, M., Albayrak, T. and Crawford, D. (2020). Perceived value and its impact on travel outcomes in youth tourism. *Journal of Outdoor Recreation and Tourism*, 31, 1-10.
- Carr, N. (1998). The young tourist: A case of neglected research. *Progress In Tourism and Hospitality Research*, 4(4), 307-318.
- Cavagnaro, E., Staffieri, S. and Postma, A. (2018). Understanding millennials' tourism experience: Values and meaning to travel as a key for identifying target clusters for youth (sustainable) tourism, *Journal of Tourism Futures*, 4(1), 31-42
- Chadegani, A. A., Salehi, H., Yunus, M., Farhadi, H., Fooladi, M., Farhadi, M., and AleEbrahim, N. (2013). A comparison between two main academic literature collections: Web of Science and Scopus databases. *Asian Social Science*, 9(5), 18-26
- Chai, K. H. and Xiao, X. (2012). Understanding design research: A bibliometric analysis of Design Studies (1996–2010). *Design Studies*, 33(1), 24-43.
- Camarinha-Matos, L. M., Afsarmanesh, H. and Ollus, M. (2008). ECOLEAD and CNO base concepts. In *Methods and tools for collaborative networked organizations* (pp. 3-32). Springer, Boston, MA.
- Cobo, M. J., López-Herrera, A. G., Herrera-Viedma, E. and Herrera, F. (2011). Science mapping software tools: Review, analysis, and cooperative study among tools. *Journal of the American Society For Information Science and Technology*, 62(7), 1382-1402.
- Cronin, B. and Sugimoto, C. (2014). *Beyond bibliometrics: Harnessing multidimensional indicators of scholarly impact*. London: MIT Press.
- Dale, C. and Robinson, N. (2001). The theming of tourism education: A three-domain approach. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 13(1), 30-34.
- De Battisti, F. and Salini, S. (2013). Robust analysis of bibliometric data. *Statistical Methods & Applications*, 22(2), 269-283.
- De Bellis, N. (2009). *Bibliometrics and citation analysis: From the science citation index to cybermetrics*. United States: Scarecrow Press.
- Demeter, T. and Bratucu, G. (2014). Typologies of youth tourism. *Bulletin of the Transilvania University of Braşov (Series V: Economic Sciences)*, 7(56), 115-122.
- Demeter, T., Bratucu, G. and Palade, A. (2015). Dynamics of the youth travel market on a global level. *Bulletin of the Transilvania University of Brasov. (Series V: Economic Sciences)*, 8(57), 95-106.
- Diodato V. (1994). *Dictionary of bibliometrics*. Binghamton, NY: Haworth Press.
- Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N. and Lim, W. M. (2021). How to conduct a bibliometric analysis: An overview and guidelines. *Journal of Business Research*, 133, 285-296.

- Durieux, V. and Gevenois, P. A. (2010). Bibliometric indicators: Quality measurements of scientific publication. *Radiology*, 255(2), 342-351.
- Ellegaard, O. and Wallin, J. A. (2015). The bibliometric analysis of scholarly production: How great is the impact? *Scientometrics*, 105(3), 1809-1831.
- Erdem, D. (2011). Türkiye’de 2005–2006 yılları arasında yayımlanan eğitim bilimleri dergilerindeki makalelerin bazı özellikler açısından incelenmesi: Betimsel bir analiz. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, 2(1), 140-147.
- European Youth Card Association. (2016). Support involve inspire. <https://europeanyouthcard.gr/wp-content/uploads/2014/12/EYCA-brochure-20161.pdf> (Erişim Tarihi: 17.11.2021)
- Eusébio, C. and João Carneiro, M. (2015). How diverse is the youth tourism market? An activity-based segmentation study. *Tourism: An International Interdisciplinary Journal*, 63(3), 295-316.
- Eysenbach, G. (2005). Citation advantage of open access articles. *PLoS Biology*, 4(5), 692–698.
- Gaviria-Marin, M., Merigó, J. M. and Baier-Fuentes, H. (2019). Knowledge management: A global examination based on bibliometric analysis. *Technological Forecasting and Social Change*, 140, 194-220.
- Glanzel, W. (2003). *Bibliometrics as a research field a course on theory and application of bibliometric indicators*. Course Handouts.
- Glanzel, W. and Schubert, A. (2004). Analysing scientific networks through co-authorship. In *Handbook of quantitative science and technology research* (pp. 257-276). Netherlands: Springer
- Guarte, J. M. and Barrios, E. B. (2006). Estimation under purposive sampling. *Communications in Statistics-Simulation and Computation*, 35(2), 277-284.
- Gutiérrez-Salcedo, M., Martínez, M. Á., Moral-Muñoz, J. A., Herrera-Viedma, E. and Cobo, M. J. (2018). Some bibliometric procedures for analyzing and evaluating research fields. *Applied Intelligence*, 48(5), 1275-1287.
- Güzeller, C. O. ve Çeliker, N. (2017). Geçmişten günümüze gastronomi bilimi: Bibliyometrik bir analiz, *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 5(2), 88-102
- Haeffner-Cavaillon, N. and Graillot-Gak, C. (2009). The use of bibliometric indicators to help peer-review assessment. *Archivum Immunologiae Et Therapiae Experimentalis*, 57(1), 33-38.
- Halitoğulları, H. ve Dinç, N. T. (2020). Marka aşkı, marka sadakati ve ağızdan ağıza pazarlama ilişkisi: THY örneği. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 4(4), 3649-3667.
- Hall, C. M. (2011). Publish and perish? Bibliometric analysis, journal ranking and the assessment of research quality in tourism. *Tourism Management*, 32(1), 16-27.

- Haustein S. and Larivière V. (2015) The use of bibliometrics for assessing research: Possibilities, limitations and adverse effects. I. Welp, J. Wollersheim, S. Ringelhan ve M. Osterloh (eds), In *incentives and performance: Governance of research organizations*, Cham: Springer International Publishing.
- Hayta, A. B. (2008). Turizm pazarlamasında tüketici satın alma süreci ve karşılaşılan sorunlar. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 16(1), 31-48.
- Hazar, A. (2016). *Çağdaş değişimler ve yenilenen mevzuatlar çerçevesinde genel turizm*. (2. basım). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Hirsch, J. E. (2005). An index to quantify an individual's scientific research output. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 102(46), 16569-16572.
- Hood, W. W. and Wilson, C. S. (2001). The literature of bibliometrics, scientometrics and informetrics. *Scientometrics*, 52(2), 291-314.
- Horak, S. and Weber, S. (2000). Youth tourism in Europe: Problems and prospects. *Tourism Recreation Research*, 25(3), 37-44.
- Hotamışlı, M. ve Erem, I. (2014). Muhasebe ve Finansman Dergisi'nde yayınlanan makalelerin bibliyometrik analizi. *Muhasebe ve Finansman dergisi*, (63), 1-20.
- http-1:** <https://www.un.org/en/global-issues/youth> (Erişim Tarihi: 23.12.2021)
- http-2:** <http://www.aboutistc.org/index.html> (Erişim Tarihi: 09.11.2021)
- http-3:** <https://www.wysetc.org/about-us/founding-associations-istc/> (Erişim Tarihi: 09.11.2021)
- http-4:** <https://uia.org/s/or/en/1100051158> (Erişim Tarihi: 10.11.2021)
- http-5:** <https://www.wysetc.org/about-us/> (Erişim Tarihi: 11.11.2021).
- http-6:** <https://www.eyca.org/who-we-are> (Erişim Tarihi: 11.11.2021).
- http-7:** <http://www.eufed.org/about-eufed/what-is-eufed> (Erişim Tarihi: 12.11.2021).
- http-8:** <https://aiesec.org/about-us> (Erişim Tarihi: 14.11.2021)
- http-9:** <https://iaeste.org/about> (Erişim Tarihi: 14.11.2021)
- http-10:** https://europa.eu/youth/goabroad/traineeships/iaesteexchangeprogramme_tr (Erişim Tarihi: 15.11.2021)
- http-11:** <https://www.hihostels.com/> (Erişim Tarihi: 15.11.2021)
- http-12:** <https://www.unwto.org/affiliate-member-organization/13077> (Erişim Tarihi: 15.11.2021)
- http-13:** <https://genctur.com.tr/hakkimizda/> (Erişim Tarihi: 19.11.2021)
- http-14:** <https://www.isic.org/about-us/> (Erişim Tarihi: 16.11.2021)
- http-15:** <https://www.isic.org/cards/> (Erişim Tarihi: 16.12.2021)
- http-16:** <https://isic.co.in/cards/iytc-card/> (Erişim Tarihi: 16.12.2021)
- http-17:** <https://www.hihostels.com/pages/481> (Erişim Tarihi: 17.11.2021).
- http-18:** <https://www.eyca.org/about> (Erişim Tarihi: 17.11.2021)
- http-19:** <https://eycaturkiye.com/> (Erişim Tarihi: 17.11.2021)

- http-20:** <https://www.tcddtasimacilik.gov.tr/duyuru/146> (Erişim Tarihi: 18.11.2021)
- http-21:** <https://www.mfa.gov.tr/data/KONSOLOSLUK/TCDD.pdf> (Erişim Tarihi: 18.11.2012)
- http-22:** <https://www.interrail.eu/en/interrail-passes> (Erişim Tarihi: 18.11.2021)
- http-23:** <https://www.eurail.com/en/get-inspired/everything-you-need-know-about-eurail> (Erişim Tarihi: 18.11.2021)
- http-24:** <https://www.tcddtasimacilik.gov.tr/kesfet/6/> (Erişim Tarihi: 18.11.2021)
- http-25:** <https://ulasim.genctur.com.tr/balkan-flexipass/> (Erişim Tarihi: 18.11.2021)
- http-26:** <https://www.turkishairlines.com/tr-int/miles-and-smiles/> (Erişim Tarihi: 19.11.2021)
- http-27:** <https://www.turkishairlines.com/tr-tr/ogrenci/> (Erişim Tarihi: 19.11.2021)
- http-28:** <https://www.interbustur.com/interbus-nedir/> (Erişim Tarihi: 19.11.2021)
- http-29:** <https://www.interbustur.com/avrupa-turlari/> (Erişim Tarihi: 19.11.2021)
- http-30:** https://cabim.ulakbim.gov.tr/wpcontent/uploads/sites/4/2021/09/WS388947497_Turkey-Brochure_V3_RGB_TR-1.pdf (Erişim Tarihi: 19.12.2021)
- http-31:** https://www.elsevier.com/solutions/scopus/howscopusworks/content?dgcid=RN_AGCM_Sourced_300005030 (Erişim Tarihi: 19.12.2021)
- http-32:** https://www.elsevier.com/_data/assets/pdf_file/0007/69451/Scopus_ContentCoverage_Guide_WEB.pdf (Erişim Tarihi: 19.12.2021)
- Huang, M. H., Chiang, L. Y. and Chen, D. Z. (2003). Constructing a patent citation map using bibliographic coupling: A study of Taiwan's high-tech companies. *Scientometrics*, 58(3), 489-506.
- Hussein, T. A. ve Saç, F. (2008). *genel turizm gelişimi-geleceği*. Ankara: Siyasal Yayınevi.
- Jaramillo, I. C. and Knight, J. (2005). Key actors and programs: Increasing connectivity in the region. H. De Wit, I.C. Jaramillo, J. Gacel-Avila, J. Knight (Eds.). In *higher education in Latin America: The international dimension* (pp. 301-339). Washington: The World Bank.
- Jogaratnam, G., Chon, K., McCleary, K., Mena, M. and Yoo, J. (2005). An analysis of institutional contributors to three major academic tourism journals: 1992–2001. *Tourism Management*, 26(5), 641-648.
- Karagöz, D. ve Kozak, N. (2014). Anatolia Turizm Araştırmaları Dergisi'nin bibliyometrik analizi: Araştırma konuları ve kurumlar arası iş birliğinin sosyal ağ analizi ile incelenmesi. *Türk Kütüphaneciliği*, 28(1), 47-61.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri: Kavramlar, ilkeler, teknikler*. (23. Baskı). Ankara: Nobel Yayıncılık
- Kaşlı, M., Arslaner, E., Demirci, B. ve Yılmazdoğan, O. C. (2013). Gençlerin turistik tercihlerinin belirlenmesi: Eskişehir'de yaşayan gençler örneği. *14. Ulusal Turizm Kongresi*, Kayseri: Erciyes Üniversitesi, ss. 928-940.
- Khoo-Lattimore, C. and Yang, E. C. L. (2018). Asian youth tourism: Contemporary trends, cases and issues. C. Khoo-Lattimore and E. C. L. Yang (Eds.), In *Asian youth Travellers* (pp. 1–13). Singapore: Springer.

- Khoshpakyants, A. V. and Vidishcheva, E. V. (2010). Challenges of youth tourism. *European Researcher*, 1(1), 101-103.
- Kim, K. Y. and Jogaratnam, G. (2003). Travel motivations: A comparative study of Asian international and domestic American college students. *Journal of Travel & Tourism Marketing*, 13(4), 61-82.
- Kozak, N., Kozak, M. A., ve Kozak, M. (2014). *Genel turizm: İlkeler kavramlar*, (16. Baskı). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Köroğlu, A. ve Güleç, B. (2011). Gençlik turizmi. N. Hacıoğlu ve C. Avcıkurt (Editörler). *Turistik ürün çeşitlendirmesi* içinde (s. 41-60). Ankara: Nobel Yayınları.
- Kumar, S. (2015). Co-authorship networks: A review of the literature. *Aslib Journal of Information Management*. 67(1), 55-73
- Marshakova, S. I. (2005). Bibliometric maps of field of science. *Information Processing & Management*, 41(6), 1534-1547.
- Matzler, K. and Siller, H. J. (2003). Linking travel motivations with perceptions of destinations: The case of youth travelers in Alpine summer and winter tourism. *Tourism Review*. 58(4), 6-11
- McBurney, M. K. and Novak, P. L. (2002). What is bibliometrics and why should you care?, *IEEE international professional communication conference*, Portland, ABD: IEEE, pp. 108-114.
- McCabe, S., Minnaert, L. and Diekmann, A. (2011). The case studies: Social tourism practices. S. McCabe, L. Minnaert, A. Diekmann (Eds.). In *social tourism in Europe: Theory and practice* (pp. 10-13). Bristol: Channel View Publications.
- Meho, L. I. (2007). The rise and rise of citation analysis. *Physics World*, 20(1), 32-36
- Merigó, J. M., and Yang, J. B. (2017). A bibliometric analysis of operations research and management science. *Omega*, 73, 37-48.
- Meyer, M., Lorscheid, I., and Troitzsch, K. G. (2009). The development of social simulation as reflected in the first ten years of JASSS: A citation and co-citation analysis. *Journal of Artificial Societies and Social Simulation*, 12(4), 1-20
- Moisa, C. O. (2010a). Aspects of the youth travel demand. *Annales Universitatis Apulensis: Series Oeconomica*, 12(2), 575-582.
- Moisa, C. O. (2010b). The organization of youth travel at global level. *Journal Of Tourism*, (9), 69-74.
- Moral Muñoz, J. A., Herrera Viedma, E., Santisteban Espejo, A., and Cobo, M. J. (2020). Software tools for conducting bibliometric analysis in science: An up-to-datereview, *El Profesional de la Información*, 29(1), 1-20
- Murphy, L. and Pearce, P. L. (1995). Young budget travelers: Backpackers in Australia. *Annals Of Tourism Research*, 22(4), 819-843.
- Neuhaus, C. and Daniel, H. D., (2008), Data sources for performing citation analysis: An overview, *Journal Of Documentation*, 64(2), 193-210.
- Norris, M., and Oppenheim, C. (2007). Comparing alternatives to the Web of Science for coverage of the social sciences literature. *Journal Of Informetrics*, 1(2), 161-169.

- Noyons, E. (2001). Bibliometric mapping of science in a policy context. *Scientometrics*, 50(1), 83-98.
- Noyons, E., Moed, H. and Van Raan, A. (1999). Integrating research performance analysis and science mapping. *Scientometrics*, 46(3), 591-604.
- Otlet, P. (1934). *Traite de documentation: Le livre sur le livre, theorie et pratique*. Bruxelles: Editiones Mundaneum.
- Özdemir, M. ve Kervankıran, İ. (2011). Turizm ve turizmin etkileri konusunda yerel halkın yaklaşımlarının belirlenmesi: Afyonkarahisar örneği. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (24), 1-25.
- Özinönü, A.K. (1970). Growth in Turkish positive basic sciences, 1933-1966. Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi.
- Öztaş, K. (2002). *Turizm ekonomisi genel turizm bilgileri*. Ankara: Nobel Yayın.
- Öztürk, Y. ve Yazıcıoğlu, İ. (2002a). Gelişmekte olan ülkeler için alternatif turizm faaliyetleri üzerine teorik bir çalışma. *Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(10), 183-195.
- ÖZTÜRK, Y. ve Yazıcıoğlu, İ., (2002b). Türkiye'deki üniversite gençliğinin turizme yönetilmesi üzerine bir araştırma. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 13(2), 162-171.
- Pan, X., Yan, E., Cui, M. and Hua, W. (2018). Examining the usage, citation and diffusion patterns of bibliometric mapping software: A comparative study of three tools. *Journal of informetrics*, 12(2), 481-493.
- Patra, S. K., Bhattacharya, P. and Verma, N. (2006). Bibliometric study of literature on bibliometrics. *DESIDOC Journal of Library & Information Technology*, 26(1), 27-32.
- Perianes-R., A., Waltman, L. and Van Eck, N. J. (2016). Constructing bibliometric networks: A comparison between full and fractional counting. *Journal of Informetrics*, 10(4), 1178-1195.
- Polat, E. (2017). Genç bireylerin turistik tercihlerinin belirlenmesi üzerine Balıkesir kent merkezinde bir araştırma. *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi (UKSAD)*, 3(2), 234-250.
- Polat, C., Sağlam, M. ve Sarı, T. (2013). Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi'nin bibliyometrik analizi. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 27(2), 273-288.
- Pritchard, A. (1969). Statistical bibliography or bibliometrics. *Journal Of Documentation*, 25(4), 348-349.
- Qiu, H. and Chen, Y. F. (2009). Bibliometric analysis of biological invasions research during the period of 1991 to 2007. *Scientometrics*, 81(3), 601-610.
- Rehn, C., Kronman, U. and Wadskog, D. (2007). *Bibliometric indicators –definitions and usage at Karolinska Institutet*. Stockholm, Sweden: Karolinska Institutet University Library.
- Reisinger, Y., and Mavondo, F. (2002). Determinants of youth travel markets' perceptions of tourism destinations. *Tourism Analysis*, 7(1), 55-66.

- Richards, G. (2006). ISTC/UNWTO survey on student and youth tourism among national tourism administrations/organizations. UNWTO (Ed.), in *tourism market trends 2005 edition- world overview & tourism topics* (pp. 95-123). Madrid: World Tourism Organization.
- Richards, G. (2015). The new global nomads: Youth travel in a globalizing world. *Tourism Recreation Research*, 40(3), 340-352.
- Richards, G. and Wilson, J. (2003). *New horizons in independent youth and student travel*. Amsterdam: International Student Travel Confederation (ISTC).
- Richards, G. and Wilson, J. (2005). Youth tourism: Finally coming of age?. M. Novelli (eds.). In *Niche tourism* (pp. 39-46). Oxford: Butterworth- Heinemann.
- Rogerson, C. M. (2011). Youth tourism in Africa: Evidence from South Africa. *Tourism Analysis*, 16(2), 105–120.
- Sinkovics, N. (2016). Enhancing the foundations for theorising through bibliometric mapping. *International Marketing Review*. 33 (3), 327-350.
- Small, H. (1999). Visualizing science by citation mapping. *Journal of the American Society for Information Science*, 50(9), 799-813.
- Student and Youth Travel Association (SYTA). (2016). Student & youth travel digest: A comprehensive guide to student travel. McLean, VA: SYTA.
- Şakar, G. D. ve Cerit, A. G. (2013). Uluslararası alan indekslerinde Türkiye pazarlama yazını: Bibliyometrik analizler ve nitel bir araştırma. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 27(4), 37-62.
- Şchiopu, A. F., Pădurean, A. M., Țală, M. L. and Nica, A. M. (2016). The influence of new technologies on tourism consumption behavior of the millennials. *Amfiteatru Economic Journal*, 18(Special Issue No. 10), 829-846.
- Şimşek, A. (2012). Evren ve örneklem. A. Şimşek (Editör) *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri içinde* (s. 108-133). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi
- Tayfun, A., Ülker, M., Gökçe, Y., Tengilimoğlu, E., Sürücü, Ç., ve Durmaz, M. (2018). Turizm alanında yiyecek ve içecek ile ilgili lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 6(2), 523-547.
- Temizkan, P., Çiçek, D., ve Özdemir, C. (2015). Sağlık turizmi konusunda yayınlanan makalelerin bibliyometrik profili. *Journal of Human Sciences*, 12(2), 394-415.
- Thompson, D. F. and Walker, C. K. (2015). A descriptive and historical review of bibliometrics with applications to medical sciences. *Pharmacotherapy: The Journal of Human Pharmacology and Drug Therapy*, 35(6), 551-559.
- Tongco, M. D. C. (2007). Purposive sampling as a tool for informant selection. *Ethnobotany Research and Applications*, 5, 147-158.
- TURSAB (2015). TÜRSAB Gençlik Turizmi 2015 Raporu. https://www.tursab.org.tr/apps/OldFiles//dosya/12191/tursab-genclik-turizmi-2015-raporu117755463808_12191_560578.pdf / (Erişim Tarihi: 01.09.2021).
- Uğuz, Ç. S. (2011). Sürdürülebilir turizm kapsamında Burhaniye'nin alternatif turizm potansiyeli. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (24), 332-353.

- United Nations. (2019). *World population prospects 2019: Highlights*. New York City: United nations
- Van Eck, N. J. and Waltman, L. (2010). Software survey: VOSviewer, a computer program for bibliometric mapping. *Scientometrics*, 84(2), 523-538.
- Van Eck, N.J. and Waltman, L. (2011). Text mining and visualization using VOSviewer. *ISSI Newsletter*, 7(3), 50–54
- Van Eck, N. J. and Waltman, L. (2014). Visualizing bibliometric networks. Y. Ding, R. Rousseau, D. Wolfram (Eds.), In *Measuring scholarly impact* (pp. 285-320). Cham: Springer.
- Van Eck, N.J. and Waltman, L. (2020). VOSviewer Manual, Universiteit Leiden, https://www.vosviewer.com/documentation/Manual_VOSviewer_1.6.16.pdf/ (Erişim Tarihi: 19.10.2021).
- Van Gelder, S. (2003). *Global brand strategy: Unlocking brand potential across countries, cultures & markets*. London: Kogan Page Publishers.
- Vukic, M., Kuzmanovic, M. and Stankovic, K. M., (2015). Understanding the heterogeneity of Generation Y's preferences for travelling: A conjoint analysis approach. *International Journal of Tourism Research*, 17(5), 482-491.
- Waltman, L., Van Eck, N. J. and Noyons, E. C. (2010). A unified approach to mapping and clustering of bibliometric networks. *Journal of Informetrics*, 4(4), 629-635.
- World Tourism Organization. (2008). *Youth travel matters: Understanding the global phenomenon of youth travel*, Madrid: UNWTO.
- World Tourism Organization (2016). *Affiliate members global reports, volume thirteen – the power of youth travel*. Madrid: UNWTO.
- Wright, E. and Lee, M. (2019). Re/producing the global middle class: International Baccalaureate alumni at ‘world-class’ universities in Hong Kong. *Discourse: Studies In The Cultural Politics Of Education*, 40(5), 682-696.
- WYSE Travel Confederation. (2015). *Industry review no 6: Market development & marketing*. Amsterdam: WYSE Travel Confederation.
- WYSE Travel Confederation. (2018). *New horizons IV: A global study of the youth and student traveller*. Amsterdam: WYSE Travel Confederation.
- WYSE Travel Confederation. (2019). *New horizons IV: Hostels and accommodation for the young traveller*. Amsterdam: WYSE Travel Confederation.
- Yücel, S. Ü. (2007). Dünyada ve Türkiye’de gençlik turizmi. *Türsab Dergisi*. (282). 4-11.
- Zhao, D. (2006). Towards all-author co-citation analysis. *Information Processing & Management*, 42(6), 1578-1591.
- Zhu, J. and Liu, W. (2020). A tale of two databases: The use of Web of Science and Scopus in academic papers. *Scientometrics*, 123(1), 321–335.
- Zupic, I., and Čater, T. (2015). Bibliometric methods in management and organization. *Organizational Research Methods*, 18(3), 429-472.